

Nākotne ir jūsu rokās
Padariet savu balsi dzirdamu

Konferences par Eiropas nākotni daudzvalodu digitalizācijas platforma

Final Report 2022. gada maijs

© Kantar Public, 2022. gads

Conference
on the **Future**
of Europe

Dokumentu sagatavoja Pierre Dieumegard for [Europe-Democracy-Esperanto](#)

Šā "pagaidu" dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam cilvēku Eiropas Savienībā iepazīties ar dokumentiem, ko sagatavojusi Eiropas Savienība (un ko finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, iedzīvotāji tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments pastāvējatikai angļu valodā (sk. arhīva [lapu](#)). Sākot ar sākotnējo failu, mēs izveidojām nepāra failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, lai veiktu mašīntulkošanu citās valodās. Rezultāti tagad ir pieejami visās [oficiālajās valodās](#). Tomēr, tā kā sākotnējā tīmekļa vietne ir pazudusi, šī teksta tīmekļa saites nedarbojas.

Vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai tiesību akti un noteikumi, bet arī svarīga informācija, kas vajadzīga, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

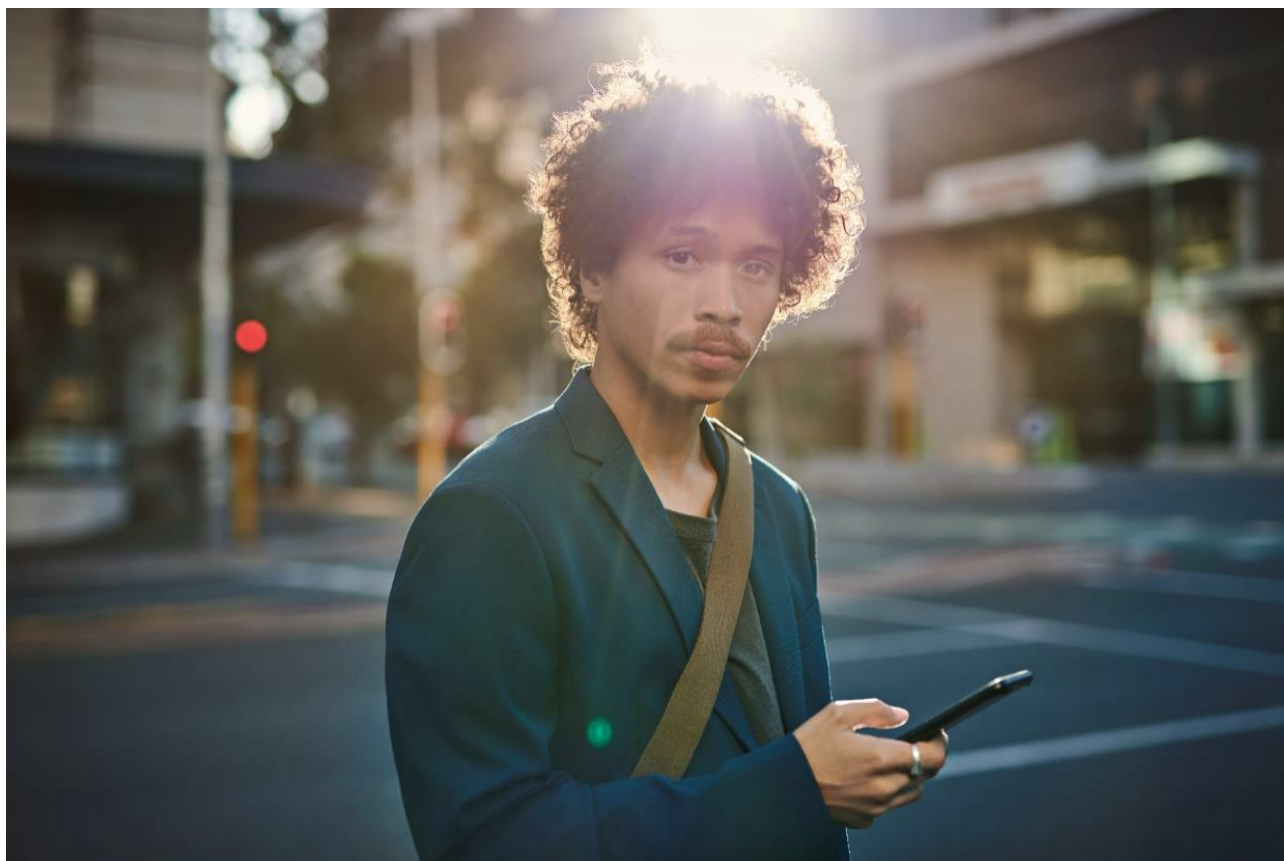
Atruna: par šo ziņojumu ir atbildīgi tikai tā autori, un tas neatspoguļo ES iestāžu vai konferences par Eiropas nākotni viedokli.

Kantar Public veiktā analīze.

Kopsavilkums

Ievads.....	5	Veselīgs dzīvesveids.....	32
Kopsavilkums.....	7	Pētniecība veselības jomā.....	33
Klimata pārmaiņas un vide.....	8	Profilakse, nevis iejaukšanās.....	33
Veselība.....	9	Veselīgas vecumdienas un novecošanas novēršana.....	33
Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība.....	9	Pieejas medicīnai.....	34
ES pasaulē.....	10	Reaģēšana uz Covid-19.....	34
Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība.....	11	Vēža aprūpe.....	35
Digitālā pārveide.....	11	Veselības aprūpes darbinieki.....	35
Eiropas demokrātija.....	12	Seksuālā un reproduktīvā veselība.....	35
Migrācija.....	12	Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	36
Izglītība, kultūra, jaunatne un sports.....	13	4. Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība.....	39
1. Pārskats par platformā sniegtajiem komentāriem.....	14	Pasākumi.....	40
Darbības pārskats.....	14	Iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka Eiropa.....	40
Pasākumu pārskats.....	17	Ekonomikas atveseļošana.....	41
Kas iesaistījās debatēs?.....	18	Inovācija — izaugsmes veicināšana.....	41
Aktuāli temati pienesumu ziņā.....	19	Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums.....	42
Jaunākās norises.....	20	Nodokļi taisnīgai ekonomikai.....	43
Aktuāli temati no 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam.....	21	Eiropasvienotā tirgus stiprināšana.....	44
2. Klimata pārmaiņas un vide.....	22	Veicināt nodarbinātību.....	44
Pasākumi.....	22	Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana.....	45
Cīņa pret klimata pārmaiņām un zaļais kurss.....	23	Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	45
Energētika.....	23	5. ES pasaulē.....	50
Transports.....	24	Pasākumi.....	51
Patēriņš.....	24	ES ārpolitikas vispārējie mērķi.....	51
Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība.....	25	Aizsardzība un bruņotie spēki.....	52
Lauksaimniecība.....	26	Lēmumu pieņemšana.....	52
Piesārņojums.....	26	Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem.....	52
Subsidēšana, nodokļi.....	26	Paplašināšanās.....	53
Izmaiņu radīšana attieksmē un uzvedībā.....	27	Tirdzniecības politika.....	53
Mājokļi un būvniecība.....	27	Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	54
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	27	6. Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība.....	57
3. Veselība.....	30	Pasākumi.....	58
Pasākumi.....	31	Tiesības un brīvības.....	58
Veselības aprūpes pieejamība ikvienam.....	31	Iekļaujošāsabiedrībā.....	59
ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana.....	31		

Tiesiskuma aizsardzība.....	60	Pasākumi.....	89
Drošība.....	61	Veicināt kopēju ES identitāti.....	89
ES vērtības.....	61	Mobilitāte ES iekšienē.....	90
Lobēšana un korupcija.....	62	Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība.....	90
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	62	Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū.....	91
7. Digitālā pārveide.....	65	Eiropas mantojums.....	91
Pasākumi.....	66	Piekļuve izglītībai un kultūrai.....	92
Izglītība un apmācība: digitālās prasmes.....	66	Radošie un akadēmiskie profesionāļi.....	92
Digitālā suverenitāte un ētika.....	66	Iekļaušana sportā.....	92
Sabiedrības vispārējā digitalizācija.....	67	Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	93
Eiropas digitālie rīki – publiskā sektora digitalizācija.....	68	I PIELIKUMS. Pašlaik visvairāk atbalstīto un komentēto ideju saraksts pa tematiem.....	96
Digitālie dati.....	68	Visvairāk komentētās un atbalstītās idejas pa tematiem (19.04.2021.–09.05.2022.).....	97
Kiberdrošība.....	68	II PIELIKUMS. Metodoloģija.....	107
Digitālās tiesības un iekļautība.....	69		
Piesārņojums, ilgtspēja un ilgturība.....	69		
Ekonomikas digitalizācija.....	69		
Digitālā veselība.....	70		
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	70		
8. Eiropas demokrātija.....	73		
Pasākumi.....	74		
Eiropas Parlamenta vēlēšanas.....	74		
Eiropas Savienības federālizācija.....	75		
Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas.....	75		
Institucionālās reformas.....	76		
Kopējas Eiropas identitātes un publiskās telpas veicināšana.....	77		
Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana.....	77		
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	78		
9. Migrācija.....	81		
Pasākumi.....	82		
ES kopējā politika migrācijas jomā.....	82		
Humānistiska nostāja attiecībā uz migrāciju.....	82		
Integrācija.....	83		
Migrācija no trešām valstīm kā drauds.....	83		
Robežkontrole.....	84		
Migrācijas pamatcēloņu novēršana.....	84		
Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.).....	85		
10. Izglītība, kultūra, jaunatne un sports.....	88		

levads

Ar konferenci par Eiropas nākotni Eiropas Parlaments, Padome un Eiropas Komisija ir radījuši iespēju Eiropas iedzīvotājiem no visām 27 dalībvalstīm iesaistīties debatēs par risināmajām problēmām un prioritātēm, lai kopīgi izveidotu nākotnei gatavu Eiropu. Konferences procesa ietvaros 2021. gada 19. aprīlī tika izveidota daudzvalodu digitālā platforma (turpmāk “platforma”) (futureu.europa.eu), kas turpināja darboties visā konferences darba laikā.

Platforma bija svarīgs konferences elements; tā deva iespēju ikvienam ES pilsonim piedalīties jebkurā no 24 oficiālajām ES valodām. Pilsoņi varēja paust savas idejas, atbalstīt citu cilvēku idejas un komentēt tās. Platforma bija arī vieta, kur ikviens varēja apmainīties ar informāciju par konferences pasākumiem un ziņot par to rezultātiem.

Pēc tam visi platformā sniegtie viedokļi tika apkopoti un analizēti, lai tos varētu izmantot [Eiropas pilsoņu paneļdiskusiju un konferences plenārsēdes](#) darbā. Līdz šim ir publicēti trīs [starpposma ziņojumi](#), [trīs dalībvalstu ziņojumi](#) un [pilns ziņojums](#), kas aptver platformā līdz 2022. gada 20. februārim sniegto informāciju.

Šis ziņojums aptver visus ieguldījumus platformā no tās izveides 2021. gada 19. aprīlī līdz 2022. gada 9. maijam, kad konference beidza darbu.

Lasot šo ziņojumu, ir svarīgi paturēt prātā, ka platformā sniegtās atbildes atspoguļo attiecīgo pienesumu autoru viedokļus un nebūtu jāuzskata par tādām, kas atspoguļo Eiropas pilsoņu viedokļus kopumā.

Analīžu rezultāti ziņojumā ir atspoguļoti atbilstoši platformā definētajiem tematiem:

Klimata pārmaiņas un vide

- Veselība
- Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība
- ES pasaulē
- Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība
- Digitālā pārveide
- Eiropas demokrātija
- Migrācija

– Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Platformas sadaļā “Citas idejas” minētās idejas ir iekļautas vienā no deviņiem iepriekš minētajiem tematiem vai – transversālu jautājumu gadījumā – vairākos tematos.

Par katru tematu tiek sniegts pārskats par ideju un pasākumu tematisko grupēšanu ar pasākumu ziņojumiem, izmantojot teksta analīzes sistēmu, kas identificē līdzīgas idejas vairākkārtējus gadījumus jebkurā valodā. Šie apzinātie temati un apakštemati ir sakārtoti sastopamības līmeņa secībā, kā to novērtējis analītiķis, izmantojot teksta analīzes sistēmu. Tekstlīdzīnā katra temata sākumā ir sniegti daži par šo tematu rīkoto pasākumu piemēri, galveno uzmanību pievēršot jauniem pasākumiem, kas pievienoti kopš pēdējā ziņojuma. Tematisks pārskats par jaunajiem ierosinājumiem, kas platformā augšupielādēti pēc 2022. gada 20. februāra, ir pievienots ierāmējumā katras tematiskās nodaļas beigās.

Prāta karte katram tematam nodrošina satura analīzes vizuālu attēlojumu pa tematiem un apakštematiem.

Piezīme par metodoloģiju

Šajā ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta platformā sniegto ieguldījumu **kvalitatīvai analīzei**. Tas tiek veikts, pamatojoties uz idejām, pasākumu ziņojumiem un komentāriem, ko iesnieguši pienesumu autori, lai sniegtu plašu pārskatu par platformas saturu. Praksē katrā tematā pētniecības grupa, izmantojot datorizētu kopu veidošanas rīku, ir veikusi ierosināto ideju un slēgto pasākumu manuālu tekstuālu analīzi un kopu veidošanu ar ziņojumiem par notikumiem. Pēc tam tika sagatavots kopīgo tematu un iespējamo apakštematu kopsavilkums. Klasteru analīze par tematiem un apakštematiem tiek veikta iepriekš noteikto tematu ietvaros. Tas nozīmē, ka idejas, kas attiecas uz tematiem vai idejām, kuras pienesumu autori iesnieguši saistībā ar vairākiem tematiem vai sadaļā “Citas idejas”, šajā ziņojumā var parādīties vairākas reizes saistībā ar attiecīgajiem tematiem. Šī pieeja ir izvēlēta, lai sniegtu holistisku skatījumu uz katru konferences tematu.

Šajā analīzē parādās arī jautājumi, kurus izvirzījis neliels skaits pienesumu autoru, ja tie sniedz jaunu perspektīvu salīdzinājumā ar citiem pienesumu autoriem. Mērķis ir sniegt vispārēju pārskatu par platformā pašlaik ierosināto ideju plašumu un daudzveidību, nevis koncentrēties uz kvantitatīviem elementiem. Tomēr tekstā ir norādīti temati, apakštemati vai idejas, kas bieži atkārtojas vai kam ir liels skaits apstiprinājumu vai komentāru, lai atspoguļotu pašreizējo situāciju platformā notiekošajās diskusijās, tostarp lielu interesi vai debates par dažiem jautājumiem. Šos elementus izmanto arī, lai noteiktu tematu izklāsta secību šajā ziņojumā.

Kvantitatīvie elementi (ideju, komentāru, apstiprinājumu un pasākumu skaits) tiek izmantoti arī pienesumu pārskatā un pašlaik visvairāk atbalstīto un komentēto ideju sarakstā pa tematiem, kas sniegts **I pielikumā**.

Ņemiet vērā arī to, ka šajā ziņojumā sniegtajā analīzē termins “ieguldījumi” attiecas uz ideju, komentāru un pasākumu ziņojumu kombināciju.

Stikāka informācija par metodoloģisko pieeju ir sniegta **II pielikumā**.

Kopsavilkums

Šajā ziņojumā ir apkopota darbība saistībā ar daudzvalodu digitālo platformu konferencei par Eiropas nākotni no tās darbības sākuma līdz 2022. gada 9. maijam. Šajā laikposmā platformā tika reģistrēti 48 530 pienesumi ar 18 955 idejām, 22 570 komentāriem un 7005 pasākumiem, kas aptver visus 10 tematus. No 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam platformai tika pievienoti 4796 jauni pienesumi. Lielākā daļa šo jauno pienesumu konsolidē dažādos tematos esošos tematus un apakštematus un neietekmē tematu secību atkarībā no to kopējā sastopamības. Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sākums 2022. gada 24. februārī ir ietekmējis dažus jaunus apakštematus dažādos tematos, piemēram, aicinājumus ES ciešāk iesaistīties konfliktā saistībā ar tematu “ES pasaulē”, kā arī ierosinājumus panākt Eiropas enerģētisko suverenitāti saistībā ar tematu “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un darbvietas”.

Klimata pārmaiņas un vide

Pienesumu autori ir nobažījušies par klimata pārmaiņām un to ietekmi, kā arī daudzām citām vides problēmām. Visizplatītākie temati ir saistīti ar emisijām, kā arī atjaunojamo enerģiju. Pienesumu autori kopumā vēlas paātrinātu zaļo pārkārtošanos ar tūlītējiem un konkrētiem ES un valdību pasākumiem ar virkni priekšlikumu, piemēram, veicināt zaļāku enerģijas ražošanu un transportu, mainīt patēriņa modeļus, ilgtspējīgāku lauksaimniecību, veicināt biodaudzveidību un apturēt piesārņojumu. Pienesumos ir uzsvērtā nepieciešamība pēc izglītības un komunikācijas ES līmenī ar iniciatīvām šo jautājumu risināšanai. Daži pienesumu autori ir izvirzījuši sociālā taisnīguma jautājumu klimata politikas kontekstā. Idejas var tematiski sagrupēt šādi:

- vispārējs aicinājums valdībām un ES nekavējoties rīkoties, īstenojot stingrāku Eiropas vides politiku cīņai pret klimata pārmaiņām. Pienesumu autori ir nākuši klajā ar vairākiem ierosinājumiem emisiju problēmas risināšanai un apsprieduši paraugpraksi un veidus, kā paātrināt zaļo pārkārtošanos un zaļā kursa īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī;
- saistībā ar tematu “Enerģētika” pienesumu autori stingri atbalsta atjaunojamo energoresursu plašāku izmantošanu un enerģijas daudzveidības palielināšanu, izmantojot pētniecību un inovācijas ar alternatīviem enerģijas avotiem gan māsaimniecībām, gan maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Tomēr daži pienesumu autori ir vērsuši uzmanību uz jautājumu par iedzīvotāju atbalstu, un kodolenerģijas jautājums ir izraisījis šķeltnieciskas debates;

dalībnieki vēlas pasākumus, lai veicinātu alternatīvu, videi draudzīgu transportlīdzekļu izstrādi un izmantošanu, ar dažādiem ierosinājumiem, lai veicinātu sabiedriskā transporta izmantošanu, un aicina palielināt pētniecību un ieguldījumus alternatīvos transporta risinājumos;

- saistībā ar patēriņa tematu pienesumu autori vēlas stingrākus pasākumus, lai risinātu atkritumu un pārtikas atkritumu problēmu un veicinātu reciklēšanu un aprites ekonomiku, pievēršoties gan ražotājiem, gan patērētājiem. Turklāt tiek aicināts veikt pasākumus, lai veicinātu ilgtspējīgāku patēriņu dažādās nozarēs, sākot ar tūrisma, modi un beidzot ar elektroniskajām ierīcēm. Pienesumu autori ir

vienlīdz nobažījušies par vides noslogojumu, kas saistīts ar digitālo pārveidi, piemēram, kriptovalūtu attīstību;

bioloģiskās daudzveidības un dzīvnieku labturības veicināšana, aicinot veikt mežu atjaunošanu, apturēt atmežošanu, aizsargāt apdraudētās sugas un palielināt ar bioloģisko daudzveidību saistītās pētniecības iespējas;

- Lauksaimniecības temata spēcīga apakštēma ir aicinājums izskaust pesticīdu izmantošanu un kopumā pieņemt videi draudzīgāku lauksaimniecības praksi. Citi ar vidi saistīti pasākumi ietver vietējās lauksaimniecības, bioloģiskās daudzveidības, veģetārā vai vegāniskā uztura un taisnīgu cenu lauksaimniekiem veicināšanu;
- līdzekļi un pasākumi piesārņojuma apkarošanai, jo to uzskata par vides noslogojuma avotu. Ir ierosināti risinājumi cīņai pret ūdens piesārņojumu, plastmasas piesārņojošu izmantošanu, aicinot aizliegt vienas plastmasas izmantošanu, kā arī gaismas piesārņojumu;

apturēt videi kaitīgas subsīdijas, piemēram, fosilo kurināmo vai kaitīgas zvejas subsīdijas, kā arī dažādus priekšlikumus par nodokļu pasākumiem, lai veicinātu paradumu maiņu un ilgtspējīgu patēriņu, piemēram, ieviešot ilgtspējas nodokli;

pienesumu autori vēlas pastiprināt centienus, lai mainītu uzvedību un attieksmi, uzlabojot informētību, izglītību un saziņu;

- Saistībā ar neseno enerģijas cenu pieaugumu un ES aizvien problemātiskāko atkarību no Krievijas gāzes un naftas piegādēm vairākos pienesumos ir pausts aicinājums paātrināt pāreju uz atjaunīgajiem energoresursiem, veicinot apzinātāku enerģijas patēriņu, kā arī atbalstot ES enerģētisko suverenitāti;

- Īpaša tēma ir veltīta mājokļiem un būvniecībai ar idejām par ilgtspējīgiem mājokļiem, videi draudzīgiem būvmateriāliem un “Jauno Eiropas “Bauhaus”;

pienesumu autori ir apsprieduši mijiedarbību starp digitalizāciju un klimata pārmaiņām temata “Digitālā pārveide” ietvaros.

Veselības tēma aptver visdažādākās tēmas. Visbiežāk izvirzītais temats, ko spēcīgi ietekmē Covid-19 pieredze un tās ietekme, ir saistīts ar vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai veselības aprūpei visā ES ar idejām par ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm, lielāku saskaņošanu un integrāciju, piemēram, izmantojot ES mēroga aprūpes kvalitātes standartus. Pienesumu autori vēlas palielināt pētniecību un ieguldījumus medicīnas jomā un ir ierosinājuši dažādas idejas, kā uzlabot sabiedrības veselību kopumā. Galvenās tēmas ir šādas:

- pasākumi, lai nodrošinātu piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei, kas ir pieejama ikvienam, jo īpaši garīgās veselības aprūpei. Ierosinājumi cita starpā ietver Eiropas veselības apdrošināšanas shēmu, lai nodrošinātu pieejamību cenas ziņā;
- ciešāka sadarbība un integrācija, spēcīgāka ES veselības aprūpes sistēma vai pat lielāka ES kompetence sabiedrības veselības jautājumos;
- integrētas stratēģijas attiecībā uz kopīgām ES veselības problēmām, piemēram, vēzi, garīgo veselību, pašnāvību profilaksi, retām slimībām u. c.; Resursi un pasākumi, lai veicinātu veselīgbpratību, veselīgu dzīvesveidu un uzturu, tostarp attiecībā uz garīgo veselību, un dažādi pasākumi, lai atturētu no neveselīgu produktu, piemēram, tabakas, patēriņa. Dalībnieki vēlas, lai ES vairāk ieguldītu vairākos profilaktiskos ar veselību saistītos pasākumos; nepieciešamība pēc koordinētas ES inovācijas un ieguldījumiem veselības pētniecībā, jo īpaši saistībā ar ES novecojošo demogrāfisko profilu;
- Attiecībā uz pieeju medicīnai apspriestās idejas ietver paliatīvo aprūpi un aprūpi dzīves beigās, dabas aizsardzības līdzekļu integrēšanu vai holistiskākas pieejas medicīnai;
- iespējas un veselības apdraudējumi, kas saistīti ar pieaugošo digitalizāciju pēdējās desmitgadēs, un starp iespējām tika apspriesta Eiropas e-veselības sistēmu integrācija, kā arī digitālās atkarības draudi;
- Covid-19 ietekmes novērtējums, tostarp tādu reaģēšanas pasākumu izvērtēšana kā digitālais koronavīrusa sertifikāts, nepieciešamība pārvērtēt veselības aprūpes darbiniekus un gūtā

pieredze, lai sagatavotos turpmākām pandēmijām un cīnītos pret tām;

Mazāk nozīmīgas tēmas ir saistītas ar seksuālās un reproduktīvās veselības pasākumiem, piemēram, cīņu pret perioda nabadzību, seksuālo izglītību un tiesībām uz abortu, kā arī vēža ārstēšanu, kas jo īpaši apspriestas saistībā ar profilaksi, agrīnu diagnostiku un resursu apvienošanu ES mērogā.

Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība

Šajā tematā bieži apspriests temats ir tas, cik svarīgi ir, lai Eiropa kļūtu iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju. Pienesumi šajā tematiskajā blokā ietver arī dažādus ierosinājumus ekonomikas izaugsmes veicināšanai ES, piemēram, pētniecību un inovāciju, vienotā tirgus turpmāku stiprināšanu un dažādus pasākumus mazo un vidējo uzņēmumu un stratēģisko nozaru atbalstam. Turklāt pienesumu autori uzskata, ka dažādu cilvēku grupu, jo īpaši visnelabvēlīgākajā situācijā esošo, labklājībai ir izšķiroša nozīme ES sekmīgā darbībā un turpmākā izaugsmē. Svarīgākie temati, kas apspriesti šajā tematiskajā blokā, ir šādi:

- Ierosinājumi veidot iekļaujošāku, sociāli taisnīgāku Eiropu saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru, piemēram, sociālās aizsardzības pasākumi, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības novēršana, nabadzības mazināšanas pasākumi, dzimumu līdztiesība, personu ar invaliditāti tiesību nodrošināšana, LGBTIK tiesības un pārstāvība. Tika apspriestas dažādas konkrētas idejas, tostarp vienota ES pieeja sociālajam nodrošinājumam, dzimumu kvotu ieviešana valdes līmenī un sociālās līdztiesības novērtēšanas indekss;
- Ekonomikas atveseļošana, tostarp bažas par valsts parāda pieaugumu ES, diskusijas par Eiropas Centrālās bankas lomu, aicinājums pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes pakta un paplašināt Atveseļošanas un noturības mehānismu, kā arī dažādi ierosinājumi vietējās ražošanas un vietējā patēriņa atbalstam, lai stimulētu iekšējo tirgu un ES ekonomiku. Ņemot vērā neseno enerģētikas krīzi, ko izraisīja stratēģiskā reakcija uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ir pastiprināti aicinājumi pēc stratēģiskās enerģētiskās autonomijas;

nodarbinātības izaugsmes veicināšana, ieguldot inovācijā, izglītībā, digitalizācijā, pētniecībā un izstrādē, kā arī izveidojot zaļo ekonomiku. Īpaša uzmanība tiek pievērsta mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, jo tie tiek uzskatīti par inovācijas virzītājspēkiem. Turklāt vairākos pienesumos ir apspriests lauku apvidu potenciāls ekonomikas inovācijā, aicinot veikt pasākumus, lai novērstu iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos, vai sniegt vispārēju atbalstu lauksaimniecības nozarei, jo īpaši veicinot gados jaunus lauksaimniekus;

Pienesumu autori uzskata, ka sociālā nodrošinājuma pasākumi ir svarīgi, lai panāktu sociālo taisnīgumu. Beznosacījumu pamatienākumi ir visbiežāk izvirzītā ideja. Citas idejas ietver koordinētu pensionēšanās politiku un pensijas visās ES dalībvalstīs, kā arī pasākumus nabadzības ierobežošanai ES, aicinot arī vispārīgāk ņemt vērā ES demogrāfiskās pārmaiņas. aicina ieviest digitalizētu kopēju ES sociālā nodrošinājuma karti, kas minēta arī citur, un šā temata ierakstos ir iekļautas arī nododamas sociālās tiesības mobilajiem eiropiešiem;

dažādi nodokļu veidi taisnīgai un iekļaujošai ekonomikai, piemēram, nodokļu pasākumi godīgas konkurences nodrošināšanai starp uzņēmumiem, vides nodokļi un minimālais ES mēroga nodoklis cīņai pret nodokļu oāzēm;

pienesumu autori ir arī ierosinājuši kopīgu nodokļu politiku ar Eiropas fiskālo reformu vienotākai Eiropas nākotnei, tostarp vairāk ES pašu resursu vai no dalībvalstīm neatkarīgu budžetu, kā arī ierosinājuši vēl vairāk stiprināt vienoto tirgu;

Ierosinājumi darba apstākļu uzlabošanai, piemēram, elastīgs darbs un tiesības būt bezsaistē, un īpaši pasākumi, lai vēl vairāk atvieglotu darbaspēka mobilitāti ES. Jo īpaši ir apspriests jauniešu bezdarbs ar vairākiem ierosinājumiem, kā atbalstīt jauniešu ienākšanu darba tirgū;

Dažas idejas liek apšaubīt pašreizējo ekonomikas modeli, lai virzītos uz iekļaujošu un taisnīgu Eiropas modeli, kas neaprobežojas tikai ar IKP.

Saistībā ar šo tematu ir izvirzītas dažādas tēmas, kas saistītas ar ārpolitiku. Kopumā visbiežāk sastopamie temati ir tie, kas prasa spēcīgāku ES klātbūtni globālajā politiskajā arēnā saskaņā ar ES pamatvērtībām. Pienesumu autori platformā ir izvirzījuši jautājumu par stratēģisko autonomiju un bieži uzskata, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan maigās, gan stingrās varas īstenošanā, lai gan daži pienesumu autori šajā sakarā ir pauduši šaubas. Galvenās tēmas ir šādas:

ieguldījums ES ārpolitikas vispārējo mērķu apspriešanā, aicinot veidot kopēju ES ārpolitiku, kas aizstāvētu cilvēktiesības un demokrātiskās vērtības visā pasaulē;

izstrādāt dažādus līdzekļus un mehānismus, lai uzlabotu ES tēlu un nodrošinātu, ka tā tiek nopietni uztverta pasaules politiskajā arēnā, plaši diskutējot par kopēju aizsardzības politiku, lai varētu iejaukties, kā arī uzņemties atturošu lomu un pārstāvēt ģeopolitisko varu attiecībā pret citām pasaules lielvarām;

ES armijas un ar to saistītu centralizētu aizsardzības vai militāru iestāžu izveide;

pārskatīt vienprātības noteikumu ārpolitikas lēmumu pieņemšanā un piešķirt lielākas pilnvaras Eiropas Parlamentam;

darbības, kuru mērķis ir padarīt ES pamanāmāku, kā arī idejas par ES diplomātisko pārstāvniecību, piemēram, ar vienu vietu Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomē;

izmantojot maigo varu kā multilaterālisma aizstāvi, stiprinot tirdzniecības politiku;

– Turpmāka paplašināšanās, jo īpaši attiecībā uz Rietumbalkānu valstīm. Ņemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, tika apspriesta arī Ukrainas dalība ES;

ES stratēģiskās autonomijas veicināšana un lielākas uzmanības pievēršana ES galvenajai kopējā ekonomikas tirgus funkcijai;

– ieņemt uzstājīgāku nostāju attiecībā uz Ķīnu, jo īpaši pieņemot Eiropas Savienības ārvalstu ieguldījumu stratēģiju;

Liels skaits jaunāko pienesumu attiecās uz ES lomu Krievijas agresijas karā pret Ukrainu, un visbiežāk ES tika aicināta atbalstīt Ukrainu vai uzņemties vadošo lomu konflikta izbeigšanā.

ES pasaulē

Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība

Pienesumu autori ir paiduši progresīvas idejas par līdztiesību un dažādām tiesībām un brīvībām un apsprieduši Eiropas vērtību koncepciju kā ES politikas veidošanas pamatprincipu. Tā kā līdztiesība tiek uzskatīta par vienu no ES pamatvērtībām, tiek stingri atbalstīti pastiprināti centieni izveidot iekļaujošu sabiedrību, un pienesumu autori jo īpaši aicina panākt lielāku dzimumu līdztiesību, atzīt LGBTIK tiesības un iekļaut etniskās minoritātes un personas ar invaliditāti. Vēl viena ideja, kas atkārtojas šajā tematiskajā blokā, ir saistīta ar nepieciešamību ievērot un aizstāvēt tiesiskumu. Galvenās tēmas un idejas ir šādas:

- Diskusijās tika apspriesta cilvēktiesību nodrošināšana kopumā un veidi, kā tās padarīt īstenojamas, kā arī dažādas tiesības un brīvības. Pilsoniskās un politiskās tiesības šajā temātā ir plaši pārstāvētas platformā, un visvairāk pienesumu ir veltīti tiesībām uz privātumu un vārda brīvību, kā arī to ierobežojumiem (dezinformācija, naida runa). Ir apspriestas arī ekonomiskās un sociālās tiesības, piemēram, jautājumā par spēcīgāku ekonomiku;

Ir izvirzīti jautājumi par diskriminācijas apkarošanu un līdzekļiem un pasākumiem, lai panāktu vienlīdzīgāku un iekļaujošāku sabiedrību, jo īpaši attiecībā uz cilvēkiem ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, nacionālajām un etniskajām minoritātēm. Liels skaits ideju ir saistītas ar dzimumu līdztiesības panākšanu, piemēram, vienlīdzīgas darba samaksas nodrošināšanu un LGBTIK tiesību un brīvību aizsardzības uzlabošanu;

Vairāki konkrēti ierosinājumi attiecas uz veidiem, kā uzlabot tiesiskuma aizsardzību ES, piemēram, pārskatīšanas mehānismu vai sankciju stratēģiju ieviešanu tām valstīm, kuras pārkāpj tiesiskumu, piemēram, samazinot dotācijas vai atņemot balsstiesības Padomē. Tomēr daži pienesumu autori kritiski vērtē to, ko viņi uzskata par ES iejaukšanos dalībvalstu iekšējās lietās;

pienesumu grupa ir koncentrējusies uz to, kas ir ES vērtības, piemēram, cilvēktiesības, brīvība, vienlīdzība, demokrātija, tiesiskums, plurālisms, solidaritāte, dzimumu līdztiesība, kam, pēc pienesumu autoru domām, būtu jāvirza ES politika un tās mijiedarbība visā pasaulē vai pat jābūt nostiprinātām ES konstitūcijā;

- Diskusijās tika apspriesta arī kristīgo vērtību loma, un daži pienesumu autori norādīja, ka

nevajadzētu noraidīt konservatīvākus viedokļus un pieejas Eiropas Savienībā;

- Tāpat kā saistībā ar tematu “ES pasaulē”, drošības temata ietvaros vairāki dalībnieki ir apsprieduši ideju par ES armiju un nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības starp Eiropas valstīm iekšējās drošības jautājumos. Nesenie ģeopolitiskie notikumi ir tikai pastiprinājuši šo aicinājumu palielināt ES militāro organizāciju un robežu aizsardzību;
- Ir pausti aicinājumi uzlabot regulējumu, lai padarītu lobēšanu pārredzamāku un apkarotu korupciju.

Digitālā pārveide

Kopumā pienesumu autori ir uzsvēruši, cik svarīgi ir veicināt digitālo pārveidi un investēt tajā dažādās jomās, tostarp pārvaldībā, ekonomikā un veselībā. Tomēr tās ir arī uzsvērušas vairākas problēmas, kas saistītas ar digitālo pārveidi, piemēram, ētiskus apsvērumus, pieaugošo digitālo plaisu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas trūkumus un kiberdraudus. Kopumā visbiežāk sastopamās tēmas ir saistītas ar nepieciešamību ieguldīt digitālajā izglītībā un veicināt digitālās prasmes, kā arī ieguldīt digitālajā inovācijā un virzīties uz digitāli suverēnu Eiropu. Galvenās tēmas ir šādas:

nodrošināt, ka ES iedzīvotājiem ir nepieciešamās digitālās prasmes, lai gūtu panākumus arvien digitalizētākā pasaulē, un digitalizēt izglītības sistēmu;

līdzekļi un pasākumi digitālās inovācijas atbalstam, piemēram, mākslīgais intelekts un digitālās suverenitātes veicināšana. Tas attiecas uz plašu apakštematu klāstu: mudināt izmantot atklātā pirmkoda programmatūru, ilgtspējīgu ražošanu, sociālos medijus un platformas, kas atbilst ES standartiem privātuma jomā, un plašākā nozīmē veidot Eiropas digitālo ekosistēmu, kas ir konkurētspējīga un atvērta pasaulei, bet arī droša un ievēro privātumu;

vairāki rīki digitālajai pilsonībai un ES digitālajai apvienošanai ar ierosinājumiem par digitālajiem portāliem, Eiropas mēroga identifikāciju, izmantojot digitālo e-identifikāciju, vai Eiropas mēroga autentifikācijas metodi piekļuvei personas datiem vai sabiedriskajiem pakalpojumiem;

dalībnieki ir nobažījušies par datu privātumu un drošību, jo idejas attiecas uz sensitīvu personas datu centralizētu glabāšanu, drošu publisko tīklu nodrošināšanu ar atklātā pirmkoda programmatūru vai blokķēdes tehnoloģiju, likumdošanas darbībām datu privātuma aizsardzībai un centralizētu pieeju ES aizsardzībai pret kiberterorismu;

strādāt pie digitālās iekļaušanas ar pasākumiem, kas garantē cenas ziņā pieejamu un iekļaujošu piekļuvi digitālajai telpai, un veicināt digitālās prasmes dažādos iedzīvotāju profilos, kā arī nodrošināt digitālo pieejamību ģeogrāfiski, tostarp lauku apvidos;

ilglaicīgi digitālās pārkārtošanās pasākumi, kuru rezultātā digitalizācija samazina piesārņojumu, un cita starpā prasa nodrošināt izturīgas, remontējamas digitālās iekārtas;

ekonomikas digitalizācija ar pasākumiem, kas saistīti ar kriptovalūtu, un aicinājums ieviest digitālo euro;

- Ieguldījumi digitālajā izglītībā un digitālajā veselībā, lai veicinātu veselīgu un apzinātu tehnoloģiju izmantošanu.

Eiropas demokrātija

Idejas šajā tematiskajā blokā aptver plašu jautājumu loku. Visbiežāk sastopamie temati ir saistīti ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām, Eiropas iestāžu pielāgošanu nākotnes vajadzībām, veicot pārstrukturēšanu, un “federalizācijas” jautājumu. Plaši apspriesta nepieciešamība palielināt iedzīvotāju līdzdalību, lai palīdzētu veidot politiku. Pienesumu autori uzskata, ka ir ļoti svarīgi palielināt zināšanas par ES jautājumiem un veicināt kopīgu Eiropas identitāti. Tāpat kā citos tematos, pienesumu autori bieži uzsver nepieciešamību aizsargāt demokrātiju un uzturēt tiesiskumu ES. Svarīgākie temati ir šādi:

attiecībā uz pārstāvību — izmaiņas Eiropas Parlamenta vēlēšanu norises veidā, lai veicinātu pilsoņu līdzdalību ES demokrātiskajos procesos, iesniedzot priekšlikumus par transnacionāliem vēlēšanu sarakstiem un transnacionālām kampaņām; ir ierosināts arī tieši ievēlēt ES priekšsēdētāju;

- Liela nozīme ir federalizācijas idejai. Pienesumu klāsts sniedzas no aicinājumiem veikt pasākumus virzībā uz federālu savienību konkrētās jomās līdz Eiropas Konstitūcijas izveidei. No otras puses, daži dalībnieki ir skeptiski vai drīzāk aicina uz decentralizāciju ar lielākām pilnvarām dalībvalstīm;

Ierosinājumi ietver pasākumus, kuru mērķis ir padarīt apspriešanos ar iedzīvotājiem un līdzdalību par ES pārvaldības strukturālu daļu, lai radītu iedzīvotāju līdzatbildības sajūtu attiecībā uz ES lēmumu pieņemšanu. Priekšlikumi ietver iedzīvotāju asambleju institucionalizēšanu, tiešsaistes platformu izveidi un ES mēroga referendumu organizēšanu;

Ir ierosinātas institucionālas reformas, kuru mērķis ir padarīt ES iestādes efektīvākas un pārredzamākas un tuvināt tās iedzīvotājiem. Visbiežākie ierosinājumi ir kvalificēta vairākuma balsošana, nevis vienprātība Padomē, jo īpaši saistībā ar ES vērtību aizsardzību, un lielāka Eiropas Parlamenta loma kopumā;

- Mehānismi un līdzekļi, lai labāk iesaistītu ES iedzīvotājus un nodrošinātu, ka viņi ir ciešāk saistīti un labāk informēti par ES, ES iestādēm un tās lēmumiem. Ierosinājumi attiecas uz labāku saziņu, attāluma samazināšanu starp Eiropas Parlamenta deputātiem un viņu vēlēšanu apgabaliem, kopīgām ES mediju platformām un Eiropas gara veicināšanu; pēdējais ierosinājums attiecas arī uz tematu “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports”;

mehānismi un līdzekļi demokrātisko vērtību aizsardzībai attiecībā uz lobēšanu, korupciju un pasākumiem pret valdībām, kas pārkāpj demokrātijas principus. Šajā tematā ir aplūkota arī cīņa pret dezinformāciju, kas aplūkota arī citos tematos;

- Dažos pienesumos ir pausts aicinājums ES politikas veidošanā vairāk iesaistīt valstu valdības un parlamentus, piemēram, paredzot obligātas parlamentārās sesijas, kurās tiek apspriesti ES jautājumi, padarot tos atbildīgākus par ES politiku.

Migrācija

Lai gan pienesumos par šo tematu konsekventi pausts aicinājums pēc kopējas ES pieejas migrācijai, tie atklāj vairāk nekā pie jebkura cita temata izteikti atšķirīgus viedokļus. No vienas puses, vienai mijiedarbības grupai ir vajadzīga lielāka solidaritāte un labākas integrācijas procedūras, bet, no otras puses, citos pienesumos ir pausta vēlme vairāk rīkoties, lai kontrolētu un samazinātu migrāciju. Būdamā vidējā pozīcijā, cita dalībnieku grupa vēlētos veicināt starptautisko mobilitāti, bet tikai starp ekonomiski attīstītām

demokrātijām. Visbiežāk sastopamie temati ietver kopēju ES migrācijas politiku, cilvēktiesību ievērošanu migrācijas jomā, atbalstu migrantu integrācijai dažādos veidos, kā arī idejas, kurās aicināts pastiprināt robežkontroli un migrācijas pārvaldību. Idejas var apkopot šādi:

aicina izstrādāt kopēju migrācijas politiku, piemēram, ES darbaspēka migrācijas politiku, ES selektīvās migrācijas politiku vai punktu sistēmu;

aicina īstenot migrācijas politiku, ievērojot cilvēktiesības, nodrošinot labāku uzņemšanas infrastruktūru un drošākus migrācijas maršrūtus; un humānākas patvēruma un atgriešanas procedūras;

īpaši pasākumi un līdzekļi migrācijas vai dažādu kontrolētas migrācijas veidu samazināšanai, paredzot stingrāku robežkontroli un stingrāku repatriāciju;

līdzekļi un pasākumi, lai atvieglotu un atbalstītu migrantu un pastāvīgo iedzīvotāju integrāciju ES. Ierosinātie pasākumi ietver valodu izglītības un brīvprātīgā darba programmas migrantiem, kā arī informācijas kampaņas, lai informētu ES iedzīvotājus par rasisma apkarošanu;

– jebkāda veida opozīcija migrācijai, sasaistot to ar terorismu, draudi ES kultūras identitātei vai migrācija, kas tiek izmantota kā politisks ierocis;

– labāk organizēti un koordinēti centieni robežkontroles jomā: lielāks atbalsts Frontex un lielāka solidaritāte starp dalībvalstīm;

nepieciešamība novērst migrācijas pamatcēloņus izcelsmes valstīs, piemēram, uzlabojot attīstības politiku un vienlīdzīgas tirdzniecības attiecības. Diskusijās tika apspriesti arī veidi, kā cīnīties pret klimata migrāciju.

Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Nemot vērā šā temata daudztematisko raksturu, tā saturs aptver dažādus tematus. Lai gan jaunatne ir aktuāla daudzās idejās visā platformā, lielākais uzsvars šajā tēmā ir likts uz izglītību un kultūru. Tāpat kā citviet platformā aicinājums veicināt kopīgu ES identitāti ir pastāvīgs pamatā esošs noskaņojums attiecībā uz tematiem, kas apzināti šajā tematā, un pienesums cita starpā ir saistīts ar apmaiņu, dažādu kultūru ietekmi un mobilitāti. Daudzi šā temata temati ir transversāli un tāpēc parādās citur platformā:

līdzekļi un pasākumi Eiropas identitātes un Eiropas pilsonības attīstības veicināšanai; ar būtisku lomu plašsaziņas līdzekļiem un Eiropas žurnālistikai, kā arī Eiropas darbiem, kas izplata Eiropas vērtības un kultūru;

Plašāka svešvalodu izglītība vai obligātie kursi skolās par ES iestādēm un Eiropas vēsturi arī tiek uzskatīti par līdzekli, kā veicināt atzīšanu un kopīgu ES identitāti. Platformā ir daudz ierosinājumu par vienojošu, kopīgu valodu dažādos tematos; leteikumi svārstās no esperanto līdz angļu valodai kā kopējai valodai. Aicinājums atzīt jo īpaši esperanto ir plaši izplatīts dažādos tematos, tostarp sadaļā "Citas idejas";

– dažādi ierosinājumi, lai veicinātu mobilitāti ES iekšienē, jo īpaši attiecībā uz izglītību, cita starpā paplašinot Erasmus stipendijas;

– vairākas idejas norāda uz nepieciešamību pēc nākotnes prasībām atbilstošas izglītības, aicinot uz digitalizāciju, vispārīgo prasmju veicināšanu līdztekus STEM prasmēm vai starpkultūru prasmēm kopumā;

– Turklāt saistībā ar šo tematu iesniegtajās idejās tiek apspriestas konkrētas darbības, kas saistītas ar jauniešu un jauniešu bezdarbu, darba nestabilitāti, izglītības un apmācības vajadzībām vai īpašu nodarbinātības atbalstu jauniešiem;

nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, jo īpaši augstākajai izglītībai, jo īpaši atbalstot lauku iedzīvotājus, bijušos ieslodzītos, etniskās minoritātes un cilvēkus ar invaliditāti, lai viņi varētu piekļūt augstākajai izglītībai;

nepieciešamība ar tiesisko regulējumu atbalstīt un aizsargāt kultūras un radošo nozari;

līdzekļi un pasākumi akadēmisko profesionāļu un pētnieku atbalstam;

– Mazākā daļā ideju ir apspriests sports ES un veidi, kā uzlabot iekļautību sportā.

1. Pārskats par platformā sniegtajiem komentāriem

Darbības pārskats

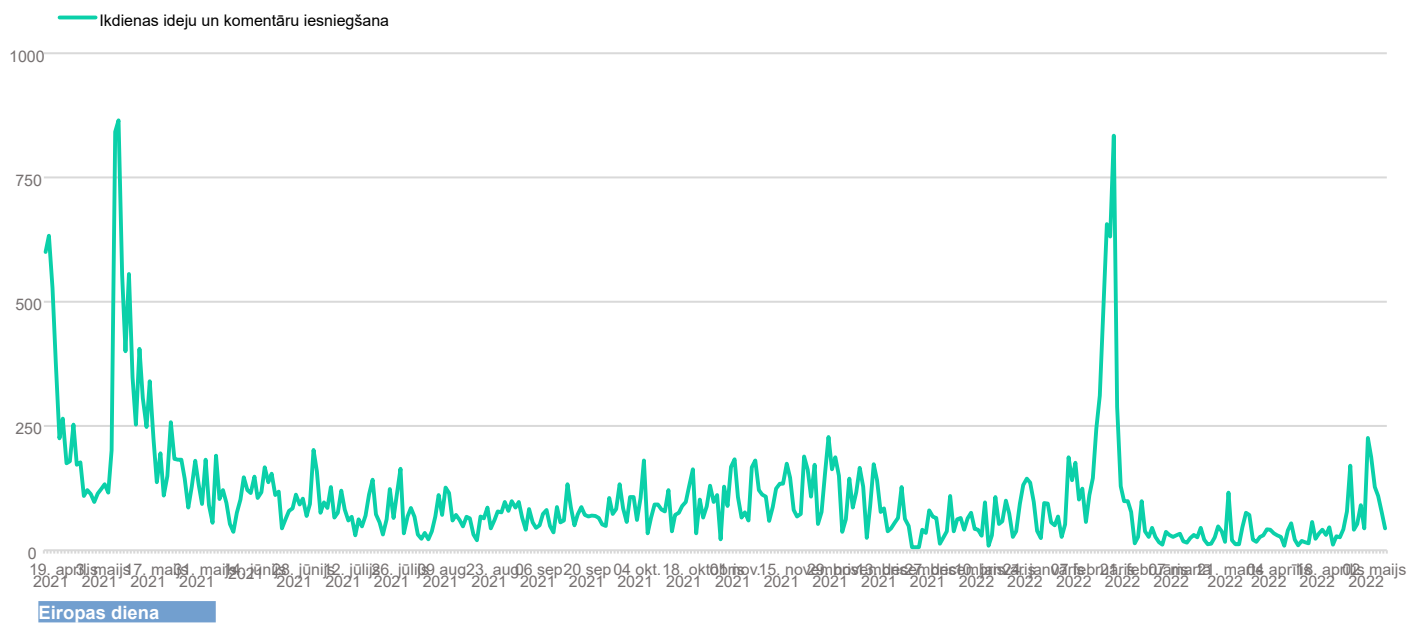
Kopš daudzvalodu digitālās platformas darbības sākuma no 2022. gada 19. aprīļa līdz 9. maijam platformā kopumā ir savākti 48 530 pienesumi, kas atspoguļo idejas, komentārus un pasākumus. Darbību var iedalīt šādi:

- Idejas: 18,955
- Piezīmes: 22,570
- Notikumi: 7,005

Aplūkojot tendenču līkni (sk. 1. attēlu), var novērot trīs ideju un komentāru iesniegšanas kulminācijas punktus. Pirmais maksimums sakrīt ar platformas darbības uzsākšanu, otrais maksimums notika ap konferences par Eiropas nākotni atklāšanu 9. maijā, savukārt trešais

maksimums notika pēdējā nedēļā pirms 20. februāra termiņa, kurā ieguldījumi jāņem vērā pēdējā publicētajā ziņojumā.

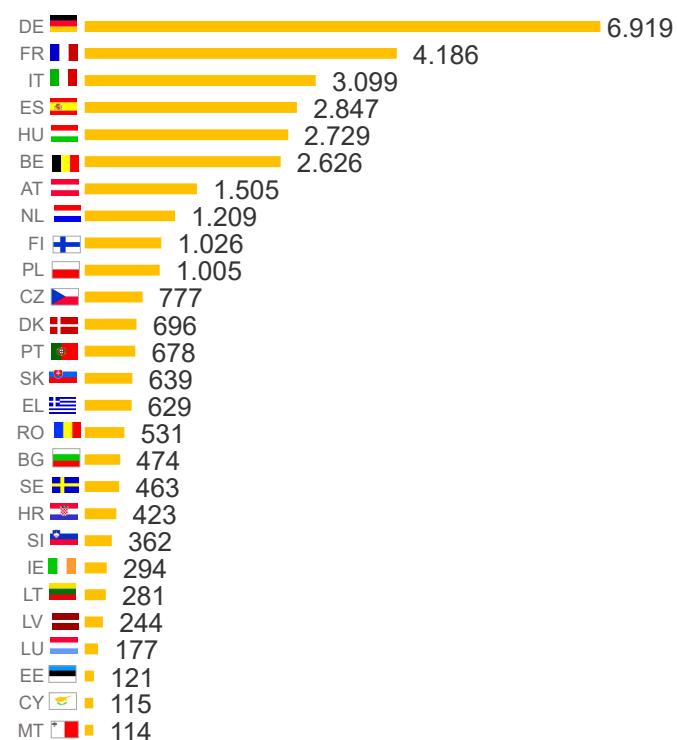
attēls. Ideju un komentāru iesniegšanas dienas grafiks (19.04.2021.–09.05.2022.)

Pirms iesaistīšanās platformā dalībniekiem tika lūgts sniegt informāciju par viņu dzīvesvietas valsti, izglītību, vecumu, dzimumu un nodarbinātības statusu. Dati tika apstrādāti anonīmi. Tā kā šī informācija tika sniegta brīvprātīgi, ieskatam, ko var sniegt uz šā pamata un kas izklāstīts turpmāk, ir ierobežojumi. Piemēram, 29,5 % atbilžu bija no dalībniekiem, kuri neatklāja savu dzīvesvietas valsti.

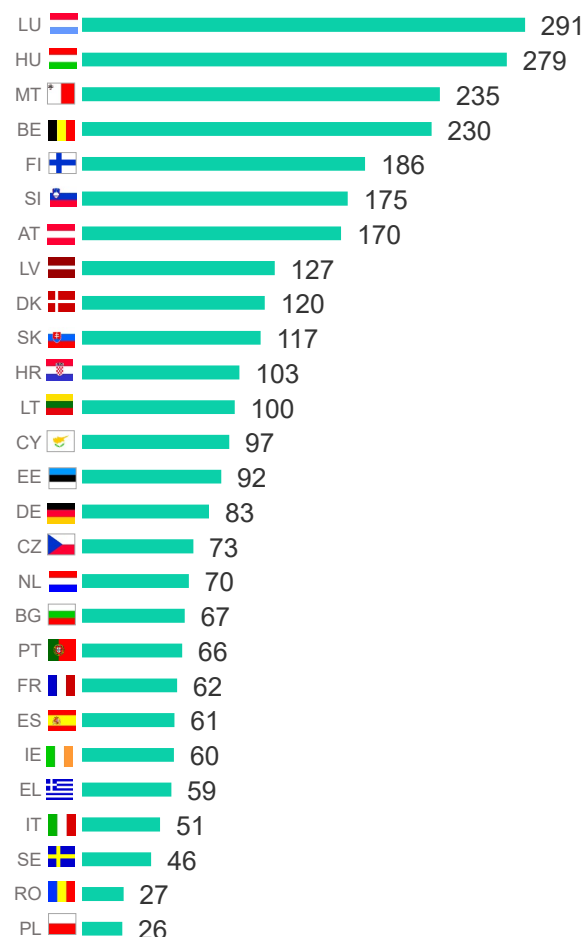
Visas ES valstis ir radījušas darbību, kā redzams 2. attēlā, kurā redzams kopējais iemaksu skaits katrā valstī. Turklāt tika reģistrēti 1,4 % ieguldījumu no trešām valstīm ārpus ES.

attēls. Iemaksu apjoms pa valstīm (19.04.2021.–09.05.2022.)

Lai gūtu detalizētāku priekšstatu par ieguldījumu apjomu proporcionāli iedzīvotāju skaitam, turpmāk sniegtajā attēlā ir sniegts pārskats par ieguldījumu skaitu no katras valsts uz vienu miljonu iedzīvotāju.

attēls. Pienesumu apjoms pa valstīm, proporcionāla atspoguļošana uz 1 miljonu iedzīvotāju ((19.04.2021.–09.05.2022.))

Pasākumu pārskats

Konferences laikā tika organizēts ievērojams skaits pasākumu. Tie deva iespēju lielākam skaitam cilvēku iesaistīties šajā augšupējā demokrātiskajā procesā. No digitālās platformas darbības sākuma līdz 2022. gada 9. maijam platformā kopumā tika reģistrēti 7005 pasākumi. Saskaņā ar Konferences hartu (pieejama [šeit](#)) iedzīvotājiem bija jābūt to pasākumu centrā, kuriem bija jābūt iekļaujošiem un pieejamiem un jāveicina debašu daudzveidība. Tika ieviesti rīkkopas, lai palīdzētu pasākumu organizatoriem (pieejamas [šeit](#)). Lai pasākumi sniegtu efektīvu ieguldījumu konferencē, digitālajā platformā bija jāaugšupielādē ziņojumi par pasākumiem, kuros sīki izklāstīti no tiem izrietošie secinājumi un konkrētas idejas (sk. [pamatnostādnes](#)). Šie ziņojumi par pasākumiem kopā ar pasākuma aprakstu un saistītajām idejām ir ņemti vērā platformā sniegto pienesumu vispārējā analīzē.

Ar konferenci saistītie pasākumi tika organizēti dažādos formātos attiecībā uz pasākuma veidu, mērogu, auditorijas vai organizatoru profilu, kā arī tematisko tvērumu. Šīs iedaļas mērķis ir sniegt ieskatu par pasākumu veidu daudzveidību, savukārt to ieguldījums satura ziņā ir aplūkots attiecīgajos platformas tematos.

Pasākumi notika tiešsaistē, klātienē vai hibrīdformātā. Tie bieži tika organizēti kā debates vai darbsemināri, piemēram, vairāki dialogi par nākotni, kas tika organizēti Spānijā, cita starpā ar pilsoņu darbsemināru par pamatienākumiem (sk. [pasākumu](#)) vai pilsoņu darbsemināru par ilgtspējīgu pilsētu praksi, kas notika nelielā Flandrijas pilsētā (sk. [pasākumu](#)). Tika organizētas arī pasaules kafejnīcas, tāpat kā vairākās diskusijās ar Latvijas jauniešiem, pētot viņu redzējumu par Eiropu un lomu nākotnes Eiropā (sk. [pasākumu](#)). Daži pasākumi tika organizēti klasiskākos formātos, piemēram, ar programmatisku prezentāciju, kam sekoja jautājumu un atbilžu sesijas, savukārt citi pasākumi tika organizēti apspriežu formātos. Daži platformā reģistrētie pasākumi bija daļa no ilgstošākiem apspriešanās projektiem, piemēram, projekts "Decide Europe", kas ir ES līmeņa tiesību aktu apspriešanas simulācija vidusskolēniem Čehijā un Slovākijā (sk. [pasākumu](#)). Bija arī inovatīvi formāti, piemēram, darbseminārs, kurā dalībnieki varēja sniegt ieteikumus, izmantojot lomu spēli (sk. [pasākumu](#)), Latvijā organizēts hakatons, kurā dalībnieki sacentās komandās, lai radītu inovatīvus un ilgtspējīgus risinājumus (sk. [pasākumu](#)), vai pasākums "staigāšana un runāšana par klimata pārmaiņām" Spānijā (sk. [pasākumu](#)).

Attiecībā uz dalību daži pasākumi tika organizēti ar mērķi iekļaut konkrētu dalībnieku kategoriju, piemēram,

sieviešu (sk. [pasākumapiemēru](#)), jauniešu (sk. [pasākumapiemēru](#)) vai cilvēku ar invaliditāti (sk. [pasākumu](#)), ieguldījumu.

Kopienas līmenī tika organizēti vairāki pasākumi, piemēram, līdzdalības pasākums ar konkrētas pilsētas vai reģiona, piemēram, Jenšēpingas grāfistes, iedzīvotājiem (sk. [pasākumu](#)) vai ar pārrobežu reģiona iedzīvotājiem, kurā tika apspriesta kopīga problēma, piemēram, pielāgošanās klimata pārmaiņām, kas ietekmē Spānijas un Portugāles robežu (sk. [pasākumu](#)).

Runājot par tematiem, daži pasākumi bija veltīti konferences procesam vai Eiropas nākotnei plašākā nozīmē, piemēram, pasākums Vācijā, kas sniedza vispārēju ievadu konferencei (pasākums), [vai debates Marmandē \(Francija\)](#) par galvenajiem Eiropas Savienības Padomes prezidentvalsts Francijas aktuālajiem jautājumiem, sākot no pārtikas un lauksaimniecības līdz Eiropas aizsardzībai un pamattiesībām (sk. [pasākumu](#)). Citi pievērsās konkrētiem tematiem, piemēram, pilsētām, kas veicina demokrātiju (sk. pasākumu), vai pasākumam, ko rīkoja Pēčas Universitāte Ungārijā par mākslīgā intelekta izmantošanu (sk. [pasākumu](#)).

Pasākumus organizēja dažādi organizatori: kopā ar ES iedzīvotājiem, akadēmiskajām aprindām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm un ES iestādēm ir devušas ieguldījumu konferencē par Eiropas nākotni, organizējot pasākumus. Dažas dalībvalstis organizēja valsts pilsoņu paneļdiskusijas, citas īstenoja vai atbalstīja dažādus citus apspriešanās veidus. Pasākumus organizēja arī Eiropas Komisijas pārstāvniecības dalībvalstīs, Eiropas Parlamenta vietējie biroji, Reģionu komiteja un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja.

Kas iesaistījās debatēs?

Novērtējot to datu sniedzēju profilu, kuri snieguši informāciju par savu dzīvesvietas valsti (70,5 %), tostarp no trešām valstīm, var izdarīt šādus novērojumus.

Gandrīz puse respondentu sevi identificēja kā vīriešus (47,3 %) un 15,9 % kā sievietes. Tomēr vairāk nekā ceturtdaļa (35,6 %) nesniedza informāciju par savu dzimumu, un 1,2 % respondentu tika identificēti kā nebināri, tāpēc šie skaitļi sniedz tikai ierobežotu priekšstatu.

Vecuma grupu pārstāvība bija diezgan daudzveidīga: iemaksu ziņā visaktīvākā vecuma grupa bija 55–69 gadus veci cilvēki (17,7 %), kam sekoja 25–39 gadus veci cilvēki (16,3 %) un 40–54 gadus veci cilvēki (14,9 %).

Profesijas ziņā platformā aktīvi darbojas profesionālie darbinieki (14,9 %) un pensionāri (10,9 %). Diezgan aktīvi bija arī vadītāji (10,3 %) un studenti (8,1 %). Pašnodarbinātie (7,6 %), fiziska darba strādnieki (4,5 %) un bezdarbnieki (2,6 %) platformā ir bijuši salīdzinoši mazāk aktīvi. 40,8 % respondentu nedeklarēja savu nodarbošanos.

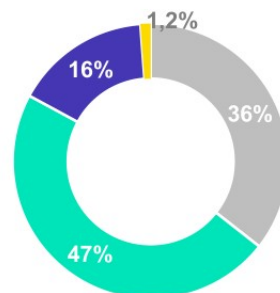
Visaktīvākie izglītības jomā ir bijuši cilvēki ar augstāku izglītības līmeni (41,6 %). Vismazāk ir sniegti sociāldemogrāfiskie dati par izglītību (41,6 %).

Jāatzīmē, ka šeit sniegtie sociāldemogrāfiskie dati sniedz tikai ierobežotu skatījumu, jo organizācijas platformā varētu arī izveidot profilu, lai sniegtu ieguldījumu ideju vai pasākumu veidā. Turklāt pasākumu dalībnieki ne vienmēr ir reģistrējušies platformā, un statistika uz tiem var neattiekties.

attēls. Dalībnieku vecums, dzimums, izglītība un nodarbošanās (19.04.2021.–09.05.2022.)

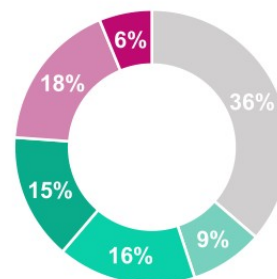
Dalībnieku dzimums

- nav atbildes
- vecīt
- sieviete
- nebināras

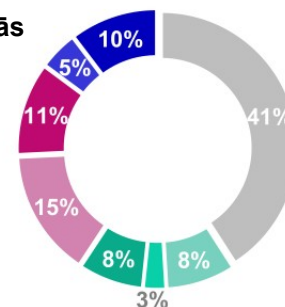
Dalībnieku vecums

- nav atbildes
- 15-24
- 25-39
- 40-54
- 55-69
- 70+

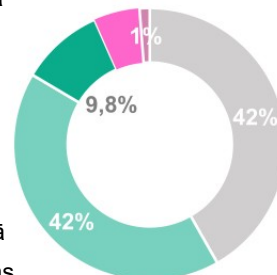
Dalībnieku nodarbošanās

- nav atbildes
- studenta
- bezdarbnieku
- pašnodarbināta
- profesionāls darbinieks
- atvaļināts
- fiziska darba strādnieks
- pārvaldnieks

Dalībnieku izglītošana

- nav atbildes
- 20 plus – terciārā izglītība
- joprojām mācās
- līdz 20 gadiem – pamatzglītība vai vidējā izglītība
- nav pilna laika izglītības

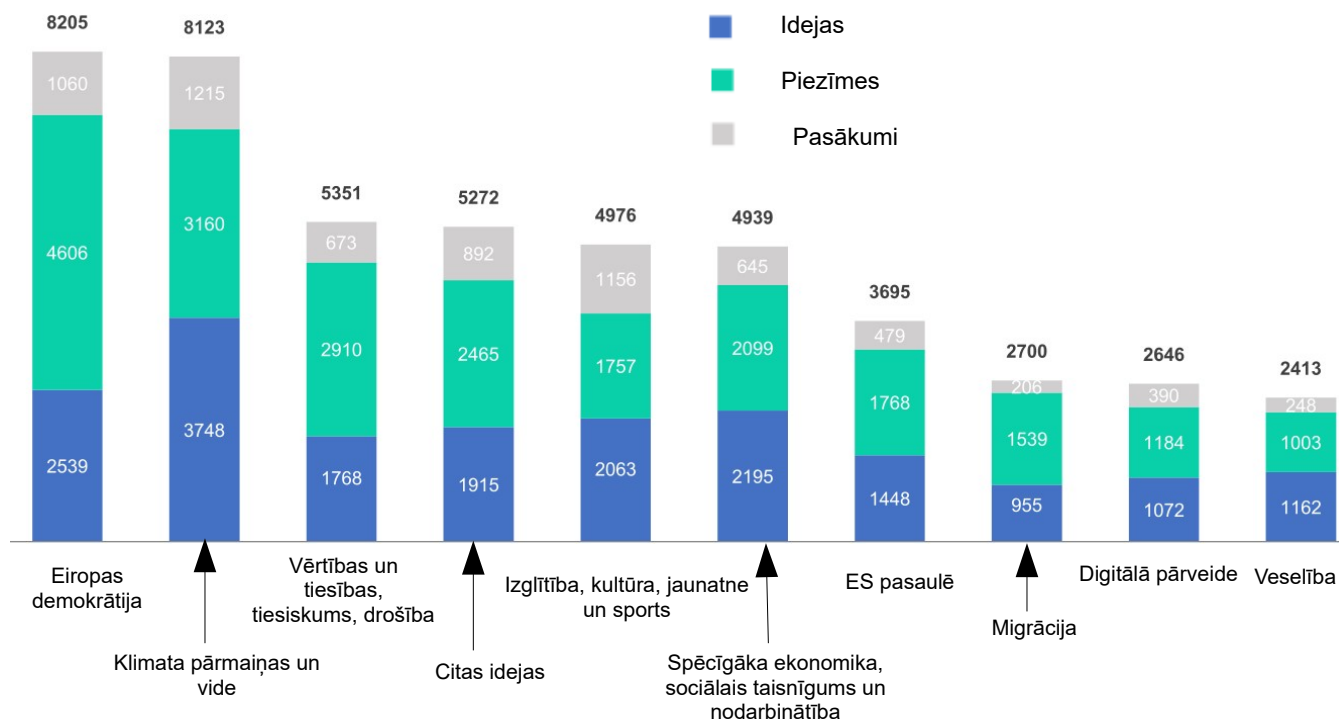

Aktuāli temati pienesumu ziņā

No platformas darbības sākuma līdz 2022. gada 9. maijam Eiropas demokrātijas tematā ir reģistrēts visaugstākais pienesumu līmenis (idejas, komentāri un pasākumi) (8 205). Klimata pārmaiņas un vide ieņem otro vietu ar 8123 ieguldījumu. Trešajā vietā ir devums sadaļās “Vērtības un tiesības”, “Tiesiskums”, “Drošība”, kam seko “Citas idejas” (4.) un “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports” (5.) (sk. 5. attēlu).

Daži temati ir radījuši vairāk komentāru, ideju vai pasākumu nekā citi, piemēram, Eiropas demokrātijai ir vislielākais komentāru skaits (4606). Lielākā daļa ideju (3748) un pasākumu (1215) ir reģistrēti klimata pārmaiņu un vides jomā. Ar 1156 pasākumiem izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta tēmai ir otrs lielākais pasākumu skaits.

attēls. Ieguldījumi pa platformas tematiem (19.04.2021.–09.05.2022.)

Jaunākās norises

Laikposmā no 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam platformā kopumā tika saņemti 4693 komentāri, ko veidoja:

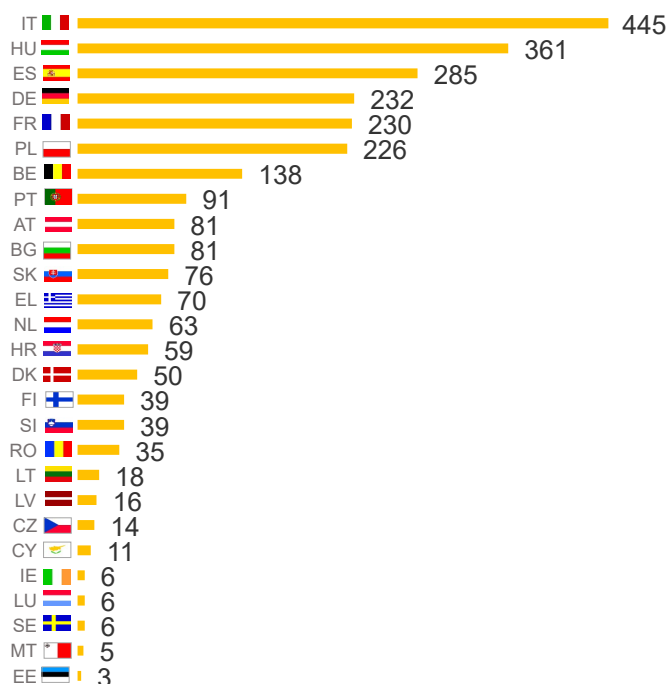
- 2633 idejas
- 1246 komentāri
- 814 pasākumi

Iemaksu analīze valsts līmenī liecina, ka Itālija šajā periodā ierindojās pirmajā vietā iemaksu apjoma ziņā (445), savukārt Ungārija (361) palika otrajā vietā. Spānija (285) ierindojās trešajā vietā.

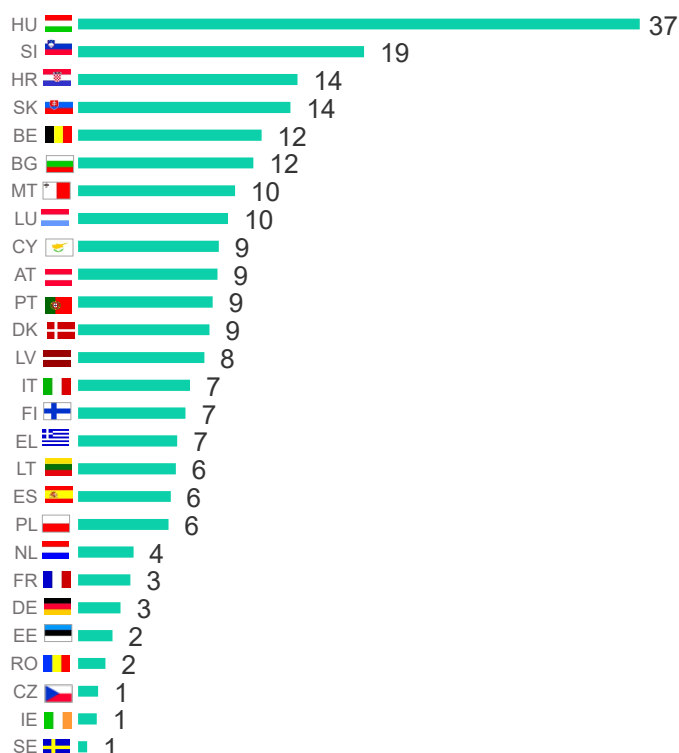
Vācija (4.) un Francija (5.) turpināja sniegt būtisku ieguldījumu, sniedzot attiecīgi 232 un 230 ieguldījumu.

Attiecībā uz pienesumu līmeni proporcionāli iedzīvotāju skaitam Ungārijā tika reģistrēts augstākais aktivitātes līmenis iepriekšējā periodā ar augstu aktivitātes līmeni – 36,9 pienesumi uz vienu miljonu iedzīvotāju, kam sekoja Slovēnija ar 18,8 pienesumiem uz vienu miljonu iedzīvotāju. Turklāt augsts iemaksu līmenis uz vienu miljonu iedzīvotāju tika reģistrēts Horvātijā, Slovākijā un Beļģijā.

attēls. Pienesumu apjoms pa valstīm (21.02.2022.–09.05.2022.)

attēls. Pienesumu apjoms pa valstīm uz 1 miljonu iedzīvotāju (21.02.2022.–09.05.2022.)

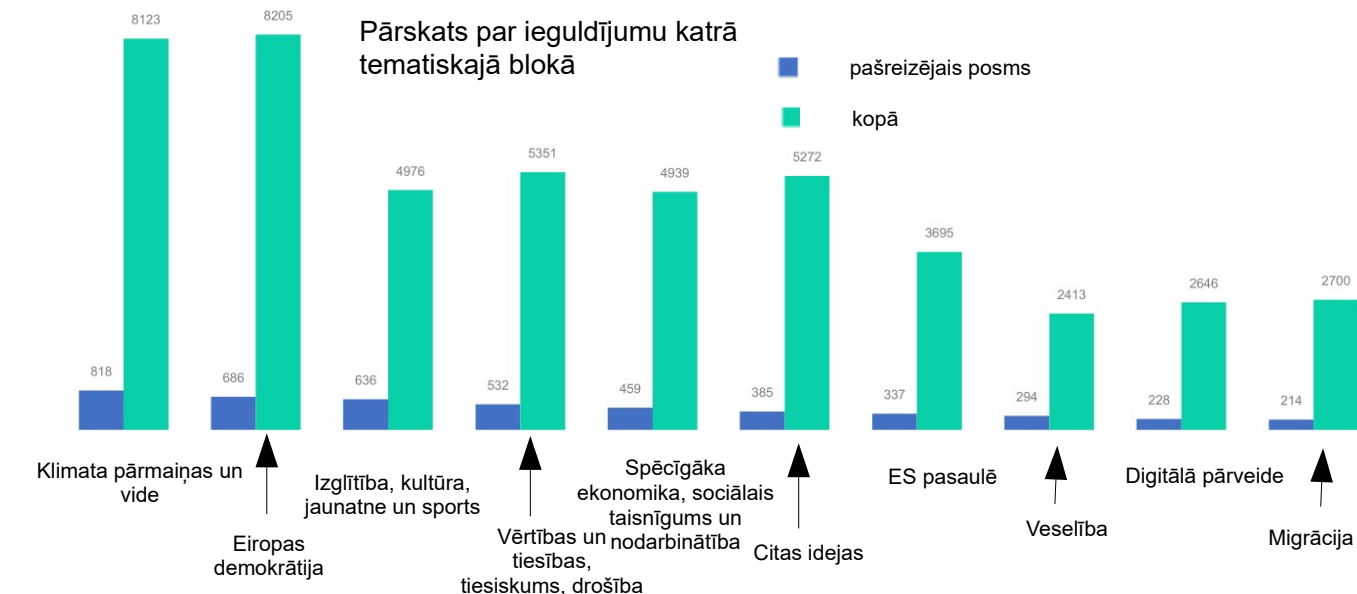

Aktuāli temati no 2022. gada 21. februāra līdz 9. maijam

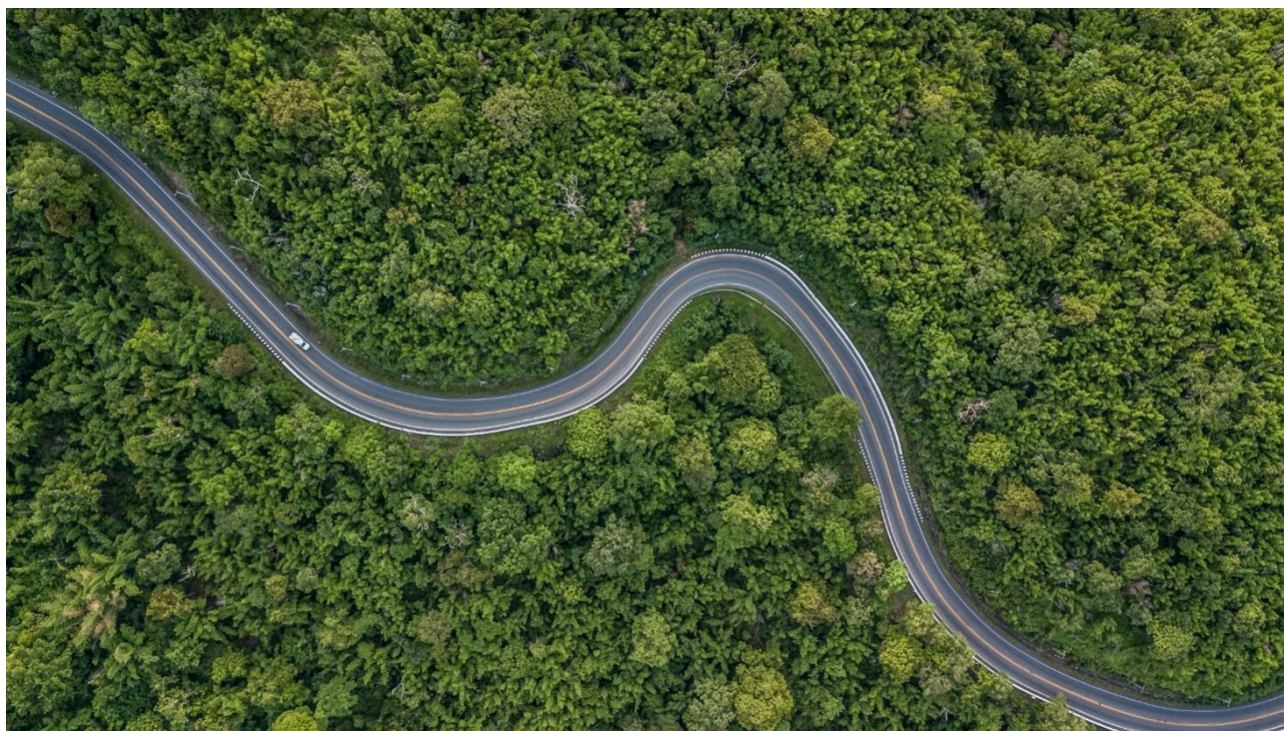
Temati “Eiropas demokrātija” un “Klimata pārmaiņas” un “Vide” joprojām bija vispopulārākie temati ar vislielāko pienesumu skaitu — attiecīgi 686 un 818. Temats “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports” bija trešais populārākais iepriekšējā periodā ar kopumā 636 komentāriem.

Salīdzinot ar kopējo skaitu, temats “Vērtības un tiesības, tiesiskums un drošība” ierindojās ceturtajā vietā starp jaunākajiem pienesumiem ar 532 pienesumiem, savukārt citas idejas šajā pārskatā

attēls. Iemaksu pārskata salīdzinājums pa tematiem iepriekšējā periodā un kopā

ierindojās tikai sestajā vietā ar tikai 385 pienesumiem.

2. Klimata pārmaiņas un vide

Temats “Klimata pārmaiņas un vide” platformā kopumā ir radījis 8123 komentārus, idejas un pasākumus (3 748 idejas, 3160 komentāri un 1215 pasākumi). Savos dažādajos komentāros dalībnieki kopumā ir paiduši bažas par globālo sasilšanu un tās sekām, mudinot valdības nekavējoties veikt konkrētus pasākumus, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmu. Starp ierosinājumiem emisiju samazināšana bieži tika atzīta par galveno virzītājspēku līdztekus zaļās pārkārtošanās veicināšanai, klimatneitralitātes panākšanai un atjaunīgās enerģijas, jo īpaši saules enerģijas paneļu, veicināšanai. Ilgtspējīgi transporta risinājumi galvenokārt ir vērsti uz dzelzceļa sistēmām, un ir izteikti arī ar patēriņu saistīti ierosinājumi cīņai pret klimata pārmaiņām, piemēram, reciklēšana, iepakojums un plastmasa. Ņemot vērā neseno enerģijas cenu pieaugumu, ir izskanējuši vairāki aicinājumi veicināt apzinātāku enerģijas patēriņu, kā arī ES enerģētisko suverenitāti. Iedzīvotāji ir aicinājuši iesaistīties visos sabiedrības segmentos: atkarībā no katra priekšlikuma konkrētā satura atbildība tiek piešķirta privātpersonām, tirdzniecības nozarei vai valdībām un politikas veidotājiem.

Dažādās idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- **Cīņa pret klimata pārmaiņām un zaļais kurss**
- **Enerģētika**
- **Transports**
- **Patēriņš**
- **Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība**
- **Lauksaimniecība**
- **Piesārņojums**
- **Subsidēšana, nodokļi**
- **Izmaiņu radīšana attieksmē un uzvedībā**
- **Mājokļi un būvniecība**

Pasākumi

Salīdzinājumā ar laikposmu pirms 20. februāra laikposmā pēc 2022. gada 20. februāra Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, piemēram, Ungārijā, Polijā

un mazākā mērā Slovērijā un Bulgārijā, tika organizēts lielāks skaits pasākumu, kas saistīti ar tematu "Klimata pārmaiņas un vide". Šie pasākumi parasti tika organizēti kā kolektīvas diskusijas par klimata pārmaiņu radītajām problēmām (sk. [pasākuma piemēru](#)). Daudzi pasākumi bija vērsti uz konkrētiem vides jautājumiem, kas tika apspriesti no jauniešu viedokļa (sk. [pasākuma piemēru](#)). Šajos pasākumos tika apspriests plašs tematu klāsts. Budapeštā tika organizēta biškopības konference par ilgtspējīgu lauksaimniecību un bišu aizsardzību (sk. [pasākumu](#)), kurā piedalījās vairāk nekā 100 biškopji. Klimatneitrālās pilsētas bija publiska pasākuma temats Ungārijas pilsētā Békéscsaba (sk. [pasākumu](#)). Pasākuma mērķis bija apkopot idejas un ieteikumus, kā līdz 2030. gadam panākt Bēkēščabas klimatneitralitāti. Polijā tika organizētas vairākas sanāksmes ar jauniešiem aktīvistiem un vietējo pašvaldību un NVO pārstāvjiem, lai pārbaudītu jauniešu vides izpratnes līmeni un interesi par vides jautājumu (sk. [pasākumu](#)).

Jaunieši Spānijā prātoja par vairākiem tematiem, kas saistīti ar zaļo kursu, un ierosināja idejas, sākot no velosipēdu un slidas izmantošanas veicināšanas līdz ilgtspējīga enerģijas patēriņa un dabas resursu izmantošanas veicināšanai ēku kompleksos (sk. [pasākumu](#)).

Vairāki Dānijas tiešsaistes darbsemināri, kuru mērķis bija apmainīties ar idejām par to, kā uzņēmumi varētu veicināt inovāciju un zaļo pārkārtošanos. Galvenais temats turpmākajā paneldiskusijā bija nepieciešamība paātrināt ES ūdeņraža un no ūdeņraža iegūtu degvielu projektēšanas un ražošanas spējas (sk. [pasākumu](#)).

Cīņa pret klimata pārmaiņām un zaļais kurss

Dalībnieki bieži pauž bažas par klimata pārmaiņām un to sekām, mudinot valdības un ES nekavējoties rīkoties un ieviest stingrāku Eiropas vides politiku cīņai pret klimata pārmaiņām (sk. [idejas piemēru](#), [pasākuma piemēru](#)). Ierosinājumi ir saistīti ar emisiju samazināšanu, klimatneitralitātes panākšanu, piesārņojuma apkarošanu un zaļo pārkārtošanos, un tie attiecas arī uz dažādiem turpmāk minētajiem tematiem.

Attiecībā uz emisijām viens no visbiežāk apspriestajiem jautājumiem attiecas uz emisiju aplikšanu ar nodokli, konkrētāk, lai mudinātu uzņēmumus samazināt savas siltumnīcefekta gāzu emisijas, izvēloties lētākus atjaunojamos energoresursus, kas savukārt ļautu patērētājiem izdarīt ilgtspējīgāku izvēli (sk. [daudz atbalstītas idejas piemēru](#)). Vēl viens priekšlikums ir samazināt maksimāli pieļaujamo siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni. Tas pašlaik ļauj augstas efektivitātes ogļu un gāzes iekārtām noslīdēt zem robežvērtības;

tomēr tie joprojām veicina piesārņojumu (sk. [ideju](#)). Tiek minēta arī vajadzība pēc oglekļa ieviešanas un ar to saistītiem pasākumiem (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Pienesumu autori ir minējuši Līgumu par fosilā kurināmā neizplatīšanu, kas ir pilsoniskās sabiedrības iniciatīva, kuras mērķis ir nodrošināt fosilā kurināmā izmantošanas samazināšanu. Viņi iesaka ES pievienoties līgumam paralēli Parīzes nolīgumam (sk. [ideju](#)).

Viens dalībnieks aicina veikt lielākus ieguldījumus oglekļa dioksīda uztveršanas un uzglabāšanas tehnoloģiju (CCS tehnoloģijas) izstrādē (sk. [ideju](#)).

Visā Eiropā kopumā ir organizētas debates par zaļo kursu un zaļo pārkārtošanos, lai apspriestu galvenās prioritātes, paraugpraksi, īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī, kā arī alternatīvus uzņēmējdarbības modeļus (sk. [pasākuma](#) un [pasākuma piemērus](#)).

Vairākos pienesumos galvenā uzmanība ir pievērsta sociālajām un ekonomiskajām sekām, ko rada zaļā kursa kā ES stratēģijas īstenošana, kuras mērķis ir virzīt Eiropu uz pārkārtošanos uz klimatneitrālu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību. Piemēram, tiek aicināts īstenot sociāli iekļaujošāku pieeju un līdzsvarotu stratēģiju, kuras ekonomiskā, sociālā un vides dimensija ir jānovērtē un jāīsteno kopīgi un stratēģiski, atsaucoties uz enerģijas cenu paaugstināšanos visā Eiropā (sk. [ideju](#)). Ļoti atbalstīta ideja platformā vēlas, lai ES nodrošinātu spēcīgu un iekļaujošu pārvaldības pieeju, kurā pielāgošanās politikas izstrādē un īstenošanā visos līmeņos būtu iesaistīti gan darba ņēmēji, gan arodbiedrības. Tiek uzsvērts, ka ES stratēģijā cīņai pret klimata pārmaiņām būtu jāiekļauj konkrēti politikas pasākumi, kas saglabā darbvietas un aizsargā darba ņēmēju veselību un drošību, kā arī aktīva darba tirgus politika un pārkvalifikācija un apmācība, lai novērstu darbvieta zaudēšanu (sk. [ideju](#)).

Vispārīgākā līmenī tiek ierosināts izveidot rezultātu pārskatu, lai uzraudzītu pasākumu ietekmi un sniegtu pierādījumus par zaļā kursa īstenošanas progresu reģionālā līmenī (sk. [ideju](#)).

Enerģētika

Vēl viena tēma, kas piesaista lielāku iesaistīšanos, ir enerģētika, kas bieži tiek izvirzīta saistībā ar klimata pārmaiņu jautājumu. Platformas dalībnieki ierosina veicināt atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu gan nelielā, gan plašā mērogā, piemēram, izmantojot Eiropas sadarbību enerģētikas jomā (sk. [pasākumu](#)). Diskusijās tiek apspriesta ne tikai atjaunīgā enerģija, bet arī kodolenerģija, un tiek paustas idejas, kurās aicināts ierobežot kodolenerģijas izmantošanu vai arī attīstīt drošu kodolenerģiju un to izmantot valstīs un

vietās, kur nav iespējams izmantot atjaunīgos energoresursus (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt Eiropas Komisijas nesenie plāni klasificēt kodolenerģiju un dabasgāzi kā zaļos ieguldījumus ir izraisījuši kritiku konferences platformā (sk. [idejas piemēru](#)). No otras puses, lielākajai daļai pienesumu šajā jautājumā ir pretējs viedoklis, norādot, ka kodolenerģija ir labākais veids, kā panākt dekarbonizāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Vienlaikus tiek aicināts izpētīt alternatīvus enerģijas avotus (sk. [pasākuma piemēru](#)), piemēram, kodolsintēzi, ģeotermālo enerģiju vai ūdeņradi, kas ievērojami veicinātu enerģijas daudzveidību (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr pienesumu autori uzsver, ka vietējiem iedzīvotājiem ir jāpieņem pat alternatīvi avoti, piemēram, vēja enerģija, un ka ir jānodrošina, ka tiem ir pozitīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību, cilvēkiem un ainavām (sk. [idejas piemēru](#)).

Energoefektīvas un videi draudzīgas siltumapgādes apakštemata ietvaros piemēri ietver ideju, kas atbalsta vairāku kurināmo krāšņu izmantošanu (sk. [ideju](#)) vai centralizētās siltumapgādes tīklu, kurā tiek izmantoti neizmantoti siltuma avoti, piemēram, dziļa ģeotermālā enerģija (sk. [ideju](#)).

Cilvēki kopumā aicina uzņēmumus un komercuzņēmumus uzņemties lielāku atbildību un iesaistīties, piemēram, samazināt mākslīgo apgaismojumu, kad tas nav nepieciešams, piemēram, veikalu skatlogus tirdzniecības centros pēc slēgšanas laika (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz energoefektivitātes mērķiem dzīvojamo ēku līmenī pienesumu autori atbalsta pāreju uz individuālu enerģijas patēriņu dzīvokļos (sk. [ideju](#)). Vēl viena izskanējusi ideja ir enerģijas mikrokoģenerācija mājokļos (sk. [ideju](#)).

Transports

Vēl viens bieži sastopams ideju kopums ir saistīts ar transportu, ko bieži apspriež saistībā ar piesārņojumu. Daži no turpmāk minētajiem ierosinājumiem attiecas uz transporta sistēmu maiņu, lai samazinātu piesārņojumu.

Platformā iesniegtajās idejās par transporta sistēmu maiņu pirmkārt un galvenokārt tiek aicināts aizliegt tuvsatiksmes lidojumus ES, lai samazinātu piesārņojumu (sk. [idejas piemēru](#)). Pienesumu autori uzsver, ka

pandēmija jau ir izraisījusi aviācijas nozares sarukšanu.

Kopumā tiek stingri atbalstīta sabiedriskā transporta sistēmu uzlabošana Eiropā (sk. [idejas piemēru](#)) kā videi draudzīgākas alternatīvas īsiem lidojumiem. Konkrētāk, tiek plaši apspriests kopējs Eiropas dzelzceļa tīkls (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)). Viens pienesuma autors ierosina “Euro Trainscanner” meklētājprogrammu, lai padarītu ceļošanu pa dzelzceļu pievilcīgāku (sk.

[ideju](#)), un otrs ierosina ieviest integrētu ES biļeti un padarīt to bez maksas pilsētās (sk. [ideju](#)). Priekšlikumi paplašināt ātrvilcienu tīklus un izveidot pārrobežu dzelzceļa savienojumus tika izstrādāti vienā no vairākiem pasākumiem, kas tika organizēti saistībā ar Eiropas Dzelzceļa gadu (sk. [pasākumu](#)).

Citas idejas attiecas uz kopīgu velotransporta tīklu, ierosinot, piemēram, velomaršrutu paplašināšanu vai Eiropas mēroga velotransporta mezgla tīkla izveidi (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt tika ierosināts noteikt, ka pašvaldībām ir obligāti jāizveido veloceļi kā neatņemama ceļa daļa, kā tas jau notiek gājēju ietvju gadījumā (sk. [ideju](#)).

Vēl viens ideju kopums ir vērsts uz inovāciju un elektrisko transportlīdzekļu, piemēram, automobiļu un velosipēdu, izstrādi un to integrāciju pašreizējā vidē, piemēram, nodrošinot uzlādes staciju tīklu (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Tomēr viens dalībnieks apgalvo, ka elektroautomobiļi rada kaitīgas vides un humanitārās izmaksas, un tā vietā ierosina ierobežot transportlīdzekļa svaru un ātrumu, lai samazinātu CO2 emisijas (sk. [ideju](#)).

Jautājumā par transporta dekarbonizāciju un videi draudzīgāku transportu dalībnieki arī uzsver pārrobežu projektu nozīmi kuģniecības un dzelzceļa transporta veicināšanā (sk. [idejas piemēru](#)). Ir izskanējis arī aicinājums izstrādāt programmas pētniecības, attīstības un inovācijas veicināšanai, lai ražotu gan publiskos, gan privātos, individuālos un kolektīvos transportlīdzekļus, kas nerada piesārņojumu un ir pilnībā pašpietiekami enerģijas ziņā (sk. [idejas piemēru](#)).

Patēriņš

“Patēriņš” aptver plašu apakštematu klāstu, un idejas ir vērstas uz visdažādākajiem materiālu atkritumu veidiem, nosakot ilgtspējīgu praksi šādu atkritumu problēmas risināšanai un samazināšanai. Pienesumu autori masveidā aicina mainīt pašreizējo preču un pakalpojumu masveida patēriņa sistēmu. Ļoti atbalstīta ideja, kas pauž atkārtotu noskaņojumu, šajā sakarā aicina veicināt aprites ekonomiku (sk. [ideju](#)). Tiesības uz remontu tiek uzskatītas par būtisku elementu, lai mainītu patēriņa modeļus un veicinātu aprites ekonomiku. Dalībnieki aicina izstrādāt remontam draudzīgu produktu dizainu un ieviest remonta indeksu un ES mēroga remonta marķējumu (sk. [ideju](#)). Pandēmijas ietekme ir arī likusi cilvēkiem pārdomāt globālās piegādes ķēdes un atbalstīt to saīsināšanu (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori iet vēl tālāk, ierosinot noteikt kvotas maksimālam patēriņam un ražošanai (sk. [idejas piemēru](#)).

Konkrēti saistībā ar pārtikas izšķērdēšanu viens dalībnieks uzsver, ka 40 % no visas pasaulē saražotās pārtikas nekad nesasniedz mūsu galdus un ka tas rada 10 % no visām globālajām siltumnīcefekta gāzu

emisijām, un ierosina pasākumus, lai apturētu pārtikas izšķērdēšanu, piemēram, atbalstot pārtikas ziedošanu (sk. [ideju](#)).

Vairāki pienesumu autori platformā norāda uz radīto atkritumu ievērojamo apjomu un ierosina vairākus pasākumus, lai izvairītos no šādiem atkritumiem un cīnītos pret tiem, piemēram, reciklēšanu (sk. [idejas](#) piemēru), izvēloties bezatkritumu vai mazatkritumu produktu iepakojumu, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi (sk. [idejas](#) piemēru). Ļoti atbalstīta ideja popularizēt ideju par ES vadītu programmu attiecībā uz atkārtoti izmantojamu pārtikas iepakojumu, kas izgatavots no reciklējamiem materiāliem (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks norāda, ka ir vajadzīga plašāka informācija par reciklēšanu, lai veicinātu šo praksi jau no agrīna vecuma (sk. [ideju](#)). Cits ierosina ieviest Eiropas integrētu sistēmu pudeļu atpakaļnododānai, pamatojoties uz Vācijas modeli (sk. [ideju](#)). Aizliegums izmantot ārpakalpojumus attiecībā uz atkritumiem no ES ir minēts arī atkritumu apakštematā (sk. [ideju](#)).

Patēriņa ietekmes uz vidi apakštematā ir izvirzīts jautājums par importēto preču atbilstību ES standartiem. Piemēram, viens pienesuma autors ierosina aizliegt liellopu gaļas importu no Brazīlijas, kam nav tāda paša izsekojamības līmeņa kā ES liellopu gaļai (sk. [ideju](#)).

Citā idejā, kas atkārtojas, tiek atbalstīta progresīvāka produktu marķēšanas sistēma (sk. [idejas](#) piemēru), kurā būtu sīki izklāstīta ražošanas ietekme uz vidi vai norādīts, vai produkti satur mikroplastmasu un tādējādi tiem ir negatīva ilgtermiņa ietekme uz patērētāju veselību (sk. [idejas](#) piemēru). Ļoti atbalstīta ideja ierosina “klimata rādītāju” produktiem, aprēķinot produkta ietekmi uz klimatu ražošanas, transporta, uzņēmuma profila utt. ziņā (sk. [ideju](#)).

Pēdējais virziens ir saistīts ar ātrās modes un tekstilrūpniecības nozari, lai padarītu to videi draudzīgāku; pienesumu autori uzsver apģērbu ražošanā izmantoto resursu milzīgo daudzumu un to, ka apģērbs bieži vien nav piemērots reciklēšanai (sk. [idejas](#) piemēru).

Pilsoņu darbseminārā, kas notika Spānijā, tika radītas vairākas idejas par ūdens patēriņu. Pienesumu autori uzsver, ka ir jāuzlabo sadales un ūdens ieguves sistēmas, lai izvairītos no ūdens izšķērdēšanas (sk. [pasākumu](#)).

Turklāt dalībnieki uzsver, ka masu tūrisma vietā ir jāveicina zaļš un ilgtspējīgs tūrisms, jo tiek uzskatīts, ka masu tūrismam ir ievērojama ietekme uz dabas un kultūras resursiem (sk. [pasākuma](#) piemēru).

Pēdējā komentāru un ideju grupa šajā tematā atspoguļo bažas par atkritumiem, ko rada jaunas elektroniskās ierīces, un aicina palielināt šādu ierīču obligāto garantiju un nepieciešamību nodrošināt remontējamību (sk. [idejas](#) piemēru), kā arī izveidot sadarbības tīklu

platformu, lai nodrošinātu e-atkritumu recirkulāciju (sk. [ideju](#)). Cits priekšlikums ietver izmēģinājuma programmas izstrādi, lai 35 miljonu ES ģimeņu elektroierīces aizstātu ar A+++ precēm saskaņā ar ES zaļās pārkārtošanās mērķi (sk. [ideju](#)).

Daži dalībnieki arī vēlas, lai enerģijas patēriņš tiktu ierobežots, jo īpaši tāpēc, ka elektroenerģiju lielākoties ražo no fosilā kurināmā, nosakot ikmēneša elektroenerģijas kvotu patēriņam un pārpalikumu apliekot ar nodokli (sk. [idejas](#) piemēru). Daži dalībnieki ir paiduši bažas par attīstību cryptocurrencies, kur iekārtas noved pie masveida elektroenerģijas patēriņa. Pēc viņu domām, jo vairāk kriptogrāfiskā ieguve kļūst par globālu jautājumu, jo vairāk ierobežojumu un noteikumu būs nepieciešami (sk. [idejas](#) piemēru).

Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība

Konferences laikā bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un dzīvnieku aizsardzība ir kļuvušas par arvien biežāk sastopamām tēmām, sniedzot vairākus komentārus.

Galvenais ideju apakštemats attiecas uz atmežošanu. Vienā no vairāk atbalstītajām idejām tiek aicināts ieguldīt Eiropas mežu atjaunošanā, lai izvairītos no pārtuksnešošanās (sk. [ideju](#)) vai visā pasaulē glābtu planētas plaušas, proti, Amazones lietusmežus un citus pasaules lietusmežus, lai ne tikai palēninātu globālo oglekļa piesārņojumu un glābtu sugas, bet arī samazinātu migrācijas spiedienu uz Eiropu (sk. [idejas](#) piemēru). Politikas ierosinājumi ietver aizliegumu importēt produktus, kas iegūti atmežošanas rezultātā (sk. [ideju](#)).

Faunas aizsardzība tiek uzskatīta arī par svarīgu šīs tēmas sastāvdaļu. Viens dalībnieks ierosināja pieņemt kopēju politiku apdraudēto Eiropas sugu aizsardzībai (sk. [ideju](#)). Vairāki dalībnieki ir atbalstījuši idejas apturēt eksotisku dzīvnieku kā lolojumdzīvnieku tirdzniecību (sk. [ideju](#)), kā arī idejas, kas saistītas ar ūdensdzīvnieku aizsardzību, tostarp tiesību aktu īstenošanu par ūdensdzīvnieku labturību (sk. [idejas](#) piemēru).

Līdztekus citiem pienesumiem, kas saistīti ar bioloģiskās daudzveidības tematu, izceļas ierosinājums stādīt kokus visās “aizmirstajās” vietās, piemēram, automaģistrālēs, ceļu pārvados utt., lai uztvertu CO2, uzlabotu evapotranspirāciju, uzlabotu bioloģisko daudzveidību un regulētu ūdens plūsmas (sk. [ideju](#)). Dažos pasākumos tika apspriests arī aicinājums atstāt vairāk vietas dabai (sk. [pasākumu](#)). Vēl viens ierosinājums ir izveidot Eiropas mobilo jūras pētniecības staciju, lai iegūtu būtiskas zināšanas par jūras bioloģisko daudzveidību (sk. [ideju](#)).

Lauksaimniecība

Vēl viena tēma, kas ir piesaistījusi ievērojamu skaitu pienesumu, kā arī pietiekami daudz apstiprinājumu attiecībā uz saistītajām idejām, ir lauksaimniecība. Šajā tēmā pienesumu autori diezgan bieži atbalsta ekoloģiskās lauksaimniecības koncepciju un lielāku skaitu mazo saimniecību (sk. [idejaspiemēru](#)), aicinot aizliegt pesticīdu izmantošanu un intensīvo lauksaimniecību (sk. [idejas piemēru](#)). Daži pienesumu autori iet vēl tālāk, ierosinot pesticīdu aizliegumu attiecināt arī uz lietošanu privātām vajadzībām (sk. [idejas piemēru](#)). Atbalstu mazajai un bioloģiskajai lauksaimniecībai, kā arī ES lauksaimniecības politikas nākotnei kopumā apliecina arī dalība apaļā galda sanāksmēs, kas organizētas, lai apspriestu šos konkrētos tematus (sk. [pasākumapiemēru](#)).

Ideju virknē ir minēti vairāki piemēri, kā lauksaimniecību padarīt mazāk piesārņošu un ilgtspējīgāku, un diskusijās ir aplūkoti tādi aspekti kā plastmasas izmantošana lauksaimniecības filmās (sk. [ideju](#)) un veidi, kā samazināt ūdens patēriņu lauksaimniecībā (sk. [ideju](#)).

Citas idejas liecina, ka ES būtu jādara vairāk, lai veicinātu augu izcelsmes uzturu, pamatojoties uz klimata aizsardzību un vides saglabāšanu. Daži pienesumu autori pievieno ētiska rakstura apsvērumus kā pamatu šādai rīcībai (sk. [idejaspiemēru](#)). Tas ir aplūkots arī tematiskajā blokā "Veselība".

Ieguldītāji arī stingri uzsver nepieciešamību nodrošināt uztursuverenitāti un nodrošinātību ar pārtiku, veicinot vietējo lauksaimniecību. Diskusijās pievērsās pārtikas jostām ap pilsētām, augļu koku stādīšanai pilsētu teritorijās, atbalstam ražotājiem un lauksaimniekiem zemes iegādei, ierobežojot šādas zemes cenu, un citiem pasākumiem (sk. [ideju](#)). Turklāt priekšlikumi ietver vietējo produktu iepirkuma kvotu noteikšanu lieliem starptautiskiem lielveikaliem (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar lauksaimniecības tēmu tiek izvirzīts jautājums par to, kā lauksaimniecībai būtu jātiek galā ar klimata svārstībām un jāsagatavojas tām. Šajā sakarā daudzfunkcionālas, daudzveidīgas agromežsaimniecības sistēmas var veicināt humusa veidošanos, ūdens aiztures spēju un CO₂ piesaisti, tādējādi ievērojami palielinot lauksaimniecības stabilitāti un ražīgumu (sk. [ideju](#)). Turklāt viens dalībnieks atbalsta pāreju no intensīvās lauksaimniecības uz agroekoloģiju (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, tiek apspriesti lauksaimnieku ienākumi, un daži pienesumu autori aicina lauksaimniekus saņemt garantētus ienākumus, izmantojot taisnīgas cenas, nevis subsīdijas (sk. [idejas piemēru](#)).

Piesārņojums

Piesārņojums ir identificēts kā globālās vides noslogojuma avots. Tiek apspriestas vairākas piesārņojuma jomas ar šādiem apakštematiem: ūdens piesārņojums, plastmasas piesārņojums un gaismas piesārņojums.

Attiecībā uz ūdens piesārņojuma apakštematu liels uzsvars tiek likts uz nepieciešamību nodrošināt dzeramā ūdens resursu un tīru ekosistēmu drošību nākotnē. Turklāt ir konkrēti priekšlikumi cīņai pret okeānu un upju piesārņojumu (sk. [pasākuma piemēru](#)), piemēram, ideja neitralizēt okeānu paskābināšanos ar konkrētām baktērijām (sk. [ideju](#)).

Pienesumi, kas pievēršas plastmasas materiālu radītā piesārņojuma problēmai, veido ievērojamu daļu no kopējā devuma, atspoguļojot pieaugošās sabiedrības bažas par pārmērīgiem plastmasas atkritumiem. Līdztekus aicinājumam īstenot un paplašināt vienreizlietojamās plastmasas aizliegumu (sk. [pasākuma piemēru](#)) dalībnieki ierosina ierobežot iepakojumam izmantotās plastmasas veidus, attiecinot tos tikai uz tādu plastmasu, ko var reciklēt kopā, nenodalot komponentus (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt viena no izvirzītajām idejām ir izveidot iekārtas no upēm un okeāniem atdalītas plastmasas reciklēšanai (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, dažās platformas idejās ir ierosināts ierobežot gaismas piesārņojumu (sk. [idejas piemēru](#)).

Subsidēšana, nodokļi

Papildus dažādām idejām, kas saistītas ar emisiju aplikšanu ar nodokļiem un kas tiek apspriestas tematiskajā blokā "Cīņa pret klimata pārmaiņām", šajā tēmā ir izteikti vairāki ierosinājumi apturēt videi nedraudzīgas subsīdijas, piemēram, ļoti atbalstīta ideja apturēt visas fosilā kurināmā subsīdijas (sk. [ideju](#)). Līdzīgā veidā citā idejā tiek aicināts apturēt kaitīgas zvejas subsīdijas (sk. [ideju](#)). No otras puses, ierosinājumos tiek atbalstīta subsīdiju palielināšana bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņu projektiem vai ES nodrošināti līdzekļi māju siltināšanas atjaunošanai (sk. [idejas piemēru](#)).

Pienesumu autori arī ierosina ieviest ilgtspējas nodokli (sk. [idejaspiemēru](#)), kas neilgtspējīgus produktus padarītu dārgākus, tādējādi padarot šādus produktus mazāk pievilcīgus gan patērētājiem, gan ražotājiem. Turklāt tas arī nodrošinātu ES papildu ieņēmumus jeb "klimata ienākumus", ko ieguldīt ilgtspējas pasākumos, piemēram, elektrotransportlīdzekļu iegādē un saules enerģijas paneļu uzstādīšanā privātmājās (sk. [ideju](#)).

Izmaiņu radīšana attieksmē un uzvedībā

Vēl viens uzsvars tiek likts uz visu paaudžu eiropiešu izglītību un izpratnes veicināšanu (sk. [pasākumu](#)). Lai gan lielākā daļa ideju attiecas uz jauniešu izglītību (sk. [idejas piemēru](#)) pat no agrīna vecuma, izmantojot izglītības dārzus (sk. [ideju](#)), ir arī aicinājums gados vecākus eiropiešus iesaistīt klimata pārmaiņu iniciatīvās, jo īpaši tāpēc, ka Eiropā pieaug iedzīvotāju novecošana (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt daži pienesumu autori uzsver, ka Eiropas iestādēm ir jāveicina ekoloģiski atbildīga komunikācija. Piemēram, viņi ierosina izstrādāt komunikācijas komplektus par to, "kā būt ekoloģiski atbildīgam eiropietim", un stiprināt vides izglītību, lai izveidotu par vidi atbildīgas apkaimes (sk. [ideju](#)).

Apzinoties indivīdu lomu klimata pārmaiņu mazināšanā, daži dalībnieki uzstāj uz uzņēmumu pienākumiem un mudina cilvēkus saukt pie atbildības tos uzņēmumus, kuri apgalvo, ka ir oglekļneitrāli, bet joprojām paļaujas uz nēilgtspējīgiem uzņēmējdarbības modeļiem (sk. [ideju](#)).

Mājokļi un būvniecība

Vēl viens temats attiecas uz mājokļiem un būvniecību ar apakštematu, kurā apvienotas vairākas idejas un pasākumi, kuros apspriests Jaunais Eiropas "Bauhaus" (sk. [pasākumu](#)), lai inovatīvu, estētisku dizainu apvienotu ar konkrētām darbībām, kas vērstas pret klimata pārmaiņām, un padarītu mūsu nākotnes dzīves telpas ilgtspējīgākas, cenas ziņā pieejamākas un piekļūstamākas. Citā idejā aicināts rīkot izpratnes veicināšanas kampaņas par zaļu, ilgtspējīgu būvniecību, izmantojot mazoglekļa būvmateriālus (sk. [ideju](#)).

Tāpat Zviedrijā organizētais dialogs ir vērst uz to, kā attīstīt un veicināt ilgtspējīgus mājokļus lauku apvidos, lai padarītu lauku dzīvi pievilcīgāku (sk. [pasākumu](#)).

Viens priekšlikums ietver Eiropas zemes atjaunošanas uzticības ieviešanu, lai atjaunotu pamestas zemes un ēkas dabiskākā stāvoklī biodaudzveidības un pilsētu iedzīvotāju labā (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, tika pērtā arī ideja par lietotu elementu un materiālu atkārtotu apriti būvniecības nozarē (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.– 09.05.2022.)

Jaunākajos komentāros jauns uzsvars tika likts uz enerģētiku, ņemot vērā ES aizvien problemātiskāko atkarību no Krievijas gāzes un naftas piegādēm. Tika izteikti vairāki ierosinājumi, sākot ar enerģētiskās taupības veicināšanu ES (sk. [ideju](#)) un [beidzot ar enerģētiskās neatkarības veicināšanu un ilgtspējīga transporta veicināšanu](#). Ievērojamā daļā jauno pienesumu ir atbalstīta dzelzceļa tīklu uzlabošana, lēts un pieejams sabiedriskais transports un velosipēdu izmantošana (sk. [idejas piemēru](#)). Debatēs galvenā uzmanība tika pievērsta tīras enerģijas avotiem, kas ir populārs temats, kā redzams arī iepriekšējos ziņojumos (sk. [idejas piemēru](#)). Udeņradis bieži tika minēts kā zaļās enerģijas nesēja piemērs, savukārt dažu "zaļo" enerģijas avotu, piemēram, kodolenerģijas un metāna, ierobežojumi bieži tika uzsvērti (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar apakštematu "Ilgtspējīga patēriņa veicināšana" tika atzīmēti iepriekš ziņotie apakštemati, piemēram, plastmasas izmantošanas aizliegums (sk. [idejas piemēru](#)), reciklēšana, atkritumu samazināšana un nodokļu sistēma, kas veicina ilgtspējīgu patēriņu. Jaunās idejās tika sniegti konkrēti ierosinājumi, piemēram, ierosinājums izveidot ES atbalstītu automobiļu apmaiņas programmu, lai iedzīvotāji varētu apmainīt savus automobiļus pret mazāk piesārņojošiem modeļiem, piemēram, hibrīdautomobiļiem (sk. [ideju](#)). Citos pienesumos tika ierosināti veidi, kā taupīt enerģiju, jo īpaši birojos, ņemot vērā klimata pārmaiņas (sk. [idejas piemēru](#)).

Klimata pārmaiņas un emisijas kopumā atkal tika plaši apspriestas, savukārt idejas, kas saistītas ar vides izglītību, pagājušajā periodā tika izvirzītas biežāk (sk. [idejas piemēru](#)). Saistībā ar tematu "Cīņa pret klimata pārmaiņām" nesenajos komentāros saistībā ar kopīgu pieeju klimata pārmaiņām tika izteikti ierosinājumi Eiropas vides vēstniekam vai, ņemot vērā pašreizējo vidi, Eiropas enerģētikas ministra amatam, lai pārstāvētu Eiropu šajos jautājumos starptautiskā mērogā (sk. [idejas piemēru](#)).

Eiropas jaunatnes debatēs, kas notika Milānā 2022. gada aprīļa sākumā, tika apspriesti vairāki jautājumi, kas saistīti ar ilgtspējīgu kosmosa izpēti, aicinot izstrādāt jaunas, videi draudzīgākas kosmosa tehnoloģijas, lai radītu ilgtspējīgus satelītus (sk. [ideju](#)).

Veicināt aprites ekonomiku
Pārdomāt piegādes ķēdes
Noskaidrot masas patēriņu
Samazināt visu veidu atkritumus, tostarp pārtikas un ūdens atkritumus
Ieviest lielāku obligāto garantiju jaunām ierīcēm
Aizliegt ārpakalpojumu izmantošanu attiecībā uz atkritumiem no ES
Ieviest ražojumu marķējumus, kuros sīki izklāstīta ietekme uz vidi
Veicināt lēnu modi 8; Videi draudzīga tekstilrūpniecība
Cīņa pret ūdens izšķērdēšanu
Veicināt zaļu un videi draudzīgu tūrismu
Veicināt energoefektīvas elektroniskās ierīces

Patēriņš

Veicināt zaļo pārkārtošanos ar konkrētiem politikas pasākumiem
Paplašināt ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu
Nodokļu emisijas
Zemāks maksimāli pieļaujamais siltumnīcefekta gāzu emisiju līmenis
Pievienojeties līgumam par fosilā kurināmā neizplatīšanu
Ieguldīt CCS tehnoloģijā
Ieviest stingrāku Eiropas vides politiku cīņai pret klimata pārmaiņām
Veicināt īstenošanu vietējā un reģionālā līmenī
Paplašināt zaļo kursu sociāli iekļaujošā veidā
Uzraudzīt pasākumu un īstenošanas ietekmi

Cīņa pret klimata pārmaiņām

Klimata pārmaiņas un vide

Veicināt ilgtspējīgus veidus, kā sasniegt Eiropas enerģētisko suverenitāti
Atteikties no neatjaunojamiem enerģijas avotiem vai ierobežot to izmantošanu
Veicināt un izpētīt alternatīvus enerģijas avotus
Izpētīt energoefektīvu un videi draudzīgu apkuri
Nodrošināt, ka uzņēmumi ir atbildīgi par savu enerģijas patēriņu
Regulēt kriptovalūtu ieguvu

Enerģētika

Aizliegt tuvsatiksmes lidojumus
Uzlabot un paplašināt sabiedrisko transportu un tā infrastruktūru
Paplašināt ātrgaitas vilcienu tīklus
Velotransporta infrastruktūras veicināšana
Apspriediet elektrisko automobiļu labvēlīgo ietekmi uz vidi un trūkumus
Ieguldīt videi draudzīga transporta pētniecībā un attīstībā

Transport

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Klimata pārmaiņas un vide”, 1. daļa

Klimata pārmaiņas & vide

Ilgspējība lauksaimniecībā

Aizliegt pesticīdus un veicināt ekoloģiskāku lauksaimniecību
Veicināt augu izcelsmes uzturu
Veicināt vietējo lauksaimniecību, lai garantētu nodrošinātību ar pārtiku
Izpētīt ilgtspējīgākus lauksaimniecības veidus: vertikālā lauksaimniecība, agroekoloģija, agromežsaimniecība, ...
Izpētīt veidus, kā pārveidot lauksaimniecību, lai tiktu galā ar klimata pārmaiņu sekām
Panākt taisnīgas cenas un garantētus ienākumus lauksaimniekiem

Radīt izmaiņas attieksmē un uzvedībā

Uzņēmumu saukšana pie atbildības par neilgtspējīgiem uzņēmējdarbības modeļiem
Palielināt visu paaudžu informētību
Ieguldīt vides aizsardzībā izglītība un komunikācija
Sniegt vairāk informācijas par reciklēšanu

Piesārņojums

Ierobežot gaismas piesārņojumu
Nodrošināt ūdens resursu drošību nākotnē, neitralizēt okeānu paskābināšanos
Cīnīties pret plastmasas piesārņojumu, paplašināt vienreizlietojamās plastmasas aizliegumu

Mājokļi un būvniecība

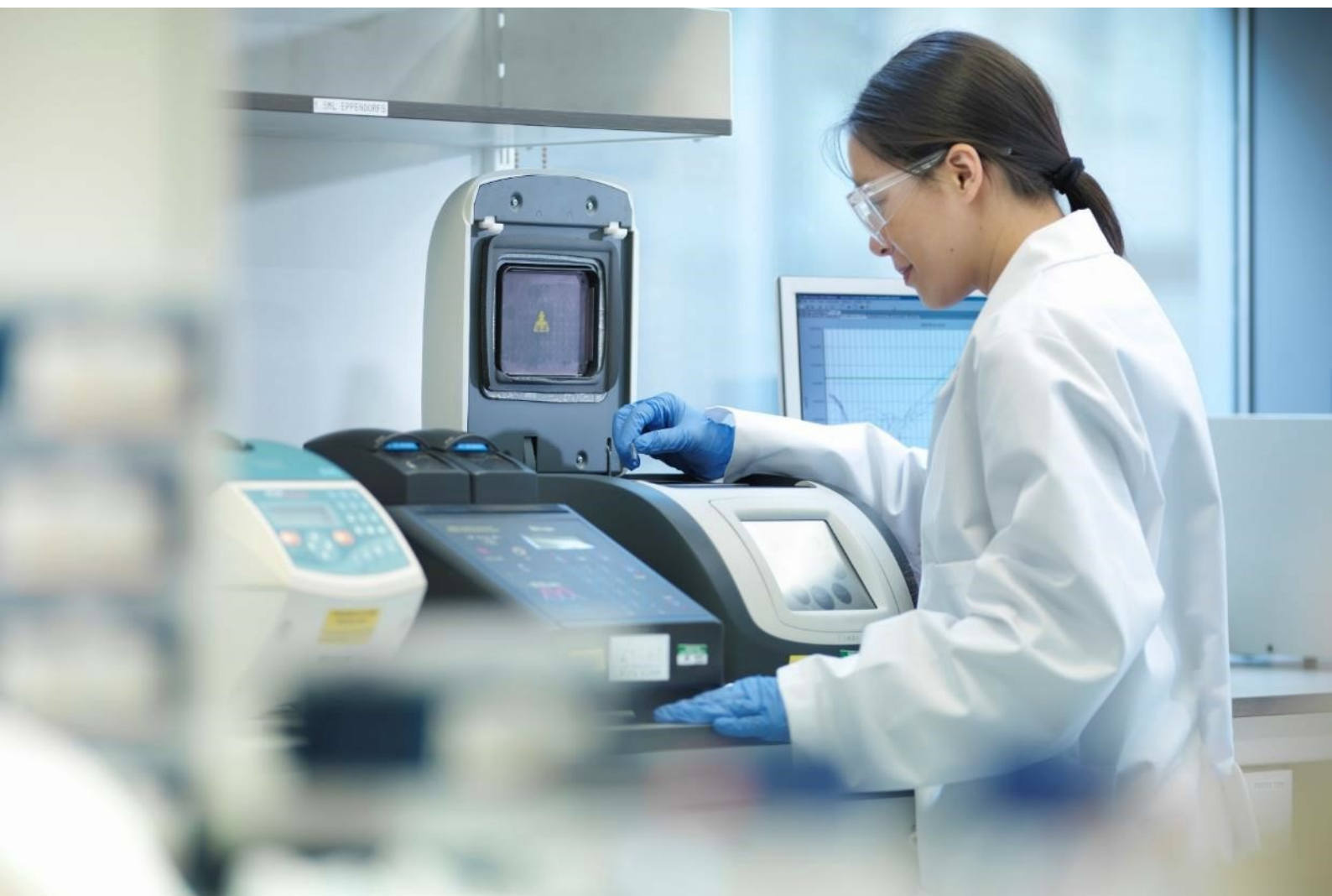
Jaunā Eiropas "Bauhaus" popularizēšana
Veicināt zemas oglekļa emisijas būvmateriālu izmantošanu
Ieviest Eiropas Atjaunošanas zemes uzticību pamestu zemju un ēku pārvērtēšanai
Atvieglot lietotu būvmateriālu recirkulāciju

Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība

Cīņa pret atmežošanu
Pastiprināt apmežošanu, tostarp pilsētu teritorijās
Aizliegt importēt produktus, kas iegūti atmežošanas rezultātā
Aizsargāt apdraudētās Eiropas dzīvnieku sugas
Pārtraukt eksotisko dzīvnieku kā lolojumdzīvnieku tirdzniecību
Aizsargāt ūdensdzīvnieku labturību
Veicināt bioloģisko daudzveidību ar konkrētiem pasākumiem, piemēram, zaļajiem jumtiem

Subsidēšana, nodokļi

Apturēt videi kaitīgas subsīdijas
Subsidēt bioloģisko daudzveidību un dabas resursus; klimata pārmaiņu projekti
Neilgtspējīgu produktu aplikšana ar nodokli

3. Veselība

Tematiskajā blokā “Veselība” dalībnieki ir pievērsušies visdažādākajiem tematiem. Tēmas, kas atkārtojas visbiežāk, ir veicinājušas nepieciešamību nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi augstas kvalitātes veselības aprūpei un ierosinājušas veselības aprūpes lielāku saskaņošanu un integrāciju Eiropas līmenī; to ir ietekmējusi arī Covid-19 pieredze un tās ietekme. Citas idejas sniedzas no aicinājumiem vairāk ieguldīt garīgajā veselībā, veselības pētniecībā, lai cīnītos pret pašreizējām veselības problēmām, īpašu uzmanību pievēršot sabiedrības novecošanai un vāzīm, līdz aicinājumiem ieguldīt profilaktiskos pasākumos, tostarp veicināt veselīgu dzīvi un risināt tos elementus, par kuriem ir zināms, ka tie izraisa veselības problēmas, piemēram, gaisa piesārņojumu un tabakas patēriņu. Par šo tematu ir saņemti 2413 komentāri: 1162 idejas, 1003 komentāri un 248 pasākumi. Identificētās tēmas ir uzskaitītas atkarībā no to sastopamības līmeņa. Galvenie temati, uz kuriem attiecas šis temats, ir šādi:

- **Veselības aprūpes pieejamība ikvienam**
- **ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana**
- **Veselīgs dzīvesveids**
- **Veselības pētniecība**
- **Profilakse, nevis iejaukšanās**
- **Veselīgas vecumdienas un novecošanas novēršana**
- **Pieejas medicīnai**
- **Reaģēšana uz Covid-19**
- **Veselība digitalizētā laikmetā**
- **Vēža ārstēšana**
- **Veselības aprūpes darbinieki**
- **Seksuālā un reproduktīvā veselība**

Pasākumi

Dažādos nesenos pasākumos tika risināti tādi jautājumi kā garīgā veselība un labbūtība (sk. [pasākumapiemēru](#)). Saistībā ar Eiropas Jaunatnes padomju kongresu, kas notika Polijā, dalībnieki apsprieda, kā sociālie mediji ietekmē garīgo veselību (sk. [pasākumu](#)). Saistībā ar Covid-19 pandēmiju tika apsvērtā pandēmijas ietekme uz iedzīvotāju fizisko un garīgo veselību (sk. [pasākumu](#)).

Tiešsaistes pasākumā, kas tika organizēts Ļubļanas Universitātē, dalībnieki pētīja ES lomu veselīgas novecošanas veicināšanā (sk. [pasākumu](#)), savukārt pasākums Itālijā bija veltīts Eiropas Vēža uzveikšanas plānam (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar veselības aprūpes integrēšanu visās ES dalībvalstīs līdzdalības seminārā Grieķijā tika apspriestas Eiropas sabiedrības veselības sistēmas izveides perspektīvas un problēmas (sk. [pasākumu](#)). Dalībnieki formulēja idejas, sākot ar aicinājumiem izveidot Eiropas Medicīnisko korpusu un beidzot ar nepieciešamību novērst nevienlīdzību starp ziemeļiem un dienvidiem, lai virzītos uz šādu kopēju Eiropas sabiedrības veselības sistēmu.

Tiešsaistes pasākumā tika apspriesti veselības apdraudējumi, kas saistīti ar gaisa kvalitāti un ko rada piesārņotāji, piemēram, tabakas dūmi, degvielas gāze, ķīmikālijas un citi alergēni un radoni (sk. [pasākumu](#)).

Veselības aprūpes pieejamība ikvienam

Viens no visbiežāk sastopamajiem tematiem šajā tēmā ir aicinājums nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei (sk. ļoti atbalstītas [idejaspiemēru](#)).

Izvirzītās idejas atbalsta arī Eiropas medicīniskās apdrošināšanas shēmas ieviešanu (sk. [idejaspiemēru](#)). Viena ļoti atbalstīta ideja šajā tēmā arī aicina ES nodrošināt visiem ES iedzīvotājiem vienlīdzīgu piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem veselības un sociālās aprūpes pakalpojumiem, ko sniedz noturīgas, ar personālu labi aprīkotas un labi aprīkotas publiskās sistēmas ar vispārēju pārklājumu (sk. [ideju](#)). Vairākas idejas ir saistītas ar nepieciešamību ES piešķirt līdzekļus, lai visiem neatkarīgi no ienākumiem un vecuma nodrošinātu īpašu piekļuvi garīgās veselības aprūpei (sk. [idejaspiemēru](#)). Ideja par veselības aprūpes nozares deprivatizāciju ir izvirzīta arī kā veids, kā padarīt veselības aprūpi cenas ziņā pieejamu visiem (sk. [idejas piemēru](#)) un atcelt dubulto pieeju publiskai un privātai piekļuvei veselības aprūpei ES (sk. [ideju](#)). Citās idejās ir izvirzīts jautājums par zāļu izmaksām un

ierosināti veidi, kā tās padarīt cenas ziņā pieejamas ikvienam, vairāk uzraugot farmācijas nozari (sk. [idejas piemēru](#)).

Attiecībā uz pieejamību ideju grupa ierosina vairākus risinājumus, kā veselības aprūpi padarīt praktiski pieejamāku pacientiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām vai pacientiem, kas atrodas attālos apgabalos (sk. [idejaspiemēru](#)). Attālinātas veselības aprūpes attīstība izpaužas kā ātra un zema barjera piekļuve medicīnas sistēmām ar veselības autobusiem (sk. [ideju](#)).

Pēdējais apakštemats attiecas uz vienlīdzības aspektu veselības aprūpes pieejamībā. Pienesumu autori norāda, ka dažas pacientu grupas bieži saskaras ar īpašiem sociāliem šķēršļiem. Daži dalībnieki uzsver nepieciešamību koncentrēties uz bērnu aprūpi, jo īpaši vēža pacientiem (sk. [idejas piemēru](#)), vēl viena ideja ir palielināt mērķorientētus ieguvumus invalīdiem (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks aicina nodrošināt transpersonām lielāku piekļuvi īpašiem veselības aprūpes pakalpojumiem (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā pašreizējo Covid-19 situāciju un augošos gaidīšanas sarakstus garīgās veselības pakalpojumu saņemšanai, vairākas idejas ir saistītas ar nepieciešamību ES piešķirt līdzekļus, lai nodrošinātu piekļuvi garīgās veselības aprūpei visiem neatkarīgi no ienākumiem un vecuma (sk. [idejaspiemēru](#)).

Vācijas pasākumā "Veselība bez robežām novecojošā sabiedrībā" tika apspriestas pašreizējās un turpmākās problēmas Eiropas veselības aprūpes sistēmās, ņemot vērā divas megatendences, kas raksturo veselību mūsu laikmetā: sabiedrības novecošana un tehnoloģiskā revolūcija. Daļa no šā pasākuma tvēruma bija arī izpratne par to, kā izmantot tehnoloģiju, lai nodrošinātu visaptverošu veselības apdrošināšanu, neraugoties uz iedzīvotāju novecošanu (sk. [pasākumu](#)). Dalībnieki noteica trīs darbības jomas: starptautisku mācību programmu izveide, ģeogrāfisko robežu pārvarēšana veselības pētniecībā un aprūpē un darba modeļu (darba laika un satura) un jo īpaši darba ņēmēju novērtēšanas mehānismu uzlabošana.

ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana

Starp tematiem, kas ierosināti saistībā ar veselību, kopumā viens no visbiežāk minētajiem tematiem ir ES veselības aprūpes sistēmu integrēšana ar ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm (sk. [idejaspiemēru](#)). Platformas dalībnieki atbalsta ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm, lai stiprinātu Eiropas veselības aprūpes sistēmas (sk. [pasākumapiemēru](#)) un nodrošinātu kvalitatīvu veselības aprūpi visā ES. Idejas ietver ES mēroga aprūpes standartu noteikšanu (sk. [idejas](#) un

[idejas](#)piemēru), medicīnisko zināšanu un spēju apvienošanu tīklā (sk. [idejas](#)piemēru) vai, piemēram, ļaujot intensīvistiem brīvi pārvietoties un rūpēties par kritiski slimiem pacientiem visā ES (sk. [idejas](#)piemēru). Ir arī priekšlikumi par aprūpētāju kvalifikācijas atzīšanu visā ES, Eiropas reto slimību slimnīcas izveidi (sk. [ideju](#)), transplantācijas tiesiskā regulējuma uzlabošanu, lai izveidotu vienotu transplantācijas un orgānu ziedošanas sistēmu (sk. [ideju](#)), un Eiropas aģentūras izveidi veselības aprūpes iestāžu akreditācijai (sk. [ideju](#)). Tāpat pienesumu autori ierosina atzīt slimības visā ES, lai izveidotu datubāzi ar ārstēšanas metodēm un novērtējumiem nolūkā izveidot ES mēroga slimību režīmu (sk. [idejas](#)piemēru). Vēl viena ideja attiecas uz veselības koridoru izveidi starp robežvalstīm (sk. [idejas](#)piemēru). Tas ļautu darba ņēmējiem, pacientiem un citiem veselības aprūpes speciālistiem ceļot pāri valstu robežām turpmāko pārvietošanās ierobežojumu laikā un tādējādi nodrošinātu piekļuvi veselības aprūpei.

Attiecīgi diskusijās tiek uzsvērtā nepieciešamība palielināt ES kompetenci sabiedrības veselības jautājumos (sk. [idejas](#) un [pasākuma](#) piemēru), un daudzi ierosina un atbalsta ideju par Lisabonas līguma pārskatīšanu (sk. [idejas](#) piemēru). Citas ierosina izveidot Eiropas Veselības iestādi (sk. [ideju](#)) vai palielināt EMA — Eiropas Zāļu aģentūras — lomu (sk. [ideju](#)). Viens pienesuma autors ierosina izveidot Eiropas veselības aprūpes ministriju (sk. [ideju](#)) vai reālu iestādi, kas koordinētu visas ES veselības aģentūras, lai pārraudzītu zāļu piegādi no izstrādes līdz ražošanai (sk. [ideju](#)). Šie ierosinājumi visbiežāk tiek izvirzīti saistībā ar to, kā dalībvalstis ir risinājušas Covid-19 pandēmijas problēmu un ar to saistīto medicīniskā aprīkojuma trūkumu, problēmām, kas saistītas ar vakcīnu izstrādi un kopīgiem vakcīnu iepirkumiem. Attiecīgi pienesumu autori uzsver nepieciešamību palielināt vai pārvietot zāļu un medicīnisko ierīču ražošanas jaudu ES (sk. [idejas](#)piemēru).

Daži pienesumu autori aicina izstrādāt integrētu stratēģiju kopīgu ES veselības problēmu risināšanai, piemēram, Eiropas garīgās veselības stratēģiju (sk. [idejas](#)piemēru) un pašnāvību novēršanu (sk. [idejas](#)piemēru) vai kopīgu pieeju retām slimībām (sk. [idejas](#) piemēru). Līdzīgā kārtā Polijā rīkotajās valsts mēroga debatēs par veselību dalībnieki ierosināja grozīt Līgumu par Eiropas Savienību, lai garīgās veselības jautājumi tiktu regulēti Savienības līmenī (sk. [pasākumu](#)). Citi uzskata, ka vēža apkarošanas un profilakses kontekstā nav lietderīgi paplašināt Savienības kompetenci veselības jomā, jo dalībvalstis vairāk atbilst vietējai situācijai (sk. [ideju](#)). Ideju kopums pievēršas dzīves cikla beigu aprūpes tematam, atbalstot vienotu Eiropas stratēģiju dzīves cikla beigu ārstēšanai (sk. [ideju](#)), savukārt citas ir vērstas uz vēža pacientu paliatīvās ārstēšanas uzlabošanu (sk. [ideju](#)).

Veselīgs dzīvesveids

Vēl viena bieži sastopama tēma ir veselīga dzīvesveida veicināšana. Daudzi platformas dalībnieki uzskata, ka ES ir labi kvalificēts dalībnieks veselīga dzīvesveida veicināšanai eiropiešu vidū. Vairāki pienesumu autori uzskata, ka ir svarīgi veicināt vegānu vai veģetāru uzturu, jo tas labvēlīgi ietekmē veselību un vidi (sk. [idejas](#)piemēru). Šajā sakarā daži ierosina palielināt nodokļus gaļai un samazināt PVN veselīgai pārtikai (sk. [ideju](#)), savukārt citi cenšas aplikt ar nodokli neveselīgus pārtikas produktus kopumā (sk. [idejas](#) piemēru). Viens dalībnieks ierosina subsidēt veselīgu un bioloģisku pārtiku, lai arī cilvēki ar zemiem ienākumiem varētu atļauties to iegādāties (sk. [ideju](#)). Domājot par sliktu uzturu sekām, cits dalībnieks ierosina cīnīties pret iekaisuma slimībām, kas saistītas ar sliktu uzturu un aptaukošanos (sk. [ideju](#)).

Platformā tiek ierosināts arī atbalstīt veselīgbūtības un izglītības veicināšanu (sk. [idejas](#) un [idejas](#)piemēru) un ar veselību saistītas prakses ieviešanu jau no agrīna vecuma kā būtisku veselīga dzīvesveida faktoru (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā viens dalībnieks kritizēja Nutri-score sistēmā izmantotos parametrus (sk. [ideju](#)). Līdzās izglītošanai par veselīgu uzturu pienesumu autori par īpaši svarīgu uzskata izglītošanu par garīgo veselību (sk. [idejas](#)piemēru).

Vairākās idejās ir sīkāk pētīta korelācija starp pārtiku un veselību, un tas rada jautājumu par pastiprinātu pārtikas kvalitātes kontroli (sk. [idejas](#)piemēru) vai konkrētu produktu, piemēram, mākslīgu transtaukskābju, aizliegumu (sk. [ideju](#)). Ir minēts arī regulējums attiecībā uz lauksaimniecības metodēm, kas ietekmē uzturu un veselību, piemēram, antibiotikām intensīvajā lauksaimniecībā (sk. [ideju](#)). Īpašs pasākums Lietuvā bija veltīts ilgtspējīgas ES pārtikas politikas izstrādei, un tajā piedalījās 280 dalībnieki (sk. [pasākumu](#)). Tajos tika pausta nepieciešamība ES vairāk ieguldīt bioloģiskajā lauksaimniecībā, sniedzot īpašu atbalstu lauksaimniekiem. Kopumā dalībnieki uzsver nepieciešamību pieņemt augšupēju pieeju, lai īstenotu ilgtspējīgu lauksaimniecības politiku. Līdzīgas idejas ir izvirzītas arī tematiskajā blokā “Klimata pārmaiņas un vide”.

Vairāki iedzīvotāji norāda uz nepieciešamību atturēt no tabakas patēriņa Eiropas līmenī, palielinot cenu un samazinot pārdošanas punktus aptiekām (sk. [idejas](#) piemēru), savukārt citi atbalsta ilgstošāku cīņu pret narkotikām ES līmenī (sk. [ideju](#)). Alkohols ir minēts arī starp atkarībām, pret kurām ES būtu jācīnās (sk. [idejas](#)piemēru), un viens dalībnieks ierosina ierobežot gan alkohola, gan tabakas pārdošanu specializētiem veikaliem (sk. [ideju](#)).

Daži pienesumu autori ierosina atcelt sezonālo laika maiņu, kas, viņuprāt, uzlabotu vispārējo veselību un drošību (sk. [idejaspiemēru](#)).

Pētniecība veselības jomā

Veselības pētniecība ir transversāla tēma, kas piesaista lielāku iesaistīšanos un skar vairākus tematus.

Neatkarīgi no konkrētā jautājuma dalībnieki kopumā ļoti atbalsta lielākus ieguldījumus pētniecībā, jo īpaši attiecībā uz inovatīvu biomedicīnas tehnoloģiju izpēti.

Vairāki pienesumu autori ierosina dažādas idejas, kā Eiropā attīstīt plaukstošu veselības ekosistēmu, veicinot un atbalstot inovāciju veselības jomā un pētniecību veselības jomā (sk. [idejas piemēru](#)). Ierosinājumiem ir dažādi veidi, piemēram, ļoti atbalstītais priekšlikums veicināt pētījumus par mialģiskā [encefalomielīta patomehānismiem pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”](#) (sk. [ideju](#)) vai aicinājums atbalstīt pētījumus par neirodeģeneratīvām slimībām (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz pētniecības institucionālo organizāciju ES līmenī daži pienesumu autori ierosina pārredzamu intelektuālā īpašuma stimulu sistēmu (sk. [ideju](#)) vai centralizētu Eiropas Veselības pētniecības institūta izveidi, lai koordinētu veselības pētniecību starp valstu institūtiem un ieguldītu farmācijas pētniecībā (sk. [ideju](#)). Citas idejas ietver Eiropas infekcijas slimību laboratorijas izveidi (sk. [ideju](#)). Viens iedzīvotājs uzsver, ka ir nepieciešams, lai valstu pētniecības institūti savienotos un arī lai aizsargapģērba un zāļu iegāde, ražošana un piegāde vairāk balstītos uz Eiropu (sk. [ideju](#)). Vēl viens ierosinājums ir tāds, ka Eiropai ir jāapvieno spēki ar universitātēm pētniecības jomā, lai izstrādātu jaunu antibiotiku pret īpaši rezistentām baktērijām (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek atbalstīta arī lielāka informētība par antibiotiku lietošanu un nepareizu lietošanu (sk. [ideju](#)). Daži iedzīvotāji arī aicina ieviest tiesību aktu, kas paredzētu, ka farmācijas uzņēmumiem, kuri izplata vakcīnas, ir obligāti jāpublicē visi dati no šo vakcīnu klīniskajiem izmēģinājumiem, lai atvieglotu to drošuma un efektivitātes novērtēšanu (sk. [ideju](#)).

Dzimumu aizspriedumi ir minēti kā viena no problēmām, kas kavē pētniecību, lai efektīvi pētītu slimības, kas ir izplatītākas sievietes vidū. Viens dalībnieks mudina ES rast risinājumu ar sievietēm saistītu datu trūkumam pētniecībā (sk. [ideju](#)).

Daži pienesumu autori, tostarp ļoti atbalstīta ideja temātā “Citas idejas”, aicina izstrādāt rīcības plānu pārejai uz zinātnei bez dzīvniekiem (sk. [ideju](#)).

Profilakse, nevis iejaukšanās

Veselīga dzīvesveida kategorijā profilakse tiek uzskatīta par jomu, kurā ES var un tai vajadzētu efektīvi rīkoties.

Vairākas iedzīvotāju ierosinātās idejas attiecas uz informētības palielināšanu par garīgo veselību un tās sekām, piemēram, izdegšanu, stresu, depresiju un trauksmi, un aicina izstrādāt Eiropas plānu šā jautājuma risināšanai (sk. [idejaspiemēru](#)), jo īpaši ņemot vērā Covid-19 ietekmi (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums tiek uzskatīts par īpaši aktuālu jauniešu vidū, kā rezultātā tiek aicināts izveidot Eiropas Jaunatnes platformu garīgās veselības jomā (sk. [ideju](#)) un veikt lielākus ieguldījumus pētniecībā (sk. [ideju](#)) un mediju kampaņās par izpratni par garīgo veselību (sk. [ideju](#)).

Kā aktuāls jautājums tiek minēta arī gaisa piesārņojuma ietekme uz iedzīvotāju veselību (sk. [ideju](#)), kā arī nepieciešamība novērst trokšņa piesārņojumu, nosakot stingrus pieļaujamo trokšņa emisiju līmeņus automobiļu riepām (sk. [ideju](#)). Turklāt tiek aicināts samazināt eksponētību vielām, kas rada ļoti lielas bažas, tostarp PFAS (perfluoralkilvielām un polifluoralkilvielām) (sk. [ideju](#)).

Saskaņā ar profilaksi vienā idejā ir izklāstītas epigēnētisko tehnoloģiju priekšrocības jauna ekoloģiska humānisma veicināšanā, palielinot vides un pārtikas nozīmi indivīdu un kopienas veselības aizsardzībā (sk. [ideju](#)).

Profilakses un veselības skrīninga nozīme tika uzsvērtā arī pasākumos (sk. [pasākumu](#)).

Viens dalībnieks uzsver, ka ir jāizstrādā Eiropas rīcības plāns arī attiecībā uz sirds un asinsvadu slimībām (sk. [ideju](#)).

Veselīgas vecumdienas un novecošanas novēršana

Daži dalībnieki apspriež idejas, kas saistītas ar veselīgu novecošanu un novecošanas novēršanu no dažādām perspektīvām.

Ņemot vērā Eiropas iedzīvotāju novecošanu, iedzīvotāji uzsver labas veselības nozīmi “sirmgalvju vecumā”. Šajā nolūkā tiek uzsvērtā nepieciešamība pēc kvalitatīviem aprūpes pakalpojumiem vecāka gadagājuma cilvēkiem (sk. [ideju](#)). Viena ļoti atbalstīta un komentēta ideja veicina zinātniski intensīvus veselīgus ilgmūžības pētījumus un tehnoloģijas, piemēram, atjaunojošās terapijas un klīniskos izmēģinājumus. Par svarīgu tiek uzskatīta arī efektīvu

juridisku, budžeta, regulatīvu un institucionālu saistību īstenošana ar mērķi palielināt paredzamo veselīgas dzīves ilgumu ES (sk. [ideju](#)). Ņemot šo ideju vēl tālāk, viens iedzīvotājs virza krioniku kā iespēju atlikt aprūpi līdz brīdim, kad tiek atrasta ārstēšana, iesaldējot neārstējami slimus cilvēkus (sk. [ideju](#)).

Tiek atbalstīta arī novecošanas novēršana, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi salīdzinājumā ar strādājošo iedzīvotāju skaita samazināšanos (sk. [ideju](#)).

Viens iedzīvotājs palielina lauku apvidu kā veselīgas novecošanas stratēģiju inovācijas centru potenciālu, jo šie "grūtībās nonākušie apgabali" parasti ir blīvāk apdzīvoti vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū un veselības aprūpes kvalitāte nav tik augsta kā pilsētu teritorijās, tāpēc ir vajadzīgi inovatīvi risinājumi (sk. [ideju](#)). Cita pienesuma autora ierosinātais risinājums ir atbalstītas dzīves vairākās paaudzēs koncepcija (sk. [ideju](#)).

Pasākumā Lietuvā tika izmantota interesanta ar vecumu saistīta perspektīva, mēģinot izprast jauniešu un vecāka gadagājuma cilvēku atšķirīgos priekšstatus un attieksmi pret veselības jautājumiem (sk. [pasākumu](#)). Divi galvenie pasākuma secinājumi bija, no vienas puses, informācijas kampaņu un mūžizglītības par veselības jautājumiem nozīme un, no otras puses, ģimeņu un savstarpējā atbalsta būtiskā nozīme veselības problēmu risināšanā.

Pieejas medicīnai

Platformu dalībniekiem dažkārt ir atšķirīgi viedokļi par labāko pieeju medicīnai. Lai gan diskusijas par medicīniskajām pieejām parasti notiek tikai ar dažiem dalībniekiem, daži jautājumi parasti sasniedz plašāku auditoriju. Tas attiecas uz apstrādi pēc aprites cikla beigām. Kāds pienesuma autors aicina plašāk vākt datus par dzīves cikla beigu izvēlēm un atzīt dzīvo gribu visā Eiropas Savienībā (sk. [ideju](#)).

Viena no idejām, kas attiecas uz dzīves beigu aprūpes tematu, ir vērsta uz vēža pacientu paliatīvās ārstēšanas uzlabošanu (sk. [ideju](#)).

Papildus atbalstam aprites cikla beigu tiesību aktiem vēl viens plaši apspriests temats ir vieglo zāļu dekriminalizācija medicīniskajā jomā. Konkrētāk, vairāki iedzīvotāji aicina dekriminalizēt marihuānu medicīniskos un terapeitiskos nolūkos (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Ideja integrēt dabas aizsardzības līdzekļus medicīnā, piemēram, fitoterapiju, homeopātiju utt., lai papildinātu alopātisko medicīnu, ir plaši apspriesta platformā (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt vienlīdz izteikta ir arī nepieciešamība pieņemt holistiskākas pieejas medicīnai (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā pienesumu autori arī norāda, ka nemedicīniska iejaukšanās var uzskatāmi uzlabot pacientu veselību un autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)).

Citi dalībnieki uzsver, ka ir svarīgi praktizēt uz pierādījumiem balstītu medicīnu un nodrošināt piekļuvi zinātniskajai informācijai, lai cīnītos pret viltus ziņām veselības jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Reaģēšana uz Covid-19

Pandēmija noteikti ir izraisījusi interesi un bažas par veselību. Šis temats ir minēts daudzās platformā publicētajās idejās. Veselības aprūpes resursu trūkums (cilvēkresursi slimnīcās, maskas vai vakcīnas) ir izraisījis publiskas debates par nepieciešamību ES būt stratēģiski autonomai veselības aprūpes jomā. Vēl viena atbalstīta ideja attiecas uz autonomiju pirmās nepieciešamības zāļu ražošanā (sk. [ideju](#)).

Covid-19 ietekmi plaši apspriež dalībnieki, kuri kopumā uzskata, ka ir jāatjauno racionāla un zinātniska ticamība un uzticēšanās medicīnai un politikai saistībā ar nepareizu priekšstatu un viltus ziņu plašu izplatīšanu pandēmijas laikā. Apspriežot ar Covid-19 saistītus pasākumus, iedzīvotāji platformā piekrīt, ka visi Covid-19 pasākumi ES būtu jāīsteno uz pierādījumiem balstītā veidā, lai panāktu pēc iespējas reālistiskāku izmaksu un ieguvumu analīzi (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks jo īpaši brīdina neņemt vērā vai atlikt pacientu ar citām slimībām aprūpi saistībā ar medicīnas iestāžu pārstrukturēšanu, lai ņemtu vērā Covid pacientus (sk. [ideju](#)). Ņemot to vērā, iedzīvotāji atbalsta medicīnas personāla spēju palielināšanu (sk. [idejas piemēru](#)).

Turpmākajās idejās ir uzsvērtā nepieciešamība izstrādāt iekļaujošas stratēģijas, lai risinātu turpmākas pandēmijas ES līmenī, aizsargājot personu ar invaliditāti tiesības (sk. [ideju](#)). Viens no ierosinātajiem ierosinājumiem ir veikt pētījumu par Covid-19 pasākumu ietekmi uz veco ļaužu pansionātu iedzīvotājiem un darbiniekiem dažādās ES valstīs, lai iegūtu tiešus pārskatus par veco ļaužu pieredzi saistībā ar Covid-19 pasākumiem (sk. [ideju](#)). Turklāt viens iedzīvotājs aicina izmeklēt pandēmijas netiešo kaitējumu un slēptās sekas (sk. [ideju](#)).

Vairāki dalībnieki aicina palielināt garīgās veselības atbalstu, lai novērstu pandēmijas sociālās un ekonomiskās sekas, jo īpaši jauniešu vidū (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)). Saistībā ar šo tematu ir notikuši arī vairāki pasākumi, piemēram, jautājums par Eiropas sabiedrības veselības nākotni pēc koronavīrusa krīzes (sk. [pasākumu](#)).

Debates par vakcinācijas programmu atklāj pretrunīgus viedokļus, sākot no idejas, ka vakcinācijai vajadzētu būt obligātai ikvienam (sk. [idejas piemēru](#)), līdz ierosinājumam, ka iedzīvotājiem vajadzētu būt brīvai izvēlei (sk. [idejas piemēru](#)). Cits pienesuma autors apgalvo, ka vakcīnām nevajadzētu būt obligātām jauniešiem un ka ES nevajadzētu viņus "nomelnot",

ļaujot "veicināt" starptautisku ceļošanu apmaiņā pret vakcināciju, un ka, ja ir nepieciešami PCR testi, tie būtu jānodrošina bez maksas (sk. [ideju](#)). Tiek arī ierosināts, ka ES dalībvalstīm būtu jāpiekrīt atzīt attiecīgos PVO standartus un valsts dokumentus, kas apliecina antivielu līmeni (vai vakcīnu/atsvaidzināšanu) (sk. [ideju](#)). Plaši tiek apspriests arī zaļās caurlaides sertifikāts, vērsot uzmanību uz tiem, kas aicina to atcelt (sk. [idejaspiemēru](#)), baidoties no divu iedzīvotāju kategoriju pieauguma (sk. [ideju](#)) un ierosinot, ka eiropiešiem būtu jāizstāv tiesības izvēlēties nevakinēties (sk. [ideju](#)) pret tiem, kas atbalsta šādu veselības caurlaidi un obligātu vakcināciju kā daļu no kopīgiem centieniem uzvarēt vīrusu un nodrošināt veselības aprūpes sistēmu dzīvotspēju (sk. [idejaspiemēru](#)). Vienā pienesumā ir aplūkotas procedūras, kas saistītas ar vakcīnu iegādi ES līmenī, aicinot nodrošināt lielāku informācijas atklāšanu un pārredzamību attiecībā uz līgumiem ar farmācijas uzņēmumiem (sk. [ideju](#)).

Vairāki iedzīvotāji aicina uz lielāku solidaritāti un globālas partnerības un finansējuma izveidi slimību apkarošanai un izskaušanai visā pasaulē un ierosina, ka Eiropa var būt pasaules līdere cīņā pret pandēmijām, vēzi un sirds slimībām un to pārvarēšanā (sk. [ideju](#)). Viens iedzīvotājs ierosina, ka Eiropas Komisijai sadarbībā ar Pasaules Veselības organizāciju būtu jāveicina starptautisks nolīgums, kas pandēmijas kontekstā ļautu ražot un izplatīt zāles visā pasaulē (sk. [ideju](#)), un citā pienesumā ir uzsvērtā nepieciešamība vakcinēt pasauli, lai novērstu jaunu celmu rašanos (sk. [ideju](#)). Vienlaikus pienesumu autori ierosina veikt pasākumus, lai aizsargātu uzņēmumu patentus, un ierosina, ka Eiropas Komisijai varētu būt nozīmīga mediators un vēstnieka loma (sk. [ideju](#)).

Vēža aprūpe

Temats, kas platformā tiek bieži pieminēts, jo īpaši saistībā ar

profilakse, kā arī tās sociālās un psiholoģiskās sekas ir saistītas ar vēzi (sk. [idejaspiemēru](#)). Arī šeit dalībnieki ierosina apvienot resursus vēža apkarošanai visā ES (sk. [idejaspiemēru](#)).

Pienesumu autori norāda, ka ir vajadzīgi kopīgi centieni agrīnai diagnostikai, piemēram, skrīningam, ko ES tiek lūgta atbalstīt (sk. [idejas](#) un [idejaspiemēru](#)).

Saistībā ar vēža profilaksi vienā idejā ierosināts aizliegt solāriju izmantošanu, lai novērstu ādas vēža attīstības risku (sk. [ideju](#)), savukārt cits pienesuma autors uzsver vēža profilakses nozīmi lauku apvidos, ko bieži vien gandrīz nerasniedz vēža profilakses kampaņas (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki uzsver dzimumu stereotipu un stigmatizācijas šķēršļus veselīga dzīvesveida un profilakses prakses veicināšanā vīriešu vidū. Viņi vēlas,

lai ES izstrādātu mērķtiecīgas izpratnes veicināšanas kampaņas, jo īpaši par prostatas vēža profilaksi (sk. [ideju](#)).

Veselības aprūpes darbinieki

Dalībnieki ir izvirzījuši jautājumu par darba apstākļiem veselības aprūpes nozarē ne tikai saistībā ar veselību, bet arī migrāciju un dzimumu (sk., piemēram, nodaļu par migrāciju). Dalībnieki ir uzsvēruši veselības aprūpes nozarē strādājošo sieviešu ieguldījumu un nepieciešamību viņas atbalstīt, ieguldot vadības un paplašināšanas programmās (sk. [ideju](#)).

Idejas attiecībā uz veselības aprūpes darbiniekiem uzsver negatīvos darba apstākļus, kas ietekmē šo nozari (sk. [idejaspiemēru](#)), kopumā pieprasot uzlabot algas un darba apstākļus (sk. [ideju](#)).

Pandēmija arī palīdzēja uzsvērt veselības aprūpes darbinieku būtisko ieguldījumu sabiedrībā, dažkārt izraisot plašākas debates par pašreizējo veselības aprūpes sistēmu būtību un privātā sektora dalībnieku lomu šajā nozarē, tostarp privatizācijas ietekmi uz darba apstākļiem (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar vienu ideju Eiropas Brīvprātīgo gads būtu piemērots veltījums brīvprātīgo centieniem un ietekmei Covid-19 pandēmijas laikā (sk. [ideju](#)).

Seksuālā un reproduktīvā veselība

Aicinājums nodrošināt visām sievietēm piekļuvi cenas ziņā pieejamai un piekļūstamai kontracepcijai tiek apspriests idejās un pasākumos (sk. [pasākumu](#)). Dažās idejās ir ierosināts sabiedriskās vietās darīt pieejamus bezmaksas menstruālos priekšmetus, lai apkarotu tā dēvēto "periodisko nabadzību" (sk. [idejaspiemēru](#)). Citos priekšlikumos ierosināts samazināt vai atcelt nodokļus sieviešu veselības produktiem, piemēram, higiēnas spilventiņiem (sk. [ideju](#)). Turklāt tiek izvirzīta nepieciešamība veikt vairāk pētījumu par sieviešu reproduktīvo veselību un mazāk invazīvu sieviešu un vīriešu kontracepcijas līdzekļu izstrādi (sk. [ideju](#)), kā arī nodrošināt, ka no rīta lietojamās tabletes visās valstīs ir pieejamas bez receptes. Viedokļi pret tiesībām uz abortu tiek vienlīdz reģistrēti arī platformā (sk. [ideju](#)).

Pienesumos ir apspriesta nepieciešamība veicināt seksuālo izglītību, izmantojot Eiropas mēroga pieeju,

seksuālās veselības kampaņas vai atbalstot nevalstiskās iestādes, kas darbojas šajā jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Pasākumā Berlīnē tika apspriestas nākotnes perspektīvas, bet jo īpaši ētikas jautājumi, kas saistīti ar in vitro apaugļošanu (sk. [pasākumu](#)). Vienā priekšlikumā ir ierosināts izveidot ES sponsorētas un popularizētas seksuālās veselības klīnikas (sk. [ideju](#)). Savukārt citā priekšlikumā ir uzsvērts, cik svarīga ir cīņa pret HIV (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Nesen iesniegtās idejas par tematu “Veselība” atkārtoja daudzus iepriekš minētos tematus, parādot, ka galvenā uzmanība joprojām tiek pievērsta jautājumiem, kas lielākajai daļai dalībnieku tiek uzskatīti par prioritāriem. Netika reģistrēti jauni apakštemati vai temati.

Dalībnieki arī apsprieda nepieciešamību pieņemt vienotu satvaru Eiropas veselības aprūpes sistēmas pārvaldībā un veicināt atsevišķu valstu veselības aprūpes sistēmu integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)), un daži dalībnieki atkārtoja ideju par Eiropas veselības savienību (sk. [idejas piemēru](#)), bet citi pievērsās suverenitātei veselības jomā (sk. [ideju](#)). Dalībnieki arī uzsvēra ideju, ka veselības aprūpei arī turpmāk jābūt sabiedriskam pakalpojumam (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar Covid-19 tika uzsvērts, cik svarīgi ir nodrošināt pienācīgu vakcinācijas aptveri (sk. [ideju](#)), kā arī vajadzību pēc labākas krīzes komunikācijas un pārvarēšanas (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Plaši tika apspriesta profilakses iniciatīvu nozīme (sk. [idejas piemēru](#)), priekšlikumos norādot uz inovatīvām tehnoloģijām (sk. [ideju](#)) un telemedicīnas izmantošanu grūti sasniedzamiem iedzīvotāju segmentiem (sk. [ideju](#)) un obligātām regulārām pārbaudēm (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt tika uzsvērtas briesmas, ko rada tabaka, jo īpaši no agrīna vecuma (sk. [ideju](#)).

Datu vākšana bija arī nozīmīgs temats, kura mērķis bija uzlabot medicīnisko pētniecību, jo īpaši, lai izlīdzinātu datu atšķirības starp dzimumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Platformā tika atkārtoti uzsvērti arī nepieciešamība uzlabot veselībpratību (sk. [idejas piemēru](#)).

Stiprināt Eiropas veselības aprūpes sistēmas, izmantojot sadarbību un apmaiņu
Apkopot medicīniskās zināšanas un spējas ES līmenī
Izveidot ES mēroga orgānu ziedošanas sistēmu
Palielināt ES kompetenci sabiedrības veselības jautājumos
Nodrošināt ES lielāku kompetenci un pilnvaras ārkārtas situācijās sabiedrības veselības jomā
Izstrādāt integrētas stratēģijas kopīgu ES veselības problēmu risināšanai: garīgā veselība, pašnāvību, retu slimību, vēža u. c. profilakse.

ES aprūpes sistēmu integrēšana

Nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei
Izveidot ES mēroga aprūpes standartus
Īstenot visaptverošu Eiropas veselības apdrošināšanas shēmu
Deprivatizēt veselības aprūpes nozari
Nodrošināt cenas ziņā pieejamas zāles
Attīstīt attālināto veselības aprūpi
Nodrošināt garīgās veselības aprūpes pieejamību visiem

Veselības aprūpes pieejamība ikvienam

Pētniecība veselības jomā

Ieguldīt un atbalstīt pētniecību un inovāciju veselības jomā
Koordinēt veselības pētniecību ar institūtu, Eiropas infekcijas slimību laboratoriju vai centralizētu Eiropas Veselības pētniecības institūtu
Izstrādāt jaunu antibiotiku pret īpaši rezistentām baktērijām
apņemties nodrošināt vakcīnu klīnisko izmēģinājumu un pētījumu pārredzamību, darot datus pieejamus sabiedrībai;
Izvairieties no dzimumu aizspriedumiem sieviešu vidū izplatīto slimību izpētē
Pāreja uz zinātni, kurā neizmanto dzīvniekus
Veicināt pētījumus par mialģiskā encefalomiēlīta patomehānismiem

Veselīgs dzīvesveids

Veicināt veģetāro diētu
Veicināt veselīgu uzturu, izmantojot subsidēšanu vai apliekot ar nodokli neveselīgus produktus
Aizliegt mākslīgo trans-taukskābju izmantošanu, antibiotiku un biocīdu izmantošanu intensīvajā lauksaimniecībā
Instil veselības prātību no agras bērnības
Atturēt no atkarību izraisošu preču, piemēram, tabakas un alkohola, patēriņa
Vadīt ilgstošu cīņu pret smagajām narkotikām
Laika izmaiņu un laika zonu atcelšana

Veselība

Profilakse

Palielināt informētību par garīgo veselību
Ierobežot gaisa un trokšņa piesārņojumu un eksponētību vielām, kas rada lielas bažas
Aizliegt vai ierobežot praksi, par kuru ir zināms, ka tā kaitē veselībai, piemēram, solārijus
Pārvarēt dzimumu stereotipus, kas ierobežo profilakses programmu efektivitāti, jo īpaši vīriešu vidū

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Veselība”, 1. daļa

Veselība digitalizētā laikmetā

Īstenot Eiropas e-veselības sistēmas
Veicināt e-veselības instrumentus fizisko aktivitāšu veicināšanai
Nodrošināt DNS datubāzu privātumu
Pretstatā digitālajai atkarībai

Reaģēšana uz Covid-19

Atjaunot zinātnisko uzticamību medicīnā un politikā
Ar Covid-19 saistītu pasākumu ieviešana uz pierādījumiem balstītā veidā
Izstrādāt iekļaujošas stratēģijas, lai aizsargātu personu ar invaliditāti tiesības stāties pretī turpmākām pandēmijām
Ietekmes pētījums, kurā apkopoti pārskati par Covid-19 laikā dzīvojošo vecāka gadagājuma cilvēku pieredzi
Solidaritāte prasa globālu partnerību un finansējumu slimību apkarošanai un izskaušanai
Pievērsties vakcīnu iegādes un ievadīšanas kārtībai ES līmenī
Pārstrukturēt medicīnas iestādes, lai novērstu to, ka pacienti, kurus skārušas citas slimības, kas nav Covid-19, netiek aprūpēti

Veselības aprūpes darbinieki

Palielināt veselības aprūpes darbinieku algas
Uzlabot darba apstākļus veselības aprūpē

Veselība

Seksuālā un reproduktīvā veselība

Nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamai un piekļūstamai kontracepcijai
Cīnīties pret perioda nabadzību, piemēram, atceļot nodokļus sieviešu veselības produktiem
Palielināt pētījumus par sieviešu reproduktīvo veselību un mazāk invazīviem sieviešu un vīriešu kontracepcijas līdzekļiem
Institūts Eiropas seksuālās veselības klīnikā
Nodrošināt izvēles tiesības visām sievietēm
Nodrošināt dienu pēc tabletes bez receptes
Cīņa pret HIV

Vēža aprūpe

Profilakse (veselīgi ieradumi, skrīnings u. c.)
Mobilizēt vēža sociālo un psiholoģisko ietekmi
Centralizēti centieni, resursu apvienošana vēža apkarošanai ES līmenī

Veselīgas vecumdienas un novecošanas novēršana

Veicināt inovācijas veselīgai novecošanai
Pētījumi par novecošanas novēršanu un ilgmūžību

Pieejas medicīnai

Advocate uz pierādījumiem balstītas zāles
Iestāties par holistisku pieeju medicīnai
Noteikt kriminālatbildību par marihuānu medicīniskiem nolūkiem
Atzīt dabiskās zāles
Vienota Eiropas stratēģija par aprūpi dzīves beigās

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks "Veselība", 2. daļa

4. Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība

Temats “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un darbvieta” līdz 2022. gada 9. maijam kopumā ir saņēmis 2195 idejas, 2099 komentārus un 645 pasākumus. Pienesumu autori ir uzsvēruši, cik svarīgi ir, lai ES kļūtu iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju, un ir norādījuši uz vairākām ar to saistītām problēmām, piemēram, atbalsta trūkumu Eiropas jauniešiem un sadarbības trūkumu starp dalībvalstīm. Viens no visbiežāk ierosinātajiem mehānismiem, kā padarīt Eiropu iekļaujošāku un sociāli taisnīgāku, ir beznosacījumu pamatienākumu nodrošināšana visā ES. Turklāt pienesumu autori ir nākuši klajā ar dažādiem

ierosinājumiem, kā veicināt ekonomikas izaugsmi ES, ieviešot ekonomikas politiku, vēl vairāk padziļinot vienoto Eiropas tirgu, koncentrējoties uz inovāciju un veicinot un atbalstot MVU un stratēģiskās nozares. Turklāt pienesumu autori uzskata, ka zaļā un digitālā pārkārtošanās sniedz iespējas pilnveidot Eiropas darba ņēmēju prasmes un pielāgoties mainīgajam darba tirgum, lai Eiropas ekonomika būtu konkurētspējīga un pašpalāvējīga. Vēl viens pienesumu virziens norāda uz nepieciešamību novērst iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos un intelektuālā darbaspēka emigrācijas ietekmi. Dažādās idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- Iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka Eiropa
- Ekonomikas atveseļošana
- Inovācija – izaugsmes veicināšana
- Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums
- Nodokļi taisnīgai ekonomikai
- Eiropas vienotā tirgus turpmāka stiprināšana
- Veicināt nodarbinātību
- Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana
- Patērētāju tiesības un aizsardzība

Pasākumi

Dažādās vietās visā Eiropā tika organizēti vairāki līdzdalības pasākumi, lai iedzīvotāji varētu paust savu viedokli par ES un savām bažām par nākotni (sk. [pasākuma piemēru](#)). Piemēram, vienā pasākumā skolēni tika iesaistīti pārdomās par jautājumiem, kas viņiem ir prioritāri. Nodarbinātības jomā viņi aicināja nodrošināt taisnīgākas iespējas (starp vīriešiem un sievietēm un starp paaudzēm), lai novērstu intelektuālā darbaspēka emigrāciju, un atbalstīja lielākus ieguldījumus inovācijā, lai veicinātu izaugsmi, pastiprinātu paaudžu dialogu un lielāku iekļaušanu, lai izvairītos no jebkāda veida diskriminācijas. Turklāt viņi uzsvēra vēsturiskā, mākslas un kultūras mantojuma vērtību un nepieciešamību uzlabot transporta infrastruktūru (sk. [pasākumu](#)). Bulgārijas pasākumā tika apspriesti jautājumi par intelektuālā darbaspēka emigrāciju un jauniešu noturēšanu mazāk apdzīvotās teritorijās saistībā ar taisnīgākas un iekļaujošākas ekonomikas veidošanu un darbvieta radīšanas, izaugsmes un ieguldījumu veicināšanu (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar sociālo politiku Maison de l'Europe rīkotajās debatēs Āgenas pilsētā dalībnieki apsprieda sociālas Eiropas perspektīvas (sk. [pasākumu](#)) un veidus, kā mazināt nevienlīdzību, lai panāktu lielāku sociālo taisnīgumu (sk. [pasākumu](#)). Studentiem paredzētā pasākumā (sk. [pasākumu](#)) galvenā uzmanība tika pievērsta jautājumam par jauniešu izredzēm ES tirgus ekonomikā.

Jautājums par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām tika padziļināti pētīts saistībā ar Kipru (sk. [pasākumu](#)). Turklāt saistībā ar pārmaiņām darba tirgū Eiropas Sociālais fonds tika apspriests Zagrebā rīkotajā konferencē "Darba tirgus nākotne, iespējas un iespējas Eiropas Sociālajā fondā" (sk. [pasākumu](#)).

Hibrīdpasākuma laikā notika apspriešanās ar Eiropas uzņēmumu darba devējiem par to, kā risināt nākotnes problēmas tirgus ekonomikā (sk. [pasākumu](#)).

Pasākumā Ungārijā tika apspriesta jaunās ES kopējās lauksaimniecības politikas ietekme uz ģimenes saimniecībām (sk. [pasākumu](#)). Spānijā Europa Press sadarbībā ar Eiropas Parlamentu organizēja pasākumu ciklu "Nākotne ir tavās rokās"; vienā no šiem pasākumiem tika risināts jautājums par iedzīvotāju skaita samazināšanos lauku apvidos un to atdzīvīšanās perspektīvām (sk. [pasākumu](#)).

Iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka Eiropa

Visvairāk ideju saistībā ar šo tematu ir reģistrēts centienos veidot iekļaujošu un sociāli taisnīgu ekonomiku Eiropā. Šis temats ir vērsts uz mērķi stiprināt sociālo kohēziju kā līdzekli spēcīgas ekonomikas sasniegšanai (sk. [ideju](#)). Liela daļa ideju saistībā ar šo tematu parasti prasa paplašināt Eiropas sociālo tiesību pilāru (sk. ļoti atbalstītas [idejas piemēru](#)) un vienotu ES pieeju sociālajam nodrošinājumam, sākot no audzināšanas un ģimenes līdz tiesībām uz pieejamu mājokli un pensiju politiku (sk. [pasākuma piemēru](#)). Citi pienesumu autori apspriež Eiropas sociālo tiesību pilāru kā kompasu sociālas Eiropas sasniegšanai un aicina noteikt minimālo mērķi nodarbinātības, nabadzības mazināšanas un izglītības un prasmju jomā (sk. [ideju](#)). No otras puses, daži pienesumu autori apgalvo, ka darba tiesībām, sociālajai labklājībai un pensiju sistēmām būtu jāpaliek katras dalībvalsts kompetencē (sk. [ideju](#)).

Vairāki pienesumu autori platformā aicina veidot sociāli taisnīgāku Eiropu, ko varētu panākt, piemēram, izstrādājot sociālās līdztiesības mērīšanas indeksu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Viens no apspriestākajiem apakštematiem šajā tēmā ir nepieciešamība izstrādāt politiku iestāžu līmenī, lai panāktu dzimumu līdztiesību, kā arī kultūras un izglītības līmenī (sk. [idejaspiemēru](#)). Viens no ierosinājumiem ir noteikt dzimumu kvotas vadošiem amatiem uzņēmumos (sk. [ideju](#)). Konkrētāk, ir idejas, kurās ierosināta līdztiesības politika, kas attiecas uz lēmumiem par vecāku atvaļinājumu (sk. [ideju](#)) un vienlīdzīgām nodarbinātības iespējām (sk. [ideju](#)). Ņemot to vērā, paneldiskusijā tika apspriestas problēmas, ar kurām sievietes uzņēmējas saskaras uzņēmējdarbības vidē, algu nevienlīdzība, finansēšanas iespējas, un izcelti labas prakses piemēri vietējā un valsts līmenī (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)). Tika minēti arī apsvērumi par sieviešu nodarbinātības nestabilitāti Covid-19 laikā (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Citas idejas ietver, piemēram, aicinājumu panākt dzimumu līdztiesību arhitektūras un inženiertehniskās būvniecības jomā (sk. [ideju](#)). Vienā no platformā reģistrētajām idejām tiek atbalstīta Vienlīdzīgas attieksmes direktīvas pieņemšana, lai nodrošinātu

vienlīdzīgu attieksmi visās dzīves jomās (sk. [ideju](#)). Saistītās idejas attiecas uz pasākumiem pret seksuālu vardarbību un vardarbību ģimenē, jo īpaši aicinot nākt klajā ar iniciatīvām cietušo atbalstam, piemēram, izmantojot lietotni (sk. [ideju](#)).

Citā apakštematā, kurā tika veicināta iekļaujošāka Eiropa un kurā piedalījās liels skaits pienesumu autoru, tiek apspriesta nepieciešamība veicināt personu ar invaliditāti iekļaušanu, piemēram, pagarinot valstu invaliditātes karšu derīguma termiņu visā ES (sk. [ideju](#)) un uzlabojot tūrisma zonu pieejamību (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Tiek atbalstīta arī sociālā tīkla izveide personām ar invaliditāti (sk. [ideju](#)). Turklāt dažas idejas ir vērstas uz pilsētplānošanu, ierosinot padarīt publiskās telpas, kas veicina apmaiņu starp paaudzēm, izmantojot parkus, kultūras centrus utt. (sk. [idejas](#) piemēru). Tā bija arī viena no vairākām idejām, kas tika izvirzītas Spānijas pasākumā, kurš mudināja iedzīvotājus paust viedokli par to, kā viņi uzlabotu savu pilsētu, ja būtu mēri (sk. [pasākumu](#)).

Tāpat ideja atbalsta ilgtspējīgus urbānisma principus, lai pilsētas ar labu dzīves kvalitāti izvirzītu noturīgas un sociāli taisnīgas Eiropas ekonomikas centrā, tostarp veicinot vietējos uzņēmumus un

vietējā ekonomika, piekļuve sabiedriskajam transportam, laba gaisa kvalitāte utt. (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Tiek atbalstīta nepieciešamība palīdzēt cilvēkiem, kas dzīvo zem nabadzības sliekšņa, un nepieciešamība samazināt nevienlīdzību (sk. [idejas](#) piemēru). Pāris idejās ir arī uzsverta nepieciešamība pielikt lielākas pūles, lai risinātu bezpajumtniecības problēmu (sk. [idejas](#) piemēru) un izstrādātu romu minoritāšu integrācijas stratēģijas (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)), paužot arī dažus skeptiskākus viedokļus (sk. [ideju](#)).

Vairākās idejās ir apspriesta nepieciešamība ieviest tiesības būt bezsaistē (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemērus).

Vēl viena ideja atbalsta zilās kartes derīguma termiņa palielināšanu trešo valstu valstspiederīgajiem pēc tam, kad ir izbeigta viņu sākotnējā nodarbinātība (sk. [ideju](#)).

Ekonomikas atveseļošana

Ekonomikas atveseļošanās ir viena no tēmām, kas ir uzrādījusi vislielāko iesaistīšanos. Platformas dalībnieki dalījās viedokļos par nepieciešamību veicināt iekšējo tirgu, lai palielinātu tā konkurētspēju un stimulētu inovāciju kā ceļu uz atveseļošanu (sk. [ideju](#)). Vienlaikus vairāki dalībnieki atbalsta ideju par atjaunotu sociālo līgumu Eiropai taisnīgai atveseļošanai (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai izveidotu Eiropas sociālo tirgus ekonomiku, pilsonis mudina stiprināt sociālo dialogu un darba kopīguma slēgšanas sarunas (sk. [ideju](#)).

Komentāru un ideju kopums platformā pauž bažas par valsts parāda pieaugumu ES (sk. [idejas](#) un [pasākuma](#) piemēru): apspriest Eiropas Centrālās bankas (ECB) lomu, aicināt pārskatīt Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus (sk. [ideju](#)), cita starpā tiesību aktus par tekošā konta nelīdzsvarotību (sk. [idejas](#) piemēru) un kopumā paplašināt un stiprināt ECB pilnvaras (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta ES atveseļošanas plānam, kurā pienesumu autori uzsvēra solidaritātes problēmu, kas ir kopīga ES valstīm, un apsprieda problēmas saistībā ar līdzekļu aktivizēšanu (sk. [idejas](#) un [pasākuma](#) piemēru). Vienlaikus pienesumu autori uzsver, ka atveseļošanas plānu īstenošanā ir vajadzīga stingrība, efektivitāte un pārredzamība (sk. [idejas](#) piemēru).

Pienesumu autori bieži izvirza idejas, kas saistītas ar vietējā patēriņa un ražošanas veicināšanu, kā izaugsmes dzinējspēku izmantojot MVU, un tās tiek uzskatītas par izšķiroši svarīgām ES ekonomikas atveseļošanā. Šā iemesla dēļ iedzīvotāji uzsver, ka ir jānovērš birokrātiskie šķēršļi uzņēmumiem (sk. [idejas](#) un [pasākuma](#) piemēru) un jāvienkāršo birokrātiskās procedūras ārvalstu jaunuzņēmumiem (sk. [ideju](#)). Dalībnieki arī ierosina, ka ES fondi būtu jāorientē arī uz MVU (sk. [idejas](#) piemēru). Saskaņā ar plašo tendenci šajā tēmā ir daudz aicinājumu palielināt preču ražošanu ES, nevis importu (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Kāds pienesuma autors ierosina norādīt tiešsaistē pārdoto produktu izcelsmi, lai veicinātu lielāku vietējo patēriņu (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar atveseļošanas stratēģijām kohēzija ir uzsverta kā būtiska vērtība saistībā ar tiešsaistes sociālajām tiesībām un jauniešu nodarbinātības vajadzību risināšanu (sk. [pasākumu](#)). Piemēram, ieguldījumi nākamajās paaudzēs tiek prezentēti arī kā stratēģija ekonomikas atdzīvināšanai pēc Covid-19 krīzes (sk. [ideju](#)).

Tāpat attiecībā uz Covid-19 pienesumu autori apspriež nepieciešamību finansēt turpmākus iespējamus pandēmijas sagatavošanās pasākumus (sk. [idejas](#) piemēru). Saskaņā ar to viena no idejām ir vērsta uz to, ka Eiropā trūkst veselības aprūpes speciālistu (sk. [ideju](#)). Turklāt pienesumu autori uzsver, ka ir svarīgi piešķirt publiskos līdzekļus mazo ražotāju un tirgotāju atbalstam, lai kompensētu viņiem visus zaudējumus, kas pandēmijas laikā radušies slēgšanas dēļ (sk. [ideju](#)).

Inovācija — izaugsmes veicināšana

Liels skaits ierakstu par šo tematu norādīja uz inovāciju kā Eiropas ekonomikas pamatvērtību. Pienesumu autori ierosina veicināt izaugsmi, veicot ieguldījumus augsto tehnoloģiju pētniecībā, prasmēs, zināšanās un zinātnībā (mākslīgais intelekts, blokķēde, nanotehnoloģija,

enerģijas uzglabāšana, laboratorijā audzēta gaļa utt.). Dažās idejās tiek apspriesta konkurences maiņa no izmaksu samazināšanas uz zināšanu maksimizēšanu, paverot iespējas Eiropas zināšanu ekonomikai nostiprināties (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Turklāt vairākās idejās ir apzināta nepieciešamība pēc tehnoloģiskās neatkarības, piemēram, attīstot ES aparatūras ražošanas jaudu un samazinot tās rūpniecisko un komerciālo atkarību no ārējām valstīm (sk. [idejas piemēru](#)).

Šajā tēmā visbiežāk paustās idejas pievēršas nepieciešamībai atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus (sk. [idejas piemēru](#)) un stimulēt uzņēmējdarbību (sk. [ideju](#)). Faktiski jaunuzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) finansēšana parasti tiek uzskatīta par svarīgu inovācijas virzītājspēku (sk. [idejas piemēru](#)). Praksē pienesumu autori ierosina atbalstīt MVU, piemēram, izmantojot ES fondu, kas nodrošina sākumkapitālu MVU (sk. [ideju](#)), vai tiešsaistes tirdzniecības platformu, kas paredzēta Eiropas MVU (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks norāda uz Ķīnas attīstību, izmantojot inovācijas un izaugsmes kapitālos centrus apvienojumā ar labvēlīgu administratīvo un fiskālo regulējumu, kas veicināja ieguldījumus un jaunuzņēmumu skaita pieaugumu. Dalībnieks aicina pārdomāt Eiropas politiku, ņemot vērā šādus piemērus (sk. [ideju](#)). Turklāt idejā ierosināts piešķirt labvēlīgus nodokļus jaunuzņēmumiem progresīvo tehnoloģiju nozarēs (sk. [ideju](#)).

Stabilā pienesumu daļā ir uzsvērti arī iespēja izveidot uzņēmumus mazos Eiropas ciematos un pierobežas teritorijās (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)), izmantojot arī tāldarba iespēju (sk. [ideju](#)). Vairākās idejās tiek atbalstīta decentralizācija un uzlabota vietējā pārvaldība (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), arī ņemot vērā reģionālo teritoriālo atšķirību mazināšanu un intelektuālā darbaspēka emigrāciju, ar ko saskaras daudzi reģioni (sk. [pasākumu](#)). Līdzīgā gaismā notika [pasākums](#) par to, kā saglabāt jauniešus lauku un mazākās pilsētās. Līdzīgā kārtā vairākos pasākumos tika apspriestas iespējas paaugstināt teritoriju vietējās attīstības vērtību, lai veicinātu ilgtspējīgu tūrismu (sk. [pasākumu](#) un [pasākumu](#)).

Investīcijas pētniecībā un izglītībā tiek uzskatītas par kritiski svarīgām (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)) ar atbalstu zināšanu apmaiņai, izmantojot atvērtu laboratoriju tīklu vai Eiropas Infrastruktūras aģentūru (sk. [ideju](#)). Plaši atbalstītā idejā ES tiek aicināta izpildīt savu solījumu 3 % no IKP atvēlēt pētniecībai un inovācijai (sk. [ideju](#)). Citā ierosinājumā ir apspriesta sava veida Spotify zinātnei, pieejama datubāze, kas satur 3D drukāšanas modeļus (sk. [ideju](#)), e-mācību materiāli un izglītības programmas, kurās apkopota starptautiskā labā prakse profesionālās izglītības jomā (sk. [ideju](#)). Saistībā ar pētniecību viens no ierosinājumiem ir veicināt patentus, izmantojot patentu fondu (sk. [ideju](#)). Ir izskanējuši arī aicinājumi izveidot Eiropas Augsto veselības iestādi, kurai būtu jāveicina publiskā un privātā sektora pētniecība veselības jomā (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai

veicinātu inovāciju, viens iedzīvotājs atbalsta inovācijas atbalstīšanu, izmantojot lielāku standartizācijas brīvību, lai samazinātu juridisko atbildību attiecībā uz inovatīvām pieejām, kas piedāvā alternatīvus risinājumus (sk. [ideju](#)). Ir vairāki priekšlikumi pētniecības un inovācijas veicināšanai, lai veicinātu svarīgu pamattehnoloģiju izstrādi Eiropā (sk. [ideju](#)).

Citas idejas liecina, ka digitālā ekonomika tiek uzskatīta par inovācijas un izaugsmes priekšnoteikumu, un notiek diskusijas par kriptovalūtu (sk. [idejas piemēru](#)) un vietējām digitālajām valūtām, kas būtu paralēlas euro (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz kriptovalūtu pienesumu autori uzskata, ka ir vajadzīgs regulējums, lai aizsargātu iedzīvotājus (sk. [idejas piemēru](#)).

Inovācija un izaugsme tiek apspriesta arī saistībā ar vidi, klimata pārmaiņām un zaļo pārkārtošanos (sk. [ideju](#)). Tādējādi platformā ir iekļautas idejas par klimatneitralitātes mērķiem un vadošo lomu, kāda ES varētu būt (globālas) zaļās ekonomikas izveidē un ieguldīšanā tajā (sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram, viens iedzīvotājs ierosina zaļo pārkārtošanos papildināt ar rūpniecības politikas plāna mērķu izsekošanu, izmantojot kvantitatīvus rādītājus, lai uzraudzītu Eiropas rūpniecības stratēģiju globālā salīdzinājumā (sk. [ideju](#)). Turklāt dalībnieks uzsver iespēju izmantot mākslīgo intelektu, lai uzlabotu uzņēmumu energoefektivitāti (sk. [ideju](#)).

Vairākās idejās tiek apspriesta zaļās ekonomikas praktiskā īstenošana, piemēram, ieguldot bioloģiskajā lauksaimniecībā un iniciatīvās “No lauka līdz galdam” (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks ierosina panākt zaļāku ekonomiku, vienlaikus risinot pārtikas nodrošinājuma jautājumu, izmantojot viedās lauksaimniecības tehnoloģijas (sk. [ideju](#)).

Tomēr viens iedzīvotājs skaidro, ka zaļā kursa īstenošanai būtu jānodrošina, ka jaunie pasākumi negatīvi neietekmē ES iedzīvotājus (sk. [ideju](#)). No uzņēmējdarbības viedokļa vairākās idejās tiek apspriesti pasākumi, kuru mērķis ir mudināt un atbalstīt uzņēmumus zaļās pārkārtošanās īstenošanā (sk. [pasākumu](#)), piemēram, nosakot skaidrus un saistošus mērķus konkrētām nozarēm (sk. [ideju](#)), vienlaikus liedzot uzņēmumiem pieņemt “zaļās mazgāšanas” stratēģijas (sk. [ideju](#)).

Citi ierosinājumi attiecas uz aviācijas un kosmosa nozares stiprināšanu kā inovatīvu tehnoloģiju virzītājspēku, piemēram, palielinot finansējumu EKA (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums

Visbiežāk sastopamais apakštemats, kurā vairākas idejas ir ļoti atbalstītas un komentētas, attiecas uz beznosacījumu pamatienākumiem, lai nodrošinātu

katras personas spēju piedalīties sabiedrībā (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Papildus beznosacījumu pamatienākumiem tiek atkārtoti aicināts veikt pasākumus (jauniešu) bezdarba novēršanai, piemēram, uzlabot prasmju programmas (sk. [idejaspiemēru](#)) un izveidot Eiropas bezdarba fondu (sk. [ideju](#)). Jauniešu bezdarba jautājums ir aplūkots arī citos tematos.

Līdzīgi ar šo apakštematu ir saistīta ideju grupa, kurā tiek apspriestas ienākumu atšķirības ES, ierosinot ierobežotu algu atšķirību vienā un tajā pašā uzņēmumā (sk. [idejas piemēru](#)) un vispārēju aicinājumu veikt vairāk pasākumu, lai apkarotu un novērstu nabadzību Eiropā (sk. [idejas piemēru](#)). Kāds dalībnieks atkārtoti uzsver, ka sociālo pabalstu finansēšanai ir jābalstās uz spēcīgu ekonomisko pamatu (sk. [ideju](#)).

Nemot vērā sabiedrības novecošanu, daži dalībnieki uzsver, ka ir jāpievēršas ilgtermiņa veselības aprūpei, lai nodrošinātu vecāka gadagājuma cilvēku drošību un cieņu (sk. [ideju](#)), kā arī novērstu vecuma sociālo izolāciju (sk. [ideju](#)). Viņi vēlas veicināt paaudžu solidaritāti, lai nepieļautu, ka vecāka gadagājuma cilvēku paaudze tiek atstāta novārtā (sk. [ideju](#)). Viens dalībnieks arī aicina novērst digitālo plaisu starp vecāka gadagājuma cilvēkiem, lai nodrošinātu, ka viņiem ir prasmes, kas vajadzīgas, lai nokārtotu valsts pārvaldes formalitātes, un piekļūtu sociālajiem un veselības aprūpes resursiem, vispārējai informācijai un kultūras pasākumiem (sk. [ideju](#)).

Saistībā ar to daudzi pienesumu autori apspriež nepieciešamību pēc koordinētas pensiju politikas un pensijām visās ES dalībvalstīs (sk. [idejaspiemēru](#)), sniedzot ierosinājumus izveidot vienotu pensiju sistēmu mobilajiem pilsoņiem (sk. [idejaspiemēru](#)). Dalībnieki ierosina arī pensiju reformas (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl viens ideju kopums pievēršas bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku nabadzības problēmai (sk. [idejas piemēru](#)). Pensionāras sievietes ir vairāk pakļautas nabadzības riskam, jo viņas parasti uzņemas aprūpētājas lomu, un šādi darba gadi netiek atzīti viņu pensijās (sk. [ideju](#)). Tiesības uz pieejamu mājokli par pieņemamu cenu ir vēl viens apakštemats, kas saistīts ar sociālo nodrošinājumu un ko apspriež pienesumu autori (sk. [idejaspiemēru](#)). Kāds dalībnieks arī aicina ieviest stimulus, lai vērstos pret pašreizējo demogrāfisko lejupslīdi, izmantojot nodokļu atlaides pasākumu, lai mazinātu finansiālo slogu jaunām ģimenēm ar zemiem ienākumiem (sk. [ideju](#)). Citi vispārīgāk aicina ES un tās dalībvalstis ņemt vērā demogrāfiskās pārmaiņas (sk. [idejaspiemēru](#)) ar ierosinājumiem šajā nolūkā izveidot struktūru (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, ir vēl vairākas idejas, kas saistītas ar administratīvajiem procesiem, piemēram, digitalizētas (kopējas ES) sociālā nodrošinājuma kartes ieviešanu un nododamām sociālajām tiesībām mobilajiem eiropiešiem, kā apspriests arī citos platformas tematos (sk. [idejaspiemēru](#)). Tajā pašā piezīmē viens pienesuma autors atbalsta demokrātisku digitālo euro un universālo pamatdividendi, ko varētu finansēt ar

ienesīgumu, ko ECB gūst no obligācijām un akcijām, kas iegādātas atklātā tirgus operācijās, izmantojot digitālo licencēšanu vai tiešos ieguldījumus (sk. [ideju](#)).

Nodokļi taisnīgai ekonomikai

Nozīmīgs temats ir sociālo, ekonomisko un vides problēmu risināšana, izmantojot fiskālos noteikumus.

Dominējošais ideju kopums atbalsta lielāku taisnīgumu nodokļu jomā, taisnīgu nodokļu uzlikšanu un cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā. Ierosinājumi ietver pasākumu ieviešanu, lai novērstu nodokļu apiešanu, un finanšu darījumu nodokļa ieviešanu (sk. [ideju](#)). Liels skaits dalībnieku iesniedz idejas par “sociālā dempinga” novēršanu, saskaņojot fiskālos noteikumus un minimālās algas visās dalībvalstīs (sk. [idejas](#) un [idejaspiemērus](#)). Viena ļoti komentēta un atbalstīta ideja attiecas uz globāla vai ES minimālā nodokļa ieviešanu, lai risinātu nodokļu oāžu problēmu (sk. [ideju](#)) un tiek ierosināta arī Eiropas konverģences veicināšana tiešo nodokļu jomā (sk. [ideju](#)). Citā idejā ierosināts pārskatīt metodiku to jurisdikciju sarakstam, kuras nodokļu nolūkos nesadarbojas (sk. [ideju](#)). Daudzos komentāros ir izvirzīts jautājums par to, kā efektīvi uzlikt nodokļus lieliem tehnoloģiju uzņēmumiem un digitālajām korporācijām (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)).

Nozīmīgs ideju virziens atbalsta nodokļu saskaņošanu un fiskālās savienības izveidi, lai nodrošinātu labāku bagātības sadali starp Eiropas sabiedrībām (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā digitālajā platformā ir izcelti dažādi iespējamie nodokļu pasākumi iekļaujošai un taisnīgai ekonomikai (sk. [idejaspiemēru](#)). Nodokļu jomas pašlaik ir šādas. Pirmkārt, nodokļu pasākumi godīgas konkurences veicināšanai starp uzņēmumiem, piemēram, vai nu kopēja pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēma e-komercijai, vai prasība uzņēmumiem maksāt PVN tikai savā mītnes valstī (sk. [ideju](#)). Otrkārt, attiecībā uz nodokļiem, kas saistīti ar vidi un klimata pārmaiņām, cita starpā ir vajadzīgs ES oglekļa ieviešanas mehānisms (sk. [idejaspiemēru](#)) vai ilgtspējas nodoklis (sk. [idejas piemēru](#)). Kopīgi nodokļi, piemēram, oglekļa pēdas nodoklis, arī tiek uzskatīti par veidu, kā mazināt nevienlīdzību starp ES valstīm un uzlabot vienotā tirgus darbību (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā tika rīkots pasākums, kurā tika apspriesta nepieciešamība reformēt dalībvalstīs piemērojamos ES budžeta noteikumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atveseļošanu pēc Covid-19 un nodrošinātu publiskās investīcijas, kas vajadzīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai (sk. [pasākumu](#)).

Treškārt, aicinājums aplikāt ar nodokli patēriņa preces, pamatojoties uz ražošanas apstākļiem (darbaspēks, izejvielas, algas), lai veicinātu godīgu tirdzniecību, nevis brīvu tirdzniecību (sk. [idejaspiemēru](#)). Pēdējā nodokļu pasākumu grupa ietilpst dažādās jomās, tostarp

nodokļu uzlikšana, lai veicinātu dzimumu līdztiesību, ar aicinājumu atļaut piemērot nulles vai samazinātu PVN likmi sieviešu higiēnas precēm (sk. [ideju](#)).

Eiropasvienotā tirgus stiprināšana

Vairāki viedokļi ir saistīti ar nepieciešamību vēl vairāk stiprināt Eiropas vienoto tirgu, galveno uzmanību pievēršot ekonomikas politikai, ņemot vērā to, ka Komisijas uzmanība arvien vairāk tiek pievērsta citām politikas jomām (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)). Patiesībā daudzi dalībnieki uzskata, ka ES vienotais preču, pakalpojumu, kapitāla un cilvēku tirgus ir vērtīgākais ES resurss (sk. [idejas](#) piemēru).

Dažos pienesumos ir uzsvērts, cik vērtīgi un svarīgi ir savienot vietējās ekosistēmas visā Eiropā, caur kurām ir attīstījušās dažādas zinātniskās un zinātniskās formas (sk. [ideju](#)).

Turklāt daudzos komentāros ir norādīts, ka, ņemot vērā konteineru transportēšanas izmaksu ievērojamo pieaugumu, ES ir iespēja atjaunot daudznacionālas rūpnīcas, piemēram, mikroshēmu ražotnes, kas iepriekš bija pārvietotas uz Āzijas valstīm zemāku ražošanas izmaksu dēļ (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Viens iedzīvotājs ierosina Eiropas uzņēmējdarbības politikas ietvaros izstrādāt ekonomikas politiku, lai piesaistītu ES globālus uzņēmumus ar viendabīgu nodokļu sistēmu visā ES (sk. [ideju](#)).

Kopumā idejās ir atkārtoti uzsvērts, ka dalībvalstīm būtu jāuzlabo spēkā esošā *acquis* izpilde ekonomikas jomā, izvairoties no protekcionisma, lai vienoto tirgu padarītu pievilcīgāku un konkurētspējīgāku (sk. [idejas](#) piemēru). Citās idejās tiek atbalstīta ECB funkciju palielināšana (sk. [idejas](#) piemēru), lobēšanas interešu ierobežošana ES (sk. [idejas](#) piemēru) un pārrobežu savstarpējās saiknes stiprināšana. Kā arī uzlabot savienojumus ar lauku apvidiem (sk. [ideju](#)).

Kopīgi nodokļi, piemēram, oglekļa pēdas nodokļi un valūta, tiek uzskatīti par veidu, kā mazināt nevienlīdzību starp ES valstīm un uzlabot vienotā tirgus darbību (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā tika rīkots pasākums, kurā tika apspriesta nepieciešamība reformēt dalībvalstīs piemērojamos ES budžeta noteikumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu atveseļošanu pēc Covid-19 un nodrošinātu publiskās investīcijas, kas vajadzīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai (sk. [pasākumu](#)).

Kāds dalībnieks atkārtoti uzsver, ka iekšējā tirgus noteikumi būtu jāsaprot, lai palielinātu pārrobežu tirdzniecības darbību. Turklāt MVU izaugsmes un izvēršanas perspektīvas būtu jānovērtē pēc MVU testa, lai nodrošinātu, ka noteikumi atbilst uzņēmēju un iedzīvotāju reālajām vajadzībām (sk. [ideju](#)).

Dažās idejās uzsvars ir likts uz tūrisma kā stratēģisku nozari Eiropas ekonomikas izaugsmei (sk. [ideju](#)).

Visbeidzot, ideja apstiprina, ka esperanto kā Eiropas valodas pieņemšana būtu ekonomiski izdevīga (sk. [ideju](#)).

Veicināt nodarbinātību

Apspiežot, kā veicināt nodarbinātību, pienesumu autori apzina virkni jautājumu, sākot ar nepieciešamību uzlabot darba ņēmēju prasmes un beidzot ar pielāgošanos mainīgajam darba tirgum un nepieciešamību risināt jauniešu bezdarba problēmu un pielāgoties Covid-19 radītajiem apstākļiem.

Pienesumu autori uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt jauniešus, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi darba tirgum (sk. [pasākuma piemēru](#)). Jauniešu bezdarbs ir visnozīmīgākais jautājums šajā tēmā (sk. [idejas](#) piemēru), jo īpaši attiecībā uz jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (sk. [ideju](#)). Dalībnieki uzsver, ka iesācēja līmeņa darbvietas nav pieejamas iesācēja līmeņa darba medniekiem, jo viņiem paradoksāli ir vajadzīga darba pieredze (sk. [ideju](#)). Vienā idejā ir ierosināts dažas pamatprasmes integrēt akadēmiskajā mācību programmā, lai stiprinātu uz darbu orientētas prasmes (sk. [ideju](#)). Uzsvars tiek likts arī uz karjeras attīstību, aicinot izstrādāt programmas un pasākumus, lai atvieglotu piekļuvi ES darba tirgum, paredzot stažēšanos visās dalībvalstīs un tiešsaistes darba platformu (sk. [idejas](#) piemēru). Piemēram, projekta “Prasmju pilnveides ceļi” mērķis ir Eiropas sociālā tirgus centrā izvirzīt apmācības un mācīšanās iespējas (sk. [ideju](#)).

Līdzīgi platformā iesniegtie ierosinājumi ietver akadēmisko kvalifikāciju pielāgošanu darba tirgum, kas savukārt uzlabotu studentu nodarbinātību (sk. [ideju](#)). Lai novērstu kvalificētu darbinieku trūkumu un kopumā prasmju trūkumu darba tirgus digitalizācijai (sk. [ideju](#)), viens dalībnieks ierosina atvieglot ārvalstīs iegūtas apmācības atzīšanu (sk. [ideju](#)). Vēl viena ideju grupa, kas saistīta ar inovācijas tematu, aicina radīt darbvietas saskaņā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos (sk. [idejas](#) piemēru).

No otras puses, dalībnieki arī uzsver, ka ir jānodrošina vairāk profesionālās attīstības iespēju tehniskajās jomās, kurās ir vajadzīgas praktiskākas prasmes (sk. [ideju](#)). Faktiski vairāki dalībnieki uzsver profesionālās apmācības un pēcvidusskolas izglītības trūkumu un līdz ar to uzņēmumu nespēju atrast kvalificētus darbiniekus (sk. [ideju](#)). Piemēram, viens dalībnieks aicina veicināt amatniecības darbvietas, lai jaunās paaudzes varētu no jauna atklāt pamatvērtības, nevis tikai veicināt darbvietas IT nozarē (sk. [ideju](#)).

Darba ņēmēju mobilitātes palielināšana ES arī tiek uzskatīta par ekonomiski izdevīgu (sk. [. ideju](#)), kas tomēr tiek apspriesta arī, ņemot vērā intelektuālā darbaspēka emigrāciju dažās valstīs (sk. [pasākumu](#)). Platformas dalībnieks virza centienus radīt pienācīgas kvalitātes darbvietas, pamatojoties uz meritokrātiju (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz darba apstākļiem dalībnieki atbalsta tāl darba un "elastīga darba" veicināšanu, lai samazinātu darba ņēmēju ceļā pavadīto laiku un biroja infrastruktūras fiksētās izmaksas darba devējiem (sk. [. ideju](#)), saskaņotu ģimenes laiku, samazinātu lauku iedzīvotāju skaita samazināšanos (sk. [ideju](#)) un samazinātu kaitīgās emisijas, samazinot satiksmi (sk. [. ideju](#)). Citi ierosinājumi ietver īsākas darba nedēļas ieviešanu (sk. [idejas piemēru](#)), neapmaksātas stažēšanās aizliegumu, obligātu virsstundu darbu un nestabilus darba līgumus (sk. [idejas piemēru](#)) vai ieguldījumus bērnu aprūpes infrastruktūrās, lai saskaņotu privāto un profesionālo dzīvi.

Visbeidzot, ideja par dienasgaismas taupīšanas laika likvidēšanu ir paplašināta, pienesumu autoriem apspriežot ekonomiskos un sociālos ieguvumus, ko sniedz "dienasgaismas taupīšanas laika" (DST) likvidēšana (sk. [idejas piemēru](#)).

Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana

Daudzām idejām saistībā ar šo tematu ir kopīgs mērķis samazināt nevienlīdzību ES ekonomikā (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek uzskatīts par būtisku līdztekus centieniem palielināt sabiedrības līdzsvaru, izmantojot ciešāku starpreģionālo sadarbību (sk. [. ideju](#)).

Vairākās idejās tiek aicināts ieviest regulu par izejvielu un pārstrādātu preču piegādes avotu dažādošanu Eiropas rūpniecībai, lai veicinātu "Eiropas kapitālisma" modeli (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Vairākos pienesumos arī uzsvērts, ka ir svarīgi apsvērt tādu ekonomikas modeli, kas neaprobežojas tikai ar IKP, lai strādātu pie iekļaujošas un taisnīgas Eiropas labklājības (sk. [idejas](#), [pasākuma](#) un [pasākumapiemēru](#)), ar rādītājiem izaugsmes jēdzienu mērīšanai ārpus IKP (sk. [pasākumu](#)). Līdzīgā veidā viens iedzīvotājs apgalvo, ka vienotā tirgus tiesiskajam regulējumam būtu jārada lielāki stimuli uzņēmumiem sadarboties ar sabiedrību un vidi (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Vienlaikus ideja iezīmē nepieciešamību attiecīgi pielāgot monetāro politiku jēdzieniem "vides taksonomija" un "sociālā taksonomija" (sk. [ideju](#)). Trešā sektora organizācijas iestājas par to, lai daļa no NextGenerationEU paketes tiktu tērēta sociālajai labklājībai un teritoriālajai kohēzijai (sk. [ideju](#)).

Vienā priekšlikumā ierosināts ziņot par to, cik ļoti atšķirīgi transporta paradumi ietekmē oglekļa pēdu, lai

palielinātu informētību un mudinātu iedzīvotājus izvēlēties vismazāk piesārņojošo transporta veidu (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Tāpat cits dalībnieks ierosina ieviest oglekļa kredītkaršu sistēmu lidojumiem, kas veikti ES, lai regulētu un ierobežotu gaisa satiksmi (sk. [ideju](#)).

Šajā tēmā pašreizējā Eiropas ekonomikas sistēma tiek apspriesta no ideoloģiskākas perspektīvas. No vienas puses, pienesumu autori ierosina balstīties uz kapitālismu un brīvo tirgu ar lielāku iekšējo konkurenci, mazāku regulatīvo slogu, mazāk subsīdijām un pārmērīgām nodokļu likmēm (sk. [idejas piemēru](#)). Ieguldītāju grupa aicina ekonomiku kļūt liberālākam. Viņu ierosinājumi jo īpaši ietver birokrātijas samazināšanu, privilēģiju atcelšanu ES politiķiem un darbiniekiem (sk. [idejas piemēru](#)), nodokļu samazināšanu zemākajai un vidējai klasei, atbalstu uzņēmējdarbībai un mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai, kas savukārt nodrošina nodarbinātības iespējas (sk. [idejas piemēru](#)).

Savukārt, kā minēts iepriekš, citi dalībnieki cenšas panākt uz cilvēku vairāk orientētu ekonomiku un uzsver pašreizējā ekonomikas modeļa šķietamos trūkumus, piemēram, darba apstākļu un preču izcelsmes pārredzamības trūkumu visās ražošanas ķēdēs (sk. [idejas piemēru](#)).

Šajā diskusijā viena no idejām ir vērsta uz ataugšanas teoriju kā veidu, kā atjaunot jaunu līdzsvaru starp cilvēkiem un dabu attiecībā pret nekontrolētu izaugsmi (sk. [ideju](#)). Cits dalībnieks ierosina par atsauci izmantot virtuāla ekonomikas modeli (sk. [. ideju](#)). Daži pienesumu autori atbalsta aprites ekonomikas iniciatīvas (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Citas idejas par aprites ekonomiku ir publicētas tematā "Klimata pārmaiņas un vide".

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā liels ideju kopums norādīja uz nepieciešamību pēc ražošanas autonomijas, lai uzlabotu Eiropas ekonomisko pašpietiekamību (sk. [idejas piemēru](#)), ko papildina stingrāka Eiropas marķējuma aizsardzība (sk. [ideju](#)) un lielāki importa nodokļi kā līdzeklis Eiropas suverenitātes stiprināšanai (sk. [ideju](#)). Šīs tēmas jauna izpausme ir vairāku dalībnieku centieni panākt pašpietiekamību, lai panāktu enerģētisko neatkarību (sk. [idejas piemēru](#)), bieži atsaucoties uz enerģētikas krīzi, ko izraisīja stratēģiskā reakcija uz Krievijas iebrukumu Ukrainā (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek iestrādāts priekšlikumā par Eiropas Enerģētikas savienību (sk. [ideju](#)). ES stratēģiskās enerģētiskās autonomijas koncepciju pasākumā Spānijā apsprieda

arī vairāki dalībnieki (sk. idejas piemērus) ar ekspertu grupu no drošības un aizsardzības, enerģētikas un vides un rūpniecības pārkārtošanās viedokļa (sk. ideju).

Tāpat kā iepriekš lauku apvidu loma spēcīgākas ES ekonomikas veidošanā tika apspriesta vairākos nesenos pienesumos. Dažādās idejās tika uzsvērti lauku apvidu depopulācijas problēma (sk. idejas piemēru), un daudzi pienesumu autori uzskata, ka tā ietekmē nevienlīdzību (sk. ideju). Dalībnieki uzsvēra, cik svarīgi ir nodrošināt stimulus uzņēmumiem un jauniešiem apmesties lauku apvidos, izmantojot mērķtiecīgus nodokļus un samazinot birokrātiju (sk. idejas piemēru). Tika arī aicināts palielināt finansējumu gados jauniem lauksaimniekiem (sk. ideju).

Iepriekšējā periodā sociālās aizsardzības un sociālā nodrošinājuma tēma radīja lielu skaitu saistītu ideju, atkārtotot iepriekš izklāstītās tēmas. Pienesumos tika apspriestas pensiju reformas, darba nedēļas ilgums, aktivizēšanas politika, politika, ar ko risina konkrētas problēmas, ar kurām saskaras personas ar invaliditāti (sk. idejas piemēru), un ienākumu atbalsta shēmas. Starp pēdējiem visbiežākais priekšlikums bija universālu pamatienākumu ieviešana (sk. idejas piemēru), un daži pienesumu autori problemātiski vērtēja šāda pasākuma efektivitāti (sk. ideju).

Būtiskā ideju daļā tika apspriests, kā zaļā ekonomika būtu jāsteno un jāsaģlabā (sk. idejas piemēru). Viens dalībnieks arī atbalstīja izpratnes veicināšanas kampaņu organizēšanu Eiropas līmenī par labu ūdens apsaimniekošanu (sk. ideju).

Sarunas par atjaunotu sociālo līgumu, kura pamatā ir sociālais dialogs un darba koplīguma slēgšanas sarunas
Ieviest pasākumus, lai novērstu pieaugošo valsts parādu Eiropas Savienībā

Stiprināt un paplašināt ECB pilnvaras

Nodrošināt, ka atveseļošanas plāni ir stingri, efektīvi un pārredzami

Atbalstīt un attīstīt MVU: izšķiroša nozīme ES atveseļošanā

Finansēt turpmākos sagatavošanās pasākumus pandēmijām

Novērst veselības aprūpes speciālista darbinieku trūkumu

Veicināt vietējo patēriņu un ražošanu un ieguldīt tajos

Pārvērtēt lauku apvidus ekonomikas atveseļošanai

Ieviest ES mēroga beznosacījumu pamatienākumus

Cīņa pret (jauniešu) bezdarbu

Apkarot ienākumu atšķirības ES un nabadzību

Izvērtēt iespējas ieviest sociālās aizsardzības pabalstus saistībā ar ekonomiskās bāzes stabilitāti

Pievērsties ilgtermiņa veselības aprūpei, lai nodrošinātu vecāka gadagājuma cilvēku drošību un cieņu un veicinātu apmaiņu starp paaudzēm.

Koordinēt pensiju politiku un pieprasījumu; pensijas ES

Noteikt minimālos ES standartus attiecībā uz sociālo nodrošinājumu un aizsardzību

Nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamiem mājokļiem

Ieviest digitālu kopēju sociālā nodrošinājuma karti

Ekonomikas atveseļošana

Sociālā aizsardzība un sociālais nodrošinājums

Ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru izveidot

Eiropas sociālo dimensiju

Panākt dzimumu līdztiesību visās nozarēs ar vienādu darba samaksu un dzimumu kvotām

Pastiprināt centienus, lai iekļautu personas ar invaliditāti

Samazināt nevienlīdzību un pastiprināt centienus cīņā pret bezpajumtniecību

Vērst centienus uz identificēto marginalizēto iedzīvotāju grupu integrāciju sabiedrībā un apkarot visu veidu diskrimināciju

Institūta tiesības atslēgties

Iekļaujošāka un sociāli taisnīgāka Eiropa

Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un

Cīņa pret krāpšanu nodokļu jomā

Vienot Eiropas nodokļu noteikumus, lai izvairītos no sociālā dempinga

Saskaņot nodokļu politiku virzībā uz fiskālo savienību

Cīņa pret nodokļu oāzēm ar minimālo nodokli visā ES

Veicināt ES patēriņu ar nodokļu palīdzību

Nodokļu politika cīņai pret klimata pārmaiņām

Taisnīga nodokļu sistēma taisnīgas

tirdzniecības veicināšanai

Nodokļi iekļaujošai un taisnīgai ekonomikai

Ieguldīt izglītībā, pētniecībā un izstrādē, lai izveidotu uz zināšanām balstītu Eiropas ekonomiku

Samazināt rūpniecisko un komerciālo atkarību no ārējām valstīm

Fonda jaunuzņēmumi 8. MVU kā inovācijas

virzītājspēki

Decentralizēt uzņēmumus un uzlabot vietējo

pārvaldību, lai mazinātu teritoriālās atšķirības

Veicināt ilgtspējīgu tūrisma

Digitālās ekonomikas izveide

Virzība uz ekoloģisku ekonomiku

Mudināt un atbalstīt uzņēmumus, lai panāktu zaļo pārkārtošanos, vienlaikus novēršot “zaļo mazgāšanu”

Paplašināt kosmiskās aviācijas nozari, lai virzītu inovatīvas tehnoloģijas

Inovācija — izaugsmes veicināšana

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība”, 1. daļa

Turpināt stiprināt Eiropas vienoto tirgu

Turpināt ES ekonomikas politikas izstrādi, lai padziļinātu ekonomisko integrāciju
Savienot vietējās industriālās ekosistēmas visā Eiropā
Ražošanas uzņēmumu atgriešanās ES
Izveidot stratēģisko autonomiju galvenajās nozarēs
Stimulēt Eiropas uzņēmumu pārņemšanu, ko veic uzņēmumi, kuru galvenā mītne atrodas ārpus Eiropas
Izveidot transporta un enerģētikas tīklus visā ES
Ieviest kopējus nodokļus, lai mazinātu nevienlīdzību Eiropas Savienībā

Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un

Pašreizējā ekonomikas modeļa apstrīdēšana

Dažādot izejvielu un pārstrādātu preču piegādes avotus Eiropas rūpniecības nozarēm
Iekļaut citus rādītājus, lai papildinātu IKP pasākumus ekonomikas modelī
Iesaistīt trešā sektora organizācijas sociālās labklājības un teritoriālās kohēzijas programmu īstenošanā
Ieviest oglekļa kredītkaršu sistēmu gaisa transportam un palielināt informētību par to, kā oglekļa pēda atšķiras starp dažādiem transporta veidiem
Liberalizēt ekonomiku, samazināt birokrātiju un samazināt nodokļus zemākām un vidējām klasēm
Reformēt ES ekonomikas pārvaldības modeli, lai panāktu iekļaujošu un taisnīgu Eiropas labklājību
Pāreja uz aprites ekonomiku

Veicināt nodarbinātību

Atvieglot ceļu uz darba grēku ES, jo īpaši sākumlīmenī
Risināt jauniešu bezdarba problēmu
Pielāgot akadēmiskās kvalifikācijas darba tirgum, lai uzlabotu studentu nodarbinātību
Risināt jautājumu par kvalificētu darbinieku trūkumu darba tirgus digitalizācijai
Ieviest "elastīgu darbu" (darba daļa no biroja daļas attālināti)
Mudināt jauniešus strādāt roku darbu un amatnieku darbu
Vienkāršot nodokļus un nodokļu atvieglojumus; nodarbinātības politika ES
Atbalstīt gados jaunus lauksaimniekus un veicināt labas prakses apmaiņu

5. ES pasaulē

Idejas, kas publicētas saistībā ar tematu “ES pasaulē”, aptver dažādas tēmas, kas saistītas ar ārpolitiku un drošības politiku, sākot no tirdzniecības un dažādiem citiem maigās varas aspektiem līdz aizsardzībai. Kopumā visbiežāk sastopamās tēmas prasa spēcīgāku ES klātbūtni globālajā politiskajā arēnā: kaimiņattiecību politikā, kā arī attiecībās ar, piemēram, Āfrikas, Klusā okeāna reģiona un Latīņamerikas valstīm. Platformas dalībnieki uzskata, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan maigās, gan stingrās varas īstenošanā. Kopš platformas izveides par šo tematu kopumā ir saņemti 3695 komentāri, t. i., 1448 idejas, 1768 komentāri un 479 pasākumi. Dažādās idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- **ES ārpolitikas vispārējie mērķi**
- **Aizsardzība un bruņotie spēki**
- **Lēmumu pieņemšana**
- **Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem**
- **Paplašināšanās**
- **Tirdzniecības politika**

Pasākumi

Nesenos ES ietvaros organizētos pasākumus pasaules temātā lielā mērā ietekmēja radikāli atšķirīgais ģeopolitisks konteksts, ko noteica Krievijas iebrukums Ukrainā.

Konflikta uzliesmojums mudināja organizēt vairākus pasākumus par ES lomu un tās ekonomiskajām un diplomātiskajām attiecībām ar Ukrainu un Krieviju. Tā notika tiešsaistes pasākumā Vācijā, kurā piedalījās 64 dalībnieki (sk. [pasākumu](#)), un dalībnieki iztaujāja divus ES pārstāvjus cita starpā par ES ārpolitikas nostāju pašreizējā konfliktā un par ietekmi, ko rada ES sankcijas pret Krieviju. Citā tiešsaistes pasākumā Francijā dalībnieki apmainījās viedokļiem ar ES pārstāvi par to, kā samazināt ES atkarību no Krievijas gāzes piegādēm (sk. [pasākumu](#)). Karš arī atjaunoja interesi par tādiem jautājumiem kā kopējā aizsardzība un ES paplašināšanās, kas tika apspriesti dažos notikumos. Piemēram, darbseminārā Polijā jo īpaši tika apspriesta nepieciešamība veicināt ES paplašināšanos (sk. [pasākumu](#)).

Tika organizēti arī citi pasākumi, piemēram, konferences par Eiropas nākotni ietvaros Spānijā tika organizēts forums, kas veltīts migrācijai, rasismam un attiecībām starp ES un Āfriku (sk. [pasākumu](#)).

ES ārpolitikas vispārējie mērķi

Daudzos pienesumos, kas veltīti tematam “ES pasaulē”, ES vēlas pastiprināt savu globālā dalībnieka lomu un dot ieguldījumu globālajā multilaterālismā, kā arī aizstāvēt demokrātiju un izmantot savu maigo varu pret autoritārisma pieaugumu visā pasaulē (sk. [idejaspiemēru](#)). Lielākā daļa šo ideju tiecas uz vienotāku ES, saskaroties ar globālām problēmām, piemēram, tām, ko rada cilvēktiesību pārkāpumi un klimata pārmaiņas (sk. [idejaspiemēru](#)).

Diskusijas par ES lomu pasaulē ir īpaši iezīmējušas Afganistānas un Ukrainas krīzes. Pienesumu autori ir uzsvēruši, cik svarīgas ir ģeopolitisks pārmaiņas, ko izraisa arvien pieaugošā Amerikas Savienoto Valstu izstāšanās no ārlietām un konfliktiem. Daudzi pienesumu autori uzskata, ka Taliban atgriešanās pie varas ir Rietumu neveiksme un zīme, ka ir pienācis laiks ES uzņemties savu lomu ārpolitikas jautājumos neatkarīgi no tās stratēģiskās alianses ar ASV (sk. [idejaspiemēru](#)). Šis atkārtotais aicinājums īstenot vienotu pieeju ārpolitikai ir bijis vairāku pasākumu temats (sk. [pasākumapiemēru](#)). Attiecībā uz lielo krīzi

pie Ukrainas robežas ar Krieviju tiek pausti aicinājumi ES palīdzēt Ukrainai (sk. [idejaspiemēru](#)) un paust vienotu nostāju pret Krievijas militārajiem draudiem, lai neatkārtotu pagātnes kļūdas, kad sašķelta ES atstāja pārāk daudz vietas ārvalstu lielvarām, jo īpaši ASV, militāro krīžu pārvarēšanā (sk. [idejaspiemēru](#)). Attiecībā uz ASV lomu neatkarīgi no to viedokļa par Ukrainas krīzi daži viedokļi liecina par neuzticēšanos ES galvenajam [sabiedrotajam](#) (sk. [ideju](#)).

Pienesumu autori pauž viedokli, ka ES loma mainās, ņemot vērā pieaugošās bažas par ārkārtas situāciju klimata jomā, mainīgo ekonomisko un ģeopolitisko spēku līdzsvaru, galvenās problēmas multilaterālismam un globālo cīņu pret Covid-19 (sk. [pasākumapiemēru](#), sk. [idejaspiemēru](#)). Tāpēc vairāki pienesumu autori pauž viedokli, ka ES vajadzētu būt drosmīgākai gan maigās, gan stingrās varas īstenošanā (sk. [idejas un ideju](#)).

Attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību vienā no visvairāk atbalstītajām idejām šajā temātā ir ierosināts, ka ir vajadzīga kopēja ārpolitika un drošības politika, lai nodrošinātu eiropiešu drošību, vienlaikus veicinot demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu un vides aizsardzību kaimiņvalstīs un pasaulē (sk. [ideju](#)). Citā idejā ir ierosināts uzlabot cilvēktiesību aizsardzību ES parakstīto ārējās tirdzniecības nolīgumu klauzulās (sk. [ideju](#)). Daudzas idejas atbalsta feministisku ES ārpolitiku gan tādā ziņā, ka ES būtu stingri jāaizsargā sieviešu tiesības visā pasaulē (sk. [idejaspiemēru](#)), gan arī izmantojot pieeju, kuras pamatā ir pozitīvs miers un kultūras jutīgums (sk. [ideju](#)).

Tādējādi pienesumu autori aicina dalībvalstis ciešāk sadarboties un izbeigt konkurenci starp dalībvalstīm starptautiskā līmenī (sk. [ideju](#)). Saistīts ir aicinājums izveidot kopēju Eiropas ieroču eksporta sistēmu ar stingriem noteikumiem, lai nodrošinātu, ka ieroči, kas izgatavoti ES, neveicina konfliktus visā pasaulē un neizraisa cilvēktiesību pārkāpumus (sk. [ideju](#)).

Lai gan lielākajā daļā ideju tiek aicināts veidot vienotāku un integrētāku ES, tādējādi stiprinot ES kā globāla tiesību un tiesiskuma spēka lomu, kas ir atvērta mijiedarbībai ar dažādām daudzpusējām iestādēm gan globālā, gan reģionālā līmenī (sk. [idejas un idejaspiemēru](#)), citas vēlas, lai ES koncentrētos uz savu ekonomikas dalībnieka lomu, kā sākotnēji paredzēts. Šajā sakarā tās uzskata, ka ES nevajadzētu uzņemties ģeopolitisks dalībnieka lomu, bet drīzāk tai būtu jā saglabā sava galvenā funkcija – kopējais ekonomikas tirgus. Dalībnieki uzskata, ka, tā kā ES nav suverēna valsts, tā nevar uzņemties politisku lomu kā pasaules mēroga dalībniecē (sk. [a\) punktapiemēru](#)).

Aizsardzība un bruņotie spēki

Atkārtots un plaši apspriests apakštemats ir nepieciešamība stiprināt ES stingro varu (sk. [pasākuma piemēru](#)), gan palielinot ES budžetu aizsardzībai (sk. [ideju](#)), gan stiprinot Eiropas aizsardzības rūpniecību, lai panāktu stratēģisko autonomiju (sk. [idejaspiemēru](#)). Pienesumu autori arī atbalsta kopējas Eiropas armijas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)), kas ir viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tematā, vai dalībvalstu bruņoto spēku integrāciju ES līmenī (sk. [idejaspiemēru](#)). Daži pienesumu autori atzīst pašreizējās iniciatīvas par labu kopējai Eiropas militārajai politikai, piemēram, ES Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai. Viens no tiem jo īpaši aicina lielāku uzmanību pievērst militārajai sociālajai dimensijai (t. i., darba apstākļiem bruņotajos spēkos, sk. [ideju](#)). Tomēr daži pienesumu autori ir skeptiskāki, ja ne pilnīgi pret kopējas Eiropas armijas ideju. Viena no tām pieprasa neīstenot ideju par Eiropas armiju un prasa novirzīt atsevišķu valstu militāros ieguldījumus NATO (sk. [ideju](#)).

Pienesumu autori arī ierosina ES līmenī izveidot specializētākus spēkus vai iestādes, piemēram, Eiropas Nacionālo gvardi, ko izvietot ārkārtas situācijās, piemēram, pēc dabas katastrofām (sk. [idejas piemēru](#)). Citi dalībnieki arī vēlas izveidot Eiropas Izlūkošanas dienestu (sk. [idejas piemēru](#)). Daži pienesumu autori arī ierosina izveidot Eiropas Militāro akadēmiju (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz militāro izglītību viens dalībnieks arī ierosina izveidot militāro pamatapmācību Eiropas jauniešiem (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori uzskata, ka ES un ASV alianses sabrukums nozīmē arī lielāku sadarbību un koordināciju ārpolitikā starp ES dalībvalstīm (sk. [idejas piemēru](#)).

Lēmumu pieņemšana

ES lēmumu pieņemšanas process bieži tiek uzskatīts par lēnu un diezgan neefektīvu, ja runa ir par ātru rīcību, reaģējot uz tūlītēju problēmu. Lai pārvarētu šo problēmu, dalībnieki izvirza vairākas idejas ES lēmumu pieņemšanas procesa reformai.

Pienesumu autori uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai ES darbotos kā viena stabila un vienota struktūra starptautiskajā politiskajā arēnā, lai saglabātu un vēl vairāk stiprinātu tās lomu. Lai to panāktu, vairākos pienesumos ir pausta vajadzība pēc kopējas ārpolitikas (sk. [ideju](#)). Aicinājums stiprināt ES spēju piedalīties ārpolitikā un drošības politikā bija arī temats Somijas sabiedriskajā apspriešanā par Eiropas forumu, kurā tika apspriesta Somijas pašreizējā un turpmākā loma Eiropā un ES (sk. [pasākumu](#)).

Daudzos komentāros aicināts pārskatīt vienprātības noteikumu. Vienā no ideju virzieniem ir uzsvērts, ka pašreizējā situācija, kuras pamatā ir vienprātības noteikums, ļauj vienai dalībvalstij bloķēt kopējo ārpolitiku (sk. [idejas un pasākuma piemēru](#)). Tas tiek uzskatīts par problemātisku, jo neļauj ES paust ticamu, stabilu un spēcīgu viedokli pasaulē. Tāpēc saskaņā ar pausto ideju ES būtu jāvirzās uz "absolūta" vairākuma balsošanas sistēmu. Viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tematiskajā blokā sniedz detalizētu aprakstu par dalībvalstu absolūta vairākuma balsošanas sistēmu, ko atbalsta vienkāršs Eiropas Parlamenta deputātu vairākums, lai ES varētu rīkoties izpildvaras līmenī un izveidot reālu un uzticamu ārpolitiku (sk. [ideju](#)). Līdzīgi diskusijām par Eiropas demokrātijas tematu kā alternatīva pašreizējam vienprātības noteikumam tiek piedāvāta arī kvalificēta vairākuma balsošana (sk. [idejaspiemēru](#)).

Pēdējā apakštematā tiek apspriestas Eiropas Parlamenta kompetences. Daži pienesumu autori uzskata, ka, lai gan Eiropas Parlaments jau no paša sākuma ir atbalstījis kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) koncepciju un ir centies paplašināt tās darbības jomu, tam joprojām ir tikai perifēra loma ES ārpolitikas veidošanā. Tāpēc viņi uzskata, ka ir ļoti svarīgi piešķirt vairāk ārpolitikas kompetenču Eiropas Parlamentam (sk. [idejas piemēru](#)).

Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem

Ideju apakštemats attiecas uz ES diplomātisko pārstāvību, un kopumā pienesumu autori aicina ES iestādes redzamāk pārstāvēt un aizstāvēt savas intereses pasaulē (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā viņi ierosina, ka ES dalībvalstu vēstniecības būtu jāaizstāj ar vienotu ES vēstniecību, kas pārstāvētu un apvienotu visas ES dalībvalstis. Viens dalībnieks uzskata, ka to varētu panākt, reformējot pašreizējo Eiropas Savienības Ārējās darbības dienestu (EĀDD, sk. [ideju](#)). Tas varētu nozīmēt arī visu starptautisko iestāžu, piemēram, NATO, vienotu dalību ES (sk. [idejaspiemēru](#)) vai vienu vienotu un pastāvīgu pārstāvniecību ANO Drošības padomē (sk. [ideju](#)). Citas idejas ietver kopīgas ES pases izveidi visiem Eiropas pilsoņiem (sk. [idejas piemēru](#)) un sistemātisku Eiropas karoga un Eiropas himnas izmantošanu starptautiskā kontekstā (sk. [idejaspiemēru](#)).

Pasākumā Polijā un ar to saistītajā idejā (sk. [pasākumu un ideju](#)) tika atkārtoti uzsvērti Apvienotās Karalistes un ES tirdzniecības attiecību ekonomiskā nozīme gan Polijai, gan visai ES, un tas notika pat pēc Brexita. Pienesumi šajā tematā jo īpaši attiecas uz ES politiskajām attiecībām ar Krieviju un Ķīnu (sk. [pasākuma piemēru](#)). Pienesumu autori uzsver, ka ir būtiski jāpārdomā ES ārpolitika, īstenojot drosmīgāku

pieeju saskaņā ar to, kas tika apspriests iepriekšējos tematos. Piemēram, viens dalībnieks apgalvo, ka ES būtu jāpaplašina sava klātbūtne jūrā Indijas un Klusā okeāna reģionā (sk. [ideju](#)). Tomēr citi pienesumu autori platformā apspriež viedokli, ka attiecībā uz Ķīnu ES būtu ne tikai jāizstrādā vienotāka un stingrāka nostāja diplomātiskajās attiecībās, ņemot vērā ļoti atšķirīgās vērtību sistēmas, bet arī jāizstrādā Eiropas Savienības ārvalstu ieguldījumu stratēģija, lai vērstos pret Ķīnas ietekmi pasaulē un jo īpaši jaunattīstības valstīs (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz attiecībām ar Krieviju un Austrumeiropas valstīm daži dalībnieki pasākumā, kurā tika apspriestas Vācijas un Baltijas valstu attiecības, cita starpā aicināja ES atbalstīt opozīciju Baltkrievijā (sk. [pasākumu](#)). Viens dalībnieks vēlas, lai ES vairāk iesaistītos politiskajā saspīlējumā, kas notiek kaimiņvalstīs, piemēram, Melnkalnē, Bosnijā un Hercegovinā un Kosovā, vai pat savās dalībvalstīs, piemēram, Kiprā (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā šis dalībnieks arī pauda bažas par attiecībām starp ES un Turciju un starp ES un Serbiju. ES tiek arī mudināta uzņemties vadošo lomu miera veidošanas procesā starp Izraēlu un Palestīnu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Attiecībā uz ES attiecībām ar valstīm ārpus Eiropas un jo īpaši ar Āfrikas valstīm pienesumu autori pauž viedokli, ka būtu jāuzlabo partnerība un jāpārveido tirdzniecības attiecības ar Āfriku (sk. priekšvakara piemēru). Citi pilsoņi aicina veidot spēcīgākas divpusējas partnerības starp atsevišķām dalībvalstīm un Āfrikas valstīm, arī lai risinātu migrācijas jautājumus. Šāda veida idejas ir sīkāk aprakstītas nodaļā par migrāciju. Ir arī daži aicinājumi atteikties no bijušo koloniālo sistēmu ekonomiskā un politiskā mantojuma saglabāšanas (sk. [ideju](#)). Arī saistībā ar attiecībām ar Āfrikas kontinentu viens dalībnieks mudina ES pilnībā atzīt Somālilendu par suverēnu valsti (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori aicina veidot spēcīgāku partnerību starp ES un citām reģionālām daudzpusējām organizācijām, tostarp Āfrikas Savienību, Mercosur un ASEAN (sk. [idejaspiemēru](#)).

Paplašināšanās

Temats, kas atkārtojas, ir ES paplašināšanās. Dalībnieki salīdzinoši daudz atbalsta idejas par turpmāku paplašināšanos, jo īpaši attiecībā uz Rietumbalkāniem. Viens no visvairāk atbalstītajiem pienesumiem šajā tematā ir aicinājums turpināt ES paplašināšanos, integrējot Rietumbalkānu partnerus, lai nodrošinātu mieru un stabilitāti reģionā (sk. [ideju](#)). Ir organizēti arī dažādi pasākumi, kuros apspriesti jautājumi, kas saistīti ar ES paplašināšanos un Rietumbalkāniem (sk. [pasākuma piemēru](#)). Vienā jauniešu pasākumā Vācijā gados jauni dalībnieki pieprasīja lielāku ES iesaisti Rietumbalkānos, tostarp kā drošības jomas dalībniekam (sk. [pasākumu](#)). Konferences pasākumā Ungārijā (sk. [pasākumu](#)), kurā

piedalījās daudzi politiķi un akadēmiķi, kuri uzsvēra Rietumbalkānu paplašināšanās nozīmi Eiropas Savienības nākotnē, tika pieņemta stingra nostāja, kas veicina paplašināšanos. Dažādos pienesumos galvenā uzmanība ir pievērsta ES paplašināšanās ģeopolitiskajam aspektam (sk. [idejaspiemēru](#)), savukārt citos ir uzsvērts, ka izredzes pievienoties ES ir ekonomikas reformu un tiesiskuma stiprināšanas virzītājspēks valstīs, kas vēlas pievienoties ES (sk. [idejaspiemēru](#)). Saistībā ar prasībām ES paplašināt darbību Rietumbalkānos tiek aicināts pilnībā atzīt Kosovu (sk. [idejaspiemēru](#)). Tomēr ideja paplašināt ES, iekļaujot Kosovu, rada dažādus komentārus, kas dažādu iemeslu dēļ stingri iebilst pret šo perspektīvu. Cits dalībnieks pieprasa bezvīzu ieceļošanu ES cilvēkiem no Kosovas (sk. [ideju](#)).

Lai gan retāk nekā tie, kas atbalsta paplašināšanos, daži dalībnieki iebilda pret turpmāku ES paplašināšanos, uzsverot nepieciešamību piešķirt prioritāti pašreizējās Savienības iekšējiem jautājumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Vienā pienesumā ES tiek aicināta pārtraukt uzskatīt Turciju par kandidātvalsti (sk. [ideju](#)). Viens respondents kopumā kritizē neskaidrību, ko ES atklāj savā paplašināšanās politikā (sk. [ideju](#)). Viņa uzskata, ka tas rada vilšanos un nestabilitāti kandidātvalstīs. Tāpēc, viņasprāt, ES reizi par visām reizēm ir jāprecizē sava nostāja attiecībā uz paplašināšanos.

Tirdzniecības politika

Dalībnieki mazāk apspriež ar tirdzniecību un ekonomiskajām attiecībām saistītās idejas. Tomēr tēma par tirdzniecības attiecību un nolīgumu stiprināšanu starp ES un citām pasaules valstīm bieži tiek minēta kā viena no idejām, kas aicina veidot spēcīgāku un aktīvu globālo ES.

Grupa pienesumu temata "ES pasaulē" ietvaros vēlas uzlabot tirdzniecības politiku un reformēt tirdzniecības nolīgumus saskaņā ar ES vērtībām neatkarīgi no tā, vai tie attiecas uz cilvēktiesību ievērošanu vai vides standartu ievērošanu (sk. [idejaspiemēru](#)). Plaši atbalstīta ideja aicina reformēt ES tirdzniecības un ieguldījumu politiku un atsākt globālo multilaterālismu, kura pamatā ir pienācīgu darbvietu radīšana un pamattiesību un cilvēktiesību, tostarp darba ņēmēju un arodbiedrību tiesību, aizsardzība (sk. [idejas piemēru](#)). Vācu valodā runājošā darbseminārā dalībnieki apsprieda ES tirdzniecības politiku un tās ietekmi trešās pasaules valstīs, jo īpaši saistībā ar nozarēm, kurām raksturīgi slikti darba apstākļi, bērnu darbs un negatīva ietekme uz vidi, piemēram, tekstilrūpniecību (sk. [pasākumu](#)).

Daži pienesumu autori uzskata, ka veselības un klimata krīze ir izgaismojusi ļoti globalizētas un savstarpēji

atkarīgas Eiropas ekonomikas robežas. Masku trūkums veselības krīzes laikā, problēmas ar globālajām piegādes ķēdēm pēc pandēmijas un globālās tirdzniecības ietekme uz vidi ir izraisījuši aicinājumus atjaunot industrializāciju un palielināt vietējo ražošanu (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā daudzi pienesumu autori aicina uzlabot koordināciju starp ES dalībvalstīm attiecībā uz piegādes ķēžu risku pārvaldību (sk. [idejaspiemēru](#)). Cits dalībnieks ierosina izveidot īpašu iestādi, lai prognozētu un novērstu stratēģisko resursu trūkumu. Tas varētu izpausties kā Eiropas observatorija (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Jaunākās idejas šajā tematiskajā blokā bija saistītas ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, pastiprinot pēdējā publicētā ziņojuma tēmas.

Kopumā jaunajos komentāros tika aicināts sniegt Eiropas atbalstu Ukrainai, taču tika arī atbalstīti risinājumi konflikta izbeigšanai (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā pienesumi dažkārt atspoguļoja radikāli atšķirīgas nostājas, un lielākā daļa pienesumu autoru atzinīgi novērtēja ES īstenotās kopējās ārpolitikas iniciatīvas (sk. [idejaspiemēru](#)) un daži tos kritizēja (sk. [idejaspiemēru](#)).

Tika paustas arī bažas par Krievijas ģeopolitiskajām ambīcijām Baltijas valstīs un par Krievijas ietekmi Rietumbalkānos (sk. [ideju](#)). Turklāt saistībā ar konfliktu bieži tika minēta NATO loma (sk. [idejas piemēru](#)). Ukrainas, Moldovas un Gruzijas iesniegtie pieteikumi dalībai ES, reaģējot uz Krievijas agresiju Ukrainā, platformā izraisīja vēl biežākas debates par ES paplašināšanos, un daži dalībnieki bija atvērtāki turpmākai Savienības paplašināšanai, savukārt citi atbalstīja daudz mērenāku paplašināšanās politiku (sk. [idejas piemēru](#)).

Konflikts ir padarījis ES lomu cilvēktiesību un demokrātijas aizsardzībā visā pasaulē par vēl svarīgāku jautājumu. Dažādi pienesumu autori aizstāvēja to, cik svarīgi ir veidot diplomātiskās attiecības ar citām demokrātijām visā pasaulē, kuru suverenitāti apdraud autokrātiskas valstis, piemēram, Taivāna (sk. [ideju](#)). Tā vietā citos komentāros tika apspriestas attiecības starp ES un neliberālām valstīm, piemēram, Irānu, Ķīnu un Turciju (sk. [idejaspiemēru](#)), mudinot uz plašāku dialogu un ekonomisko sadarbību ar šādām valstīm.

Veicināt demokrātiskās vērtības un cilvēktiesības
Veikt pasākumus pret valstīm, kas pārkāpj
starptautiskos līgumus
Stiprināt kopējo ārpolitiku
Veicināt ES stratēģisko autonomiju
Lielāks uzsvars uz ES galveno kopējā ekonomikas
tirgus funkciju
Veikt kopīgus pasākumus saistībā ar Ukrainas krīzi

ES ārpolitikas vispārējais mērķis

Izveidot Eiropas armiju
ES līmenī izveidot specializētākus spēkus vai
aizsardzības iestādes; piemēram,
izlūkdienests
Izveidot kopīgus Eiropas bruņotos spēkus ar
aizsardzību nesaistītiem mērķiem, piemēram,
Eiropas Nacionālo gvardi

Aizsardzība un bruņotie spēki

ES pasaulē

Uzlabot ES kā pasaules lielvaras pamanāmību
un ietekmi
Veicināt ciešāku sadarbību starp dalībvalstīm
Pārdomāt vienprātības noteikumu par absolūtu
vai kvalificētu balsu vairākumu
Piešķirt Eiropas Parlamentam vairāk
kompetenču ārpolitikas jomā

Lēmumu pieņemšana

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “ES pasaulē”, 1. daļa

Kaimiņattiecību politika un attiecības ar citiem

Ieviest vienotu ES vēstniecību, kas pārstāvētu dalībvalstis
Pieņemt pārliecinošu nostāju pret Krieviju un Ķīnu un aizsargāt Eiropas ekonomiskās partnerības ar šīm valstīm
Izstrādāt ES ārvalstu ieguldījumu stratēģiju, lai vērstos pret Ķīnas ietekmi pasaulē
Attīstīt spēcīgākas partnerības starp ES un Āfrikas valstīm, kā arī citām valstīm, kas nav Rietumvalstis, arī ar tādu organizāciju starpniecību kā Āfrikas Savienība vai Mercosur.
Veicināt spēcīgākas divpusējas partnerības starp dalībvalstīm un jaunattīstības valstīm
Vienota ES pārstāvība starptautiskās institūcijās, piemēram, NATO, vai vienota un pastāvīga pārstāvība ANO Drošības padomē
Uzņemties vadošo lomu miera veidošanā starp Izraēlu un Palestīnu

ES pasaulē

Tirdzniecības politika

Paredzēt un rast koordinētus risinājumus resursu trūkumam piegādes ķēdes krīzēs
Veicināt tirdzniecības nolīgumus saskaņā ar ES vērtībām
Veicināt ekonomisko sadarbību un izaugsmi gan ES, gan ārpus tās
Ieguldīt vietējā ražošanā un palielināt rūpniecības autonomiju

Paplašināšanās

Turpināt paplašināšanos attiecībā uz Rietumbalkāniem
Integrēt Ukrainu, Moldovu un Gruziju ES
ES paplašināšanās virzīšana uz priekšu pretstatā turpmākai paplašināšanās neveikšanai
Atzīt Kosovu un veicināt tās integrāciju ES

6. Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

Temats “Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība” kopumā ir radījis 5351 pienesumu (1768 idejas, 2910 komentāri un 673 pasākumi), un pienesumu autori virza idejas par dažādām tiesībām un brīvībām, piemēram, LGBTIQ un dzimumu līdztiesību, un personu ar invaliditāti iekļaušanu, kā arī apspriež Eiropas vērtību koncepciju kā vadošo principu. Atspoguļojot viedokļu daudzveidību platformā, citi pienesumu autori ir aicinājuši ievērot konservatīvākus viedokļus, kas bieži vien ir saistīti ar reliģisko vērtību aizsardzību. Vēl viens būtisks temats šajā tematiskajā blokā ir saistīts ar nepieciešamību uzturēt un aizstāvēt tiesiskumu attiecībā uz tā dēvētajiem “neliberālu demokrātiju pieauguma draudiem” Eiropas Savienībā un nepieciešamību stiprināt ES demokrātiskās vērtības. Nesenie ieraksti ir apsprieduši karu Ukrainā un

nepieciešamību ES palielināt savas militārās spējas. Ieguldījums attiecas uz šādām tēmām:

- **Tiesības un brīvības**
- **Iekļaujoša sabiedrība**
- **Tiesiskuma aizsardzība**
- **Drošība**
- **ES vērtības**
- **Lobēšana un korupcija**

Pasākumi

Saistībā ar tematu "Vērtības, tiesības, tiesiskums un drošība" ES vērtības tika apspriestas apaļā galda pasākumā Francijā (sk. [pasākumu](#)), un problēmas, kas izriet no ES kultūras un valodu daudzveidības, tika risinātas arī Vācijas konferencē, kas tika organizēta sadarbībā ar minoritātēm Vācijas un Dānijas pierobežas zonā un kurā īpaša uzmanība tika pievērsta minoritāšu vērtībai un nozīmei sabiedrībā (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar šo tematu rīkoto pasākumu visbiežākie temati bija iekļaujoša sabiedrība, dzimumu līdztiesība, rasisma apkarošana (sk. [pasākumu](#)) un anti-LGTBIQ fobijas politika, jo īpaši Grieķijā, Itālijā, Francijā un Beļģijā. Dānijā pasākumi par vērtībām un tiesībām galvenokārt izpaudās kā ceļojoši darbsemināri, lai iesaistītu jauniešus vairākās vidusskolās visā valstī (sk. [pasākumu](#)).

Ar dzimumu saistīta diskriminācija un vardarbība tika plaši apspriesta tiešsaistes pasākumā, kas skāra vardarbības pamatcēloņus, novēršanu un reaģēšanu uz to (sk. [pasākumu](#)). Starptautiskajā sieviešu tiesību dienā tika organizēts pasākums, lai apspriestu politikas pasākumus dzimumu līdztiesības veicināšanai (sk. [pasākuma piemēru](#)). Studentu pasākumā pievērsās vardarbībai ģimenē un ar dzimumu saistītai vardarbībai (sk. [pasākumu](#)).

Pavisam nesen dažos pasākumos tika apspriesti ar drošību un aizsardzību saistīti jautājumi, kas skar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Konkrētāk, vienā pasākumā tika apspriesta Ukrainā notiekošā kara ietekme uz ES drošību un aizsardzību (sk. [pasākumu](#)), savukārt citā pasākumā tika aplūkotas izredzes panākt stratēģisko autonomiju (sk. [pasākumu](#)).

Tiesības un brīvības

Tiesību un brīvību temata apjoms ir ievērojams, jo īpaši tādēļ, ka datu sniedzēji ir ierosinājuši dažādus tiesību un brīvību veidus.

Plašā ideju grupā par tiesībām un brīvībām tiek apspriesta cilvēktiesību un brīvību aizsardzība kopumā (sk. [idejas piemēru](#)). Viena no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tēmā ierosina stiprināt dažādu cilvēktiesību instrumentu izpildāmību ES tiesību sistēmā (sk. [ideju](#)), savukārt citas uzskata, ka cilvēktiesības ir jāatjaunina, lai tās atbilstu mūsdienai un nākotnes sabiedrības realitātei (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiek skartas dažādas cilvēktiesības, proti, ekonomiskās, sociālās, kultūras, pilsoniskās un politiskās tiesības.

Daži dalībnieki vērš uzmanību uz cilvēktiesību pārkāpumiem pie Eiropas robežām, uz kuriem daži pienesumu autori atbild, nosodot cilvēku kontrabandistus (sk. [idejas piemēru](#)).

Pilsoniskās un politiskās tiesības platformā ir plaši pārstāvētas šajā tematā, un visvairāk pienesumu ir veltīti tiesībām uz privātumu un vārda brīvību (sk. [idejas piemēru](#)). Šie viedokļi par brīvību no diskriminācijas ir sagrupēti atsevišķā tematā par iekļaujošu sabiedrību, kas ir ievērojama.

Ņemot vērā mūsu mainīgo sabiedrību, dažādos pienesumos galvenā uzmanība ir pievērsta jautājumiem, kas saistīti ar tiesībām un brīvībām digitālās pārveides kontekstā, jo īpaši saistībā ar tiesībām uz privātumu. Šis apakštemats ir vienlīdz apspriests arī digitālās pārveides tematā. ES Vispārīgā datu aizsardzības regula tiek uzskatīta par būtisku, lai neļautu uzņēmumiem pārdot personas informāciju (sk. [ideju](#)). Kopumā pienesumu autori norāda, ka ir vajadzīgi labāki tiesību akti un rīki, lai risinātu privātuma problēmas, kas saistītas ar internetu un sociālajiem medijiem, kā arī visām jaunajām tehnoloģijām (sk. [ideju](#)). Ir izskanējuši aicinājumi ierobežot biometrisku datu izmantošanu novērošanai (sk. [ideju](#)) un personas datu vākšanu un kopīgošanu kopumā (sk. [idejas piemēru](#)). Faktiski pienesumu autori norāda, ka digitālā uzraudzība, tehnoloģiju milžiem vācot persondatus, būtiski apdraud iedzīvotāju cieņu, autonomiju un privātumu. Tāpēc viņi aicina pastiprināt regulējumu un datu aizsardzības pasākumus (sk. [ideju](#)). Tas tiek izvirzīts arī tāpēc, ka ir pausta nepieciešamība pastiprināt regulējumu attiecībā uz mākslīgo intelektu (sk. [ideju](#)).

Citā ideju grupā tiek apspriesta vārda brīvība un šīs brīvības ierobežojumi. Attiecībā uz vārda brīvības nodrošināšanu saistībā ar presi un sociālajiem medijiem daži pienesumu autori ir pauduši bažas par to, ka tie tiek apdraudēti, jo saturs tiek izņemts no platformām (sk. [idejas piemēru](#)).

Citi pievēršas vārda brīvības ierobežojumiem, piemēram, tam, cik lielā mērā tiešsaistes saturs būtu jāreglamentē un kā tas ietekmē vārda brīvību, un daži iedzīvotāji atbalsta vienota Eiropas digitālā satvara izveidi (sk. [pasākumu](#)). Piemēram, tiek uzskatīts, ka viltus ziņas apdraud demokrātiskās pamatvērtības (sk. [pasākumu](#)). Bieži pieminētais naida runas jēdziens norāda uz nepieciešamību risināt šo jautājumu un palielināt aizsardzību naida runas (idejas un [pasākumapiemērs](#)) un naida noziegumu upuriem (sk. [pasākumu](#)).

Apakštemats attiecas uz ekonomiskajām un sociālajām tiesībām, kas minētas arī tematā "Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un darbvietas", piemēram, tiesībām uz mājokli (sk. [idejas piemēru](#)), darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanu (sk. [pasākumapiemēru](#)), sociālo nodrošinājumu pārtikai (sk. [ideju](#)) utt. Daži pienesumu autori pieprasa atjaunināt

cilvēktiesības šajā sakarā (sk. [ideju](#)) vai pat padarīt sociālās tiesības īstenojamas (sk. [ideju](#)).

No konkrēta iedzīvotāju segmenta tiesību viedokļa vairākās idejās tiek aizstāvētas bērnu tiesības un norādīta nepieciešamība palielināt bērnu aizsardzību tiesību aktos un politikā (sk. [idejas piemēru](#)).

Nemot vērā pamattiesības respektēt kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību, platformā plaši atbalstīta ideja ir prasība Eiropas Savienībai atzīt esperanto par Eiropas pilsoņu valodu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Cita pienesumu grupa uzsver, ka, tiklīdz pandēmijas sekas to ļaus, ir jāatceļ Covid-19 pasākumi, lai nodrošinātu atgriešanos pie normālas dzīves un atjaunotu pilsoņu brīvības (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā tiek pausts arī aicinājums novērst diskrimināciju pret iedzīvotājiem, kuri ir izvēlējušies nevakcinēties vai neveikt regulārus testus, lai piekļūtu pamataprīkojumam (sk. [idejaspiemēru](#)). Jautājumi, kas saistīti ar vakcināciju pret Covid-19, ir sīkāk aplūkoti tematiskajā blokā "Veselība".

Dažos pienesumos ES tiek aicināta uzņemties vadību dzīvnieku tiesību aizsardzībā (sk. [ideju](#)), piemēram, ieviešot "dzīvnieku licenci" (sk. [ideju](#)). Pienesumu autori uzskata, ka, lai gan ES līgumos dzīvnieki ir atzīti par jutīgām būtnēm, lauksaimniecības un gaļas nozarē joprojām pastāv ļaunprātīga un nežēlīga izturēšanās (sk. [idejaspiemēru](#)).

Citi īpaši pievēršas tiesu jautājumiem un ES iekšējās mobilitātes ietekmei, apspriežot nepieciešamību atvieglot procesus, piemēram, saistībā ar mantošanas lietu izskatīšanu (sk. [ideju](#)), nāvi (sk. [ideju](#)) un ierosinot, ka dalībvalstu laulāto mantisko attiecību un reģistrētu partnerattiecību reģistriem vajadzētu būt savstarpēji saistītiem (sk. [ideju](#)). Atklātā foruma tīmekļseminārā dalībnieki apsprieda procesuālās tiesības kriminālprocesā visā ES (sk. [pasākumu](#)).

Dažādi dalībnieki atbalsta tiesības pašārstēties ar kaņepēm (sk. [idejas piemēru](#)) un plašāk apspriež narkotiku dekriminalizāciju un legalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums ir aplūkots arī tematiskajā blokā "Veselība".

Daži iedzīvotāji ierosina, ka skaidras naudas maksājumu iespējas būtu jāatzīst par demokrātiskām tiesībām (sk. [idejas piemēru](#)).

Iekļaujošāsabiedrībā

Dažādos pienesumos aicināts pielikt lielākas pūles, lai izveidotu iekļaujošu sabiedrību, risinot tādus jautājumus kā brīvība, diskriminācija un līdztiesība. Dominējošais pienesumu virziens šajā tematā ir saistīts ar idejām, kas attiecas uz dzimumu līdztiesību, tostarp ļoti atbalstītu ideju par šo jautājumu (sk. [ideju](#) un [pasākuma piemēru](#)), kā arī pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm (sk. [pasākumu](#)). Saistītie ierosinājumi ietver sieviešu skaita palielināšanu politisko un ekonomisko lēmumu pieņēmēju vidū (sk. [idejaspiemēru](#)). Dzimumu līdztiesība tiek plaši apspriesta arī saistībā ar vienlīdzīgas darba samaksas panākšanu (sk. [idejaspiemēru](#)), kā arī saistībā ar izglītību no bērnības (sk. [ideju](#)). Aicinājums īstenot dzimumbalstītu pieeju nozarēs, kurās tradicionāli dominē vīrieši, piemēram, STEM, lai mazinātu dzimumu nevienlīdzību, ir pausts arī citos tematos.

Attiecībā uz seksuālajām un reproduktīvajām tiesībām iedzīvotāju viedokļi ir atšķirīgi. Pienesumu grupā ir uzsvērts, cik svarīga ir seksuālā un reproduktīvā veselība un tiesības kā pamatlīdzekļi, lai panāktu dzimumu līdztiesību un izbeigtu ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp tiesības uz abortu (sk. [idejaspiemēru](#)). Turpretī citos pienesumos tiek aizstāvēta cieņas un tiesību uz dzīvību aizsardzība, apturot finansējumu ES pētniecības, attīstības palīdzības un sabiedrības veselības jomās, kas, kā tiek uzskatīts, veicina cilvēka embriju iznīcināšanu (sk. [ideju](#)). Papildus aborta tematam idejās, kas saistītas ar seksuālajām un reproduktīvajām tiesībām, ir apspriesta nepieciešamība īstenot efektīvus pasākumus, lai apkarotu pieaugošo ar dzimumu saistīto vardarbību (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)), kā arī ierosināts vērsties pret vīriešu stereotipiem (sk. [ideju](#)) un apkarot atbēdības pornogrāfiju un uzmākšanos tiešsaistē (sk. [pasākumu](#)).

Vēl viena tēma, kas ir piesaistījusi daudzus pienesumus, ir nepieciešamība vēl vairāk veicināt personu ar invaliditāti, piemēram, cilvēku, kurus skar 21. trisomija, iekļaušanu (sk. [ideju](#)). Pienesumu autori aicina iekļaut personas ar invaliditāti valsts konstitūcijās (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), kā arī izstrādāt politiku, lai veicinātu personu ar invaliditāti nodarbinātību (sk. [ideju](#)) un apmācību par invaliditātes izpratni visiem darbiniekiem (sk. [ideju](#)). Tāpat idejā atbalstīta skolotāju apmācība par to, kā klasēs integrēt skolēnus ar invaliditāti (sk. [ideju](#)). Citi priekšlikumi ir šādi: i) šķēršļu novēršana personām ar invaliditāti, padarot produktus un pakalpojumus pieejamākus (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), ii) pienācīga viņu cilvēktiesību aizsardzība (sk. [ideju](#)) un iii) cilvēku ar garīgiem traucējumiem diskriminācijas apkarošana (sk. [ideju](#)). Pasākums ar izteiktām piezīmēm, kuru dalībnieki apstiprināja komentāru sadaļā, arī aicina iekļaut cilvēkus ar Dauna sindromu un likumdošanas iniciatīvas viņu atbalstīšanā.

(sk. [pasākumu](#)), lai palielinātu viņu pamanāmību un līdzdalību visos sabiedrības līmeņos (sk. [ideju](#)).

Daži pienesumu autori uzskata, ka dažās dalībvalstīs tiek apdraudētas sieviešu, LGBTIK minoritāšu un cilvēktiesību tiesības (sk. [idejas](#) un [idejaspiemēru](#)). Kā norādīts turpmāk, daudzi dalībnieki aicina aizsargāt LGBTIK un atzīt viendzimuma laulības visās ES dalībvalstīs (sk. [idejas](#) un [idejaspiemēru](#)) un atļaut LGBTIK vecāku statusu (sk. [ideju](#)). Viens darbsemināra pasākums bija veltīts LGBTIK tiesību integrēšanai dažādos tematos (sk. [pasākumu](#)). Citā idejā ierosināts ieviest multiplās diskriminācijas jēdzienu, t. i., diskrimināciju divu vai vairāku iemeslu dēļ, un veikt konkrētus pasākumus tās apkarošanai (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā Eiropas sabiedrības novecošanu, platformā ir iesniegti aicinājumi apkarot novecošanu (sk. [ideju](#)). Tika rīkots arī pasākums, lai izpētītu demogrāfisko pārmaiņu ietekmi uz sabiedrības strukturālajiem pamatiem (sk. [pasākumu](#)).

Pāris pasākumos uzmanība tika pievērsta arī jautājumam par nacionālo un etnisko minoritāšu (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)), tostarp romu kopienas (sk. [idejas](#), [pasākuma](#) un [pasākuma piemēru](#)), tiesībām. Tajā pašā sakarā dažās idejās aicināts izstrādāt ES regulu, lai nodrošinātu Eiropas minoritāšu valodu tiesības (sk. [idejas piemēru](#)). Viena ļoti atbalstīta ideja aicina padarīt katalāņu valodu par oficiālu ES valodu (sk. [ideju](#)).

Komisijā tika apspriestas iekļaujošas komunikācijas pārdomas, un dalībnieki komentēja, ka Eiropas iedzīvotājiem būtu jājūtas brīviem svinēt reliģiskos svētkus, lai izvairītos no tā, ka Eiropas iedzīvotāji jūtas apgriezti diskriminēti (sk. [ideju](#), [ideju](#) un [pasākumu](#)).

Attiecībā uz daudzveidīgas un iekļaujošas Eiropas izredzēm pienesumu autori apspriež sekmīgas integrācijas politikas nepieciešamību, jo daži uzsver, ka efektīvas imigrantu integrācijas politikas neīstenošana rada spriedzi Eiropas sabiedrībā un ar to saistītos drošības riskus (sk. [ideju](#)).

Tiesiskuma aizsardzība

Nepieciešamība ievērot tiesiskumu un demokrātiskās vērtības ir temats, kas bieži atkārtojas (sk. [idejas piemēru](#)). Pienesumos ir atzīts, ka tie veido Eiropas Savienības pamatu (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Lai gan lielākā daļa pienesumu attiecas uz iekšējiem aspektiem saistībā ar tiesiskumu, tie aptver arī ārējos aspektus, aicinot ES pieņemt stingrāku nostāju attiecībā uz trešām valstīm, piemēram, Krieviju un Ķīnu.

Vienā no visvairāk atbalstītajām idejām šajā tematiskajā blokā ir aicināts izveidot demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību pārskatīšanas mehānismu (sk. [ideju](#)). Ir

uzsvērts arī tiesiskuma nozīme iekšējā tirgus darbībā (sk. [ideju](#)). Līdz ar to ideja par kopīga redzējuma noteikšanu, lai aizsargātu savas vērtības un iestādes, ir plaši izplatīta visā platformā (sk. [idejas piemēru](#)).

Daudzi dalībnieki ir nobažījušies par ES vērtību un tiesiskuma ievērošanu ES (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)), daži īpaši piemin Ungāriju (sk. [idejaspiemēru](#)) un Poliju (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)). Ļoti atbalstītā idejā ir uzsvērts, ka demokrātija un tiesiskums būtu jāatbalsta visām dalībvalstīm, neiesaistoties dubultstandartos (sk. [ideju](#)).

Ņemot vērā šos šķietamos draudus tiesiskumam, pienesumu autori ierosina dažādas stratēģijas pārkāpumu apkarošanai: i) samazināt dotācijas valstīm, ii) atņemt tām balsstiesības Padomē (sk. [idejaspiemēru](#)), iii) izmantot budžeta aizsardzības mehānismus, kas saistīti ar tiesiskumu (sk. [ideju](#)), iv) pārskatīt 7. pantu, lai atvieglotu sankciju piemērošanu valdībām, kuras pārkāpj ES vērtības (sk. [ideju](#)), v) ieviest mehānismu, ar kuru dalībvalstis var tikt izraidītas, ja tās pārkāpj demokrātisko tiesiskumu (sk. [ideju](#)), un vi) izveidot uzraudzības iestādi, piemēram, Eiropas Savienības Tiesu, lai aizsargātu demokrātiju un tiesiskumu ES (sk. [ideju](#)).

Ir ierosinātas arī vairākas idejas tiesiskuma nodrošināšanai līdzās citām ES vērtībām. Dažas no tām ierosina atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, lai stiprinātu un uzturētu demokrātisko tiesiskumu (sk. [ideju](#) un sk. [ideju](#)). Kāds pienesuma autors ir ierosinājis saistītu ideju īstenot ES pilsoniskās sabiedrības stratēģiju, lai pilsoniskās sabiedrības organizācijas varētu brīvi darboties un sniegt ieguldījumu Eiropas vērtību atbalstīšanā (sk. [ideju](#)).

Tomēr visizplatītākā ideja aicina atcelt vienprātības noteikumu, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis, kas nav pieskaņojušās tiesiskumam, nevar bloķēt lēmumu pieņemšanu ES (sk. [idejaspiemēru](#)).

Preses un plašsaziņas līdzekļu brīvības aizsardzība tiek uzskatīta par saistītu ar tiesiskuma un ES vērtību aizsardzību plašākā nozīmē. Tas bija līdzdalības darbsemināra temats, un svarīgākie secinājumi bija nepieciešamība palielināt mediju pluralisma pārredzamību un nodrošināt lielāku žurnālistu aizsardzību (sk. [pasākumu](#)). Tiek atbalstīta arī lielāka pārredzamība un iedzīvotāju lielāka iesaiste ES lēmumu pieņemšanas procesā (sk. [ideju](#)).

Lai gan dominējošais ideju īpatsvars norāda uz bažām saistībā ar tiesiskuma pārkāpumiem, citam ideju virzienam ir atšķirīga perspektīva, proti, tiek uzskatīts, ka ES autoritāri iejaucas dalībvalstu konstitūcijās (sk. [idejas piemēru](#)). Platformā ir reģistrēti daži aicinājumi pārskatīt Eiropas Savienības Tiesas kompetenci novērst konfliktus ar valstu konstitucionālajām jurisdikcijām (sk. [idejas](#) un [pasākumapiemēru](#)). Piemēram, viens dalībnieks uzskata, ka tik ilgi, kamēr tiek ievērota tautas suverenitāte, valda demokrātija (sk. [ideju](#)). Tāpat citi apgalvo, ka veto tiesības tiek īstenotas

kā politisks instruments, kas piešķirts ar Līgumiem, un ka dalībvalstu prerogatīva ir aizsargāt robežas un saglabāt kristīgo reliģiju, kultūru un viendabīgu sabiedrību (sk. [ideju](#)).

Drošība

Drošības jautājums tiek plaši apspriests citos tematos, piemēram, ES pasaulē, tāpēc tas retāk tiek apspriests kā temats tematā “Vērtības un tiesības”, “Tiesiskums”, “Drošība”. Tomēr viena no visvairāk komentētajām idejām šajā tematā pašlaik ir priekšlikums izveidot ES armiju (sk. [ideju](#)), lai labāk aizsargātu dalībvalstis pret naidīgiem ārvalstu rīcībaspēkiem (sk. [pasākuma piemēru](#)). Turklāt dalībnieki apgalvo, ka ES drošības centralizēšana būtu izdevīga gan izmaksu ziņā, gan ņemot vērā valstu armiju nozīmes samazināšanos visā Eiropā, jo Eiropas iedzīvotāji mazāk uzticas savas valsts aizsardzībai (sk. [ideju](#)). Tomēr šo ideju komentāru sadaļās citi ir apšaubījuši šo priekšlikumu, galvenokārt komentējot politisko ietekmi un attiecības starp ES aizsardzību un valsts aizsardzību. Šā iemesla dēļ dalībnieks iestājas par valstu armiju integrāciju un sadarbību (sk. [ideju](#)).

Pienesumu autori arī apspriež ārpolitikas nākotni un to, kā to var mainīt, lai nodrošinātu, ka Eiropai ir starptautiska loma (sk. [pasākumu](#)), un aicina arī ES pārskatīt savas prioritātes attiecībā uz tās drošības mērķiem, ņemot vērā dažādus jautājumus, sākot no migrantu krīzes līdz Afganistānai un beidzot ar Ķīnas draudiem Āzijas un Klusā okeāna reģionā (sk. [ideju](#)). Ņemot vērā netradicionālās militārās problēmas, kas tiek vērtspapīrotas, piemēram, terorismu, noziedzīgu organizāciju darbības un neregulētu imigrāciju, viens dalībnieks apgalvo, ka tās nevar atrisināt tikai ar tradicionālām militārām stratēģijām, jo tām ir vajadzīgi drošības pasākumi, kas noteikti diplomātijā, mediācijā un sabiedrības kohēzijā (sk. [ideju](#)). Svarīgs piemērs ir enerģētiskā drošība (sk. [ideju](#)) un mērķis samazināt atkarību, lai uzlabotu Eiropas Savienības ģeopolitiskās aizsardzības spējas (sk. [ideju](#)). Platformā notikušajās debatēs pacifisti, kas veicina aizsardzības stratēģijas, tika pretstatīti tiem, kuri apgalvoja, ka, saskaroties ar lielvarām, piemēram, Ķīnu un Krieviju, ir vajadzīga militarizēta drošība (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki uzskata, ka ES nevajadzētu risināt aizsardzības jautājumus un ka dalībvalstīm ir labāk aizstāvēties ar NATO atbalstu (sk. [ideju](#)).

Platformā ir plaši izplatītas bažas par drošību attiecībā uz Krieviju, piemēram, dezinformācijas draudi un Krievijas ietekme un ietekme uz Eiropas valstīm (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), un viedokļi, kuros pausta nepieciešamība izstrādāt kopīgu politiku (sk. [ideju](#)).

Apspiežot iekšējo drošību ES, daži pienesumu autori norāda, ka ir jāapkaro dažāda veida apdraudējumi,

piemēram, kiberuzbrukumi, uzlabojot koordināciju kiberdrošības jomā (sk. [ideju](#)), un dažādi terorisma veidi ar koordinētām terorisma apkarošanas programmām (sk. [pasākuma piemēru](#)). Turklāt viņi uzsver, cik svarīgi ir novērst Eiropas sabiedrību radikalizāciju un polarizāciju, piemēram, izveidojot Radikalizācijas izpratnes tīklu paraugprakses apmaiņai (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

Tiek ierosināta arī policijas spēku koordinācija ES līmenī, lai nodrošinātu vienlīdzību un vienotu darbu visās dalībvalstīs (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā dalībnieki ir ierosinājuši ieviest militāro un policijas Erasmus programmu, lai konsolidētu uzticību ES un veicinātu labas prakses apmaiņu (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Līdzīgas idejas tiek apspriestas arī saistībā ar tematu “ES pasaulē”.

Kā pēdējais ideju virziens platformā izskan vairāki aicinājumi atvieglot kriminālvajāšanu un tiesībsardzību pāri valstu robežām (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemērus), piemēram, pieņemot vienotu kriminālkodeksu (sk. [ideju](#)). Ņemot vērā pārvietošanās brīvību Eiropas Savienībā, daži iedzīvotāji atbalsta Eiropas aģentūras izveidi, lai stiprinātu sadarbību starp dalībvalstīm cīņā pret terorismu un organizēto noziedzību (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Dalībnieks arī norāda uz apdraudējumu, ko rada ieroču nelikumīga tirdzniecība (sk. [ideju](#)). Daži dalībnieki ir paredzējuši arī stiprināt Eiropu – jau esošo Eiropas aģentūru starptautiskās noziedzības un terorisma apkarošanai (sk. [ideju](#)).

ES vērtības

Platformā bieži tiek atkārtoti uzsvērts, cik svarīgi un centrāli ir saglabāt Eiropas vērtības (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru). Ideju grupa platformā apspriež, ko nozīmē būt eiropietim, un vērtības, kas ES būtu jāiemiešo un jāveicina (piemēram, sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)). Vairāki iedzīvotāji jo īpaši min cilvēka cieņas, brīvības, vienlīdzības, demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību, plurālisma, taisnīguma, solidaritātes (sk. [pasākumu](#)) un dzimumu paritātes principus kā tādus, kas veido Eiropas Savienības vērtību sistēmu, un uzskata, ka tiem būtu jāvirza tās politika. Tādējādi ļoti atbalstīts priekšlikums paredz ieviest Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību pārskatīšanas mehānismu Eiropas Savienībā (sk. [ideju](#)).

Iedzīvotāji atsaucas arī uz kopīgajām saknēm, kā arī neviendabīgajām īpatnībām, kas raksturīgas katrai dalībvalstij (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru).

Daži pienesumu autori arī apspriež nepieciešamību pēc Eiropas Konstitūcijas, lai skaidri definētu Eiropas pamatvērtību kopumu, kas jāievēro ES (sk. [idejas](#) piemēru).

Diskusiju daļa ir vērsta uz reliģijas un reliģisko vērtību vietu Eiropā, un tajā tiek apspriesta kristīgo vērtību loma un nepieciešamība tās aizsargāt (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)), kā arī tiek aicināts respektēt kultūras un reliģisko daudzveidību Eiropā (sk. [ideju](#)). Attiecībā uz kristietību pasākumā tika pētīts, kā Austrumeiropas valstis saskaņo publiskus reliģiskus izrādījumus ar iecietību pret citām reliģijām un ticībām (sk. [pasākumu](#)). Reliģija un tās nozīme mūsdienu Eiropas Savienībā tika apspriesta starpreliģiju sanāksmē Dublinā (sk. [pasākumu](#)). Tajā pašā sakarā dalībnieki apgalvo, ka ētikas jautājumi, kas kļūst arvien šķēļošāki, būtu jārisina, izmantojot starpreliģiju dialogus un starpkultūru perspektīvas (sk. [idejaspiemēru](#)).

Nesenie ieraksti ir arī aktualizējuši jautājumu par antisemitismu kā lielu apdraudējumu ebreju kopienu iedzīvotājiem daudzās valstīs, kurās ir palielinājis uzbrukumu un vardarbības gadījumu skaits (sk. [ideju](#)).

Lobēšana un korupcija

Tāpat kā temata “Eiropas demokrātija” gadījumā daži pienesumu autori ir pievērsušies jautājumiem, kas saistīti ar lobēšanu un korupciju. Ir ierosinājumi uzlabot privāto interešu lobēšanas regulējumu un pārredzamību (sk. [ideju](#)) un ierobežot tās ietekmi uz ES politiku (sk. [idejas piemēru](#)). Citi dalībnieki apsprieda, kā apkarot korupciju ES iestādēs, ES līdzekļu izmantošanu un trauksmes cēlēju aizsardzību (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ir ierosinājis izveidot Patiesības un izlīguma komisiju, lai izskatītu gadījumus, kad ES amatpersonas, iespējams, ir pārkāpušas ES līgumus (sk. [ideju](#)).

Papildus korupcijas apkarošanai ES iestāžu līmenī ir daži aicinājumi ES pārbaudīt valstu publiskās pārvaldes iestāžu objektivitāti, lai apkarotu favorītismu un patvaļu (sk. [ideju](#) un [pasākumu](#)) vai apkarotu tiesu iestāžu korupciju (sk. [ideju](#)). Pienesumu autori lūdz ES rīkoties, lai novērstu nodokļu apiešanu un korupciju dalībvalstīs (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt daži pienesumu autori ir paidušši sašutumu par nespēju nodrošināt taisnīgu tiesu (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Jaunās idejās arvien biežāk tika apspriesti drošības un robežu aizsardzības jautājumi. Aizsardzības temats tika apspriests ne tikai saistībā ar Eiropas armijas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)), bet arī saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, ar daudziem aicinājumiem stiprināt Eiropas demokrātiskās vērtības (sk. [ideju](#)) un

atbalstīt Ukrainu. Daži dalībnieki atbalstīja ES aizsardzības sistēmas paplašināšanu (sk. [idejas piemēru](#)). Tika apspriesta arī Ukrainas dalība ES (sk. [ideju](#)).

Papildus tam atbildes attiecās uz pēdējā publicētajā ziņojumā aplūkotojatiem tematiem un apakštematiem.

LGBTIK tiesības (sk. [idejas piemēru](#)), dzimumu līdztiesība (sk. [idejas piemēru](#)), personu ar invaliditāti diskriminācija (sk. [ideju](#)) un minoritātes (sk. [pasākumu](#)) bieži tika minētas platformā iesniegtajās idejās līdztekus ES vērtībām (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar tematu “Tiesības un pilsoniskās brīvības” daži dalībnieki aicināja vairāk ievērot vārda brīvību, nākot klajā ar priekšlikumu veicināt neatkarīgu atspoguļojumu medijos (sk. [idejaspiemēru](#)). Citā pienesumā tika pausts atbalsts lielākai nesošo ieroču brīvībai (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz sociālajām tiesībām tika apspriests arī demogrāfijas temats, aicinot ieviest politiku ģimeņu labākam atbalstam (sk. [ideju](#)). Idejā tika uzsvērtas arī nepieciešamība izstrādāt efektīvu politiku bezpajumtniecības apkarošanai (sk. [ideju](#)).

Plaši tika apspriesti tieslietu un tiesībaizsardzības jautājumi (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz tiesiskumu dalībnieki apsprieda jautājumus, kas saistīti ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un sociālo dempingu (sk. [ideju](#)), kā arī tiesu sistēmu nepareizu darbību, un progresīvus priekšlikumus, kuru mērķis ir integrēt Eiropas tiesu sistēmas, tostarp iespēju izciest sodu citā ES valstī (sk. [ideju](#)).

Aizsargāt un aizstāvēt cilvēktiesības un brīvības
 Stiprināt cilvēktiesību instrumentu izpildāmību ES tiesību sistēmā
 Aizsargāt privātumu un personas datus
 Ierobežot biometrisku datu izmantošanu novērošanai
 Saglabāt apziņas brīvību un vārda brīvību
 Cīņa pret naida runu un naida noziegumiem
 Nodrošināt preses un mediju brīvību, vienlaikus apkarot dezinformāciju
 Nodrošināt ekonomiskās un sociālās tiesības
 Īstenot bērnu tiesības politikas veidošanā
 Aizsargāt dzīvnieku tiesības un izskaust ļaunprātīgu un nežēlīgu praksi intensīvajā lopkopībā
 Ņemot vērā COVID-19, pasākumi nodrošina tiesības uz pārvietošanās brīvību un novērš diskrimināciju
 Nodrošināt tiesības uz skaidras naudas maksājumiem
 Standartizēt vēlēšanu tiesības visās dalībvalstīs
 Legalizēt marihuānu

Tiesības un brīvības

Lobēšana un korupcija

Korupcijas apkarošana valstu un ES līmenī un lobēšanas darbību regulējuma uzlabošana
 Nodrošināt pārredzamāku un atbildīgāku ES lēmumu pieņemšanas procesu
 Vērsties pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas dalībvalstīs
 Cīņa pret favorītismu un patvaļu valstu publiskās pārvaldes iestādēs

Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

Iekļaujoša sabiedrība

Nodrošināt brīvību no diskriminācijas
 Īstenot dzimumu līdztiesību un stiprināt sieviešu pārstāvību
 Palielināt personu ar invaliditāti iekļaušanu, likvidējot šķēršļus un apkarot diskrimināciju
 Aizstāvēt LGBTQ tiesības un atzīt viendzimuma laulības visās dalībvalstīs
 Cīņa pret novecošanu
 Veicināt stratēģijas minoritāšu, piemēram, romu, iekļaušanai
 Stiprināt seksuālās un reproduktīvās tiesības pret dzīvību atbalstošu antiabortionismu
 Attiecībā uz migrāciju: nodrošināt efektīvu integrācijas politiku un apkarot dezinformāciju,

attēls. Ideju kartes temats “Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība”, 1. daļa

Drošība

Izveidot Eiropas aizsardzības armiju
Izveidot Eiropas aģentūru cīņai pret organizēto noziedzību un terorismu
Integrēt un padarīt valstu armijas sadarbspējīgas
Izveidot Eiropas policijas spēkus
Stingra nostāja pret Krieviju attiecībā uz dezinformāciju un militāriem draudiem
Risināt nemilitāras drošības problēmas, piemēram, kiberuzbrukumus un radikalizāciju
Apkārt ieroču nelikumīgu tirdzniecību
Atvieglot pārobežu kriminālvajāšanu Eiropas Savienībā
Ņemot vērā Krievijas agresiju, ar militāriem un diplomātiskiem līdzekļiem sniegt atbalstu Ukrainai
Stiprināt ES robežu aizsardzību

Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība

ES vērtības

Vajadzība pēc debatēm par reliģijas vietu Eiropas sabiedrībā
Pieņemt preventīvus pasākumus pret radikalizāciju un polarizāciju Eiropas sabiedrībā
Pamatot Eiropas vērtības, kas jārespektē Eiropas konstitūcijā
Lai Eiropas Savienības vērtību sistēma virza politiku: cilvēktiesības, brīvība, vienlīdzība, demokrātija utt.
Sadarboties ar šķeltnieciskiem ētikas jautājumiem, izmantojot starpreliģiju dialogus un daloties ar starpkultūru perspektīvu

Tiesiskuma aizsardzība

Izklāstiet kopīgu redzējumu un pārstāviet iestādi, lai iekšēji aizsargātu tiesiskumu
Atcelt vienprātību, kas nepieciešama demokrātiskāki lēmumu pieņemšanai
Nodrošināt, ka dalībvalstis ievēro demokrātisko tiesiskumu, un veikt represīvus pasākumus, ja tiek pārkāpti demokrātijas principi
Iecelt Eiropas Savienības Tiesu par demokrātijas un tiesiskuma uzraugu
Atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, lai stiprinātu demokrātisko tiesiskumu
Ārēji aizstāvēt ES vērtības un tiesiskumu, saskaroties ar Krievijas un Ķīnas opozīciju
ES skeptiķi aicina atcelt Eiropas tiesību aktus un ES aparātu

7. Digitālā pārveide

Temats “Digitālā pārveide” ir radījis 1072 idejas, 1184 komentārus un 390 pasākumus, kopumā sniedzot 2646 pienesumus. Pienesumos kopumā ir uzsvērtā nepieciešamība pēc digitālās pārveides attiecībā uz nākotnes ekonomiku, sadarbību, veselību un citām dzīves jomām. Tomēr tās ir arī uzsvērušas vairākas problēmas, kas saistītas ar digitālo pārveidi, piemēram, ētiskus apsvērumus, pieaugošo digitālo plaisu, VDAR nepilnības un kiberdraudus. Šajā saistībā, izmantojot visbiežāk sastopamās tēmas, pienesumu autori ir pauduši nepieciešamību ne tikai ieguldīt digitālajā izglītībā un veicināt digitālās prasmes, bet arī ieguldīt digitālajā inovācijā un virzīties uz digitāli suverēnu Eiropu. Dažādās idejas var sagrupēt pēc šādām tēmām:

- Izglītība un apmācība: digitālās prasmes
- Digitālā suverenitāte un ētika
- Sabiedrības vispārējā digitalizācija
- Eiropas digitālie rīki: sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija
- Digitālie dati
- Kiberdrošība
- Digitālās tiesības un iekļaušana
- Piesārņojums, ilgtspēja un ilgzinātība
- Ekonomikas digitalizācija
- Digitālā veselība

Pasākumi

Nesenie pasākumi, kas tika organizēti digitālās pārveides temata ietvaros, atspoguļoja debates par taisnīgas un līdzsvarotas digitālās pārveides izveidi ES. Vienā pasākumā Zviedrijā vidusskolēni apsprieda moderna elektroniskā aprīkojuma trūkumu skolās, gados vecāku cilvēku zemo izpratnes līmeni par jaunajām tehnoloģijām un nepieciešamību pēc ātrdarbīga interneta pieslēguma visā ES (sk. [pasākumu](#)).

Vietējās universitātes organizētajā darbseminārā Ungārijas pilsētā Pēčā tika apspriestas ētiskās dilemmas saistībā ar MI regulējumu un izmantošanu. Seminārā notika sākotnējā ideju ģenerēšanas sesija, pēc kuras tika prezentētas idejas un pēc tam tās pārvērstas konkrētos priekšlikumos (sk. [pasākumu](#)).

Francijas Bretaņas reģionā tika organizēts digitālajai plaībai veltīts [pasākums](#) (sk. [pasākumu](#)), savukārt temats “Krievijas iebrukums Ukrainā” bija galvenais temats diskusijā par Eiropas digitālo suverenitāti, kas notika Francijas pilsētā Āgenā ar nosaukumu “Digitālā joma: sliktākais un labākais pasaulē” (sk. [pasākumu](#)).

Izglītība un apmācība: digitālās prasmes

Viena no visbiežāk sastopamajām platformas ideju grupām digitālās pārveides temata ietvaros ir saistīta ar nepieciešamību nodrošināt ES iedzīvotājiem nepieciešamās prasmes un rīkus, lai augtu un gūtu panākumus arvien digitalizētākā pasaulē. Vairākās platformas idejās atbalstīti visaptveroši ES mēroga digitālās prasmes centieni visās ES valstīs, jo digitālo prasmju attīstība un veicināšana tiek uzskatīta par ekonomikas galveno prioritāti (sk. [idejas piemēru](#)). Dalībnieki jo īpaši norāda uz nepieciešamību attīstīt jauniešu digitālās prasmes visās ES dalībvalstīs, lai uzlabotu viņu nodarbinātību (sk. [idejas piemēru](#)). Tiek uzskatīts, ka digitālo prasmju uzlabošana un spēju veidošana orientēties digitalizētajā sabiedrībā ne tikai sniedz ekonomiskus ieguvumus, bet arvien vairāk tiek uzskatīts arī par priekšnoteikumu, lai nodrošinātu plašāku piekļuvi izglītībai, kultūrai un svarīgiem sabiedriskajiem pakalpojumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Idejas ierosina sākt sākumskolas līmenī un turpināt izglītības ceļu (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)), tostarp vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū (sk. [pasākuma piemēru](#), [idejas piemēru](#)). Viens pienesuma autors atsaucas uz ES Prasmju programmu un Digitālās izglītības rīcības plānu 2021.–2027. gadam un aicina to paātrināti īstenot attiecībā uz digitālajām prasmēm, jo īpaši ņemot vērā Covid-19 pandēmiju (sk. [ideju](#)). Papildus digitālo prasmju apmācībai tiek pausti

aicinājumi nodrošināt apmācību par interneta bīstamību, piemēram, par dziļviltotiem videomateriāliem, un izglītēt par metodēm, kā novērst krāpšanu tiešsaistē (sk. [idejas piemēru](#)). Daži pienesumu autori norāda, ka ir vajadzīgi ES tiesību akti par digitālo izglītību, lai aizsargātu nepilngadīgos virtuālajā telpā un nodrošinātu augstas kvalitātes izglītību (sk. [ideju](#)).

Temats, kas vienlīdz apspriests tematā “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports”, e-mācības veselības krīzes kontekstā ir kļuvis par atkārtotu tematu pienesumos ar kopīgu aicinājumu palielināt ieguldījumus un centienus veicināt izglītības digitalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Papildus aparatūras infrastruktūrai ierakstu autori ierosina izveidot vienotu Eiropas attālinātās mācīšanās platformu (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)), izstrādāt virtuālus un iesaistošus pedagoģiskos rīkus (sk. [ideju](#)) vai kopīgu tīmekļa portālu tiešsaistes digitālajiem sertifikātiem (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā pienesumu autori arī ierosina turpināt veicināt zinātnisko karjeru (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)) un izstrādāt zinātniskās pētniecības programmas jauniem studentiem, ieguldot digitālajā un inovācijas jomā (sk. [ideju](#)).

Digitālā suverenitāte un ētika

Digitālās suverenitātes tēma notiek bieži, un vairākas idejas ieguldīt atklātā pirmkoda programmatūrā, jo īpaši, ir saņēmušas lielu skaitu apstiprinājumu. Platformā iesniegtās idejas digitālās suverenitātes veicināšanai ir vērstas uz Eiropas stratēģisko neatkarību aparatūras, programmatūras un sociālo mediju platformu ziņā ar vairākiem aicinājumiem panākt un veicināt programmatūras noturību un neatkarību, kā arī investīcijas inovācijā (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)). Vairākās idejās tiek aicināts veikt ieguldījumus Eiropas atvērtā pirmkoda programmatūrā egalitāru iemeslu dēļ un ciešākas sadarbības starp dalībvalstīm dēļ (sk. ļoti atbalstītas [idejas piemēru](#)), kā arī lai iegūtu lielāku digitālo autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)). Ideju apakštemats ietver ES digitālās attīstības un ražošanas veicināšanu, rīcību attiecībā uz tīmekļa nozares monopoliem (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)) salīdzinājumā ar citiem dalībniekiem, piemēram, ASV vai Ķīnu. Tāpat kā citos tematos, pienesumu autori virza ideju par Eiropai piederošām un vadošajām digitālo mediju platformām, piemēram, Eiropas straumēšanas platformu (sk. [idejas piemēru](#)). Saistībā ar to kāds pienesuma autors apspriež nepieciešamību Digitālo pakalpojumu aktam (DPA) un Digitālo tirgu aktam (DTA) ietālāk, lai ierobežotu trešo valstu digitālo gigantu hegemonisko pozīciju. Lai stimulētu ES digitālo suverenitāti, pienesuma autors aicina veicināt inovāciju, cita starpā ieguldot Eiropas mēroga augsta potenciāla

jaunuzņēmumos un suverēnā mākonī (sk. [ideju](#)). Šis aicinājums nodrošināt Eiropas Savienības stratēģisko autonomiju digitālajā jomā un Eiropas digitalizācijas modeli ir arī viena no idejām, kas izvirzītas Vācijas, Itālijas un Eiropas novērošanas centra organizētajā pilsoniskās līdzdalības programmā un forumā (sk. [pasākumu](#)).

Papildus suverenitātei digitālās programmatūras ziņā citi pienesumu autori īpaši uzsver, ka ES ir jāpanāk suverenitāte aparatūras ziņā (sk. [pasākumu](#)). Piemēram, vienā no visvairāk atbalstītajām idejām ir ierosināts attīstīt un veicināt pašas Eiropas mikroshēmu ražošanu (sk. [ideju](#)), savukārt citā idejā ir īpaši minēta atkarība no īpašiem metāliem (sk. [ideju](#)). Viens pienesuma autors apraksta suverēnu un zaļu Eiropas viedtālruni, kas pilnībā ražots ES (sk. [ideju](#)).

Aicinājumus uz digitālo suverenitāti galvenā uzmanība ir pievērsta nepieciešamībai ieguldīt inovācijā un pētniecībā, vairākkārt pieminot Eiropas digitālās inovācijas centrus (sk. [idejas piemēru](#)). Lai digitālā suverenitāte un ilgtspēja kļūtu par Eiropas digitālās politikas centrālo elementu, viens pienesuma autors ierosina ES finansējumu cieši sasaistīt ar digitālas, ilgtspējīgas pārveides projektiem un Eiropas digitālās brīvās tirdzniecības zonām (sk. [ideju](#)).

Vēl viens ideju virziens liek lielu uzsvāru uz ētikas aspektu. Konkrētāk, pienesumu autori vēlas palielināt ES digitālo suverenitāti, lai tā pilnībā atbilstu Eiropas vērtībām, standartiem, pārredzamībai un ētikai (sk. [idejas piemēru](#)). Pienesumu autori norāda, ka ES ir jābūt līderi digitalizācijas jomā, arī attiecībā uz tiesību aktiem zinātnes un tehnoloģiju jomā (sk. [ideju](#)). Turklāt šajā tēmā visvairāk atbalstītā ideja aicina uz taisnīgu digitalizāciju, kuras pamatā ir cilvēktiesības, tostarp darba un arodbiedrību tiesības (sk. [ideju](#)), kā arī aicinājumu aizsargāt vārda brīvību, veicot pasākumus pret naida runas veidiem un viltus ziņu izplatīšanu (sk. [pasākumu](#)).

Sabiedrības vispārējā digitalizācija

Pienesumu galvenais virziens digitālās pārveides jautājumā ir dažādu ES sabiedrības jomu pastiprināta digitalizācija, kas iet roku rokā ar nepieciešamajiem inovācijas centieniem. Šajā sakarā pienesumu autori atsauca uz digitālo desmitgadi un aicina paātrināt procesu, cieši uzraugot dalībvalstu progresu (sk. [idejas piemēru](#)). Vairāki dalībnieki arī ierosina digitālo pārkārtošanos ar idejām par ES sabiedriskā transporta digitalizāciju ar vienotu elektronisko transporta caurlaidi (sk. [ideju](#)). Citi apspriež digitalizāciju saistībā ar lauksaimniecību (sk. [pasākuma piemēru](#)), tiesiskumu ES (sk. [pasākuma piemēru](#)) vai saistībā ar ilgtspējīgas, zaļākas ekonomikas sasniegšanu (sk. [pasākuma piemēru](#)).

Apakštemats attiecas uz digitālo balsošanu, kurā vairāki pienesumu autori platformā norāda uz elektroniskās balsošanas, kā arī elektronisko parakstu priekšrocībām (sk. [ideju](#)), jo īpaši pandēmijas kontekstā (sk. [idejas piemēru](#)). Šis jautājums ir pētīts no efektivitātes, drošības un inovācijas viedokļa, nevis no demokrātijas veicināšanas viedokļa. Tomēr komentāros ir daži pretēji viedokļi, kas norāda uz vairākiem elektroniskās balsošanas trūkumiem. Pienesumu autori ierosina izmantot bloķēdes tehnoloģiju vai izveidot Eiropas pašu augsti šifrētu pasta sistēmu kā iespējamu līdzekli, lai nodrošinātu digitālās balsošanas drošību ES.

Jo īpaši attiecībā uz digitālo inovāciju platformā iesniegtās idejas par digitālo izaugsmi pirmām kārtām atbalsta ES lomas palielināšanu mākslīgā intelekta (MI) rīku turpmākā izstrādē. Aicinājums īstenot saskaņotus sadarbības centienus ir izteikts idejā par Eiropas MI pētniecības departamentu (sk. [ideju](#)). Dažiem pienesumu autoriem mākslīgais intelekts ir būtisks elements, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi un labklājību ES (sk. [idejas piemēru](#)).

Tiek atzīmēts kopīgs aicinājums palielināt plānošanu un regulējumu attiecībā uz pašreizējām MI iespējām un algoritmiskām lēmumu pieņemšanas sistēmām, lai līdz minimumam samazinātu riskus, uzlabotu drošību un pieejamību (sk. [idejas piemēru](#), sk. [pasākuma piemēru](#)). Ir pausta nepieciešamība pēc likumdošanas pasākumiem, lai līdz minimumam samazinātu riskus, kas saistīti ar mākslīgā intelekta tehnoloģijām (sk. [pasākuma piemēru](#)), un ievērotu pamattiesības. Kā piemēru var minēt aicinājumu uzskaitīt aizliegtus MI lietojumus, piemēram, algoritmisko darba ņēmēju uzraudzību (sk. [pasākumu](#)). Daudz atbalstītā idejā šajā temātā ir apspriests ētisks mākslīgais intelekts un ierosināti tiesību akti, lai ierobežotu MI riskus, regulētu datu izmantošanu un izvairītos no nevienlīdzības (sk. [ideju](#)).

Tomēr daži pienesumu autori norāda uz ieguvumiem, ko mākslīgais intelekts sniedz, piemēram, publiskajam sektoram vai neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr citi pienesumu autori ir atturīgāki un uzsver nākotnes risku radīt MI, kas ir pārkāps par cilvēka smadzenēm (sk. [idejas piemēru](#)).

Citā ļoti atbalstītā idejā ir apspriesta nepieciešamība nodrošināt, ka lielām kolektīvās finansēšanas platformām var piekļūt no visām dalībvalstīm (sk. [ideju](#)).

Dažās idejās ir apspriesti arī sabiedrības digitalizācijas (potenciālie) trūkumi, piemēram, mazāk digitāli apzinīgu cilvēku atstumtība, vides noslogojums, dehumanizācija, robotizācija un personu pastiprināta uzraudzība un novērošana (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)). Pienesumu autori vēlas, lai tiktu pētītas šīs digitalizācijas negatīvās sekas. Saistībā ar to daži viedokļi vēlas, lai tiesību akti tiktu atjaunināti, ņemot vērā pieaugošo sabiedrības digitalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Eiropas digitālie rīki – publiskā sektora digitalizācija

Vairāki pienesumu autori ierosina ES digitalizēt pārvaldību un publisko sektoru, lai nodrošinātu sadarbību un e-pārvaldību (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#), sk. [pasākumu](#)). Iedzīvotāji ierosina virkni īpašu tehnoloģisko un digitālo rīku Eiropas iedzīvotājiem. ES digitālās apvienošanas apakštemats tiek plaši apspriests (sk. [ideju](#)) ar aicinājumu panākt lielāku saskaņotību Eiropas līmenī, pieņemot kopīgus digitālos rīkus: piemēram, īpašs Eiropas sociālais tīkls sabiedriskās domas paušanai (sk. [ideju](#)), piemēram, izveidojot sistēmu, kas palīdz visām ES valstīm sadarboties IT projektos. Šī ideja ir tālāk attīstīta ar vairākiem ierosinājumiem visiem, kas ietver digitālos portālus iedzīvotāju iesaistei un ikdienas identifikācijas vajadzībām (sk. [ideju](#)).

Plašā ideju kopumā tiek apspriesta digitālās pilsonības izveide ar idejām par Eiropas mēroga identifikāciju, izmantojot digitālo ID (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)) vai ļoti drošas (ES) identifikācijas sistēmas, piemēram, pamatojoties uz pirkstu nospiedumu koda izmantošanu (sk. [idejaspiemēru](#)). Tāpat pienesumu autori ierosina izveidot Eiropas digitālo maku, kurā visi papīra dokumenti tiktu aizstāti ar digitāliem dokumentiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viena pienesumu kategorija ir vērsta uz Eiropas e-pakalpojumiem: ar, piemēram, Eiropas vienotās identitātes pierakstīšanās pakalpojumu sniedzēju, kas nodrošina piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem (sk. [ideju](#)), nepieciešamību saskaņot standartus un izveidot vienotu autentifikācijas kontu Eiropas līmenī (sk. [ideju](#)). Tāpat ir ierosināts ieviest “digitālo ES pārrobežu pakalpojumu karti”, lai pārrobežu reģionos dzīvojošajiem iedzīvotājiem vienkāršotu piekļuvi publiskajiem un neatliekamās palīdzības dienestiem (sk. [ideju](#)). Pasākumos tika apspriesta arī tādu digitālo rīku un pakalpojumu izstrāde kā ES digitālā identitāte, Eiropas lietotnes izveide vai Eiropas digitālās pases ieviešana (sk. [pasākumapiemēru](#)).

Digitālie dati

Attiecībā uz digitālo datu tematu pienesumu autori uzsver līdz šim panākto progresu, norādot, ka ES ir līdere personu aizsardzībā digitālajā pasaulē. Tomēr šajā jomā ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi (sk. [pasākuma piemēru](#), sk. [idejas piemēru](#)). Piemēram, ierosinājumi ir vērsti uz VDAR tiesību aktu grozīšanu, lai būtu vieglāk atteikt personas datu vākšanu tiešsaistē (sk. [idejaspiemēru](#)). Citā pienesumā ir prasīts skaidrāks regulējums attiecībā uz VDAR un darbinieku datiem (sk. [ideju](#)). Vienaļikus vairākos pienesumos ir aicināts

izstrādāt saprotamākus tiesību aktus, neapgrūtinot lietotājus ar pastāvīgiem piekrišanas pieprasījumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Ierosinājumi ietver vēl plašāku VDAR piemērošanu un virzību uz lielāku datu autonomiju ES iedzīvotājiem (sk. [idejas piemēru](#)). Vairāki pienesumu autori aicina ierobežot vai aizliegt ģeogrāfisko bloķēšanu (sk. [idejaspiemēru](#)), saskaņot datu aizsardzības sistēmas visā ES un ieviest personīgo mākonī ES iedzīvotājiem (sk. [ideju](#)).

Kiberdrošība

Kopumā tiek atkārtoti aicināts sadarboties Eiropas līmenī attiecībā uz infrastruktūru, zināšanām un cilvēkresursiem, lai stiprinātu kiberdrošību ES (sk. [idejas](#) un [idejas piemēru](#)).

Vairākās idejās ir ierosināts stiprināt aizsardzību pret kibernetizāciju, pirmkārt un galvenokārt palielinot tīkla drošību, kas daudziem pienesumu autoriem iet roku rokā ar lielāku digitālo suverenitāti (sk. [idejaspiemēru](#)). Turklāt būtu jāuzlabo datu sistēmu pārredzamība un pārskatatbildība (sk. [idejaspiemēru](#)). Piecu pīlāru priekšlikuma ietvaros, pamatojoties uz ENISA ieteikumiem par riskiem, ko rada ar lietu internetu (IoT) savienotas ierīces, pienesumu autori ierosina izveidot ES marķējumu jebkuram IoT produktam, nodrošinot, ka ierīce atbilst minimālajām interneta drošuma un veiktspējas prasībām, apvienojumā ar ražotāja pārskatīšanas un kontroles noteikumiem attiecībā uz trešo personu programmatūru (sk. [ideju](#)). Tāpat ir ierosināts ar Eiropas tīkla drošības inspekcijas iestādes palīdzību veikt pārbaudi, lai nodrošinātu, ka lietojumprogrammas ir drošas (sk. [ideju](#)).

Tāpat tiek apspriests kibernetorisms ar vairākiem ierosinājumiem par ES centralizētu pieeju ES, tās iedzīvotāju un uzņēmumu aizsardzībai tiešsaistes draudu gadījumā (sk. [idejaspiemēru](#)). Ierosinājumi ietver gan Eiropas kiberarmiju (sk. [ideju](#)), gan ENISA aģentūras darbības jomas paplašināšanu, izveidojot Eiropas Kiberaizsardzības centru (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori saskata ES lomu virzībā uz globālu kiberdrošības līgumu, pamatojoties uz 2001. gada Budapeštas konvencijas piemēru (sk. [ideju](#)).

Papildus aizsardzības stratēģijām ir vairāki ierosinājumi likumdošanas rīcībai, piemēram, atbalstīt ES mēroga tiesību aktu ieviešanu, lai aizsargātu iedzīvotāju privātumu (sk. [ideju](#)). Vairākos pienesumos ir arī uzsvērtā nepieciešamība ieviest regulējumu par sociālo mediju platformām, lai apkarotu dezinformāciju, viltus ziņas un panāktu datu suverenitāti (sk. [idejaspiemēru](#)). Viens no šādiem noteikumiem varētu būt digitālā tīkla identifikācijas protokoli, ko pārbaudījusi Eiropas iestāde, lai izvairītos no neslavas celšanas, digitālas iebiedēšanas vai nepatiesas informācijas izpaušanas (sk. [ideju](#)). Kāds pienesuma autors saskata Eiropas Prokuratūras (EPPO) lomu Eiropas rīcības pret kibernetizāciju stiprināšanā un ierosina paplašināt tās

kompetenci, attiecinot to arī uz pārrobežu kibernetizāciju (sk. [ideju](#)).

Turklāt tiek aicināts stingrāk aizsargāt patērētājus tiešsaistes vidē (sk. [idejas](#) piemēru), piemēram, nākotnē atvieglojot patērētājiem pārdomas par pirkumiem.

Digitālās tiesības un iekļautība

Pēc pienesumu autoru domām, pieaugot digitālajai sabiedrībai, ir konstatētas vairākas problēmas. Viena no bažām, kas izriet no devuma, ir digitālā plaisa, kas skar neaizsargātas grupas. Piemēram, tiešsaistes diskusijā tika apspriesta mūsu sabiedrības pieaugošā digitalizācija un no tās izrietošā dažu iedzīvotāju grupu — “digitalizācijas zaudētāju” — pieaugošā atstumtība (sk. [pasākumu](#)).

Tāpēc pienesumu autori uzsver, ka ir jāgarantē brīva un iekļaujoša piekļuve digitālajai telpai un saturam, piemēram, aicinot nodrošināt pieejamus un cenas ziņā pieņemamus digitālos pakalpojumus un ierīces (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru). Citi ierosina digitālo piekļuvi atzīt par pamatvajadzību, nodrošinot sistēmisku finansējumu Eiropas vai valstu līmenī digitālo pakalpojumu sniegšanai (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru). Kā minēts iepriekš, vairākās idejās ir ierosināts uzlabot jauniešu un vecāka gadagājuma iedzīvotāju grupu digitālās prasības un izglītības līmeni, lai veicinātu digitālo kohēziju (sk. [idejas](#) un [pasākumu](#) piemēru). Viens pienesuma autors ierosina ieviest uzraudzības mehānismu, lai nodrošinātu taisnīgu un vienlīdzīgu digitalizāciju un digitālo prasmju apguvi (sk. [ideju](#)).

Vēl viens būtisks ideju virziens konkrētāk uzsver digitālo nevienlīdzību starp pilsētu un lauku apvidiem: digitālās savienojamības uzlabošana un piekļuve būtiskiem publiskajiem un privātajiem pakalpojumiem ir daži no visvairāk apspriestajiem priekšlikumiem šajā tematā (sk. [pasākumu](#)).

Attiecībā uz digitālajām tiesībām daži pienesumu autori vēlētos, lai tiktu ierobežota vai samazināta reklāma digitālo mediju kanālos (sk. [idejas](#) piemēru), savukārt citi informācijas brīvības interesēs vēlas, lai tiktu noņemti samaksas mūri un informācija būtu brīvi pieejama bez maksas (sk. [ideju](#)).

Vienā pienesumā aicināts digitalizācijas procesā izmantot dzimumsensitīvu pieeju ar ierosinājumiem par tiesisko regulējumu digitālās vardarbības apkarošanai un aicinājumu veicināt dzimumdraudzīgu digitālo dizainu (sk. [ideju](#)). Turklāt pienesumu autori norāda, ka ir jāpalielina sieviešu uzņēmējdarbība un jāveicina sieviešu digitālās prasmes (sk. [pasākumu](#)). Aicinājums palielināt dzimumu līdztiesību tehnoloģiju jomā tika apspriests arī YEP darbseminārā (sk. [pasākumu](#)).

Piesārņojums, ilgtspēja un ilgzinība

Vairākos gadījumos pienesumu autori sasaista digitalizāciju ar ilgtspējīgāku sabiedrību. Piemēram, tiek aicināts ieviest digitālu produkta pasi, lai veicinātu vietējo patēriņu un aprites ekonomiku, kas pieejama, izmantojot kvadrātkodus, kuros sniegta informācija par produkta izcelsmi, sastāvu, ietekmi uz vidi, reciklēšanu un galīgo apstrādi (sk. [ideju](#)).

Tomēr ir vērojama atpalcība, jo digitalizācija cita starpā vienlīdz veicina piesārņojumu. Lai to novērstu, pienesumu autori aicina īstenot ilgtspējīgu digitalizāciju, palielinot pētījumus par digitalizācijas ietekmi uz vidi, un informēt patērētājus par digitālo produktu ietekmi uz vidi (sk. [idejas](#) un [pasākumu](#) piemēru). Ierosinājumi ilgtspējīgai ražošanai, piemēram, aicinot padarīt datu centrus zaļākus ar zaļo enerģiju (sk. [ideju](#)) vai ražot jaunus produktus, izmantojot reciklētos elektroniskos atkritumus vai citas ilgtspējīgas alternatīvas (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru). Vēl viens ideju virziens ir saistīts ar digitālajiem atkritumiem, aicinot, piemēram, pagarināt digitālo preču produktu garantiju (sk. [ideju](#)). Turklāt uzsvārs tiek likts uz izturīgu, remontējamu un taisnīgi un ētiski ražotu digitālo aprīkojumu, ko varētu veicināt, piemēram, ar zemākiem nodokļiem (sk. [ideju](#)).

Daži pienesumu autori koncentrējas uz ilgtspējas un piekļūstamības paplašināšanu, attiecinot to ne tikai uz digitālajām ierīcēm, bet arī uz digitālo infrastruktūru, un viedo pilsētu attīstību (sk. [idejas](#) piemēru). Vēl viena ideju kategorija šajā sakarā ierosina veicināt pieejamu un ilgtspējīgu tehnoloģiju izstrādi, ieguldot zemū tehnoloģiju jomā (sk. [ideju](#)).

Ekonomikas digitalizācija

Saskaņā ar tematu, kas izstrādāts arī tematiskajā blokā “Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un darbvietas”, daudzās idejās aicināts izmantot digitālo ekonomiku un vienoto digitālo tirgu (sk. [idejas](#) piemēru). Piemēram, pienesumu autori ir apsprieduši ES blokķēdes platformas īstenošanu (sk. [idejas](#) un [idejas](#) piemēru). Tāpat ir minēta ideja par digitālā vienotā tirgus programmu e-komercijas veicināšanai, kā arī veidi, kā uzlabot MVU spēju izmantot digitālos rīkus un progresīvas tehnoloģijas (sk. [ideju](#)).

Citi pienesumu autori arī apspriež kriptovalūtas ar pieprasījumiem valdībām pieņemt kriptovalūtas, lai gūtu labumu no digitālas un ekonomiski aktīvas sabiedrības un attīstītu to (sk. [idejas](#) piemēru), vai aicina izveidot Eiropas kriptovalūtu (sk. [ideju](#)). Platformā tiek izvirzīti arī pretargumenti, kuros tiek apspriesta nepieciešamība regulēt vai aizliegt kriptovalūtas (sk. [idejas](#) piemēru).

Turklāt vairākās idejās tiek atbalstīta digitālā euro kā drošas un ērtas maksāšanas metodes ieviešana (sk. [idejaspiemēru](#)).

Cita ideju grupa veicina investīcijas un palielina Eiropas digitālā tirgus konkurētspēju, veicinot digitalizācijas stratēģiju maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) (sk. [idejaspiemēru](#)) un uzlabojot tirgus apstākļus jaunuzņēmumu attīstībai Eiropas digitālās infrastruktūras ietvaros (sk. [ideju](#)). Saistībā ar to viens pienesuma autors apspriež pastiprinātu ekonomikas digitalizāciju ar digitāliem ieņēmumiem, digitālo darījumu vienkāršošanu un tiešsaistes banku pakalpojumu pieejamību pa tālruni (sk. [ideju](#)).

Digitālā veselība

Digitālās veselības temata ietvaros vairākās idejās platformā ir ierosināti konkrēti pasākumi iedzīvotāju veselības uzlabošanai digitālajā pasaulē, piemēram, darba ņēmēju tiesības atslēgties no darba (sk. [idejaspiemēru](#)), brīvdienu ieviešana sociālajos medijos (sk. [ideju](#)), garīgā veselība (sk. [idejaspiemēru](#)) vai jauniešu digitālās apmācības veicināšana, lai veicinātu tehnoloģiju veselīgu un apzinātu izmantošanu.

Šajā sakarā viens pienesuma autors aicina pastiprināt datorspēju un videospēļu regulējumu, jo īpaši tādu, kas paredzētas bērniem (un ir populāras bērnu vidū), jo daži no viņiem cita starpā varētu ieviest azartspēļu modeļus (sk. [ideju](#)).

Tāpat saistībā ar tematu "Veselība" tiek aicināts Eiropas Savienībā integrēt digitālo veselību (sk. [idejaspiemēru](#)) vai ieviest digitālu Eiropas veselības apdrošināšanas karti (sk. [idejaspiemēru](#)). Sīkāk izstrādātas idejas ierosina izveidot vienotu platformu elektroniskai veselības pārvaldībai, kas būtu īpaši interesanta daudziem eiropiešiem, kuri izmanto pārrobežu mobilitātes iespējas (sk. [idejaspiemēru](#)). Pēdējā ideja ir paplašināta, ietverot ES elektronisko sertifikātu izveidi (sk. [idejaspiemēru](#)). Tomēr komentētāji bieži pauž bažas par privātumu un datu aizsardzību. Ideja par Eiropas digitālās veselības platformu bieži tiek apspriesta saistībā ar Covid-19 vakcināciju un zaļo pasi (sk. [idejaspiemēru](#)).

Vienas no visbiežāk izvirzītajām idejām bija tas, cik svarīgi ir garantēt vienlīdzīgu piekļuvi internetam visā Eiropā un nodrošināt demokrātisku digitalizāciju. Izglītība tiek uzskatīta par būtisku digitalizācijas virzītājspēku (sk. [idejaspiemēru](#)). Tehnoloģiskā inovācija, ko atbalsta ES mēroga politika efektīvā Eiropas institucionālajā un tiesiskajā regulējumā, parasti tiek uzskatīta par veidu, kā atbalstīt taisnīgu un iekļaujošu Eiropas sabiedrības digitalizāciju (sk. [idejaspiemēru](#)).

Iepriekš minētajā darbseminārā Ungārijā par MI tika izstrādāti vairāki priekšlikumi, piemēram, iespēja paplašināt MI izmantošanu bija vēl viens atkārtots priekšlikums (sk. [ideju](#)), un tika minēta arī tiesiskā un institucionālā satvara izveide MI izmantošanas regulēšanai (sk. [ideju](#)). Citā pasākumā Bulgārijā tika apspriesta arī regulējuma nepieciešamība (sk. [ideju](#)).

Papildus idejām, kas atbalsta tehnoloģisko inovāciju, vairākos pienesumos tika aicināts uzlabot drošību tiešsaistē, jo īpaši attiecībā uz personas datu vākšanu un izmantošanu (sk. [idejaspiemēru](#)). Šajā sakarā tika apspriests digitālās suverenitātes temats, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas Eiropas vērtības, jo īpaši tiesības uz personas privātumu (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Nesenās idejas, kas tika iesniegtas saistībā ar digitālās pārveides tematu, atbilda iepriekš minētajām idejām.

Digitālā suverenitāte un ētika

Ieguldīt inovācijā, aparatūras un programmatūras izstrādē un ražošanā ES
Izstrādāt ētiskas sociālo mediju platformas saskaņā ar Eiropas vērtībām un standartiem;
Lielāka ES neatkarība digitālos jautājumos ar saistošiem standartiem, lai likvidētu digitālos monopolus
Ieguldīt atklātā pirmkoda programmatūrā

Kiberdrošība

Sadarboties ES līmenī, lai stiprinātu kiberdrošību
Pieņemt neatkarīgus un drošākus publiskos tīklus
Nodrošināt tīkla drošību ES
Pieņemt interneta drošības un veiktspējas prasību minimumu IoT ierīcēm
Izveidot Eiropas Kiberarmiju
Kiberterorisma apkarošana ar leģislatīviem pasākumiem
ES uzstājīgāka nostāja tiešsaistes platformu regulēšanā
Pastiprināta patērētāju aizsardzība tiešsaistes vidē

Sabiedrības digitalizācija

Nodrošināt visu dalībvalstu digitālo progresu
Atjaunināt tiesību aktus, ņemot vērā pieaugošo sabiedrības digitalizāciju
Veicināt digitālo balsošanu, izmantojot elektroniskās balsošanas sistēmas
Ieviest ES blokkēdes platformu
Izpētīt mūsu sabiedrības digitalizācijas negatīvās sekas
Investēt digitalizācijā, piemēram, mākslīgajā intelektā

Izglītība & apmācība: digitālās

Uzlabot digitālo prātību Eiropas Savienībā.
Ieguldīt izglītības sistēmas digitalizācijā
Attīstīt digitālās prasmes izglītības procesā
Veicināt e-mācības, izmantojot Eiropas attālināto mācību platformu

Digitālā pārveide

Eiropas digitālie rīki

ES digitālā unifikācija
Digitalizēt pārvaldību un publiskās iestādes
Izveidot digitālos sociālo mediju portālus iedzīvotāju līdzdalībai
Izveidot ES digitālo identitāti
Saskaņot standartus un e-pakalpojumus, pieņemot kopīgus digitālos rīkus, piemēram, Eiropas vienoto identitātes zīmi
Ieviest vienotu kolektīvās finansēšanas platformu ES iedzīvotājiem un uzņēmumiem
Veidot digitālo pilsoniskumu ar digitālo inovāciju Eiropas Savienībā

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Digitālā pārveide”, 1. daļa

Digitālie dati

Uzlabot datu drošību
Nodrošināt saprotamus tiesību aktus par
digitālajiem datiem
Vēl vairāk nodrošināt datu privātumu, grozot
VDAR
Ģeogrāfiskās bloķēšanas ierobežošana vai
aizliegšana

Digitālā ekonomika

Veicināt e-komerciju, izmantojot vienoto
digitālo tirgu
Regulēt vai pieņemt cryptocurrencies
Veicināt MVU digitalizācijas stratēģiju
Digitālā euro ieviešana

Piesārņojums, ilgtspēja un ilgizturība

Veicināt digitalizāciju, lai samazinātu
piesārņojumu
Izpētīt un atbalstīt ilgtspējīgus digitālā
aprīkojuma ražošanas veidus
Veicināt videi draudzīgu un ētiski ražotu digitālo
aprīkojumu
Samazināt digitālos atkritumus
Veicināt digitālās infrastruktūras, viedo pilsētu un
zemo tehnoloģiju attīstību

Digitālās tiesības un iekļaušana

Digitālās plaisas un nevienlīdzības novēršana
Nodrošināt pieejamus un cenas ziņā pieņemamus digitālos
pakalpojumus un ierīces visā ES
Ieguldīt iedzīvotāju digitālajā prātībā un izglītībā
Garantēt brīvu un iekļaujošu piekļuvi digitālajai telpai un
saturam
Nodrošināt lauku apvidu digitālo savienojamību
Nodrošināt dzimumu līdztiesību digitālajā un tehnoloģiju jomā

Digitālā

Nodrošināt tiesības būt bezsaistē
Ieviest koncepciju par sociālo mediju brīvdienām
Nodrošināt bērnu drošību tiešsaistē un datorspēlēs
Digitāli integrēt veselību ES ar, piemēram, digitālo
veselības ID

Digitālā pārveide

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Digitālā pārveide”, 2. daļa

8. Eiropas demokrātija

Eiropas demokrātijas temats digitālajā platformā kopumā ir radījis 2539 idejas, 4606 komentārus un 1060 pasākumus. Visbiežāk apspriestie temati ir Eiropas Parlamenta vēlēšanas un Eiropas iestāžu pārstrukturēšana (vai pat ES federalizēšana), kam seko plašs ierosinājumu klāsts, lai palielinātu pilsoņu līdzdalību un zināšanas par Eiropas jautājumiem un veicinātu Eiropas kopējo identitāti. Vispārējā mijiedarbība šajā tematiskajā blokā ir konstruktīva un tālredzīga, pat ja dažas mijiedarbības ir paidušas bažas par to, ka spriedzes, populisma un nacionālisma dēļ ES draud sabrukums. Atzīmējot vairākas pārklāšanās starp dažādām tēmām un kopumā salīdzināmu iesaistes līmeni, pienesumi ir aptvēruši šādus aspektus:

- **Eiropas Parlaments vēlēšanas**
- **Eiropas Savienības federālizācija**
- **Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas**
- **Institucionālās reformas**
- **Kopējas Eiropas identitātes un publiskās telpas veicināšana**
- **Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana**

Pasākumi

Saistībā ar šo tematu vairāk nekā trešdaļa no kopējā pasākumu skaita, kas slēgti kopš 21. februāra, notika Itālijā. Lielākajā daļā šādu pasākumu tika apspriests ES federalizācijas temats, piemēram, Pavijas pilsētā organizētā pilsoņu asambleja ar pilsoniskās sabiedrības organizāciju, politisko partiju, bezpeļņas sektora un nozares pārstāvjiem (sk. [pasākumu](#)).

Citos pasākumos tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar Eiropas demokrātiju no jauniešu perspektīvas. Viena šāda pasākuma laikā Monpeljē (Francija) [jaunie dalībnieki nāca klajā ar dažādiem priekšlikumiem, kā konkrēti uzlabot ES no jauniešu viedokļa \(sk. pasākumu\)](#). Rumānijā organizētajā informācijas un komunikācijas pasākumā piedalījās vidusskolēni, kuri tika iepazīstināti ar iespējām, ko sniedz Next Generation EU plāns un konferences par Eiropas nākotni tiešsaistes platforma (sk. [pasākumu](#)). Pasākuma laikā tika izveidots dialogs starp studentiem, profesoriem un organizatoriem, kura laikā studenti koncentrējās uz savu viedokli par ES un tās nākotni arī saistībā ar Ukrainas karu.

Zviedrijā tika organizēta lekcija par cilvēktiesībām un demokrātiju kā Eiropas sadarbības pamatu auditorijai, kurā piedalījās migranti no ES un trešām valstīm (sk. [pasākumu](#)). Lekcijas laikā dalībnieki arī apmainījās viedokļiem ar runātājiem, jo īpaši par to, cik svarīgi ir balsot ES vēlēšanās un būt informētiem par to, kā ES pilsoņi var sniegt ieguldījumu ES.

Īpaša uzmanība žurnālistikai un tam, kā ziņot par ES lietām, bija galvenā iezīme vairākos Horvātijā organizētos pasākumos. Zagrebā notika diskusija ar studentiem, un tajā īpaša uzmanība tika pievērsta tematam “Kā palielināt žurnālistikas studentu interesi par ziņošanu par ES?” (sk. [pasākumu](#)).

Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Ideju grupā temata “Eiropas demokrātija” ietvaros tiek apspriestas izmaiņas Eiropas Parlamenta vēlēšanu norises veidā, lai veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos ES demokrātiskajos procesos. Plaši atbalstīta ideja, kas ir izraisījusi dažādas reakcijas, attiecas uz ES mēroga transnacionālu vēlēšanu sarakstu izveidi (sk. [ideju](#)). Ir ierosināts arī izveidot jaunu vēlēšanu apgabalu eiropiešiem, kas dzīvo citā dalībvalstī, lai mudinātu kandidātus koncentrēties uz Eiropas, nevis vietējiem jautājumiem (sk. [ideju](#)). Ir ierosinātas arī citas vēlēšanu reformas idejas Eiropas mēroga debašu veicināšanai, vienlaikus tuvinot Eiropas Parlamenta deputātus iedzīvotājiem (sk. [idejas piemēru](#)). Viena konkrēta no ierosinātajām vēlēšanu reformām mērķis ir mainīt vietu

pārdali Parlamentā, lai aizstātu pašreizējo proporcionālo sistēmu ar majoritāru sistēmu, kuras pamatā ir koalīcijas (sk. [ideju](#)). Vienā idejā ir pausts atbalsts tam, ka Eiropas Parlamenta deputāti būtu jāizvirza valstu likumdevējiem, nevis jāievēlē tieši (sk. [ideju](#)).

Daži priekšlikumi attiecas uz konkrētākiem veidiem, kā palielināt vēlētāju aktivitāti Eiropas vēlēšanās. Ir pausti aicinājumi ieviest obligātu balsošanu (sk. [ideju](#)), kā arī ierosinājumi atvieglot dalību, piemēram, atļaujot balsot pa pastu (sk. [ideju](#)) un reģistrēt vēlētājus tajā pašā dienā, padarot balsošanas dienu par valsts svētku dienu (sk. [ideju](#)) un pat balsojot vienā dienā vairāku veidu vēlēšanās (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori apspriež arī digitālo balsošanu, tostarp ideju izveidot Eiropas mēroga digitālo vēlētāju kopumu (sk. [ideju](#)). Digitālās balsošanas jautājums ir aplūkots arī tematiskajā blokā “Digitālā pārveide”.

Ir arī ierosinājumi saskaņot minimālo vecumu, no kura var balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās (sk. [idejas piemēru](#)), un, vēlams, noteikt, ka tas ir 16 gadi (sk. [ideju](#)). Šo ideju mērķis cita starpā ir mudināt jauniešus iesaistīties politikā, kas ir jautājums, kuru dalībnieki bieži uzskata par būtisku. Darbseminārā Vīnē cita starpā tika apspriesti veidi, kā palielināt jauniešu līdzdalību Eiropas vēlēšanās (sk. [pasākumu](#)). Darbsemināra laikā iesniegtajos priekšlikumos ir uzsvērtā nepieciešamība palielināt jauno Eiropas Parlamenta deputātu skaitu, ļaujot kandidātiem vecumā līdz 16 gadiem kandidēt vēlēšanās. Maltā organizēta [pasākuma](#) dalībnieki apsprieda Eurovoters projekta – iniciatīvas, kuras mērķis ir apmācīt jaunos vēlētājus valstī, – rezultātus. Šajā pasākumā tika izteikti vairāki ierosinājumi, tostarp nepieciešamība atteikties no “jaunatnes” uzskatīšanas par vienu grupu, kas rada risku, ka tiks ignorētas konkrētu kopienu īpašās vajadzības. Platformā izskan aicinājumi dot jauniešiem iespēju regulāri paust savu viedokli Eiropas Parlamentā (sk. [ideju](#)), savukārt cita ideja paredz cita veida platformu, kurā jaunie lietotāji tiek iepazīstināti ar Eiropas Parlamenta deputātiem un viņu politiskajiem priekšlikumiem (sk. [ideju](#)). Saistītā pienesumā ierosināts noteikt kvotu Eiropas Parlamenta deputātiem, kuri ir jaunāki par 35 gadiem (sk. [ideju](#)).

Citi dalībnieki pievēršas jautājumam par balssstiesībām no personu ar invaliditāti vai tādu veselības stāvokļu viedokļa, kas ierobežo viņu iespējas balsot. Šajos komentāros tiek atbalstītas Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kas šīm kategorijām ir iekļaujošākas (sk. [idejas piemēru](#)).

Viens dalībnieks ierosina izveidot dzimumu paritātes sarakstu Eiropas Parlamenta vēlēšanām (sk. [ideju](#)). Dažas idejas attiecas uz konkrētiem jautājumiem saistībā ar politiskajām partijām. Piemēram, viens pienesuma autors ierosina izmantot tikai Eiropas partiju simbolus, nevis valstu partiju simbolus (sk. [ideju](#)), lai vēlreiz pastiprinātu vēlēšanu transnacionālo raksturu.

Saskaņā ar citu pienesumu partijām būtu jāklūst pieejamākām cilvēkiem no dažādām kultūras vai sociālekonomiskajām vidēm (sk. [. ideju](#)).

Eiropas Savienības federālizācija

Liels skaits pienesumu saistībā ar tematu “Eiropas demokrātija” prasa Eiropas Savienības federalizāciju ar atšķirīgu izpratni par šo jēdzienu. Šis ir ar šo tematu saistītu pasākumu periodisks temats (sk. [pasākuma piemēru](#)). “Federalizācija” ir arī radījusi dažas no platformā visvairāk atbalstītajām idejām (sk. [ideju un ideju](#)), kā arī dažādus dalībnieku komentārus.

Daži pienesumu autori uzskata, ka federalizācija ir labākais veids, kā ES var pilnībā izmantot savu potenciālu (sk. [idejas un pasākumapiemēru](#)), kā arī veids, kā nodrošināt ES lielāku uzticamību un ietekmi globālajā politiskajā arēnā un spēju risināt transnacionālās problēmas, ar kurām mēs šodien saskaramies, piemēram, klimata pārmaiņas un Covid-19 pandēmiju (sk. [ideju](#)). Turklāt tas tiek uzskatīts par veidu, kā pārvarēt eiro skepticismu un nacionālistisku noskaņojumu saskaņā ar to dalībnieku teikto, kuri atbalsta šo ideju.

Piemēram, ļoti atbalstīta un apspriesta ideja atbalsta konstitūtīvās asamblejas izveidi, lai izstrādātu Eiropas konstitūciju, kurā noteikti demokrātiskas Eiropas federācijas galvenie elementi un principi (sk. [ideju](#)). Diskusija ietver arī konkrētākus aicinājumus pēc kopējas fiskālās un ekonomikas politikas (sk. [ideju](#)), tostarp ideju par “nodokļu maksātāju Eiropas Savienību” (sk. [ideju](#)), vienu Eiropas armiju un ārpolitikas federalizāciju, kā arī ES iestāžu pārveidošanu atbilstoši federālisma principiem.

Tomēr daži pienesumu autori ir skeptiski noskaņoti pret federalizāciju. Daži dalībnieki ir nobažījušies, ka tas var izraisīt pārmērīgu varas centralizāciju vai radīt nelīdzsvarotību starp dalībvalstīm. Citi uzskata, ka ir daudz problēmu, kas jāpārvar, lai šāda ideja varētu kļūt par realitāti. Daži dalībnieki atbalsta decentralizāciju ar lielāku varu dalībvalstīm, nevis federalizāciju (sk. [idejas piemēru](#)), ar lielāku brīvību un cieņu pret dalībvalstu identitāti un brīvu sadarbību jomās, kurās tā ir noderīga (sk. [idejas piemēru](#)). Vienā no šādām idejām ir paustas bažas par ideju par “arvien ciešāku Savienību” un federālo tiesu iespējamo varu, iestājoties par konfederāciju, nevis federālu savienību (sk. [. ideju](#)).

Nemot vērā dalībvalstu atšķirīgos nacionālos kontekstus un gatavības līmeni kļūt par federālas savienības daļu, daži dalībnieki virza ideju par pakāpenisku federalizāciju ar “pārejas zonu” sistēmu (sk. [. ideju](#)). Šāda veida pienesumu autori atbalsta ideju par federālu Eiropu, bet varētu to uzskatīt par nereālu pašreizējā posmā, un tāpēc viņi atbalsta vairāku ātrumu

Savienību, kas īstermiņā uzlabotu ES stratēģisko autonomiju un federālisma izredzes (sk. [. ideju](#)).

Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas

Pienesumi platformai ietver vairākus ierosinājumus, kā stiprināt iedzīvotāju līdzdalību un atbildības sajūtu attiecībā uz ES lēmumu pieņemšanu.

Ideju un pasākumu grupā tiek apspriesta tādu pastāvīgāku mehānismu izstrāde, kuru pamatā ir līdzdalības demokrātija un mijiedarbība starp iedzīvotājiem, lai stiprinātu un papildinātu pārstāvības demokrātiju, tostarp pamatojoties uz konferencē par Eiropas nākotni gūto pieredzi. Dalībnieki ierosina, piemēram, sistemātiskāk izmantot pilsoņu asamblejas un paneldiskusijas, lai sagatavotu svarīgākos un sarežģītākos politiskos lēmumus ES (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina, ka šādas asamblejas būtu jāsasauca tieši pilsoņiem pēc sekmīgas Eiropas pilsoņu iniciatīvas (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori ierosina izveidot “Pilsoņu parlamentu”, “Pilsoniskās sabiedrības organizācijām veltītu asambleju” (sk. [ideju](#)) vai “Konstitucionālo asambleju” (sk. [ideju](#)), lai konsultētu Eiropas Parlamentu. Dalībnieki arī apspriež ideju par ES mēroga referendumiem par ES institucionālajiem un politikas tematiem (sk. [idejas piemēru](#)). Daži dalībnieki to uzskata par alternatīvu valsts referendumam par Eiropas jautājumiem, kura rezultāti var bloķēt ES politikas iniciatīvu noteikšanu neatkarīgi no ES izklaidētā atbalsta līmeņa šīm iniciatīvām (sk. [idejas piemēru](#)).

Dažos no šiem komentāriem ir īpaši apspriestas daudzvalodu digitālās platformas priekšrocības, paužot atzinību un kritiku, kā arī ierosinot uzlabojumus. Piemēram, dažādi dalībnieki uzsver, ka ir jāizveido atgriezeniskās saites sistēma, lai konferences laikā veiktu turpmākus pasākumus saistībā ar pilsoņu priekšlikumiem (sk. [idejas piemēru](#)). Cits dalībnieks atbild uz ideju, kurā ierosināts konferenci padarīt par pastāvīgu konferenci, norādot uz nepieciešamību laiku pa laikam apkopot platformas saturu un izveidot diskusiju par to (sk. [ideju](#)).

Pienesumi ietver arī priekšlikumu izveidot tiešsaistes vienas pieturas aģentūras platformu, kas centralizētu visu publisko ieguldījumu — gan Eiropas pilsoņu iniciatīvas, gan sūdzības vai lūgumrakstus — ES institucionālajā līdzdalības arhitektūrā (sk. [ideju](#)), savukārt cits pienesuma autors izvirza ideju par platformu, kas paredzēta tikai apvienībām (sk. [ideju](#)).

Dalībnieku ierosināto tiešsaistes platformu, kuru mērķis ir veicināt demokrātisko līdzdalību, mērķis ir izveidot augšupēju lobēšanas sistēmu, ko finansē kopīgi Eiropas iedzīvotāji, izmantojot individuālus ziedojumus, un apmainīties ar idejām, izmantojot vienu un to pašu

portālu (sk. [ideju](#)). Šī platforma ir paredzēta, lai risinātu jautājumu par nevienlīdzīgām ietekmēšanas spējām starp atsevišķiem iedzīvotājiem un lielām organizācijām.

Citi pienesumu autori ierosina tiešsaistes digitālo forumu, kurā ES iedzīvotāji varētu apspriest ES tiesību aktus, izmantojot no sociālajiem medijiem atvasinātu balsojumu un komentāru sistēmu (sk. [ideju](#)). Saistīta ideja ietver pilsoņu lobēšanas platformu kā alternatīvu veidu, kā parastiem ES pilsoņiem un mazākiem uzņēmumiem nodot savas speciālās zināšanas un viedokļus par tiesību aktiem ES lēmumu pieņemšanas procesā (sk. [ideju](#)).

Daudzi dalībnieki apspriež pilsoniskās tehnoloģijas nozīmi, jo īpaši pašreizējā laikmetā, kad pieaug neuzticēšanās politikajām partijām (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar šo ideju pilsoniskās tehnoloģijas ļautu izprast publiskās pārvaldības pieaugošo sarežģītību mūsdienās un veicinātu aktīvu iesaistīšanos un līdzdalību.

Itālijas pilsētā Brindizi organizētajā [pasākumā](#) tika izvirzīts plašs ideju klāsts, lai uzlabotu tiešos demokrātiskos mehānismus ES līmenī, tostarp uzlabojot sabiedrības zināšanas par dažiem jau esošiem instrumentiem, piemēram, ES lūgumrakstiem, pagaidu komitejām, Eiropas mediatoriem un Solvit platformu.

Attāluma samazināšana starp EP deputātiem un pilsoņiem arī tiek uzskatīta par veidu, kā uzlabot Eiropas demokrātiju. Viens dalībnieks virza dažādas stratēģijas, lai uzlabotu saziņu un veicinātu tiešu ideju apmaiņu starp EP deputātiem un viņu vēlētajiem (sk. [ideju](#)). Starp ierosinātajām idejām ir tas, ka EP deputāti izveido vietējos birojus savās vēlēšanu kolēģijās. Šī ideja daļēji atgādina cita dalībnieka priekšlikumu izveidot vietējo ES padomnieku sistēmu (sk. [ideju](#)), lai atkal samazinātu attālumu starp ES iestādēm un Eiropas iedzīvotājiem.

Institucionālās reformas

Ievērojamā skaitā ideju konkrētāk tiek apspriestas arī Eiropas iestāžu reformas, lai tās padarītu efektīvākas un pārredzamākas un tuvinātu tās iedzīvotājiem. Pavirzītās institucionālās reformas idejas var ietvert priekšlikumus plašākai institucionālās struktūras pārskatīšanai (sk. [idejaspiemēru](#)), kā arī stratēģijas, lai padarītu politikas veidotājus atbildīgākus par politikas iniciatīvu efektivitāti. Piemēram, viens dalībnieks atbalsta ideju noteikt, ka ietekmes novērtējumi ir obligāti visos likumdošanas procesa posmos (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz Eiropas Parlamentu pienesumu autori visbiežāk aicina tam piešķirt reālas likumdošanas iniciatīvas pilnvaras (sk. [idejaspiemēru](#)). Komiteja arī aicina tai piešķirt fiskālās pilnvaras (sk. [ideju](#)). Tiek

apspriesta arī Eiropas Parlamenta mītne, un pienesumu autori aicina izvēlēties starp Strasbūru un Briseli (sk. [idejaspiemēru](#)), arī lai samazinātu loģistikas izmaksas (sk. [ideju](#)).

Apspiežot Eiropadomi un Eiropas Savienības Padomi, platformā un Eiropas demokrātijas tematā atkārtota ideja ir pāreja uz kvalificēta vairākuma balsošanu vismaz dažās politikas jomās (sk. [idejaspiemēru](#)) un veto tiesību izbeigšana (sk. [idejaspiemēru](#)). Notiek arī diskusijas par Padomes lomu ES institucionālajā struktūrā (sk. [idejaspiemēru](#)) un ierosinājumi padziļināt divpalātu likumdevēju varu ES (sk. [idejaspiemēru](#)).

Attiecībā uz Eiropas Komisiju pienesumu grupā tiek apspriesta Komisijas priekšsēdētāja ievēlēšana un komisāru iecelšana, tostarp vadošo kandidātu sistēma (sk. [idejaspiemēru](#)), un Komisijas priekšsēdētāja tieša ievēlēšana, ko veic pilsoņi (sk. [idejaspiemēru](#)). Dalībnieki ir arī izvirzījuši jautājumu par komisāru skaitu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Daudz apspriesta ideja ir tieši ievēlēt ES priekšsēdētāju, piemēram, apvienojot Eiropas Komisijas priekšsēdētāja un Eiropadomes priekšsēdētāja funkcijas (sk. [idejaspiemēru](#)). Ir izskanējuši arī aicinājumi izveidot vienotu kontaktpunktu, kurā ES varētu paust vienotu nostāju ārējās attiecībās (sk. [idejaspiemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina apvienot Eurogrupas priekšsēdētāja un par euro atbildīgā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieka lomu, lai izveidotu Ekonomikas un finanšu ministriju, kas būtu veids, kā palielināt koordināciju (sk. [ideju](#)). Turklāt ir minētas Reģionu komitejas un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas reformas, piemēram, lai uzlabotu to darbības efektivitāti. Ierosinājumi ietver Reģionu komitejas reformu, lai ietvertu pienācīgus dialoga kanālus reģioniem, kā arī pilsētām un pašvaldībām (sk. [ideju](#)) vai piešķirtu tai lielāku lomu (sk. [ideju](#)). Saistībā ar to cits dalībnieks ierosina atzīt eioreģionus par institucionālām struktūrām (sk. [ideju](#)).

Vienā ļoti atbalstītā idejā ES tiek aicināta izveidot skaidru mehānismu bezvalstnieku tautu tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. [ideju](#)).

Arī Eiropas Savienības Tiesas loma ir kopīgs diskusiju temats (sk. [idejaspiemēru](#)) ar aicinājumiem precizēt vai pat stiprināt tās pilnvaras (sk. [idejaspiemēru](#)) un citiem, lai tās samazinātu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Daži pienesumu autori pievēršas Eiropas Centrālās bankas (sk. [ideju](#)) un Eurogrupas (sk. [ideju](#)) lomai, ierosinot veidus, kā reformēt minētās iestādes. Vienā no idejām aicināts pabeigt banku savienības izveidi ar Eiropas noguldījumu garantiju sistēmu (sk. [ideju](#)).

Dažādas reformu idejas ir vērstas uz paaudzēm. Piemēram, viens dalībnieks ierosina ieviest ES politikas un tiesību aktu ietekmes novērtējumu, kura mērķis ir novērtēt to konkrēto ietekmi uz jaunatni (sk. [ideju](#)). Tādējādi "jaunatnes tests" palīdzētu iepazīstināt ar jauniešu perspektīvu iestādēs un padarīt ES politiku iekļauošāku jauniešiem. Cits dalībnieks — pārejot no

jauniešiem uz vecumdienām — ierosina izveidot Eiropas komisāru, kas būtu veltīts vecāka gadagājuma cilvēkiem (sk. [ideju](#)).

Kopējas Eiropas identitātes un publiskās telpas veicināšana

Šajā tematiskajā blokā pienesumu autori apspriež kopīgu Eiropas identitāti, pamatojoties uz kopīgām Eiropas demokrātijas vērtībām (sk. [pasākumu](#)), kā apspriests citos tematos. Tomēr tās arī virza uz priekšu praktiskas idejas, lai veicinātu šādu kopīgu Eiropas identitāti, kā arī kopīgu Eiropas publisko telpu, tostarp izmantojot plašsaziņas līdzekļu ieguldījumu.

Valodas tēma ir visvairāk apspriesta. Kopīga valoda tiek uzskatīta par efektīvu (un dažkārt vienīgo) veidu, kā izveidot spēcīgu Eiropas identitāti (sk. [idejaspiemēru](#)). Esperanto bieži tiek piedāvāts kā vienojoša valoda (sk. [idejas piemēru](#)), arī lai apietu šķelšanos starp katras valsts valodas atbalstītājiem. Lai gan pienesumu autori var nepiekrīst tam, kurai valodai eiropiešiem būtu jādod priekšroka, viņi visi piekrīt, ka ir jāveicina valodu apmācība, lai panāktu kopīgu valodu (sk. [idejaspiemēru](#)). Citos pienesumos aicināts labāk ievērot daudzvalodības principu (sk. [idejas piemēru](#)), piemēram, nodrošinot, ka jebkura oficiāla ES publikācija tiek tulkota katrā ES valodā (sk. [ideju](#)).

Turklāt ir idejas par ES sporta komandas izveidi (sk. [idejas piemēru](#)). 9. maiju kā valsts svētku dienu visās dalībvalstīs (sk. [ideju](#)) vai ES pases izveidi (sk. [ideju](#)), lai veicinātu Eiropas garu.

Viens dalībnieks arī ierosina izveidot mērķsadarbības programmas starp darba ņēmējiem, lai eiropieši, kas nav skolas vecuma cilvēki, varētu iepazīt citas ES valsts kultūru, piemēram, apmeklējot mācību kursu ārzemēs (sk. [ideju](#)). Nākamās paaudzes tiek uzskatītas par galvenajiem kopīgas ES identitātes virzītājspēkiem, tāpēc daudzi dalībnieki uzsver, cik svarīgi ir izglītēt jauniešus par Eiropas politikas jautājumiem (sk. [ideju](#)), kas ir temats, kurš plaši apspriests arī nodaļā par izglītību, kultūru, jaunatni un sportu.

Kultūras produktus uzskata ne tikai par valodām, bet arī par kaut ko tādu, kas spēj vienot eiropiešus. Tāpēc kāds dalībnieks aicināja veicināt kultūras produkcijas izplatīšanu Eiropas robežās, izveidojot “informācijas brīvas aprites” telpu, kas nozīmē autortiesību un licencēšanas ierobežojumu samazināšanu ES (sk. [ideju](#)).

Vairāki pienesumi saistībā ar tematu “Eiropas identitāte” skar mediju tematu un veidu, kādā tie var palīdzēt izplatīt zināšanas par ES un radīt Eiropas garu (sk. [idejaspiemēru](#)). Viens no atkārtotiem ierosinājumiem, kas ir saņēmis salīdzinoši lielāku atbalstu, ir izveidot

Eiropas mēroga medijus vai tīklus (sk. [idejas piemēru](#)) vai izveidot vienu publisku ES raidorganizāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Tas galvenokārt tiek ierosināts, lai palielinātu iedzīvotāju zināšanas par ES jautājumiem, piemēram, tiešraidē straumējot diskusijas un pasākumus, kā arī lai veicinātu kopīgu ES garu, kas cildina Eiropas vērtības un Eiropas kultūru, ar dokumentālām filmām par ES valstīm. Daži pienesumu autori arī aicina izveidot ES televīzijas un radio kanālu, lai popularizētu savas vērtības ārpus ES robežām (sk. [idejaspiemēru](#)).

Citi dalībnieki ierosina apmācīt žurnālistus par ES reportāžām vai noteikt pienākumu sabiedriskajām raidorganizācijām daļu raidlaika veltīt ES jautājumiem (sk. [ideju](#)).

Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana

Vairākas idejas šajā tēmā ir saistītas ar demokrātijas aizsardzību ES, aicinot stingri vērsties pret valdībām, kas pārkāpj demokrātijas principus, jo īpaši atsaucoties uz Ungāriju un Poliju (sk. [id_ea piemēru](#)). Šis jautājums ir sīkāk aplūkots temātā “Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība”.

Pienesumu autori arī atzīst draudus, ko demokrātijai var radīt dezinformācija un viltus ziņas. Ir izskanējuši aicinājumi īstenot stingrāku pieeju, lai novērstu maldinošas informācijas izplatīšanu, tostarp priekšlikumi izveidot mobilu faktu pārbaudes lietotni (sk. [ideju](#)) vai neatkarīgu ES Mediju faktu pārbaudes institūtu (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori atbalsta arī īpašu ES regulu par saturu, ko var publicēt sociālajos medijos (sk. [idejaspiemēru](#)).

Vairākas idejās un komentāros ir apspriesta nepieciešamība regulēt lobēšanu, aicinot izstrādāt politiku rīcības kodeksu vai izveidot neatkarīgu Eiropas struktūru ar līdzekļiem korupcijas un lobiju nevēlamas ietekmes apkarošanai (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks aicina aizliegt sponsorēšanu ES Padomes prezidentūru laikā – praksi, saskaņā ar kuru tās ES dalībvalsts valdība, kura ir prezidentvalsts, saņem finansiālu atbalstu zīmola logotipu attēlošanai oficiālos tiešsaistes vai fiziskos materiālos (sk. [ideju](#)).

Ir arī aicinājumi veikt vispārējus pasākumus korupcijas apkarošanai, piemēram, piešķirot piedāvājumus vietējā līmenī (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina ieviest vienotu datubāzi, kurā apvienotas pašreizējās daudzās ES ziņošanas sistēmas (sk. [ideju](#)). Cits ierosinājums paredz, ka Eiropas politiķiem un ierēdņiem, kuri ieņem svarīgus amatus, piemēram, Eiropas Parlamenta deputātiem vai komisāriem, būtu jāaizliedz turēt īpašumā krājumus (sk. [ideju](#)).

Kāds dalībnieks pauž bažas par nevēlamu ārvalstu ietekmi uz Eiropas demokrātiju, pieprasot pārbaudīt, cik liela daļa no ES būtiskās infrastruktūras pieder Ķīnai, un lūdzot ES dot priekšroku Indijai, nevis Ķīnai kā stratēģiskam ekonomiskajam partnerim tirdzniecības darījumos (sk. [ideju](#)).

Briselē organizētajā [pasākumā](#) tika uzsvēta pilsētu un vietējo kopienu būtiskā loma demokrātijas stiprināšanā un novatoriskā sociālajā progresā. Laikā, kad institucionālais centrs un perifērijas ir ļoti nošķirtas, pilsētu un pašvaldību loma varētu būt būtiska, lai veidotu iedzīvotāju uzticēšanos demokrātiskām iestādēm.

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Lielākā daļa iepriekšējā periodā sniegto atbilžu konsolidēja iepriekš pieminētos tematus. Tomēr tika apspriests jauns ideju virziens, kā panākt, lai valstu valdības un parlamenti vairāk iesaistītos ES politikas veidošanā un būtu atbildīgāki par ES politiku, tādējādi pievēršoties Eiropas demokrātijas tematam no valstu

perspektīvas. Viens no šiem ideju virzieniem ietvēra minimālā sesiju skaita noteikšanu, kas veltītas ES politiskajiem jautājumiem katrā valsts parlamentā (sk. [ideju](#)). Vēl vienā, kurā galvenā uzmanība pievērsta valstu parlamentu lomai ES līgumu ratifikācijā, tika ieviesta ideja par kopīgām sesijām starp Eiropas Parlamentu vai tā īpašajām komitejām un valstu parlamenti, jo īpaši izmantojot videokonferenču zvanus (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar pēdējā ziņojumā sniegtajiem konstatējumiem visbiežāk apspriestais temats nesenajos pienesumos bija vispārējais aicinājums aizsargāt un stiprināt demokrātiju ES, kam sekoja izteikta nepieciešamība pēc institucionālām reformām (sk. [idejas](#) piemēru). Daudzās idejās tika apspriestas ierosinātās Eiropas vēlēšanu sistēmas reformas (sk. [idejas](#) piemēru).

Tika uzsvēta arī nepieciešamība pēc centieniem palielināt iedzīvotāju līdzdalību un apspriešanos (sk. [idejas](#) piemēru). Faktiski iedzīvotāju iesaiste dažkārt tika apspriesta saistībā ar pašas demokrātijas aizsardzību, piemēram, pienesumu autori, kuri aicināja izveidot pastāvīgu digitālu tiešsaistes platformu konsultācijām ar iedzīvotājiem (sk. [idejas](#) piemēru). Tika ierosināts izveidot unikālu mediju platformu, kas pārraidītu Eiropas saturu vairākās valodās, ņemot vērā nozīmi, kādu žurnālistikai un preses brīvībai piešķir platformas dalībnieki (sk. [ideju](#)).

Izveidot transnacionālus sarakstus Eiropas Parlamenta vēlēšanām
Reformēt ES vēlēšanu sistēmu
Samazināt un/vai vienādot balsošanas vecumu
Veicināt digitālo balsošanu
Atvieglot mobilo eiropiešu un trešo valstu pilsoņu balsošanu ES vēlēšanās
Nodrošināt balsstiesības cilvēkiem ar invaliditāti un slimiem cilvēkiem

Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Eiropas demokrātija

Virzība uz kopēju fiskālo un ekonomikas politiku
Eiropas armijas izveide
Izstrādāt Eiropas Konstitūciju
Balsis pret federalizāciju: aicina palielināt pilnvaras un sadarbības brīvību tikai tajās jomās, kurās tas ir lietderīgi dalībvalstīm;
Pārejas pieeja federalizācijai

Eiropas Savienības federālizācija

Izmantot līdzdalības politikas veidošanu
Ieguldīt jauniešu iesaistē un apmācībā; mijiedarbība
Nodrošināt pilsoņu pārstāvjus politikas veidošanā ar pilsoņu parlamenta vai asamblejas starpniecību
Organizēt konsultācijas garenvirzienā
Koncentrēšanās uz paaudzēm: jaunieši un sabiedrības novecošana
Samazināt attālumu starp EP deputātiem un viņu vēlēšanu apgabaliem
Organizēt obligātākus ES mēroga referendumus
Ierosinājumi un/vai kritika, lai uzlabotu daudzvalodu platformu, t. i., izveidotu pārraudzības sistēmu, padarītu to pastāvīgu.

Iedzīvotāju līdzdalība un konsultācijas

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Eiropas demokrātija”, 1. daļa

Institucionālās reformas

Pārskatīt Eiropas Parlamenta lomu, lai tam piešķirtu lielākas likumdošanas un fiskālās pilnvaras
Reformu lēmumu pieņemšana (vienprātība attiecībā uz vairākuma noteikumiem)
Eiropadomes lomas pārskatīšana
Reformēt Komisijas priekšsēdētāja un komisāru ievēlēšanas procedūru (piemēram, Komisijas priekšsēdētāja tiešās vēlēšanas)
Atkārtoti izvērtēt Reģionu komitejas (tostarp eioreģionu institucionalizāciju) un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas lomu
Samazināt komisāru skaitu un ierobežot politiskās pilnvaras
Eiropas Centrālās bankas un Eurogrupas loma reformu īstenošanā
Noteikt, ka politikas ietekmes novērtējums ir obligāts
Stiprināt Eiropas Savienības Tiesas pilnvaras pretstatā to samazināšanai
Padarīt politiku atbildīgāku pret nākamajām paaudzēm

Eiropas demokrātija

Kopējas Eiropas identitātes un publiskās telpas veicināšana

Kopīga ES valoda un daudzvalodības veicināšana
Izveidot ES sporta komandas
Noteikt ES valsts svētku dienas
Izveidot ES pasi
Izveidot mērķsadarbības un apmaiņas programmas darbiniekiem
Izveidot ES plašsaziņas līdzekļu portālus, kas veltīti ES tematiem
Izveidot vienotu publisku ES raidorganizāciju, lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti ES
Nodrošināt, ka valsts sabiedriskā raidorganizācija atvēl laiku ziņošanai par ES
Izveidot obligātas debašu sesijas par ES jautājumiem katras valsts parlamentā, piedaloties ES komisāriem

Demokrātijas aizsardzība un stiprināšana

Mainīt ES līdzekļu piešķiršanas veidu
Cīņa pret dezinformāciju
Regulēt lobēšanu
Cīņa pret korupciju
Izveidot politiku rīcības kodeksu
Stingri vērsties pret valdībām, kas pārkāpj demokrātijas principus
Kontrolēt un ierobežot nedemokrātisku pasaules lielvaru īpašumtiesības uz stratēģiskiem aktīviem

9. Migrācija

Kopš platformas darbības sākuma migrācijas temats kopumā ir radījis 2700 pienesumu, tostarp 955 idejas, 1539 komentārus un 206 pasākumus. Šajā tematiskajā blokā visbiežāk paustie viedokļi liecina par trim vispārējām tendencēm. No vienas puses, vienai mijiedarbības grupai ir vajadzīga lielāka solidaritāte un labākas integrācijas procedūras, bet, no otras puses, citos pienesumos ir pausta vēlme vairāk rīkoties, lai kontrolētu un samazinātu migrāciju. Būdama vidējā pozīcijā, cita dalībnieku grupa vēlētos veicināt starptautisko mobilitāti, bet tikai starp ekonomiski attīstītām demokrātijām. Dalībnieki apsprieda arī Ukrainas bēgļu pieplūdumu. Attiecīgi tiek analizēti šādi temati:

- **ES kopējā politika migrācijas jomā**
- **Humānistiska nostāja attiecībā uz migrāciju**
- **Integrācija**
- **Migrācija no trešām valstīm kā drauds**
- **Robežkontrole**
- **Migrācijas pamatcēloņu novēršana**

Pasākumi

Nesenie notikumi, kuros migrācija tika apspriesta no Eiropas politiskās perspektīvas, skāra ES bēgļu politiku, norādot uz nepieciešamību pārskatīt bēgļu un patvēruma politiku un nepieciešamību pēc sistēmas migrantu kopīgai sadalei visā ES. Kanāriju salu parlamentā organizētajā pasākumā dalībnieki apsprieda sarunas par Migrācijas un patvēruma paktu un aicināja uzlabot nepavadītu migrantu bērnu aizsardzību (sk. [pasākumu](#)). Itālijas katoļu organizācijas rīkotā tiešsaistes pasākumā tika apspriests gaidāmais Eiropas Migrācijas un patvēruma pakts (sk. [pasākumu](#)).

Dānijas debatēs galvenā uzmanība tika pievērsta arī tam, vai Eiropai būtu jāatver vai jāslēdz savas ārējās robežas. Šis pasākums izraisīja ievērojamu sadarbību ar dažādām auditorijām un aktualizēja tādus jautājumus kā sekas, ko rada Eiropas robežas eksternalizācija, patvēruma centru izveide trešās valstīs un ES sadarbība ar tādām valstīm kā Turcija un Lībija. (sk. [pasākumu](#)).

Citā līdzdalības pasākumā tika apspriests, vai migrācija rada iespēju vai draudus, pievēršoties tādiem jautājumiem kā likumīga un neatbilstīga migrācija un diferenciācija etniskās piederības un kultūras ziņā, kā tas ir Ukrainas bēgļu gadījumā (sk. [pasākumu](#)). Šie jautājumi tika izskatīti arī pasākumā Lietuvā (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar integrācijas tematu pasākumā Francijā tika izvirzīta vajadzība uzlabot integrācijas infrastruktūras un programmas, lai apkarotu rasu naidu un diskrimināciju (sk. [pasākumu](#)).

Saistībā ar karu Ukrainā tika organizēts pasākums, lai apspriestu starptautisko solidaritāti un ES reakciju uz līdz šim notikušo karu Ukrainā, un tam bija ietekme uz migrāciju (sk. [pasākumu](#)).

Polijā nesen notika arī pasākums, kurā Ukrainas jaunieši tika iesaistīti debatēs, kas saistītas ar Eiropas integrāciju, migrāciju un bažām par nākotni (sk. [pasākumu](#)).

ES kopējā politika migrācijas jomā

Daudzas idejas saistībā ar šo tematu prasa kopēju ES migrācijas politiku. Tos bieži pavada aicinājumi vairāk ievērot cilvēktiesības un efektīvu pārdales sistēmu. Bieži tiek minēta arī nepieciešamība reformēt Dublinas sistēmu.

Likumīgas migrācijas apakštematā tie, kas atbalsta stingrāku migrācijas politiku, aicina izstrādāt kopēju ES selektīvas migrācijas politiku ar kvotām, stingrākām atlases un pieņemšanas procedūrām (sk. [idejas](#) piemēru). Tiek ierosinātas alternatīvas pieejas likumīgai migrācijai, piemēram, uz Eiropas punktiem balstīta imigrācijas sistēma, ko dažkārt uzskata par nepieciešamu, lai efektīvāk regulētu migrācijas plūsmas (sk. [ideju](#)). Pienesumu autori arī vēlas izpētīt modeli, kas ļauj patvēruma meklētājus pārvietot uz centriem partnervalstī, lai izskatītu lietas (sk. [pasākumu](#)).

Ieguldījumos, kas ir atvērtāki migrācijai, tāpat ir vajadzīga vienota un efektīvāka pieeja, kas vairāk atbilst Eiropas (sociālajām) vērtībām. Piemēram, pienesumos ir īpaši apspriesta vienota un efektīva ES patvēruma procedūra (sk. [ideju](#)), norādot arī uz nepieciešamību reformēt Dublinas regulu, lai novērstu patvēruma meklētāju un migrantu nevienlīdzīgu sadalījumu (sk. [idejas](#) piemēru). Daži no šiem komentāriem ierosina piešķirt migrantiem pagaidu ES pasi, lai viņi varētu piekļūt darbam un uzturēšanās tiesībām (sk. [idejas](#) piemēru). Viena ļoti atbalstīta ideja migrācijas temata ietvaros arī aicina izstrādāt konkrētāku un taisnīgāku Eiropas ekonomiskās migrācijas politiku ar likumīgiem iecelšanas kanāliem un integrācijas politiku, kuras pamatā ir vienlīdzīga attieksme un pilnīga cilvēktiesību ievērošana (sk. [ideju](#)).

Viens ieguldījums veicina ideju izveidot Eiropas patvēruma un migrācijas komisāra amatu, kuram būtu jārikojas saskaņoti ar citām iestādēm, lai uzraudzītu kopēju ES patvēruma sistēmu (sk. [ideju](#)).

Pilsoni atbalsta arī ES darbaspēka migrācijas politiku vai ES darbā pieņemšanas stratēģijas studentiem un kvalificētiem darbiniekiem no trešām valstīm. Šajā sakarā viens pienesuma autors uzsver, ka ES ir jāpalielina kompetences migrācijas jomā, lai tā varētu pārvaldīt migrāciju saskaņā ar Savienības principiem un vērtībām (sk. [ideju](#)). Pienesumu autoru grupa atbalsta ideju par selektīva imigrācijas veida veicināšanu. Šādi dalībnieki migrāciju parasti redz pozitīvā gaismā tās radīto ekonomisko priekšrocību dēļ. Tās ierosina vērsties pie konkrētām valstīm, lai piesaistītu to talantus (sk. [ideju](#)) vai atvieglotu mobilitātes kritērijus starp ekonomiski attīstītām demokrātijām gan Rietumos, gan Āzijā, jo īpaši saistībā ar brīvās tirdzniecības nolīgumiem (sk. [ideju](#)).

Humānistiska nostāja attiecībā uz migrāciju

Pienesumu autori, kas atbalsta humānistisku viedokli par migrāciju, atbalsta naratīva maiņu attiecībā uz migrantiem, jo īpaši ņemot vērā viņu kā veselības

aprūpes darbinieku ieguldījumu pandēmijas laikā (sk. [pasākumu](#)).

Dažos pienesumos tiek atbalstīta humanitāro koridoru vai pilnvērtīgas atvērto robežu politikas izveide, un tajos tiek kritizēts solidaritātes trūkums attiecībā uz migrantiem (sk. [idejas](#) piemēru). Dalībnieku vidū, kuri dalās ar šīm idejām, iniciatīvas, kuru mērķis ir patrolēt Vidusjūrā, lai atgrieztu migrantus, vai nolīgumi par migrantu plūsmu kontroli, piemēram, nolīgums starp ES un Turciju, parasti tiek uzskatīti par ES migrācijas sistēmas neveiksmi (sk. [idejas](#) piemēru).

Pienesumu autori aicina ievērot cilvēktiesības, izmantojot risinājumus neregulētas migrācijas apkarošanai un ES imigrācijas politiku ar vienkāršākām un pieejamākām patvēruma procedūrām izcelsmes valstīs, likumīgiem un drošiem migrācijas ceļiem un cilvēku tirdzniecības apkarošanu, lai izvairītos no bēgļu nāves pie ES robežām (sk. [idejas](#) piemēru).

Daži pienesumu autori ierosina tiesisko regulējumu, lai apturētu integrētu personu un ģimeņu piespiedu atgriešanos nedrošās izcelsmes valstīs (sk. [ideju](#)). Citi dalībnieki atbalsta brīvprātīgas, nevis piespiedu atgriešanas stratēģiju, pamatojoties uz to, ka pirmā stratēģija, ja to īsteno sadarbībā ar izcelsmes valstīm, ir izrādījusies daudz efektīvāka (sk. [ideju](#)).

Daži no šiem komentāriem attiecas arī uz nevienlīdzības jautājumiem, kas ietekmē pašreizējo patvēruma meklēšanas procesu. Piemēram, tās uzsver, ka vīriešu dzimuma patvēruma meklētāju īpatsvars ir ievērojami lielāks nekā sieviešu dzimuma patvēruma meklētāju vai ģimeņu īpatsvars (sk. [ideju](#)). Citi ziņo par grūtībām, ar kurām saskaras LGBTIK patvēruma meklētāji, aicinot nodrošināt lielāku aizsardzību un labāku atbalstu šai grupai (sk. [ideju](#)).

Integrācija

Daudzi priekšlikumi ir saistīti ar migrantu integrāciju. Dalībnieki atzīst nepieciešamību izveidot efektīvākas integrācijas programmas, īpašu uzmanību pievēršot valodu apmācībai. Vairāki dalībnieki apspriež un atbalsta ideju, kurā ES tiek aicināta izveidot integrācijas programmas, paužot dažādus viedokļus (sk. [ideju](#)).

Daudzās idejās, kurās tiek apspriesta integrācija, ir aicināts uzraudzīt turpmākos pasākumus attiecībā uz migrantiem, lai nodrošinātu pilnīgu integrāciju ES dalībvalstīs. Viena ideja saskata lielu potenciālu migrantu un uzņemošo kopienu locekļu kā pārmaiņu veicinātāju atzīšanā un turpmākā aktivizēšanā (sk. [ideju](#)). Daudzos gadījumos ir uzsvērts, cik svarīgi ir iesaistīt migrantus vietējos projektos un brīvprātīgā darba aktivitātēs (sk. [idejas](#) piemēru). Viens respondents uzsver, ka ir svarīgi pieņemt transversālu pieeju integrācijai, galveno uzmanību pievēršot vietējā līmenī pieņemto rīcībpolitiku pārnesamībai, un pieeju, kas aptver gan iestādes, gan vietējās apvienības, un

ES ir atbildīga par šāda veida satvara nodrošināšanu (sk. [ideju](#)). Izglītība tiek uzskatīta par integrācijas galveno elementu, un galvenā nozīme ir valodai un Eiropas vērtībām. Šajā saistībā pienesumu autori uzskata, ka ir vajadzīgas pietiekami finansētas programmas, lai atbalstītu skolas vecuma migrantu bērnu iekļaušanu valsts izglītības sistēmā (sk. [ideju](#)). Citas idejas ir vērstas uz terciāro izglītību kā galveno sviru lielākai integrācijai. Šajā sakarā viens dalībnieks iestājas par to, lai gados jauniem bēgļiem būtu labāka piekļuve universitāšu programmām (sk. [ideju](#)). Īpašs priekšlikums pievēršas valodas barjeru jautājumam, virzot ideju par mākslīgā intelekta izmantošanu valodas plaisas pārvarēšanai (sk. [ideju](#)).

Migrantu sekmīga integrācija vietējā darba tirgū tiek uzskatīta par labvēlīgu Eiropas ekonomikai. Tas jo īpaši attiecas uz situāciju pēc pandēmijas, kā uzsvērts divu dienu pasākumā, ko kopīgi organizēja Eiropas Komisija un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja Briselē (sk. [pasākumu](#)). Viens dalībnieks jo īpaši uzsver labvēlīgos rezultātus, ko sniedz imigrācija uz ekonomiski depresīviem apgabaliem (sk. [idejas](#) piemēru). Ir izskanējuši aicinājumi rīkot informācijas kampaņas un programmas, lai informētu ES iedzīvotājus par rasisma apkarošanu un virzību uz plašāku sabiedrību. Viens pienesuma autors aicina nodrošināt lielāku daudzveidību starp personālu, kas strādā politikas veidošanas struktūrās un sabiedriskajos dienestos, kuri saistīti ar migrāciju (sk. [ideju](#)). Saistībā ar atzinumiem par rasismu un atstumtību darba tirgū tiek pausti aicinājumi nodrošināt vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas valstī (sk. [ideju](#)). Attiecībā uz diskrimināciju darba tirgū viens dalībnieks norāda, ka ir vajadzīgi (skaitīšanas) dati par migrantu etnisko izcelsmi, lai efektīvi informētu politikas veidotājus (sk. [ideju](#)).

Daži dalībnieki pauž nožēlu par ES pastāvīgo iedzīvotāju ierobežotajām tiesībām. Viņi norāda, ka Savienība saviem pastāvīgajiem iedzīvotājiem nepiešķir balsstiesības, un pieprasa, lai balsstiesības būtu balstītas uz dzīvesvietu (sk. [ideju](#)).

Daži pienesumu autori uzskata, ka šis jautājums ir īpaši aktuāls attiecībā uz Apvienotās Karalistes pilsoņiem, kuri dzīvoja ES pirms Brexit. Viena no idejām, kas izraisīja pretrunīgas debates, ir paātrinātas procedūras ieviešana, lai iegūtu ES mēroga tiesības Apvienotās Karalistes pilsoņiem, kuri dzīvoja ES pirms Brexit (sk. [ideju](#)).

Migrācija no trešām valstīm kā drauds

Neraugoties uz dažu migrācijas atbalstītāju pausto opozīciju, idejas, kurās migrācija atklāti definēta kā drauds Eiropas civilizācijai vai politiskajai stabilitātei,

tiek atbalstītas salīdzinoši mazāk nekā idejas, kas saistītas ar integrāciju un cilvēktiesību ievērošanu. Precizējot, tiek paustas bažas par Eiropas civilizāciju un politisko stabilitāti, un dalībnieki tās būtiski atbalsta (sk. [loti atbalstītas idejas piemēru](#)).

Pasākumā Ungārijā tika apspriesti daži būtiski juridiski jautājumi, kas saistīti ar migrāciju. Starp jautājumiem, uz kuriem šajā pasākumā bija paredzēts atbildēt, bija arī “sabiedrības tiesības saglabāt savu nacionālo kultūru, identitāti un dzīvesveidu”, ņemot vērā masveida migrāciju (sk. [pasākumu](#)).

Šāda veida pienesumu komentētāji tiek atklāti savās idejās un pienesumos par migrācijas tematu. Viena no novērotajām tēmām ir sajūta, ka migrācija no trešām valstīm apdraud ES civilizāciju, identitāti, vērtības un kultūru (sk. [idejas piemēru](#)). Šie pienesumu autori aicina veikt pasākumus, lai ierobežotu migrāciju no trešām valstīm, ieviest stingrāku repatriācijas politiku un stratēģijas, kas kavē migrantu mobilitāti, piemēram, stingrāku robežkontroli (sk. [idejas piemēru](#)).

Vairāki dalībnieki brīdina par nelikumīgas migrācijas kā (politiska) ieroča izmantošanu, jo īpaši atsaucoties uz migrantu lielo pieplūdumu no Baltkrievijas uz Lietuvas un Polijas robežām (sk. [idejas piemēru](#)). Attiecībā uz migrantu krīzi pie robežas ar Baltkrieviju pienesumu autoru viedokļi atšķiras.

Robežkontrole

Salīdzinoši liels skaits ideju atbalsta stingru nostāju attiecībā uz imigrāciju. Dalībnieki, kas pieņem šo nostāju, iebilst pret nelegālo imigrantu legalizāciju un aicina piešķirt papildu pilnvaras Eiropas robežkontroles iestādēm, piemēram, Frontex. Tomēr dažas no tām atbalsta valsts, nevis Eiropas pieeju imigrācijas kontrolei, baidoties, ka ES būs pārāk pielaidīga pret patvēruma meklētājiem.

Kopumā tiek atbalstīti organizētāki un koordinētāki centieni robežkontroles jomā, aicinot ieviest visaptverošāku robežkontroli, tostarp atpakaļnosūtīšanas iestādi (sk. [idejas piemēru](#)), lielāku atbalstu Frontex, labāk definējot tās funkcijas (sk. [ideju](#)) un juridiski saistošu pieeju meklēšanas un glābšanas (SAR) centieniem Vidusjūrā (sk. [ideju](#)). Tomēr platformā bieži tiek apspriesta Frontex un jūras patrulēšanas iniciatīvu loma, un citi dalībnieki lūdz lielāku kontroli pār to darbību, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu (sk. [ideju](#)). Vairāk atbalstīta ideja prasa ātri izraidīt no ES tos migrantus, kuri izdara smagu noziegumu (sk. [idejas piemēru](#)). Līdzīga ideja, kurā tiek prasīts atgriezt neatbilstīgos migrantus, rada debates starp pienesumu autoriem par tūlītēju repatriāciju un tiem, kas pret to iebilst (sk. [ideju](#)). Viens respondents ierosina pārtraukt ārvalstu palīdzību valstīm, kas nepiekrīt repatriēt savus valstspiederīgos (sk. [ideju](#)).

Citi ieguldījumi prasa lielāku solidaritāti un cilvēktiesību ievērošanu. Šeit apspriestas idejas ir, piemēram, centralizēta ES sadales sistēma, kuras pamatā ir solidaritāte, finansējums, lai uzlabotu robežu uzņemšanas infrastruktūru (mājokļi un pārtika), vai pārvalstiska aģentūra, kas pārvalda Eiropas bēgļu nometnes, ko kopīgi pārvalda dažādas valstis un finansē no ES resursiem (sk. [idejas piemēru](#)).

Nesenās debates par ES finansējuma paplašināšanu, lai finansētu pret migrantiem vērstu valsts šķēršļu būvniecību, daļēji atspoguļojas dažos pienesumos, kuros prasīts palielināt ES finansiālo atbalstu tās dalībvalstīm, lai stiprinātu fizisko robežu aizsardzību (sk. [ideju](#)).

Tomēr, kad dalībnieki aicina palielināt ES finansiālo atbalstu, lai risinātu migrācijas problēmu pie robežām, viņi ne vienmēr atbalsta jaunu šķēršļu radīšanu. Dažas no tām atzīst, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas darbojas pie valstu robežām, ir būtiska nozīme, un vēlas, lai tiktu palielināts finansējums projektiem, kas saistīti ar migrantu uzņemšanu un integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)).

Budapeštā notikušajā pasākumā “Spēcīgākas robežas, spēcīgāka Eiropa” dalībnieki atbalstīja pragmatiskāku un stingrāku robežu politiku (sk. [pasākumu](#)).

Migrācijas pamatcēloņu novēršana

Mazāka daļa ideju dziļāk pievēršas migrācijas jautājumam un uzskata, ka līdztekus politikas pasākumiem migrācijas pārvaldībai ES ir jāveic pasākumi, lai novērstu migrācijas pamatcēloņus citviet. Sadarbība starp Eiropas un trešām valstīm, jo īpaši Āfrikas valstīm, tiek uzskatīta par būtisku, lai novērstu migrācijas pamatcēloņus (sk. [idejas piemēru](#)). Domājot par Eiropas nākotni, pienesumu autori uzsver, ka ir jāpievēršas migrācijas pamatcēloņiem, lai risinātu migrācijas jautājumus, ar kuriem ES pašlaik saskaras. Portugālē notika pasākums par starptautisko partnerību, tostarp nolīgumu ar trešām valstīm, nozīmi imigrācijas plūsmu pārvaldībā (sk. [pasākumu](#)).

Ierosinājumi šajā sakarā ietver gan vienlīdzīgu tirdzniecības attiecību izveidi, ieguldījumus vairāk attīstības palīdzības plānos un akadēmiskajā apmācībā, gan trešo valstu iedzīvotāju profesionālo attīstību (sk. [ideju](#)). Kopīgas bažas rada tas, ka saņēmējvalstis ļaunprātīgi izmanto attīstības palīdzību, padarot to neefektīvu. Šajā sakarā viens dalībnieks ierosināja uzlabot līdzekļu izsekojamību un tādējādi uzraudzīt to izmantošanu, izmantojot blokķēdes tehnoloģijas un viedos sertifikātus (sk. [ideju](#)).

Īpaša pienesumu grupa liek ES pildīt savu uzdevumu, pamatojoties uz to, ka tā ir piedalījusies reģionālajā destabilizācijā, piemēram, ar subsidētu

lauksaimniecības produktu eksportu uz jaunattīstības valstīm (sk. [ideju](#)). Turklāt, lai novērstu ekonomisko nevienlīdzību starp attīstītajām un jaunattīstības valstīm, daži dalībnieki atbalsta ilgtspējīgas, pret klimata pārmaiņām drošas lauksaimniecības veicināšanu trešās pasaules valstīs (sk. [ideju](#)). Tas arī palīdzētu cīnīties pret “klimata migrāciju” (sk. [idejas](#) un [pasākuma piemēru](#)). “Klimata migrācijas” fenomenu lielā mērā risina dalībnieki, kuri vēlas pievērst lielāku sabiedrības uzmanību šim jautājumam un klimata bēgļa statusa atzīšanai starptautiskajās tiesībās (sk. [ideju](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Ieguldījumi migrācijas tematā iepriekšējā periodā pastiprināja iepriekš novērotos tematus un apakštematus.

Daudzos priekšlikumos tika aicināts uzlabot esošās migrācijas un patvēruma sistēmas. Šajā sakarā par svarīgu tiek uzskatīta vienota Eiropas sistēma patvēruma pieteikumu apstrādei (sk. [ideju](#)), tostarp Dublinas sistēmas reforma (sk. [idejas](#) piemēru).

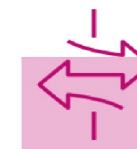
Pāris ideju ierosināja savienot katru jaunpienācēju ar “nosūtītāju”, kurš jau ir apmeties uz dzīvi ierašanās valstī (sk. [idejas](#) piemēru). Citi dalībnieki uzsvēra, cik svarīgi ir likumīgi migrācijas ceļi, lai atvieglotu integrācijas procesus (sk. [ideju](#)), un atbalstīja darba vīzu piešķiršanu (sk. [ideju](#)) vai drošāku migrācijas ceļu izveidi, lai ierobežotu migrantu upurus maršrutā uz Eiropu, jo īpaši jūrā (sk. [idejas](#) piemēru).

Kā minēts iepriekš, nesenie ieraksti par migrāciju ir lielā mērā polarizēti. No vienas puses, daži dalībnieki migrāciju uzskata par sabiedrības resursu (sk. [idejas](#) piemēru). No otras puses, daži dalībnieki iebilst pret turpmāku migrāciju, jo tiek uzskatīts, ka daudzi migranti neintegrējas (sk. [ideju](#)). Lai atvieglotu un veicinātu integrāciju, viens dalībnieks aicināja samazināt birokrātiju, lai samazinātu šķēršļus migrantiem, kuri meklē darbu (sk. [ideju](#)). Tika atbalstīta arī pozitīvāka komunikācija par imigrāciju, lai veicinātu raitāku integrāciju no uzņēmējvalsts puses (sk. [ideju](#)).

Izveidot vienotu ES selektīvās migrācijas politiku: kvotas un stingrākas atlases procedūras
 Dublīnas konvencijas reforma patvēruma meklētāju un migrantu vienlīdzīgāka sadalījuma forumos
 Aicinājums izveidot migrācijas sistēmu, kurā tiktu ievērotas cilvēktiesības saskaņā ar ES vērtībām
 Paplašinātas ES kompetences migrācijas jomā
 Izstrādāt ES darbaspēka migrācijas politiku
 Aicinājums ieviest stingrākas likumīgas migrācijas pieņemšanas procedūras
 Izveidot kopēju ES imigrācijas politiku ar centralizētu pieteikšanās struktūru un procedūru
 Izveidot partnerattiecību sistēmu, kas ļautu migrantiem pieteikties patvērumam savā izcelsmes valstī
 Atļaut selektīvu imigrāciju, kas vērsta tikai uz izglītotiem migrantiem un veicina mobilitāti starp ekonomiski attīstītām demokrātijām
 Izveidot Eiropas patvēruma un integrācijas komisāru
 Viegļākas un pieejamākas patvēruma procedūras izcelsmes valstīs un humanitāro koridoru izveide
 Nelikumīgas migrācijas apkarošana, cīņa pret cilvēku tirdzniecību un kontrabandistiem
 Izveidot likumīgus un drošus migrācijas ceļus un kanālus, lai izvairītos no nāves gadījumiem
 Izveidot tiesisko regulējumu, lai apturētu integrētu personu deportāciju uz nedrošām izcelsmes valstīm
 Atbalstīt brīvprātīgu repatriāciju, izmantojot partnerības ar izcelsmes valstīm, nevis piespiedu atgriešanu

ES kopējā politika migrācijas jomā

Humānistiska nostāja attiecībā uz migrāciju

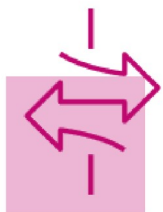
Migrācija

Integrācija

Samazināt birokrātiskās procedūras imigrantiem
 Izveidot integrācijas programmas ES līmenī viņu darba meklējumos
 ES pilsoņu sensibilizācija: ieguldīt ar iekļaušanu saistītā izglītībā
 Izveidot turpmāko pasākumu trajektoriju migrantiem un patvēruma meklētājiem
 Izveidot izglītības sistēmu, lai atbalstītu skolas vecuma migrantu bērnu iekļaušanu un par prioritāti noteiktu valodas un vērtību izglītību
 Apskarot diskrimināciju un vienlīdzīgi un taisnīgi izturēties pret migrantiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kas uzturas likumīgi, piemēram, darba tirgū
 Uzlabot migrantu piekļuvi brīvprātīgā darba aktivitātēm
 Palielināt personāla daudzveidību migrācijas dienestos un politiskajās struktūrās
 Atbalstīt Apvienotās Karalistes pilsoņus, kas dzīvo ES ilgi pirms Brexit, lai iegūtu ES mēroga tiesības, izmantojot paātrinātu procedūru
 Piešķirt balsstiesības pastāvīgajiem iedzīvotājiem ES
 Veicināt ar integrāciju saistītas politikas un labas prakses pārnesamību starp ES valstīm
 Sasaistiet katru jaunpienācēju ar “attiecīgo” imigrantu, kurš jau ir apmeties uz dzīvi

Migrācija no trešām valstīm kā drauds

Ierobežot migrāciju no trešām valstīm
Veikt pasākumus, lai regulētu migrāciju no trešām valstīm
ES izstrādās stingrāku aizsardzības nostāju pret nelegālās migrācijas kā politiska ieroča izmantošanu

Migrācija

Robežkontrol

e

Visaptverošāka robežkontrolē, piešķirot atpakaļnosūtīšanas iestādi
Migrācijas plūsmu pārvaldībā par prioritāti noteikt cilvēktiesību ievērošanu
Finansējums robežu uzņemšanas infrastruktūrai (mājoklim un pārtikai)
Koordinēt meklēšanas un glābšanas (SAR) centienus Vidusjūrā
Izveidot pārvalstisku aģentūru, kas pārvaldītu Eiropas bēgļu nometnes
Nodrošināt uz solidaritāti balstītu centralizētu ES patvēruma meklētāju sadales sistēmu
Lielāks finansiālais atbalsts dalībvalstīm, lai stiprinātu fizisko robežu aizsardzību vai finansētu robežuzņemšanas projektus
Pasākumi, lai nekavējoties izraidītu migrantus, kuri izdara noziegumu, un/vai neatbilstīgus migrantus

Risināt migrācijas pamatcēloņus

Veicināt īpašus nolīgumus un partnerības ar izcelsmes valstīm
Cīņa pret klimata pārmaiņām izcelsmes valstīs, lai cīnītos pret klimata migrāciju un atzītu klimata bēgļu statusu
Izveidot vienlīdzīgas tirdzniecības attiecības
Ieguldīt vairāk attīstības palīdzības plānos
Izbeigt Eiropas militāro iesaisti jaunattīstības valstīs un apturēt destabilizējošu praksi, piemēram, subsidētu lauksaimniecības produktu eksportu

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Migrācija”, 2. daļa

10. Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Idejas, kas publicētas tematiskajā blokā "Izglītība, kultūra, jaunatne un sports", aptver dažādas tēmas, ņemot vērā to daudztematisko raksturu. Tāpat kā citviet platformā aicinājums veicināt kopīgu ES identitāti ir pastāvīgs pamatā esošs noskaņojums attiecībā uz šajā tematā apzinātajām tēmām, un pienesums cita starpā ir saistīts ar apmaiņu, dažādu kultūru ietekmi un mobilitāti. Šis temats kopumā ir radījis 4976 pienesumus, ko veido 2063 idejas, 1757 komentāri un 1156 pasākumi. Dažādās idejas var sagrupēt šādās tēmās:

- Veicināt kopēju ES identitāti
- ES iekšējā mobilitāte
- Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība
- Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū
- Eiropas mantojums
- Piekļuve izglītībai un kultūrai
- Radošie un akadēmiskie profesionāļi
- Iekļautība sportā;

Pasākumi

Pagājušajā periodā pasākumos tika apspriesti vairāki temati, piemēram, piekļuve augstākajai izglītībai, mobilitāte un izglītības sistēmu un nosaukumu saskaņošana. Piemēram, kādā Francijas lauku pilsētā tika organizēts līdzdalības darbsemināra pasākums, kurā piedalījās 30 jaunieši un kura mērķis bija apspriest veidus, kā uzlabot jauniešu mobilitāti lauku apvidos (sk. [pasākumu](#)).

Polijā, kas ir viena no valstīm, kurā reģistrēts visvairāk pasākumu saistībā ar šo tematu, dalībnieki apsprieda arī gados jaunu migrantu no Ukrainas lomu, tostarp veidus, kā veicināt viņu integrāciju (sk. [pasākumu](#)). Šajā pasākumā, kas notika debašu veidā, dalībnieki jo īpaši apsprieda risinājumus, lai palīdzētu bērniem, kuri nezina valodu, ātri pielāgoties jaunajai situācijai.

Spānijā, citā valstī ar lielu skaitu pasākumu, kas saistīti ar šo tematu, apspriestie temati jo īpaši bija saistīti ar jauniešu iespējām un nodarbinātības izredzēm. Vienā pasākumā Navarras reģionā vispārējā sajūta pasākuma jauno dalībnieku vidū bija diezgan pesimistiska, un lielākā daļa no viņiem sūdzējās par iespēju trūkumu emancipēt sevi un aicināja uzlabot skolas transportu, palielināt stipendiju pieejamību un sniegt lielāku palīdzību, piesakoties mobilitātes programmām (sk. [pasākumu](#)).

Veicināt kopēju ES identitāti

Runājot par Eiropas identitātes tēmu, viens no visvairāk apspriestajiem tematiem ir valodu apguve.

Saskaņā ar jēdzienu “valodu izglītība kā līdzeklis starpkultūru apmaiņas veicināšanai” un to, kā tā veicina kopīgu ES identitāti, vairākos pienesumos ir uzsvērtā nepieciešamība pārvarēt vienalodas izglītību un aicināts atzīt Eiropas neviendabīgo un daudzvalodīgo raksturu kā resursu (sk. [idejas piemēru](#)). Tāpat paneldiskusijā Berlīnē tika pētīta Eiropas daudzvalodība un veidi, kā atzīt un veicināt daudzvalodu daudzveidību (sk. [pasākumu](#)). Cits dalībnieks, kas iestājas par daudzvalodību, aicina sniegt lielāku atbalstu minoritāšu valodu mācīšanai skolā (sk. [ideju](#)). Viens pienesuma autors ierosina ieviest ES finansētus ceļojumu vaučerus valodu apmaiņai (sk. [ideju](#)).

Daudzi dalībnieki uzskata, ka vienas kopīgas Eiropas valodas izveide varētu veicināt Eiropas integrāciju (sk. [idejas piemēru](#)). Tas tiek plaši apspriests arī tematiskajā blokā “Citas idejas” (sk. [idejaspiemēru](#)). Diskusijā tiek aplūkotas šādas kopīgas Eiropas valodas un dažādu iespējamo valodu, tostarp esperanto (sk. [ideju](#) un [ideju](#)).

abas plaši atbalstītas), latīņu (sk. [idejas piemēru](#)) vai angļu (sk. [idejas piemēru](#)), dažādās priekšrocības un trūkumi. Saruna jo īpaši par Esperanto ir izraisījusi zināmu interesi tiešsaistē, atspoguļojot debašu dinamiku par vienu neitrālu valodu visām ES valstīm (sk. [pasākumu](#)).

Vēl viena ideja no visvairāk atbalstītajām idejām attiecas uz Eiropas sabiedriskās raidorganizācijas izveidi (sk. [ideju](#)). Vairākas idejas ir saistītas ar lielāka skaita ES mediju portālu (TV, radio un sociālo mediju) izveidi, lai labāk iesaistītu Eiropas iedzīvotājus ES jautājumos un problēmās ar galīgo mērķi stiprināt Eiropas identitāti un pamatvērtības (sk. [idejaspiemēru](#)). Daudzi dalībnieki kā ideju virza arī Eiropas mediju produkcijas aprites veicināšanu, piemēram, izveidojot kopēju ES mediju tirgu (sk. [idejas piemēru](#)). Viena no idejām ir īpašas ES mediju platformas izveide, kas pielāgota valodu apguvei (sk. [ideju](#)).

Ideju apakštemats attiecas uz izglītību, un pienesumu autori ierosina visās Eiropas vidusskolās ieviest obligātu kursu par ES vēsturi un iestādēm kā instrumentu jaunākajām paaudzēm, lai veidotu interesi un piederības sajūtu attiecībā uz ES, tādējādi uzlabojot ES identitātes veidošanas procesu (sk. [idejaspiemēru](#)). Eiropas vēstures zināšanas par svarīgām uzskata arī cits dalībnieks, kurš ierosina sākt Eiropas aptauju, lai novērtētu jauniešu vēsturisko apziņu (sk. [ideju](#)). Savukārt cits dalībnieks virza ideju par oficiālas Eiropas vēstures mācību grāmatas izveidi (sk. [ideju](#)).

Daudzi dalībnieki uzskata, ka ir svarīgi ar ES saistīti skolu pasākumi (sk. [idejas piemēru](#)), un viens no tiem ierosina izveidot skolotāju, kas būtu atbildīgs par ar ES saistītu pasākumu un programmu koordinēšanu (sk. [ideju](#)). Daudzās idejās, kas saistītas ar kopīgas ES identitātes veicināšanu, ir ierosināti dažādi apmaiņas vai mērķsadarbības veidi starp skolām dažādās dalībvalstīs, lai veicinātu draudzību pāri dalībvalstu robežām (sk. [ideju](#)). Vienā idejā ir ierosināts veicināt Eiropas vēstures izpēti skolu mācību programmās, tostarp katras atsevišķas Eiropas valsts vēsturi (sk. [ideju](#)).

Sporta apakštematā saistībā ar kopīgas ES identitātes veicināšanu tiek apspriesta transnacionālā Eiropas mēroga sporta pasākumu organizēšana (sk. [idejaspiemēru](#)) un iespēja izveidot Eiropas sporta komandu, kas varētu sacensties starptautiskos pasākumos (sk. [idejas piemēru](#)). Turklāt ir uzsvērtā kopīgu ES simbolu nozīme saistībā ar kopējas ES identitātes izveidi, cita starpā ar ideju iekļaut ES karogus uz ES dalībvalstu sportistu sporta aprīkojuma un uniformām (sk. [ideju](#)).

Citā idejā, kas ir vairāk atbalstīta un plaši minēta arī citos tematos, tiek atbalstīta Eiropas svētku dienas noteikšana 9. maijā, lai veicinātu kopīgu Eiropas garu (sk. [idejaspiemēru](#)).

Eiropas kultūras, piemēram, mūzikas dažādās Eiropas valodās, veicināšanu min viens dalībnieks, kurš vēlas, lai radio tiktu prasīts straumēt vismaz 20 % mūzikas, kas nav angļu mūzika (sk. [ideju](#)).

Pārtika tiek uzskatīta arī par veidu, kā veidot saikni starp Eiropas valstīm un kultūrām (sk. [ideju](#)), kā rezultātā dalībnieks ierosina izveidot ES finansētu Eiropas recepšu lietotni (sk. [ideju](#)).

Mobilitāte ES iekšienē

ES iekšējās mobilitātes temats rada salīdzinoši lielu pienesumu skaitu.

Tās vai nu virza uz priekšu idejas, lai uzlabotu esošās mobilitātes programmas, vai nāk klajā ar jauniem sākotnējiem priekšlikumiem.

Daži dalībnieki ierosina izveidot ES vadītu tiešsaistes portālu, lai pieteiktos augstākās izglītības kursiem ES. Šis portāls arī ļautu studentiem vienlaikus pieteikties dažādām programmām Eiropas Savienībā (sk. [idejas piemēru](#)).

Vēl viens apakštemats, ko izvirzījuši vairāki pienesumu autori, attiecas uz Erasmus programmas paplašināšanu, lai iekļautu jauniešus, kas nemācās universitātē, piemēram, attiecinot to arī uz vidusskolēniem, tostarp tiem, kas iegūst profesionālo izglītību. Tas dotu iespēju tiem, kas nav ieguvuši augstāko izglītību, dzīvot ārzemēs, apmainīties ar labu praksi, apgūt jaunas valodas un kultūras un paplašināt savas prasmes kopumā (sk. [idejas piemēru](#)).

Turklāt dalībnieki ir uzsvēruši nepieciešamību padarīt Erasmus programmu iekļaujošāku studentiem ar zemiem ienākumiem. Viena no idejām ir uzlabot Erasmus stipendiju pielāgošanu dzīves dārdzībai katrā valstī (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā viens dalībnieks ierosina uzticēt galamērķa valsts universitātei uzdevumu piešķirt Erasmus stipendijas, lai pieteikuma iesniedzēji varētu pieteikties tieši savā izvēlētajā galamērķa universitātē, nevis ar savas mītnes valsts universitātes starpniecību (sk. [ideju](#)). Vēlme uzlabot pašreizējo programmas formu izceļ izpratni par izglītības mobilitātes programmu nozīmi. Par to liecina arī dažādi ar šo tematu saistīti pasākumi, kas saistīti ar abām iepriekš minētajām idejām (sk. [pasākumu](#)).

Viens dalībnieks aicina Apvienotās Karalistes studentus reintegrēt programmā "Erasmus+" (sk. [ideju](#)).

Kopumā bieži atkārtojas idejas par programmas "Erasmus" pieejamību un iekļautību. Piemēram, jaunākajos komentāros ir ierosināts paplašināt programmu "Erasmus", attiecinot to arī uz citām apmācības kategorijām, piemēram, lauksaimniecību un citiem amatniecības veidiem (sk. [ideju](#)).

Vēl viena prioritāra joma ir iniciatīva "DiscoverEU". Daži dalībnieki ierosina paplašināt iniciatīvu "DiscoverEU",

attiecinot to uz visiem Eiropas jauniešiem no 18 gadu vecuma (sk. [idejas piemēru](#)).

Visbeidzot, ideja par akadēmisko mobilitāti attiecas uz Lisabonas Atzīšanas konvencijas līguma ratifikāciju, lai atvieglotu profesionālo un akadēmisko mobilitāti Grieķijā (sk. [ideju](#)).

Unikāla ideja par mobilitāti, iespējams, no trešām valstīm, attiecas uz Eiropas "riskam pakļauto studentu" stipendiju shēmas izveidi studentiem, pret kuriem viņu valstī tiek veikta kriminālvajāšana, lai aizsargātu akadēmisko brīvību (sk. [ideju](#)).

Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība

Daudzās idejās ir pausta nepieciešamība pārskatīt izglītību pašreizējā digitalizētajā laikmetā, jo īpaši pēc tam, kad Covid-19 pandēmija mainīja mācīšanas praksi skolās un universitātēs. Daudzi pienesumu autori uzskata, ka izglītības pārvērtēšana digitālajā laikmetā ir priekšnoteikums Eiropas turpmākai globālajai konkurētspējai un modernizācijai (sk. [idejas piemēru](#)).

Lai atvieglotu piekļuvi kursiem, dalībnieki ierosina digitālus akreditācijas datus un pētniecības materiālus, kā arī izveidot vienotu repozitoriju ar visiem akadēmiskajiem resursiem vai vienotu Eiropas digitālo platformu, kas pieejama visām akreditētajām ES augstākās izglītības iestādēm (sk. [ideju](#)). Šis aicinājums ir cieši saistīts ar nepieciešamību veicināt IKT skolās un universitātēs, arī subsidējot skolas aparatūras iegādei (sk. [idejas piemēru](#)).

Saistībā ar jautājumu par atbilstošu aprīkojumu un telpām izglītībai platformas lietotāji ir atzinīgi novērtējuši priekšlikumu par Eiropas izglītības plānu. Tā būtu "Eiropas stratēģija, kas vērsta uz atbalstu tiešiem ieguldījumiem izglītības infrastruktūrā un izglītības un mūžizglītības pieejamības, savienojamības un kvalitātes uzlabošanu" (sk. [ideju](#)). Citā ļoti atbalstītā idejā ir ierosināts noteikt tiesības uz mūžizglītību un apmācību (sk. [ideju](#)).

Pienesumu autori vispārīgo prasmju un jo īpaši māksliniecisko aktivitāšu veicināšanu bieži uzskata par vēl vienu svarīgu soli ES studentu kritiskās domāšanas attīstībā un viņu globālo vērtību nostiprināšanā, jo īpaši agrīnā vecumā (sk. [idejas piemēru](#)).

Iekļaujošu izglītības metožu īstenošana un, vispārīgāk, daudzveidības veicināšana izglītībā tiek uzskatīta par svarīgu mērķi izglītības nākotnei ES (sk. [ideju](#)). Tas atspoguļo arī idejas par nepieciešamību ar izglītības palīdzību apkarot feminicīdus (sk. [ideju](#)) un antisemitismu (sk. [ideju](#)).

Ideju apakštemats attiecas uz nepieciešamību reformēt izglītības praksi, lai sagatavotu pieaugušos, kuri spēj būt aktīvi ES pilsoņi. Papildus apmaiņai un izglītībai par

ES, kā minēts iepriekš, šajā apakštematā ir iekļautas idejas, kurās apspriesta nepieciešamība veicināt jauniešu aktīvu sociālo līdzdalību skolās (sk. [ideju](#)) vai attīstīt starpkultūru prasmes, piemēram, vairāk izmantojot svešvalodu apguves praksi (sk. [ideju](#)). Vairākos pasākumos (sk. [pasākuma piemēru](#)) tika pētīta saistīta ideja, proti, valodu daudzveidība un loma, kāda to atspoguļojumam plašsaziņas līdzekļos var būt mācīšanās veicināšanā un kopējas Eiropas identitātes izveidē. Pienesumu autoru grupa ir vērsusi uzmanību uz nepieciešamību pārskatīt pašreizējo izglītības sistēmu, lai sagatavotu jauniešus nākotnes pasaulei. Pienesumu autori aicina izglītēt par ekonomiku un finansēm (sk. [ideju](#)) un klimata pārmaiņām (sk. [idejas piemēru](#)), tostarp izveidot Eiropas Klimata korpusu (sk. [ideju](#)). Turklāt viņi aicina izveidot mehānismus, lai uzlabotu jauniešu STEM (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika) prasmes, piemēram, izmantojot ES mēroga STEM pamatprasmju programmu (sk. [ideju](#)). Turklāt, kā minēts digitālās pārveides tematā, pienesumu autori aicina apmācīt jauniešus digitālās labbūtības jomā (sk. [idejas piemēru](#)). Digitālās labbūtības jautājums var ietilpt arī vispārīgāka aicinājuma palielināt garīgās veselības atbalstu skolās darbības jomā (sk. [ideju](#)). Idejā par nākotnes prasībām atbilstošu izglītību, ko iecerējuši daži dalībnieki, skolu mācību programmas ir elastīgas (sk. [ideju](#)) un skolas atbalsta skolēnu apvienības un darbības, kas apmāca skolēnus būt patstāvīgiem pieaugušajiem (sk. [ideju](#)). Šajā sakarā priekšlikums palielināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju ietekmi skolās varētu iet roku rokā ar šo "līdzdalības" jēdzienu skolā (sk. [ideju](#)). Šim viedoklim atbilst arī ideja veicināt sporta praksi un palielināt sporta nodarbtību skaitu skolā (sk. [ideju](#)). Skolotāju novērtējumus, ko ideālā gadījumā koordinē Eiropas Savienība, atbalsta arī citi dalībnieki (sk. [ideju](#)).

Ideju daļā tiek apspriesta arī (profesionālās) izglītības saskaņošana ar darba pasauli (sk. [idejas piemēru](#)) un nepieciešamība veicināt uzņēmējdarbības prasmes izglītībā (sk. [ideju](#)). Dažas platformā pievienotās idejas ir vērstas uz apmācību inovācijai un uzņēmējdarbībai (sk. [idejas piemēru](#)) un uz nepieciešamību labāk atzīt ikdienējo mācīšanos (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā vēl viens priekšlikums paredz ieviest obligātu profesionālo orientāciju, lai novērtētu skolēnu talantus un intereses skolas gaitas sākumā (sk. [ideju](#)).

Vēl viena tēma, kas radās pēc tiešsaistes nodarbtību izplatības pandēmijas laikā, ir māj mācība. Viens dalībnieks aicina atzīt mājas izglītību visās ES valstīs (sk. [ideju](#)).

Ideju izveidot standarta gala eksāmenu, kas būtu kopīgs visām ES valstīm, ierosina viens dalībnieks (sk. [ideju](#)).

Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū

Jauniešu nodarbinātība platformā ir temats, kas atkārtojas, arī tāpēc, ka tas ir cieši saistīts ar izglītību un apmācību. Daudzas idejas, kurās tiek apspriestas izglītības programmas, ir vērstas arī uz nodarbinātību un pāreju uz darba tirgu (sk. [idejas piemēru](#)). Tomēr attiecībā uz jaunatni dalībnieki par būtisku jautājumu uzskata arī bezdarbu un jauniešus, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET), un dažas ar to saistītas idejas ir ļoti atbalstītas (sk. [idejas piemēru](#)). Jautājumu par darba nestabilitāti jauniešu vidū apspriež vairāki dalībnieki, kuri aicina atbalstīt jauniešus nestabilos darba apstākļos, nodrošinot kvalitatīvas darbvietas, taisnīgu atalgojumu un piekļuvi sociālajai aizsardzībai (sk. [ideju](#) un [ideju](#)). Saistībā ar nestabilu nodarbinātību viens respondents lūdz ES atcelt neapmaksātu stažēšanos (sk. [ideju](#)). Citas ierosina paplašināt konkrētas garantijas un nodarbinātības atbalsta veidus, kas paredzēti jauniešiem (sk. [ideju](#)), vai pat īstenot kvalitātes standartus, kas būtu saistoši visām darbvietām, kuras izveidotas saskaņā ar ES un valstu atveseļošanas plāniem (sk. [ideju](#)). Daži pienesumu autori īpašu uzmanību pievērš tām dalībvalstīm, kuras jauniešu bezdarbs skar vairāk, piemēram, Vidusjūras reģiona valstīm (sk. [ideju](#)).

Pasākumā Lietuvā galvenā uzmanība tika pievērsta daudzajām problēmām, ar kurām jaunieši saskaras pēc pandēmijas, tostarp bezdarbam. Pasākumā tika apspriests, vai Eiropadomes Stratēģiskajā programmā 2019.–2024. gadam ir pilnībā ņemtas vērā jauniešu konkrētās problēmas (sk. [pasākumu](#)).

Eiropas mantojums

Salīdzinoši mazāka pienesumu kategorija ir tie, kas aicina aizsargāt un godināt Eiropas kultūru un mantojumu, piemēram, ieviešot ES kultūras komisāru (sk. [ideju](#)) un kopumā veicot lielākus ieguldījumus kopējā ES kultūras mantojuma saglabāšanā. Ir arī aicinājumi saglabāt tradīcijas, ko jo īpaši paudušas minoritāšu grupas (sk. [pasākumu](#)), kā arī reliģisko kultūras mantojumu (sk. [ideju](#)).

Vispārīgākā līmenī ir ierosināts izveidot virtuālu bibliotēku, kas būtu saistīta ar dažādu ES dalībvalstu bibliotēkām, lai retas grāmatas un mākslas darbus padarītu plašāk pieejamus visiem ES iedzīvotājiem (sk. [ideju](#)).

Piekļuve izglītībai un kultūrai

Bieži tiek pieminēts jautājums par piekļuvi izglītībai. Tas ietver dažādus piekļuves nevienlīdzības veidus, kā arī atšķirīgus izglītības līmeņus, īpašu uzmanību pievēršot augstākajai izglītībai. Lai gan ar šo tematu saistītās idejas tiek apspriestas salīdzinoši mazāk, daži dalībnieki ir atzinīgi novērtējuši priekšlikumu visiem nodrošināt bezmaksas piekļuvi izglītībai (sk. [ideju](#)).

Pāreja, ko dalībnieki uzskata par būtisku, ir pāreja no vidējās izglītības uz augstāko izglītību. Šajā sakarā dalībnieki ir vairākkārt aicinājuši atbalstīt studentus šajā izšķirošajā pārejā (sk. [idejas piemēru](#)), arī izmantojot uzlabotas universitāšu ievirzes programmas (sk. [ideju](#)). Dažas kategorijas ir īpaši nelabvēlīgā situācijā attiecībā uz piekļuvi augstākajai izglītībai. Šajā sakarā tiek pausti aicinājumi atbalstīt etniskās minoritātes un cilvēkus ar invaliditāti piekļuvē terciārajai izglītībai (sk. [ideju](#)). Citi dalībnieki apzinās, ka citi šķēršļi izglītībai varētu būt ģeogrāfiski vai ekonomiski. Lai pārvarētu šos šķēršļus, vairāki dalībnieki aicina palielināt izglītības resursus lauku apvidos (sk. [idejas piemēru](#)), un daži ierosina izveidot dažāda veida ES finansētus sociālos pabalstus, lai garantētu studentu finansiālo autonomiju (sk. [idejas piemēru](#)).

Nevienlīdzīga piekļuve skar ne tikai augstāko izglītību, bet arī kultūras iestādes un muzejus. Tāpēc viens dalībnieks aicināja atvieglot muzeju pieejamību personām ar invaliditāti (sk. [ideju](#)). Tas bija arī kampaņas "We All Need Theatre" temats (sk. [pasākumu](#)), kas bija īpaši veltīts teātru pieejamībai personām ar invaliditāti. Vēl viens priekšlikums attiecas uz ES muzeja caurlaides ieviešanu, lai padarītu muzejus cenas ziņā pieejamākus (sk. [ideju](#)). Šī ideja atspoguļo to, ka ir jāievieš kultūras caurlaides vai kuponi, ko piedāvā vairāki dalībnieki (sk. [idejas piemēru](#)). Tā vietā citas idejas mērķis ir risināt šo jautājumu plašākā perspektīvā, ierosinot palielināt publisko finansējumu kultūrai, tādējādi samazinot tās atkarību no privātiem līdzekļiem (sk. [ideju](#)).

Īpaša nelabvēlīga situācija, ko uzsvēris viens dalībnieks, ir bijušo ieslodzīto situācija. Neskatoties uz to, ka daudzi bijušie ieslodzītie ir izcietuši sodu, viņiem ir grūti atgriezties normālā sabiedriskajā dzīvē, kas palielina risku kļūt par atkārtotiem likumpārkāpējiem. Tāpēc īpaši svarīga ir izglītība un apmācība cietumos (sk. [ideju](#)).

Lai palielinātu informētību par šiem jautājumiem, viens dalībnieks atbalsta ideju izveidot Vienlīdzīgu iespēju dienu Eiropas līmenī (sk. [ideju](#)).

Radošie un akadēmiskie profesionāļi

Kā minēts iepriekš, darba nestabilitāte, jo īpaši jauniešu vidū, ir jautājums, kas platformas dalībniekiem ir radījis ievērojamu uzmanības līmeni. Nestabils darbs īpaši ietekmē radošo nozari.

Covid-19 pandēmijas ietekme uz kultūras praktiķu, kā arī radošo kopienu darba apstākļiem ir radījusi nopietnas pārdomas par viņu statusu un ES iestāžu lomu tāda tiesiskā regulējuma nodrošināšanā, kas uzlabotu nozares nestabilitāti (sk. [idejas piemēru](#)). Viens dalībnieks lūdz ES atbalstīt radošo nozari, lai nodrošinātu taisnīgu atalgojumu radošajiem darbiniekiem (sk. [ideju](#)). Saskaņā ar citu ieguldījumu Atveseļošanas fonda līdzekļi būtu jāizmanto, lai finansētu kultūras nozari un jo īpaši grāmatu nozari (sk. [ideju](#)), savukārt vienā pienesumā ir īpaši prasīts palielināt finansiālo atbalstu deju institūtiem (sk. [ideju](#)).

Kultūras darbinieku profesionalizācija bija būtisks diskusiju temats vairākos pasākumos, kas visā Eiropā tika organizēti saistībā ar kultūru (sk. [pasākuma piemēru](#)). Viens dalībnieks ierosina, ka ES būtu jāatzīst mākslinieku statuss, kas arī atvieglotu kultūras apmaiņu (sk. [ideju](#)).

Citi ieteikumi attiecībā uz radošo jomu attiecas gan uz atbalstu organizācijām, kas darbojas vietējā līmenī, gan uz integrētas valsts un reģionālā līdzfinansējuma sistēmas izveidi, kas veicinātu plašāku starptautisko sadarbību kultūras jomā (sk. [idejas piemēru](#)).

Akadēmiskie speciālisti un pētnieki ir vēl viena profesionālā kategorija, kuru ļoti ietekmē darba nestabilitāte. Vienā no idejām ir ierosināts mainīt veidu, kādā tiek piešķirtas pētniecības dotācijas, lai padarītu to piemērotāku intersekcijai pētniecībai (sk. [ideju](#)).

Iekļaušana sportā

Idejas, kas saistītas ar sportu, jo īpaši, ja tas tiek apspriests kā temats pats par sevi, aizņem nedaudz mazāku vietu platformā. Tomēr sporta tēmu ir apsprieduši vairāki dalībnieki.

Kā minēts iepriekš, daudzi dalībnieki atbalsta Eiropas sporta komandu, bet citi aicina skolās vairāk nodarboties ar sportu, taču sporta temats bieži tiek pieminēts arī saistībā ar citiem tematiem, piemēram, iekļautību. Dalībnieki apšaubā sporta spēju būt iekļaujošam (sk. [idejas piemēru](#)) un ierosina idejas, kā uzlabot sporta iekļautību (sk. [idejas piemēru](#)). Vienā pienesumā ES tiek aicināta garantēt dzimumu līdztiesību sportā, arī izveidojot īpašu Eiropas iestādi (sk. [ideju](#)). Europa Press organizētajā sanāksmē dalībnieki apsprieda, vai sporta mode seksualizē Vēl

viens pienesuma autors apšaubā ES universitāšu nodokļu sistēmu plašo daudzveidību, kas dažos gadījumos ir augsta, aicinot nodrošināt taisnīgu nodokļu uzlikšanu universitātēm (sk. [ideju](#)).

Vēl viens bieži minēts sporta aspekts ir nevienlīdzīgās sabiedrības zināšanas par mazāk izplatītiem sporta veidiem (sk. [idejas piemēru](#)). Šajā sakarā saskaņā ar vienu ideju iestādēm būtu jāiejaucas, lai atbalstītu mazāk izplatītus sporta veidus (sk. [ideju](#)).

Pasākumā Vācijā tika apspriesti veidi, kā sports var veicināt klimatrīcību, un dalībnieki, kuri galvenokārt bija sporta klubu biedri, dalījās ar labas prakses piemēriem (sk. [pasākumu](#)).

atbalsta jauniešu lomas stiprināšanu plašsaziņas līdzekļos, lai nodrošinātu taisnīgu pārstāvību un mazāk stereotipisku, negatīvu ziņošanu (sk. [ideju](#)).

Sporta un atpūtas pasākumu nozīmi uzsvēra arī daudzi dalībnieki, kuri uzsvēra ne tikai sporta izglītības, bet arī ar to saistīto Eiropas mēroga pasākumu būtisko nozīmi (sk. [idejas par sporta izglītību piemēru](#)).

Retāk minētas idejas, kas saistītas ar radošajiem un akadēmiskajiem profesionāļiem, kā arī atbalsts pārrobežu akadēmiskajai pētniecībai un sadarbībai zinātnē (sk. [idejas piemēru](#)).

Jaunas idejas iepriekšējā periodā (21.02.2022.–09.05.2022.)

Jaunākajos komentāros netika izvirzīti jauni temati vai apakštemati.

Ideju ziņā vairāki ierosinājumi bija saistīti ar izglītības pielāgošanu nākotnes vajadzībām, piemēram, skolu mācību programmu modernizācija (sk. [idejas piemēru](#)) vai atšķirīgu izglītības sistēmu reforma un saskaņošana (sk. [idejas piemēru](#)). Tika ierosināts arī izveidot skolotāju apmācības shēmas, un dalībnieki vienā pasākumā Itālijā uzsvēra nepieciešamību apmācīt skolotājus par ES piedāvātajām iespējām (sk. [ideju un pasākumu](#)). Tika apspriests arī garīgās veselības temats, un pienesuma autors ierosināja bezmaksas psiholoģisko palīdzību skolās (sk. [ideju](#)).

Vēl viens temats, kas bieži parādījās, ir saistīts ar kopējas ES identitātes veicināšanu (sk. [idejas piemēru](#)). Kā ziņots iepriekš, pienesumu autori uzskata, ka apmaiņas programmām ir būtiska nozīme daudzveidības veicināšanā un cilvēku uzticēšanās ES palielināšanā (sk. [ideju](#)).

Daudzas idejas ir saistītas ar mobilitāti ES iekšienē, un dalībnieki aicina paplašināt apmaiņas iniciatīvas (sk. [idejas piemēru](#)).

Neapolē Europe Direct organizētajās jauniešu debatēs radās vairākas idejas par izglītības tematu, piemēram, nepieciešamība izveidot kopīgu Eiropas izglītības sistēmu, kurā akadēmisko kvalifikāciju atzīšana starp dažādām ES valstīm tiek minēta kā svarīgs solis šajā virzienā (sk. [ideju](#)). Citā priekšlikumā tika pausta nepieciešamība palielināt piekļuvi augstākajai izglītībai un kultūrai (sk. [ideju](#)).

Attiecībā uz jaunatnes tematu pienesumos tiek apspriesti jaunatnes nodarbinātības jautājumi, kas aplūkoti arī citos tematos. Turklāt pienesuma autors

Izveidot vairāk ES plašsaziņas līdzekļu portālu
 Sekmēt zināšanas par Eiropas vēsturi, skolā ieviešot kursu par
 ES vēsturi un izveidojot Eiropas vēstures rokasgrāmatu
 Valodas: pieņemt kopīgu valodu (angļu/esperanto) vai veicināt
 daudzvalodību
 9. maijā iedibinās Eiropas svētku dienu
 Grants Discover ES bezmaksas dzelzceļa caurlaide visiem 18
 gadus veciem jauniešiem ES
 Organizēt vairāk starpvalstu un Eiropas mēroga sporta
 pasākumu
 Veidojiet Eiropas komandas starptautiskajām sacensībām
 Veicināt svešvalodu izglītību, lai veicinātu starpkultūru apmaiņu
 Veicināt draudzību pāri dalībvalstu robežām, izmantojot skolu
 apmaiņu vai mērķsadarbību

Veicināt kopēju ES identitāti

Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Atzīt akadēmisko kvalifikāciju visās ES valstīs
 Veicināt Eiropas izglītības mobilitāti
 Veicināt Eiropas izglītības mobilitāti, izmantojot ES
 vadītu tiešsaistes portālu, kurā apkopoti
 augstākās izglītības kursi
 Padarīt Erasmus stipendiju iekļaujošāku un
 pieejamāku
 Ratificēt Lisabonas Atzīšanas konvencijas līgumu,
 lai atvieglotu profesionālo un akadēmisko
 mobilitāti Grieķijā
 Apvienotās Karalistes studentu reintegrācija
 programmā "Erasmus+"

Mobilitāte ES iekšienē

Labāk saskaņot (profesionālo) izglītību ar darba pasauli
 Ieguldīt izglītībā un izglītības infrastruktūrā, izmantojot
 Eiropas Investīciju stratēģiju izglītībai
 Integrēt vispārīgo prasmju apguvi
 Palielināt izglītības digitalizāciju
 Integrēt STEM prasmju attīstību izglītības sistēmā
 Integrēt klimata pārmaiņas izglītības sistēmā
 Iemācīt starpkultūru prasmes un veicināt aktīvu sociālo
 līdzdalību
 Īstenot iekļaujošas izglītības metodes un veicināt
 daudzveidību izglītībā
 Elastīgākas skolu mācību programmas ar lielāku skolu
 klašu izvēli
 Izveidot standarta gala eksāmenu katrai ES valstij
 Veicināt un ieviest tiesības uz mūžizglītību un apmācību

Nākotnes prasībām atbilstoša izglītība

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks "Izglītība, kultūra, jaunatne un sports", 1. daļa

Darba nestabilitāte un bezdarbs jauniešu vidū

Tūlītējas un konkrētas darbības cīņā pret jauniešu bezdarbu
Nodrošināt labākus darba apstākļus jauniešiem ES
Atzīt ikdienējo mācīšanos

Izglītība, kultūra, jaunatne un sports

Radošie un akadēmiskie profesionāļi

Nodrošināt tiesisko regulējumu, lai mazinātu nestabilitāti kultūras, radošajā un akadēmiskais sektors
Profesionalizēt kultūras darbiniekus
Uzlabot pārrobežu un starptautisko sadarbību kultūras jomā
Finansēt akadēmisko pētniecību un mainīt līdzekļu piešķiršanas veidu
Izmantot Atveseļošanas fonda līdzekļus, lai atbalstītu kultūras nozari

Eiropas mantojums

Svinēt, aizsargāt un novērtēt Eiropas kultūru un mantojumu
Ieviest ES kultūras komisāru
Mazākumtautību un reliģisko grupu tradīciju un kultūras mantojuma saglabāšana

Piekluve augstākajai izglītībai un kultūrai

Atbalstīt pāreju no vidējās izglītības uz augstāko izglītību, izmantojot īpašas ievirzes programmas
Apsvērt etniskās, fiziskās un sociālekonomiskās nevienlīdzības nozīmi, nosakot nevienlīdzīgu piekļuvi augstākajai izglītībai
Uzlabot kultūras objektu, piemēram, teātru, pieejamību personām ar invaliditāti
Apdrošināt ieslodzīto apmācību un izglītību
Atzīt ikdienējo mācīšanos

Iekļaušana sportā

Veicināt mazāk izplatītu sportu
Palielināt etnisko un dzimumu iekļautību sportā
Sports kā iekļaušanas līdzeklis

attēls. Ideju kartes tematiskais bloks “Izglītība, kultūra, jaunatne un sports”, 2. daļa

I PIELIKUMS. Pašlaik
visvairāk atbalstīto un
komentēto ideju saraksts pa
tematiem

Visvairāk komentētās un atbalstītās idejas pa tematiem (19.04.2021.–09.05.2022.)

Šajā pielikumā ir izklāstītas no 2022. gada 9. maija visvairāk atbalstītās un komentētās idejas par katru tematu, tostarp indivīdu izteiktie ierosinājumi, kā arī organizāciju popularizētās idejas. Tas ietver arī idejas, kas reģistrētas tematā "Citas idejas"; pārējā ziņojuma daļā idejas par šo tematu ir iekļautas vienā no deviņiem tematiskajiem tematiem vai – transversālu jautājumu gadījumā – vairākos tematos. Šā pielikuma mērķis ir atspoguļot lielu interesi vai debates par dažām idejām platformā.

Nemiet vērā, ka apstiprinājumi ir līdzīgi "like/up-vote" sociālajos medijos. Tie norāda uz dalībnieku interesi par ideju un vispārēju labvēlīgu attieksmi pret to, vienlaikus nesniedzot norādes par iebildumiem pret to. Tāpēc apstiprinājumu skaits nav rādītājs, kas liecina par vispārēju atbalstu idejai, bet tikai viens no daudzajiem aspektiem, kas jāņem vērā, analizējot platformas ieguldījumu. Komentāri var attiekties uz dažādām atsauksmēm, sākot no neitrālām un beidzot ar piekrišanu vai pilnīgu nepieņemšanu. Plašāku informāciju par platformā sniegto pienesumu analīzi sk. II pielikumā.

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Klimata pārmaiņas un vide	Ideja: Taisnīga pārkārtošanās (sk. ideju) Apstiprinājumi: 477 Piezīmes: 19	Ideja: Kodolenerģijas izmantošanas veicināšana, jebkur izmantot atjaunojamo energoresursu enerģiju(tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 120 komentāri: 162
	Ideja: Apturēt visas fosilā kurināmā subsīdijas (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 326 Piezīmes: 28	Ideja: Uzlabot dabas, vides, bioloģiskās daudzveidības un cilvēka aizsardzību, attīstot rūpnieciskās vēja elektrostacijas Eiropā (sk. ideju) Apstiprinājumi: 36 Piezīmes: 96
	Ideja: Padarīt Eiropas dzelzceļa tīklu pieejamāku un ieteicamāku, lai aizstātu ES iekšējos savienojumus (sk. ideju) Apstiprinājumi: 240 Komentāri: 35	Ideja: Zaļajā pārveidē galveno uzmanību pievērst kodolenerģijai(sk. ideju) Apstiprinājumi: 37 Piezīmes: 79
	Ideja: Euro Trainscanner (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 203 komentāri: 63	Ideja: Samazināt vides piesārņojumu by Imigrācijas politika (sk. ideju) Apstiprinājumi: 8 Piezīmes: 74
	Ideja: Aizliegums Eiropas Savienībā zvejot ar dzīvniecību(sk. ideju) Apstiprinājumi: 177 Piezīmes: 23	Ideja: Euro Trainscanner (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 203 komentāri: 63

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Veselība	Ideja: Zinātnes ietilpīgas veselīgas longevity tehnoloģijas: izstrāde un piekļuve (sk. ideju) Apstiprinājumi: 603 Komentāri: 83	Ideja: Apturēt dienasgaismas ietaupījuma laika maiņu: Doptingastronomically correct time un izvēles y pilnvarojums pārcelt darba laiku uz 1 stundu agrāk (sk. ideju) Apstiprinājumi: 41 Piezīmes: 131
	Ideja: Vienlīdzīga piekļuve uz cenas ziņā pieejamiem un kvalitatīviem sabiedriskajiem pakalpojumiem, veselību (sk. ideju) Apstiprinājumi: 462 Piezīmes: 17	Ideja: Zinātnes ietilpīgas veselības ylongevit y tehnoloģijas: dattīstība un piekļuve (sk. ideju) Apstiprinājumi: 603 Komentāri: 83
	Ideja: Pētījumi par mialģisko encefalomielītu (ME/CFS) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 217 Komentāri: 5	Ideja: Efektīvāka palīdzība, pateicoties kopīgai valodai: Esperanto (tulkošana) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 43 Piezīmes: 36
	Ideja: Koncentrēšanās uz Anti-Aging un Longevity pētniecību (sk. ideju) Apstiprinājumi: 168 Piezīmes: 32	Ideja: Daudzvalodība slimnīcā: Medicīnas personāls, kas mācās starptautiskajā valodā Esperanto (tulkošana) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 22 Piezīmes: 35
	Ideja: Izturieties pretpārmaiņām, lai stiprinātu ES pilnvaras veselības jomā (sk. ideju) Apstiprinājumi: 117 Piezīmes: 7	Ideja: Koncentrēšanās uz Anti-Aging un Longevity pētniecību (sk. ideju) Apstiprinājumi: 168 Piezīmes: 32

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Spēcīgāka ekonomika, sociālais taisnīgums un nodarbinātība	Ideja: Panākt, lai ES budžets darbotos eiropiešu labā: Fiskāla savienība (sk. ideju) Apstiprinājumi: 581 komentārs: 33	Idea: Beznosacījumu pamatienākumi (UBI) visā ES, kas nodrošina personasmateriālo eksistenci un iespēju piedalīties sabiedrības dzīvē (sk. ideju) Apstiprinājumi: 319 Komentāri: 127
	Ideja: Jauns ES ekonomikas modelis un pārvaldība (sk. ideju) Apstiprinājumi: 561 komentārs: 34	Ideja: Cik daudz naudas esperanto ietaupa Eiropas Savienībai? (sk. ideju) Apstiprinājumi: 79 Piezīmes: 85
	Ideja: Eiropas sociālo tiesību pilārssociālai tirgus ekonomikai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 557 Komentāri: 37	Ideja: Beznosacījumu pamatienākumi (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 77 Piezīmes: 83
	Ideja: Atjaunots sociālais līgums Eiropai taisnīgai atveseļošanai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 528 Piezīmes: 32	Ideja: Līgumos iekļauts sociālais protokols, lai apturētu algu un nosacījumu izbeigšanos (sk. ideju) Apstiprinājumi: 329 komentāri: 66
	Ideja: Līgumos iekļauts sociālais protokols algu un apstākļu dempinga apturēšanai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 329 komentāri: 66	Ideja: Sākt cīņu pret nodokļu oāzēm & ārpus ES (sk. ideju) Apstiprinājumi: 269 Komentāri: 52

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
ES pasaulē	Ideja: Eiropas Arodbiedrību konfederācija aicina reformēt ES tirdzniecības un ieguldījumu politiku un atsākt globālo multilaterālismu (sk. ideju) Apstiprinājumi: 463 komentāri: 17	Ideja: Eiropas rmyizveide (sk. ideju) Apstiprinājumi: 441 Piezīmes: 204
	Ideja: “European ARmy”izveide (sk. ideju) Apstiprinājumi: 441 Piezīmes: 204	Ideja: Interneta portālam “European Union - News” būtu arī jāinformē pasaules palīgvalodā Esperanto (tulkots) (sk. ideju). Apstiprinājumi: 40 komentāri: 64
	Ideja: Cīņkā viens: ES kā globāls dalībnieks (sk. ideju) Apstiprinājumi: 301 Piezīmes: 25	Ideja: Eiropas apvienošana: Turpināt ES paplašināšanos (sk. ideju) Apstiprinājumi: 230 komentāri: 61
	Ideja: Ārvalstu policy ES līmenī, pamatojoties uz absolūto majority, nevis vienbalsīgi y (sk. ideju) Apstiprinājumi: 258 Piezīmes: 51	Ideja: Ārpolitika ES līmenī, pamatojoties uz absolūto nozīmīgumu, nevis vienbalsīgi (sk. ideju) Apstiprinājumi: 258 Piezīmes: 51
	Eiropas apvienošana: Turpināt ES paplašināšanos (sk. ideju) Apstiprinājumi: 230 komentāri: 61	Ideja: Dalībvalstu bruņoto spēku integrācija Eiropas līmenī (sk. ideju) Apstiprinājumi: 22 Piezīmes: 33

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Vērtības un tiesības, tiesiskums, drošība	Ideja: 10 miljoni balsu: padarīt katalāņu valodu par ES oficiālo valodu (sk. ideju) Apstiprinājumi: 923 Piezīmes: 119	Idea: Neaizsargātu cilvēku dzīvības aizsardzība: Eiropas vērtība (sk. ideju) Apstiprinājumi: 244 Piezīmes: 190
	Ideja: Nav dubultstandartu demokrātijas un tiesiskuma aizsardzībā (sk. ideju) Apstiprinājumi: 628 Piezīmes: 48	Ideja: Kopējas Eiropas armijas izveide (sk. ideju) Apstiprinājumi: 68 Piezīmes: 183
	Ideja: Stiprinātcilvēktiesību instrumentu izpildi (sk. ideju) Apstiprinājumi: 480 komentāri: 14	Ideja: 21. trisomija: Mēs vēlamies vairāk... (sk. ideju) Apstiprinājumi: 82 Piezīmes: 142
	Ideja: Dzimumu līdztiesība (sk. ideju) Apstiprinājumi: 468 Piezīmes: 21	Ideja: Mūsu pamatvērtību aizsardzība: Demokrātijas, tiesiskuma un garīgotiesību finansēšanas mehānisms (sk. ideju) Apstiprinājumi: 257 Piezīmes: 116
	Ideja: Mūsu pamatvērtību aizsardzība: Demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisms (sk. ideju) Apstiprinājumi: 257 Piezīmes: 116	Ideja: Esperanto atzīšana par vienu no ES pilsoņu kultūras valodām. (sk. ideju) Apstiprinājumi: 223 Piezīmes: 90

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Digitālā pārveide	Ideja: Taisnīga digitalizācija (sk. ideju) Apstiprinājumi: 494 Piezīmes: 43	Ideja: EU-CAP = Eiropas pilsoņu platforma "Awareness" (sk. ideju) Apstiprinājumi: 1 Piezīmes: 81
	Ideja: Publiskais atbalsts atklātā pirmkoda programmatūrai un aparatūrai (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 153 Piezīmes: 9	Ideja: Aizliegt cryptocurrencies (sk. ideju) Apstiprinājumi: 14 Piezīmes: 53
	Ideja: Ceļā uz ētiku AI: veicināt debates un izvairīties no nevienlīdzības (sk. ideju) Apstiprinājumi: 125 Piezīmes: 6	Ideja: Veicināt radio un televīzijas programmas, kas informē Esperanto, izmantojot digitālu izplatīšanas kanālu (DAB+ vai DVB-T2), arī pasaules palīgvalodā (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 26 Piezīmes: 47
	Ideja: Eiropas mikroshēmu ražošana (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 120 Piezīmes: 34	Ideja: Atklātā pirmkoda uzturētāju universālais ienākums (sk. ideju) Apstiprinājumi: 59 Piezīmes: 43
	Ideja: Vispārīgā datu aizsardzības regula: Atteikšanās no personas datu vākšanas būtu jāpadara vismaz tikpat vienkārša kā to pieņemšana Apstiprinājumi: 105 Piezīmes: 5	Ideja: Taisnīga digitalizācija (šī ideja) Apstiprinājumi: 494 Piezīmes: 43

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Eiropas demokrātija	Ideja: Attiecībā uz skaidrības mehānismu par tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. ideju) Apstiprinājumi: 1009 komentāri: 211	Ideja: Attiecībā uz skaidrības mehānismu par tiesībām uz pašnoteikšanos (sk. ideju) Apstiprinājumi: 1009 komentāri: 211
	Ideja: Ciešāk kopā: Demokrātiska Eiropas federācija (sk. ideju) Apstiprinājumi: 946 Komentāri: 184	Ideja: Mums ir vajadzīga kopīga Eiropas valoda (sk. ideju) Apstiprinājumi: 121 Piezīmes: 191
	Ideja: Apsveicam Padomes veto! (Lūgumraksts konferences pārstāvjiem) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 784 Komentāri: 88	Ideja: Ciešāk kopā: Demokrātiska Eiropas federācija (sk. ideju) Apstiprinājumi: 946 Komentāri: 184
	Ideja: Reformu plāns uz pilsoņiem balstītai Eiropas demokrātijai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 613 Piezīmes: 62	Ideja: Tieši ievēlēt Eiropas Savienības priekšsēdētāju (sk. ideju) Apstiprinājumi: 222 Piezīmes: 114
	Ideja: Īsta Eiropas demokrātija nevar pastāvēt bez autonomas ES fiskālās varas (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 588 Komentāri: 38	Ideja: Labākas valodu prasmes – labāka demokrātija. Angļu un esperanto! (sk. ideju) Apstiprinājumi: 180 komentāri: 110

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Mirīvēšana	Ideja: Kopīga migrācija un kāylum policy, kuras pamatā ir tiesībuievērošana un vienlīdzīga attieksme (sk. ideju) Apstiprinājumi: 484 Piezīmes: 56	Ideja: Vairs nekādu imigrāciju no valstīm, kas nav Eiropas valstis vai pirmās pasaules valstis (sk. ideju) Apstiprinājumi: 135 Piezīmes: 139
	Ideja: Vairs nekādu imigrāciju no valstīm, kas nav Eiropas valstis vai pirmās pasaules valstis (sk. ideju) Apstiprinājumi: 135 Piezīmes: 139	Ideja: Neatļautu patvērumameklētāju/migrantu izraidīšana(tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 45 Piezīmes: 91
	Ideja: Nav robežu humānai palīdzībai : vienota imigrācijas politika (sk. ideju) Apstiprinājumi: 90 Piezīmes: 12	Ideja: Migrācija un integrācija (sk. ideju) Apstiprinājumi: 76 Piezīmes: 71
	Ideja: Izraidīšana no ES (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 90 Piezīmes: 40	Ideja: Valsts valodas mācīšana, izmantojot esperanto: Veicināt organizācijas, kas to dara (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 28 Piezīmes: 59
	Ideja: Migrācija un integrācija (sk. ideju) Apstiprinājumi: 77 Piezīmes: 71	Ideja: Kopēja migrācijas un kāylum politika, kuras pamatā ir tiesībuievērošana un vienlīdzīga attieksme (sk. ideju) Apstiprinājumi: 484 Piezīmes: 56

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Izglītība, kultūra, izglītība un sports	Ideja: ES ir jāuzlabo valodu apguve (sk. ideju) Apstiprinājumi: 729 komentāri: 157	Ideja: ES ir jāuzlabo valodu apguve (sk. ideju) Apstiprinājumi: 729 komentāri: 157
	Ideja: Jaunieši. ES nevar finansēt prekarītu y (sk. ideju) Apstiprinājumi: 477 Piezīmes: 20	Ideja: Laimīgāki valodu apguvēji, veiksmīgāki valodu skolotāji (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 141 Piezīmes: 98
	Ideja: Mūžizglītība un tiesības uz apmācību, lai tās kļūtu par realitāti mūžīgimūžos Eiropā (sk. ideju) Apstiprinājumi: 466 Piezīmes: 21	Ideja: Valodu mācīšana Eiropā (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 184 Piezīmes: 83
	Ideja: Nodarbība par esperanto Eiropas Savienībasskolēniem (sk. ideju) Apstiprinājumi: 238 Piezīmes: 62	Ideja: Nodarbība par esperanto Eiropas Savienībasskolēniem (sk. ideju) Apstiprinājumi: 235 Piezīmes: 62
	Ideja: Izveidots Eiropas sabiedriskajā raidorganizācijā (sk. ideju) Apstiprinājumi: 195 Piezīmes: 54	Ideja: Esperanto — starptautiskā palīgvaloda (sk. ideju) Apstiprinājumi: 111 Piezīmes: 61

	Visvairāk atbalstītie	Lielākā daļa komentāru
Citas idejas	Ideja: Eiropas suverēnamy. Nepieciešamās reformas (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 508 Piezīmes: 26	Ideja: Esperanto — kopēja neitrāla valoda, kas izstrādāta tā, lai būtu viegli iemācīties— instruments vienotākai Eiropas Savienībai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 261 Piezīmes: 233
	Ideja: Esperanto oficiāla atzīšana par vienu no ES pilsoņuvalodām (sk. ideju) Apstiprinājumi: 325 Piezīmes: 138	Ideja: Esperanto oficiāla atzīšana par vienu no ES pilsoņu valodām (sk. ideju) Apstiprinājumi: 325 Piezīmes: 138
	Ideja: Esperanto — kopēja neitrāla valoda, kas izstrādāta tā, lai būtu viegli iemācīties— instruments vienotākai Eiropas Savienībai (sk. ideju) Apstiprinājumi: 261 Piezīmes: 233	Ideja: Eiropas karoga apsveikumi (tulkots)(sk. ideju) Apstiprinājumi: 1 Piezīmes: 120
	Ideja: Rīcībasplāns pārejai uz zinātņi bez dzīvniekiem (sk. ideju) Apstiprinājumi: 236 Piezīmes: 23	Ideja: European Union – Federālā valsts (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 126 Piezīmes: 82
	Ideja: Apturiet nimālu ciešanas eksotisko lolojumdzīvnieku tirdzniecībā ar pozitīvu sarakstu (sk. ideju) Apstiprinājumi: 228 Piezīmes: 8	Ideja: Eiropas valodasoption (tulkots) (sk. ideju) Apstiprinājumi: 75 Piezīmes: 73

II PIELIKUMS. Metodoloģija

Šajā ziņojumā analīzei izmantotie rādītāji ir iegūti no tiešraides platformas, kurā dati tiek moderēti un pastāvīgi atjaunināti pat visā pētniecības grupas datu analīzes periodā. Tas var radīt nelielas novirzes skaitliskajos datos.

Galvenie rādītāji, ko izmanto kvantitatīvajā analīzē, ir šādi:

- Skaitliski dati par idejām, ko augšupielādējuši pienesumu autori, neatkarīgi no tā, vai tie ir privātpersonas vai organizācijas pārstāvji. Skaitliskie dati sastāv no ideju skaita – kopumā un dažādos tematos.
- Ciparu dati par apstiprinājumiem: apstiprinājumi ir līdzīgi kā “patīk/up-balsojums” sociālajos medijos. Tie palīdz norādīt dalībnieku interesi par ideju un vispārējo labvēlību pret to, vienlaikus nesniedzot norādes par iebildumiem pret to. Tāpēc apstiprinājumu skaits pats par
- sevi nav rādītājs, kas liecina par vispārēju atbalstu idejai, bet tikai viens no daudzajiem aspektiem, kas tiek ņemts vērā, analizējot platformā sniegtos komentārus. Skaitliskos datus veido apstiprinājumu skaits – kopumā, dažādos tematos un saistībā ar konkrētu ideju (izmanto arī ideju uzskaitīšanai pēc apstiprinājumu skaita).
- Skaitliskie dati par dalībnieku komentāriem: analīze aptver arī dalībnieku komentāru apjomu par citu dalībnieku idejām, jo tie norāda uz aktīvas iesaistes līmeni attiecībā uz ideju. Satura ziņā komentāri var attiekties uz dažādām atsauksmēm, sākot no neitrālām līdz tādām, kas piekrīt vai pilnīgi nepiekrīt. Tas ir atspoguļots kvalitatīvajā analīzē (sk. turpmāk). Skaitliskos datus veido komentāru skaits — kopumā, dažādos tematos un saistībā ar konkrētu ideju

(izmanto arī ideju uzskaitīšanai pēc komentāru skaita).

- Skaitliskie dati par notikumiem: dalībnieki platformā var izveidot pasākumus un augšupielādēt ziņojumus par pasākumiem. Skaitliskie dati aptver pasākumu skaitu – kopumā un dažādos tematos.
- Sociāldemogrāfiskie dati (anonimizēti): Pirms sadarbības ar platformu dalībniekiem tiek lūgts sniegt informāciju par viņu dzīvesvietas valsti, izglītību, vecumu, dzimumu un nodarbinātības statusu. Dati tiek apstrādāti anonīmi. Tā kā šī informācija tiek kopīgota brīvprātīgi (to sniedz aptuveni 70,5 % dalībnieku), izpratne, ko var sniegt dalībnieku profilos, ir ierobežota. Īpaši maz ticams, ka respondenti sniegs informāciju par savu nodarbošanos, izglītību un dzīvesvietas valsti. Organizācijām var norādīt tikai mītnes valsti.

Ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta **kvalitatīvajai analīzei**, pamatojoties uz idejām, komentāriem un pasākumu ziņojumiem, lai sniegtu pārskatu par platformas saturu. Temati un apakštemati ir noteikti iepriekš definētos tematos.

Praksē pētniecības grupa katrā tēmā ir veikusi manuālu tekstuālu analīzi un visu ierosināto ideju un slēgto pasākumu klasterēšanu ar ziņojumiem par notikumiem. Lai atbalstītu šo darbu, platformā pieejamo saturu apstrādāja automatizēta teksta analīzes sistēma, kas tika izmantota, lai palīdzētu analītiķiem izprast lielus teksta ievades apjomus. Tas ļauj grupēt (grupēt) pienesumus dažādās valodās un ļauj meklēt līdzīgu saturu visā platformā un dažādās valodās. Analītiķi izmanto teksta analīzes sistēmu, lai atvieglotu daudzvalodu satura analīzi un ērtāk identificētu vairākus līdzīgus idejas gadījumus dažādos pienesumos. Tas palīdz novērtēt konkrētas tēmas vai apakštēmas sastopamības līmeni. Teksta analīzes

sistēma novērtē tikai saturu, kas iesniegts, izmantojot platformu. Tas ietver pseidonimizētas atbildes uz sociāldemogrāfiskās anketas jautājumiem, ko izmanto, lai apkopotu sociāldemogrāfiskos datus, un citu platformā iesniegto saturu (idejas, komentārus un apstiprinājumus) (tostarp saistītos metadatus, piemēram, ievades laiku). Pēc tam pētniecības grupa ir izlasījusi idejas identificētajā kopā, kā arī pasākumu aprakstus un to notikumu ziņojumus, lai sniegtu kopsavilkumu par kopējām tēmām un iespējamām apakštēmām, arī atzīmējot atšķirības un iespējamās domstarpību punktus komentāru sadaļās. Tiek minētas arī ļoti vai bieži atbalstītas idejas, kas attiecas uz tematu vai apakštematu. Identificētie temati un apakštemati ir sakārtoti sastopamības līmeņa secībā, kā to novērtējis analītiķis, izmantojot teksta analīzes sistēmu.

Šīs kvalitatīvās pieejas galvenais mērķis ir ne tikai fiksēt tēmas vai idejas, kas platformā piesaista vislielāko uzmanību, bet arī fiksēt vienā tēmā ietilpstošo ideju plašumu un daudzveidību. Ja vairākas platformā iesniegtās idejas praksē ir vienas un tās pašas idejas vai apakštemata izpausmes, kopsavilkumā par to ir sniegtas kvalitatīvas norādes, atsaucoties uz “atkārtotu” vai “nozīmīgu” ideju vai apakštematu.

Kopsavilkumos ir iekļautas arī saites uz ilustratīvām idejām vai notikumiem, kas apraksta konkrētu priekšlikumu vai sniedz labu kopsavilkumu par identificētā temata vai apakštemata vispārējo argumentu.

Analizējot notikumus, pētniecības grupa koncentrējas uz slēgtiem notikumiem ar notikuma ziņojumu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta vairāk līdzdalīgiem un konsultatīviem pasākumiem, lai iekļautu to iedzīvotāju balsis un viedokļus, kuri citādi varētu neatrast savu ceļu uz digitālo platformu.

Temata sadalījums tēmās un apakštematos vai idejās ir vizuāli attēlots attiecīgajā prāta kartē.